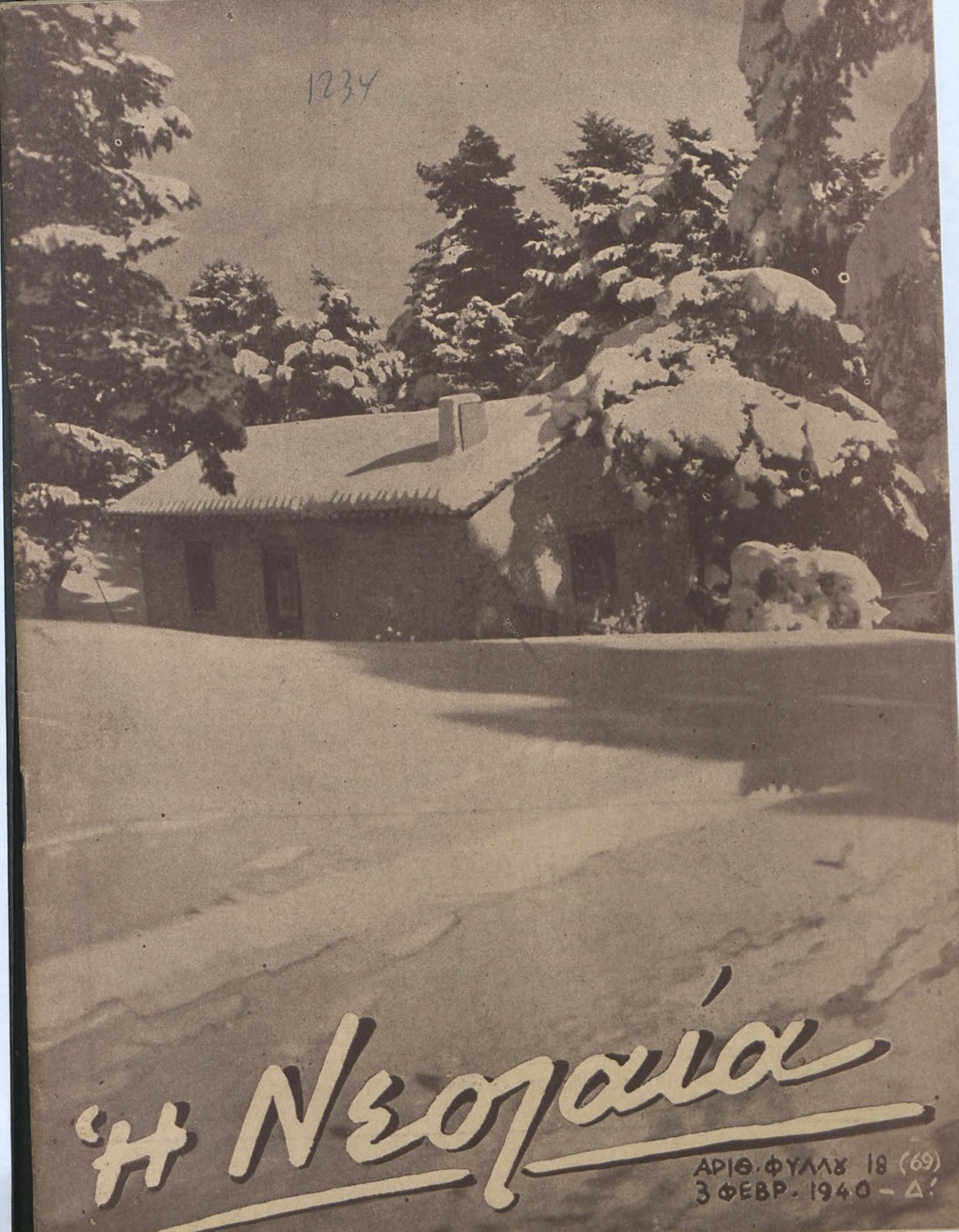

1234
Ἡ Νεολαία
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 18 (69)
3 ΦΕΒΡ. 1940 – Δ!

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 18 - 3 Φεβρουαρίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 —	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 —	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 —	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας			1
Ἀμερικῆς Δολ.			6
Αἰγύπτου Λίρ.			1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Β' ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΧΙΟΥ
Δ' ΤΑΞΙΣ

Θέμα «Ἡ Οἰκονομία»

Οἰκονομία. Αὐτὴ εἶναι ἡ λέξι ποὺ εἶναι πάντοτε στὸ στόμα τῆς μαμᾶς μου.

— Γιάννη, κάνε καὶ λίγη οἰκονομία, σὲ παρακαλῶ.

— Σόνια. Ντροπή σου! Οἰκονομία. Μὴ χαλᾶς τόσο χαρτί. Δὲν καταλαβαίνεις πῶς ἔχουν χρήματα αὐτά;

— Ἀμ' ἐσὺ (στὴν ὑπηρέτρια), δὲν σοῦ εἶπα νὰ μὴν ἀφήνῃς τὸ σαπούνι μέσα στὸ νερό; Ὅποιος σοδειάζει δεκαοχτὼ καὶ ξοδεύει τριάντα, στὴ φυλακὴ τὸν βάλανε καὶ δὲν ἠξέρω γιάντα.

— Μὰ τί εἶναι τέλος πάντων αὐτὴ ἡ οἰκονομία; ρώτησα.

— Ἄκουσε παιδί μου νὰ σοῦ πῶ μιὰ ἱστορία ποὺ θὰ καταλάβῃς.

Μιὰ φορὰ ἦταν ἕνας Τοῦρκος πολὺ φαγᾶς. Ὅλα τὰ χρήματά του τὰ ξόδευε στὰ ζαχαροπλαστεῖα, στὶς ταβέρνες καὶ δὲν οἰκονομοῦσε τίποτα. Ἤθελε νὰ κτίσῃ ἕνα μιναρέ. Καὶ ἀποφάσισε τὰ περισσότερα λεφτά του νὰ φυλάγῃ γιὰ νὰ τὸν κτίσῃ. Περνοῦσε ἀπὸ ἕνα ζαχαροπλαστεῖο, ἔβλεπε τὰ γλυκὰ καὶ ἤθελε νὰ τὰ φάγῃ. Ἔβαζε τὸ χέρι στὴν τσέπη νὰ πάρῃ χρήματα. Μὰ σκεπτότανε πῶς ἔπρεπε νὰ τὰ φυλάξῃ, τὰ ἔβαζε στὴν ἄλλη τσέπη κι' ἔλεγε: «Πὲς πῶς τὄφαγα». Περνοῦσε ἀπὸ ἄλλο ζαχαροπλαστεῖο κι' ἔκαμνε πάλι τὸ ἴδιο. Ἔτσι σιγὰ - σιγὰ οἰκονόμησε τὰ χρήματα κι' ἔχτισε τὸν μιναρέ, ποὺ τὸν ἔβγαλε: «Πὲς πῶς τὄφαγα».

Ὅταν ἐγὼ ἄκουσα αὐτὴν τὴν ἱστορία ἀποφάσισα νὰ βάζω τὰ χρήματα ποὺ μοῦ δίνουν στὸν κουμπαρᾶ μου. Γιατὶ ποῦ ξέρετε; Μπορεῖ ὅταν μεγαλώσω, μὲ τὰ χρήματα αὐτά, νὰ κάνω κανένα καλὸ στὸν τόπο μας.

ΣΟΝΙΑ Ι. ΜΑΡΚΟΥΤΣΗ

Τρίτη 31 Ὀκτωβρίου 1939

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ πολλὰ σχολεῖα, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου καὶ ἄλλοι ὀργανισμοὶ μᾶς ἀποστέλλουν τὴν συνδρομήν των μεῖον δραχμὰς ἓξ (6) διὰ χαρτόσημον τῆς ἐτησίας συνδρομῆς τῶν 300 δραχμῶν, ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ παρακαλεῖ πάντα ἁρμόδιον ὅπως ἀποστέλλῃ ἀκέραιον τὸ ποσόν, τὸ περιοδικὸν δὲ θὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν χαρτοσήμανσιν τῆς ἀποδείξεως μὲ τρεῖς (3) δραχμάς, ὅπως ὁρίζει ὁ οἰκεῖος νόμος (πίναξ Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν Κατηγ. Η', ἐδάφιον 50).

ΘΕΙΟΣ ΣΠΙΝΘΗΡ

Εἰς μίαν περικοπὴν τοῦ λόγου του, κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς χειρουργικῆς κλινικῆς τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὁ Ἀρχηγὸς ἔδωκε σύντομα, συνοπτικὰ ἀλλὰ διαυγέστατα τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς νέας, τῆς ἰδικῆς μας, τῆς μεταυγουστιανῆς ἐποχῆς. «Δὲν γνωρίζω — εἶπε — τὰ συστήματα ποὺ καταλήγουν εἰς «ισμὸς» ἀλλὰ τὰς πραγματώσεις». Φθάνει νὰ τὴν συσχετίση κανεὶς αὐτὴν τὴν φράσιν μὲ τὴν περικοπὴν τοῦ λόγου τοῦ προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται καὶ κατόπιν μὲ τὴν ἀνάπτυξιν ποὺ τῆς ἔδωσε, συνεχίζων τὸν λόγον του, ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχηγός, διὰ νὰ αἰσθανθῇ ὅτι ὑπερβαίνει ἀφαντάστως τὴν χρονικὴν ἡ ἀπόστασις τοῦ πνεύματος, τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἔργων, πρὸ παντὸς τῶν ἔργων, ποὺ μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὸν τρόπο ἀντιλήψεως, σκέψεως καὶ ἐνεργείας τῆς προαυγουστιανῆς ἐποχῆς. Τί ἦτο ἐκεῖνο ποὺ ἐχαρακτήριζε κυριώτατα τὸν προαυγουστιανὸν κόσμον εἰς τὴν Ἑλλάδα; Ἡ ἀνάλυσις. Καὶ τῆς ἀναλύσεως ἀπότοκος ἦτο ὅλος ὁ κυκεὼν τῶν συστημάτων καὶ τῶν «ισμῶν», μὲ τὸν κενὸν ἦχον τῶν ὁποίων δεξιοὶ καὶ κοινοὶ δημοκόποι ἐχάνοντο διὰ νὰ δώσουν θεωρητικὰς θεμελιώσεις εἰς ἕνα λαόν, ποὺ ὅλα του τὰ αἰτήματα ἠμποροῦσαν νὰ συνοψισθοῦν εἰς ἕνα: Νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ οἰκοδομήση τὴν ζωήν του.

Ὅμως πάντα ἔτσι συμβαίνει. Καὶ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ διαιρέση εἰς δύο κατηγορίας τὰς ἐποχὰς τῆς ἱστορίας. Εἰς ἐκείνας ποὺ δημιουργοῦν, ποὺ «πραγματώνουν», διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν λέξιν τοῦ Ἀρχηγοῦ, καὶ ἡ ζωή των εἶναι γεμάτη ἀπὸ τὴν χαρὰν τῶν πραγματώσεών των καὶ διὰ τοῦτο ἰσορροπημένη καθ' ἑαυτήν, εὔτακτος καὶ ἁρμονική, καὶ εἰς ἐκείνας ποὺ ἀναλύουν. Εἰς ἐκείνας δηλαδή, ποὺ ἐπειδὴ δὲν ἔχουν αἱ ἴδιαι οὔτε θέλησιν, οὔτε δύναμιν ἀρκετὴν διὰ νὰ οἰκοδομοῦν, ἀφοσιώνονται εἰς τὸ ν' ἀνατέμνουν τὰς πραγματώσεις τῶν προγενεστέρων, τάχα μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ συλλάβουν τὰ μειονεκτήματά των καὶ ἴσως νὰ τὰ θεραπεύσουν, μὲ ἀποτέλεσμα πάντοτε τὴν ἀνακοπήν, συχνὰ δὲ καὶ τὴν ἀποσύνθεσιν καὶ τὴν διάλυσιν τῆς δημιουργικῆς προσπαθείας.

Ἡ ἀνάλυσις εἶναι σύμπτωμα γήρατος. Ἀλλὰ μία ἐποχή, ἡ ὁποία διὰ στόματος τοῦ χαρακτηριστικωτέρου ἐκπροσώπου της διακηρύττει ὅτι δὲν τὴν ἐνδιαφέρει ἡ θεωρία, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα — «καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξουν ἄνθρωποι ἀποθνήσκοντες τῆς πείνης εἰς ἕνα τόπον, ὅπου ἄλλοι ἄνθρωποι διαθέτουν ἀγαθὰ ἐντελῶς περιττὰ» — δὲν ἔχει ἀνάγκην ν' ἀναλύη οὔτε νὰ ἐρευνᾷ, ἀφοῦ κρατεῖ εἰς τὰ χέρια της τὰς λύσεις ποὺ θὰ ἀναπαγιώσουν τὴν κοινωνικὴν ἁρμονίαν καὶ ἔχει τὴν θέλησιν καὶ τὴν δύναμιν νὰ τὰς ἐπιβάλη.

Θὰ μᾶς εἴπουν ὅτι τὸ φαινόμενον τῶν συστημάτων καὶ τῶν «ισμῶν» ἔχει παγκόσμιον ἔκτασιν καὶ φυσικά, ζῶντες καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν ἴδιον Κόσμον μὲ τοὺς ἄλλους, ἦτο ἀδύνατον ν' ἀποφύγωμεν τὴν ἐπίδρασίν του. Παραδεχόμεθα καὶ ἡμεῖς τὸν νόμον τῶν ἐπιδράσεων. Αὐτὸ ὅμως δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ βλέπωμεν καθαρά, χωρὶς τὸ χρῶμα καὶ χωρὶς τὸ πρῖσμα τῶν φακῶν καμμιᾶς ξένης θεωρίας καὶ κανενὸς ἐπινοημένου συστήματος. Νὰ βλέπωμεν στοχαστικὰ τὰς ἰδιοτυπίας τῶν συνθηκῶν τῶν ἰδικῶν μας καὶ νὰ μὴ ἀφίνωμεν ποτὲ νὰ μᾶς διαφύγη ἡ πεῖρα τῆς μακρᾶς ἱστορικῆς ζωῆς τῆς Χώρας μας καὶ τοῦ λαοῦ μας. Καὶ ἡ πεῖρα αὐτὴ μᾶς διδάσκει ὅτι αἰτήματα ἴδια σχεδὸν μ' αὐτὰ ποὺ θέτει ἡ ἐποχή μας, ἐτέθησαν καὶ ἄλλοτε καὶ ἐλύθησαν εἰς τὴν γῆν αὐτήν. Ὅτι ἡ γῆ ἡ ἰδική μας, ὅπου τὰ πάντα, ἡ φυσικὴ διαμόρφωσις τοῦ τοπίου, τὸ κλῖμα, ἡ βλάστησις δείχνουν τόσον καθαρὰ ὑποταγμένα εἰς τοὺς νόμους τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ μέτρου, δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ μὲ τὸ ἴδιο αἴσθημα τοῦ μέτρου καὶ τῆς ἁρμονίας νὰ διαπλάση καὶ νὰ μορφώση καὶ τὸ ἀνθρώπινόν της πλήρωμα. Ἀπόδειξις ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς γῆς αὐτῆς, συνεχίζοντες ἐπ' αὐτῆς ἐπὶ τριάκοντα πέντε αἰῶνας ἀδιαλείπτως τὴν ἱστορικήν των ζωήν, δὲν ᾐσθάνθησαν ποτὲ τὴν ἀνάγκην νὰ κρημνίσουν ἢ ν' ἀνατρέψουν βιαίως τοὺς βασικούς των κοινωνικοὺς θεσμούς. Ὁσάκις οἱ θεσμοὶ αὐτοὶ ἔδειξαν σημεῖα ἀνεπαρκείας, τοὺς μετερρύθμισαν καὶ τοὺς ἐτροποποίησαν, πάντα μὲ στοργὴν καὶ μὲ κατανόησιν, εἰρηνικῶς, χωρὶς σάλους καὶ χωρὶς καταστροφάς, χωρὶς βαρβαρότητας, διὰ νὰ κατασφαλίσουν καὶ τὴν ἰδικήν των πρόοδον καὶ τῶν θεσμῶν τὴν συντήρησιν καὶ ἀνανέωσιν.

Δὲν ὑπάρχει παράδειγμα λαοῦ εἰς τὴν ἱστορίαν, ποὺ νὰ περιέβαλε μὲ τόσην ἱερότητα τοὺς βασικούς του θεσμοὺς καὶ νὰ τοὺς συνετήρησε μὲ τόσην εὐλάβειαν. Καὶ ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ αἴσθημα τῆς ἱερότητος καὶ τῆς εὐλαβείας ἐξηγεῖ τὴν τόλμην, μὲ τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι τῆς Χώρας αὐτῆς ἐτροποποίησαν κάθε φοράν, ὁσάκις ᾐσθάνθησαν ὥριμον τὴν ἀνάγκην, τοὺς θεσμούς των. Τοὺς μετερρύθμισαν διὰ ν' ἀνανεώσουν τὰ φυσικά των ζώπυρα, διὰ νὰ τοὺς συντηρήσουν δημιουργικῶς. Καὶ εἰς τὴν τέχνην μὲ τὴν ὁποίαν ἐπεχείρησαν αὐτὴν τὴν ἀνανέωσιν, κάθε φοράν, ὑπάρχει τὸ μυστικὸν τῆς συντηρήσεως τῆς ἰδίας τῆς Φυλῆς των, τὸ μυστικὸν τῆς διαιωνίσεως τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὄντως, οὔτε ὁ Σόλων ἐχρειάσθη κανένα πολύπλοκον θεωρητικὸν σύστημα διὰ νὰ ἐφαρμόση τοὺς νόμους του. Οὔτε ἐπεχείρησεν ἐπανάστασιν ὁ Λυκοῦργος, διὰ νὰ ἐπιβάλη τοὺς ἰδικούς του. Ὁ λόγος, ἡ ἔμπρακτος ἄσκησις τῆς ἀρετῆς, τὸ ζωντανὸν παράδειγμα, ἦσαν τὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα οἱ Χρυσόστομοι καὶ οἱ Βασίλειοι ἐθεμελίωσαν τὴν Χριστιανικήν μας Κοινωνίαν τῶν μέσων αἰώνων. Ἀλλ' οὔτε οἱ ἐγγύτεροί μας πρόγονοι τῆς τουρκοκρατίας εἰς τὴν Θεσσαλίαν, εἰς τὴν Χαλκιδικήν, εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους, εἰς τὰς κοινότητας τῆς Μικρασίας, ὅταν συνεκρότουν τὰς συνεργατικάς των Κοινωνίας ᾐσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ δανεισθοῦν τὰ φῶτα καμμιᾶς πολυπλόκου θεωρίας. Τὰ ἀνεκάλυψαν μέσα των τὰ στοιχεῖα ποὺ ἐχρειάζοντο, εἰς τὴν πολύτιμον πεῖραν τῶν προγόνων, εἰς τὰς ἐπιταγὰς τῆς κοινότητος τοῦ Γένους καὶ τοῦ αἵματος ποὺ τοὺς ἥνωνεν, εἰς τὴν ἐθνικὴν καὶ ἀνθρωπίνην των ἀλληλεγγύην, καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὸ ἀκμαῖον πάντοτε καὶ πάντοτε ὀξὺ καὶ διαυγὲς αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης, ποὺ τοὺς ἐνεψύχωνεν. Εἰς τὸ καθολικώτατον ἐκεῖνο αἴσθημα, ποὺ, ὅπως ἐτόνισεν ὁ Ἀρχηγός, ὑπάρχει ὡς θεῖος σπινθὴρ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν τάξιν τοῦ Κόσμου, μέσα εἰς τὰ ἴδια τὰ πράγματα καὶ μέσα εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, ζωντανόν, ἐνεργόν, παντοδύναμον, ἱκανὸν πάντοτε ν' ἀνανεώνη καὶ ν' ἀναδημιουργῇ τὸν Κόσμον.

Μὲ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς δικαιοσύνης ποὺ ἀνενέωσε καὶ ἀνεπτέρωσεν ἡ αὐγουστιανὴ μεταβολὴ καὶ τὸ ὁποῖον μᾶς κατέδειξε πάλιν κάτι ποὺ ἐφαίνετο νὰ τὸ εἴχαμε λησμονήσει, «ὅτι δηλαδὴ ἀποτελοῦμεν ἕνα λαόν, ὁ ὁποῖος ἐὰν δὲν εἶναι συνηνωμένος καὶ συνεσφιγμένος μεταξύ του εἰς τὸ μέγιστον δυνατὸν ὅριον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περάση ἄνευ ζημιῶν τὴν καταιγίδα», προχωροῦμεν οἱ Ἕλληνες μέσα εἰς τὴν καταιγίδα αὐτήν. Ἂν ὑπάρχουν ἀναμεταξύ μας ἄνθρωποι ἱκανοὶ νὰ φοβοῦνται ὅτι ἔτσι προχωροῦντες δὲν ἠμποροῦμεν ν' ἀτενίζωμεν μὲ ἀδιατάρακτον πεποίθησιν εἰς τὸ μέλλον, οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, ἂν δὲν εἶναι ψυχικῶς ἀνάπηροι θὰ εἶναι ἀσφαλῶς ἄνανδροι καὶ δειλοί.

Κδς

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ἐὰν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ στερεωτέρα βάσις τοῦ ὑλικοῦ πολιτισμοῦ μιᾶς πόλεως εἶναι αἱ ὑπόνομοι, τὸ δίκτυον δηλαδὴ τῶν ἀποχετεύσεων τῶν ὀμβρίων καὶ μὴ ὑδάτων τῆς ἐπιφανείας της, τότε αἱ Ἀθῆναι, ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἑλλάδος, μετὰ μίαν ἀκεραίαν ἑκατονταετίαν πλήρους πολεοδομικῆς ἀναρχίας, μόνον ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, ἤρχισαν νὰ ἀποκτοῦν τὴν ἀσφαλῆ καὶ βαρεῖαν αὐτὴν ὑποθεμελίωσιν. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰ. Μεταξᾶς, κατὰ τὴν πανηγυρικὴν ἔναρξιν τῶν ἔργων, ἐξῆρε διὰ τοῦ λόγου του, μὲ τὴν ἀκρίβειαν, τὴν πολυμέρειαν καὶ τὴν ἐκπληκτικὴν τάξιν ποὺ διακρίνει τὰς σκέψεις του, ἐπὶ τῶν διαφορωτέρων θεμάτων, τὴν μεγάλην σημασίαν ποὺ ἔχει διὰ τὰς Ἀθήνας ὁ ἀποχετευτικὸς αὐτὸς ἀγωγός. Ἡ στήλη μας αὐτή, συμπανηγυρίζουσα μὲ ὅλον τὸν παναθηναϊκὸν πληθυσμόν, ἀφ' ἑνὸς τὸν κόσμον τὸν ἐμφανῆ καὶ ἐπίσημον καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν μυριοκέφαλον μᾶζαν, τὸ ὕψιστον τοῦτο γεγονός, σημειώνει μὲ παχεῖαν ὑπογράμμισιν τὰς ἀπόψεις τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐπὶ τοῦ μεγάλου τούτου κεφαλαίου τῆς ὑλικῆς ζωῆς τῆς ἱστορικωτέρας πόλεως τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ παρελθόν, πρὸ τοῦ ὁποίου ἱστάμεθα, τώρα, ἀγέλαστοι, καθὼς ἡ Ἱστορία, ἀπροκατάληπτοι, χωρὶς ἀγάπην πρὸς αὐτό, ἀλλὰ καὶ χωρὶς μῖσος, ἐξ ὀργανικῶν ἀδυναμιῶν, ἀνίσχυρον ἢ ἀνίκανον νὰ διασκελίσῃ τὴν ἀπόστασιν ποὺ χωρίζει τὴν ἐσωτερικὴν διάθεσιν ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν πραγματοποίησιν, δὲν κατώρθωσε νὰ δώσῃ εἰς τὸ μάκρος πολλῶν δεκαετιῶν τὴν ὑλικὴν μορφὴν εἰς τὰς μελέτας καὶ τὰ σχέδιά του. Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, πολιτικὴ καὶ πνευματικὴ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ μὲ πρωτεῖα τῶν ὁποίων τὸ πνευματικὸν φῶς ἡπλώθη πολὺ πέραν τῶν ὁρίων της, εἶχεν ἀνοικοδομηθῆ μὲ αὐτοσχεδιασμοὺς καὶ ἔτσι προχείρως, ὥστε ὅλη ἡ ἔκτασις τοῦ ὑπεδάφους εἰς τὸ ὁποῖον ἐστηρίχθη, νὰ ἀποτελῆται ἀπὸ δυσώδη βόρβορον καὶ ἰλύν. Τὸ μεταυγουστιανὸν Κράτος, πιστεῦον διὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ του ὅτι τὰ ἐμπόδια διὰ τοὺς ὑγιεῖς καὶ ρωμαλέους λαοὺς ὑπάρχουν μόνον διὰ νὰ ὑπερπηδῶνται, ἀφοῦ ἐχαλάρωσε πρὸς στιγμὴν τὴν ἔντασιν τῶν προσπαθειῶν του καὶ ἐχαλιναγώγησε, προσωρινῶς, λόγῳ τῆς πολεμικῆς κρίσεως τὴν πρὸς τὰ πρόσω ὁρμήν του, ἐξῆλθε μετὰ μίαν βραχεῖαν περίοδον ἀναπροσαρμογῆς καὶ περισυλλογῆς, ἀποφασιστικώτερον καὶ θεληματικώτερον, προκειμένου νὰ μεταβάλῃ ἐπὶ ὅλων τῶν πεδίων τῆς κυβερνητικῆς δράσεως τὰ σχέδιά του εἰς πραγματοποιήσεις. Εἰς τὴν ἀδάμαστον αὐτὴν θεληματικότητα, εἰς τὸν παλαιστικὸν καὶ ἀποφασιστικὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὀφείλεται ἡ πλουσία αὐτὴ συγκομιδὴ τῶν ἔργων ποὺ ἤρχισαν καὶ τῶν ἔργων ποὺ ἐτελείωσαν καὶ ἐγκαινιάσθησαν ἐντὸς τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος. Ὁ κ. Ι. Μεταξᾶς, φύσις κατ' ἐξοχὴν θετική, παρὰ τὴν φαινομενικὴν ἠρεμίαν του, ἰδιοσυγκρασία φλογερά, συμπυκνωμένη καὶ ἄκαμπτος, δὲν ἐξεκίνησε πορευόμενος πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς σήμερον, παρὰ τὴν ὡλοκληρωμένην σοφίαν του, ἀπὸ καμμίαν θεωρίαν λήγουσαν, ὡς εἶπεν ἀλλαχοῦ, ὁ ἴδιος εἰς «ισμός» (Κρατικὸς σοσιαλισμός). Γέννημα καὶ θρέμμα τῆς νησιωτικῆς Ἑλλάδος, μελετητὴς βαθὺς τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ τῆς καθόλου Ἑλληνικῆς πραγματικότητος, ἐκπηδᾷ μέσα ἀπὸ τὰς ἀνάγκας μας, ὡς λόγος, βαθὺς καὶ ἀγαπητός, πανίσχυρος, ὡς δύναμις καὶ ὡς ἐνέργεια χρηστή, ὁμαλή, ἀνένδοτος καὶ πραγματοποιός.

Κυνηγὸς τοῦ σκοποῦ του, ὡς ἐτόνισε, πάνω στὴ γῆ καὶ ὄχι εἰς τὰ σύννεφα, γεμᾶτος ἀπὸ ἀγαθότητα, ἀγαπᾷ νὰ βλέπῃ τὴν θεωρίαν πηγάζουσαν ἀπὸ τὰς καθημερινὰς πραγματοποιήσεις τοῦ πολιτικοῦ καὶ κυβερνητικοῦ του προγράμματος. Μὲ αὐτὴν τὴν πανοπλίαν τῶν ψυχικῶν καὶ ἠθικῶν χαρισμάτων του, ἀγωνιζόμενος ὁ Ἀρχηγός, δὲν ἐμφανίζεται μόνον ἐντὸς τοῦ ἀγωνιστικοῦ του στίβου ὡς τὸ ὑψηλότερον πρότυπον Ἕλληνος, πολίτου συνάμα καὶ Ἀρχηγοῦ. Ἔτσι παρεσκευασμένος, χαρίζει εἰς τὸν τόπον, ἀπὸ μιᾶς καὶ πλέον τριετίας, ἀφ' ἧς κυβερνᾷ τὴν Ἑλλάδα, θεσμοὺς χρησίμους καὶ εὐρεῖς εἰς τὴν ἀπηρχαιωμένην νομοθεσίαν μας, καὶ ἔργα ἐν συνεχείᾳ μεγάλης κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ὠφελείας. Ἀνεγείρει καὶ συγχρονίζει τὸ πολιτικόν, κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικόν μας οἰκοδόμημα, χαράσσει μὲ πρωτοτυπίαν ἐπὶ ἁγνῶς ἑλληνικοῦ μαρμάρου καὶ ἐν διαρκεῖ συναφείᾳ πρὸς τὴν ἰδικήν μας ζωὴν τὰς νέας ἀξίας τῆς Χώρας.

Αἱ Ἀθῆναι, μὲ τὴν ὑψηλήν του πνοήν, θὰ ξαναγίνουν πάλιν ἡ ἀνταξία πρωτεύουσα καὶ τῶν τριῶν μας Ἑλλάδων, διότι τὸ νέον τεράστιον ἔργον ποὺ ἐθεμελιώθη προχθὲς ἐξυγιαίνει καὶ καθαρίζει τὴν ζωὴν τῆς πρωτευούσης εἰς τὴν ρίζαν της, εἰς αὐτὴν τὴν πρώτην ἀρχήν της. Ἡ ὑγεία καὶ ἡ ἀκμὴ θὰ ξαναγίνουν πάλιν τὸ κτῆμα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ εἶναι τοῦτο τὸ θειότερο καὶ πλουσιώτερο δῶρο ποὺ προσφέρει ὁ Ἀρχηγὸς ἀφειδώλευτα στὴ νεολαία ὅλης του τῆς Ἑλλάδος.

Γ. Λλς.

«Δὲν εἶναι ὁ καθένας σας χωριστὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, οὔτε ἡ κάθε μία σας χωριστὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Εἶσθε ὅλοι σας ἕνα σύνολον καὶ θὰ ἐργασθῆτε διὰ τὸ σύνολον καὶ θὰ γνωρίζετε ὅτι τὴν εὐτυχίαν σας δὲν θὰ τὴν εὕρετε παρὰ μόνον στὴν εὐτυχία τοῦ συνόλου. Τώρα ἔχετε ὁδηγοὺς μπροστά σας τοὺς δασκάλους σας, οἱ ὁποῖοι θὰ σᾶς ὁδηγήσουν στὰ πρῶτα βήματα καὶ τοὺς ὁποίους θὰ ἀκολουθήσετε. Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ ἑτοιμασθῆτε νὰ γίνετε καλοὶ πολῖται καὶ καλαὶ πολίτιδες. Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ ἀσκηθῆτε στὸ μεγάλο σας ἔργο...».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς Θεσσαλονίκης τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1936).

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΩΝ

Θἄπρεπε τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ προσέξουν μιὰ εἴδησι, ποὺ ἐδημοσιεύθη πρὶν λίγες ἡμέρες καὶ ποὺ εἶναι ἐπανάληψις μιᾶς ἄλλης ποὺ ἐδημοσιεύθη τὶς τελευταῖες ἑβδομάδες τοῦ περασμένου ἔτους.

Καὶ ἡ πρώτη καὶ ἡ δεύτερη μιλοῦσαν γιὰ τὰ σχολεῖα τῶν ἀναλφαβήτων, ποὺ ἵδρυσαν διάφορα ἐργοστάσια στὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ, καθὼς ἐπίσης καὶ οἱ Δῆμοι τῶν δύο πόλεων. Ὄχι πιὰ ἕνα ἢ δυὸ σχολεῖα, ἀλλὰ πάνω ἀπὸ δέκα, στὰ ὁποῖα καὶ νέα προστίθενται καθημερινῶς καὶ θὰ προστίθενται.

Ἔτσι προβάλλει αὐτόματο τὸ ἐρώτημα: Ἔχουμε πολλοὺς ἀναλφαβήτους; Δυστυχῶς, περισσοτέρους ἀπὸ πολλὲς ἄλλες χῶρες. Καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι περίεργο, γιατὶ πολλοὶ λίγοι λαοὶ ἀγάπησαν καὶ ἀγαποῦν τὰ γράμματα ὅσο ὁ Ἑλληνικός. Ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ προῆλθε τὸ κρυφὸ σχολειὸ καὶ ἂν δὲν ἦταν τόση ἡ λατρεία τῶν Ἑλλήνων γιὰ τὰ γράμματα, ἴσως καὶ μετὰ αἰῶνες ἀκόμη νὰ μὴ εἶχε φθάσει ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς στὴ σημερινή του πνευματικὴ στάθμη. Παρουσιάσθη ὅμως τὸ φαινόμενο τοῦ Κρυφοῦ Σχολειοῦ, ποὺ διετήρησε τὴν φλόγα κι' ὅταν τὸ σκλαβωμένο Ἑλληνικὸ Ἔθνος μπόρεσε νἄχη τὰ σχολειά του, σχετικῶς ἐλεύθερα, τότε ἔλαμψαν στὴν Πόλι, στὴν Σμύρνη, στὶς Κυδωνίες, στὴ Μοσχόπολι, στὸν Ἄθω καὶ σὲ πλεῖστα ἄλλα σημεῖα τοῦ ὑποδουλωμένου Ἑλληνισμοῦ καὶ στὸ ἐξωτερικό, σχολεῖα μὲ τὰ ὁποῖα δύσκολα θὰ μποροῦσαν καὶ τὰ καλύτερα ξένα νὰ συγκριθοῦν. Ἔλαμψαν ἀκόμη διδάσκαλοι μὲ πανευρωπαϊκὴ φήμη καὶ φιλόλογοι μπροστὰ στοὺς ὁποίους ἔσβηνεν ἡ αἴγλη πολλῶν ξένων. Ἡ Φυλὴ εἶχε τὴ διάθεσι τῆς μαθήσεως στὰ σπλάγχνα ἀπὸ τὴν προκαλλιέργειά της, ἀπὸ τὴν ἱστορία της, ἀπὸ τὸν ρόλο ποὺ ἔπαιξε στὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν διάθεσί της αὐτὴ τὴ χαρακτηρίζει μιὰ λαϊκή, ἀλλὰ καὶ γι' αὐτὸ παραστατικώτερη παροιμία, ποὺ διακηρύσσει ὅτι: «Ἄνθρωπος ἀγράμματος ξύλο ἀπελέκητο».

Ἀλλὰ πέρα ἀπὸ τὸ Κρυφὸ Σχολειὸ καὶ τὴν παροιμία ὑπάρχει μιὰ ἄλλη ἀκαταπολέμητη ἀπόδειξις. Τὰ ἀναρίθμητα σχολεῖα ποὺ ἵδρυσαν Ἕλληνες κι' ὅταν ἦταν σκλαβωμένη ἡ Ἑλλὰς κι' ὅταν ξεσκλαβώθηκε καὶ σ' ὅλη τὴν ἔκτασι τῆς γῆς, γιὰ νὰ διατηροῦν τὰ παιδιά τους τὴν Ἑλληνική τους ψυχὴ καὶ γιὰ ν' ἀποκτήσουν τὴ μόρφωσι ποὺ οἱ ἴδιοι πολλὲς φορὲς δὲν μπόρεσαν νἄχουν. Ξεκινοῦσαν χωριατόπαιδα, χωρὶς παπούτσια, ἐμοχθοῦσαν σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ κι' ὅταν ἔφθαναν νἄχουν μιὰ περιουσία, τὸ πρῶτο ποὺ εἶχαν νὰ κάμουν ἦταν νὰ χτίσουν ἕνα σχολειό, μιὰ ἐκκλησιά, ἕνα νοσοκομεῖο, ν' ἀφήσουν μετὰ θάνατον τὰ ποσὰ ποὺ ἐχρειάζοντο γιὰ τὴ συντήρησί τους καὶ κατάρα στὰ παιδιά τους ἂν δὲν ἄνοιγαν τὰ μάτια τους στὸ φῶς τῆς μαθήσεως. Ἴσως τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ μὴ τὸ ξέρουν, πρέπει ὅμως νὰ τὸ μάθουν πὼς δὲν ὑπάρχει συγκινητικώτερο καὶ πατριωτικώτερο ἀνάγνωσμα ἀπὸ τὶς διαθῆκες τῶν Ἑλλήνων, ποὺ ἄφησαν τὶς περιουσίες των γιὰ νὰ κτισθοῦν σχολεῖα καὶ βιβλιοθῆκες, νοσοκομεῖα καὶ ἐκκλησίες. Πολλὲς φορὲς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶχαν κατορθώσει νὰ γράψουν οἱ ἴδιοι τὶς διαθῆκες καὶ ἔτσι μποροῦμε νὰ ἰδοῦμε ποιὸς Ὄλυμπος πατριωτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ποιὸ μέγεθος ταπεινοφροσύνης, ποιὰ λατρεία τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐφώλιασε στὶς ψυχές τους. Τὸ Πανεπιστήμιο τῶν Ἀθηνῶν, ἂν εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἱδρύματα μὲ τὴ μεγαλύτερη περιουσία, τὸ ὀφείλει στοὺς ταπεινοὺς αὐτοὺς Πανέλληνας καὶ θἄπρεπε νὰ ἰδοῦν τὰ Ἑλληνόπουλα τὰ σχολικὰ κτίρια τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Ρόδου, τοῦ Βουκουρεστίου κι' ὡς προχθὲς τῆς Σμύρνης, τῆς Τραπεζοῦντος, τῆς Ὀδησσοῦ, γιὰ ν' ἀντιληφθοῦν τί κατορθώνει ὁ πατριωτισμὸς καὶ ἡ ἀγάπη αὐτὴ τοῦ Ἕλληνος πρὸς τὰ γράμματα.

Μὰ τότε, γιατὶ νὰ ὑπάρχουν τόσοι ἀγράμματοι, γιατὶ στὸν λαὸν αὐτὸν ποὺ λατρεύει τὴν παιδεία νὰ εἶναι ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη τῆς ἱδρύσεως σχολείων ἀναλφαβήτων;

Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δύσκολη, οὔτε καὶ τὸ πρᾶγμα τόσο περίεργο ὅσο φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως.

Ὅταν ἡ Ἑλλάδα στὰ 1830 ἔγινε ἐπὶ τέλους ἐλεύθερο κράτος, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἐξουσία του ἐκάλυπτε, κυριολεκτικῶς, μιὰ σπιθαμὴ γῆς, τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ ἔπρεπε νὰ φροντίσουν οἱ κυβερνήσεις ἦσαν τὰ ἐρείπια ποὺ ἄφησεν ὁ πόλεμος. Διακόσιες πενῆντα ὅλες χιλιάδες ψυχὲς ἐστοίχισεν ἡ ἐλευθερία κι' ὅπου κι' ἂν ἔστρεφε κανεὶς τὸ μάτι τίποτε ἄλλο δὲν ἔβλεπε ἀπὸ χαλάσματα, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα κυκλοφοροῦσαν δεκάδες χιλιάδων ὀρφανεμένων παιδιῶν, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ γίνουν εἴτε οἱ μεγαλύτεροι πατριῶτες, εἴτε οἱ χειρότεροι ἐγκληματίαι καὶ κακοῦργοι. Τὸ Κράτος ἀπὸ τὴν ἄλλη ἦταν ἀνοργάνωτο καὶ ὅλα ἔπρεπε νὰ θεμελιωθοῦν ἀπὸ τὸ μηδέν. Χρήματα ἐχρειάζοντο πολλὰ καὶ χρήματα δὲν ὑπῆρχαν. Καὶ πάλι ὅμως ἔγιναν πολλὰ καὶ θὰ ἐγίνοντο περισσότερα ἂν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἀσφυκτιοῦσε. Τὰ σύνορα μόλις ἔφθαναν ὡς τὴ Λαμία καὶ τὰ περισσότερα ἐδάφη ἦσαν ξηρὰ καὶ ἄγονα. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς Ἑλληνικῆς γῆς ἔμεινε σκλαβωμένο, ὅπως σκλαβωμένο ἔμεινε τὸ μεγαλύτερο τμῆμα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Μὲ τὸ πρωτόκολλο τοῦ 1830 ἀνεγνωρίσθη τὸ νέο Ἑλληνικὸ Κράτος, ἀλλὰ τὸ Κράτος αὐτὸ ἦταν ὑποχρεωμένο νὰ θεωρήσῃ προσωρινὴ μιὰ εἰρήνη ποὺ τοῦ ἐκολόβωνε τὰ φτερά του, ἄφηνε ἔξω ἀπὸ τὰ ὅριά του τὴν Κρήτη, τὴ Σάμο, τὴ Χίο, τὴ Θεσσαλία, τὴν Ἤπειρο, τὴ Μακεδονία, παραγνώριζε τὶς θυσίες του, ἔσβηνε τὸ αἷμα ποὺ ἔχυσε ποτάμι ἑφτὰ ὁλόκληρα χρόνια καὶ δὲν τοῦ ἔδινε τὴ δυνατότητα νὰ ζήσῃ. Τὸ Ἑλληνικὸ λοιπὸν αὐτὸ Κράτος ἦταν ὑποχρεωμένο νὰ μένῃ μὲ τὸ ὅπλο παρὰ πόδα, νὰ συντηρῇ ἐπαναστάσεις, πρόσφυγας, νὰ διεξάγῃ πολέμους καὶ νἆναι σ' ἕνα διαρκῆ συναγερμό. Ἔτσι, οἱ γλίσχροι του πόροι πήγαιναν σὲ ντουφέκια, κανόνια καὶ μπαρούτι καὶ μηδαμινὰ ποσὰ ἀπὸ αὐτοὺς στὴν ἵδρυσι σχολείων καὶ γενικώτερα στην ἐπέκτασι τῆς παιδείας.

Στὰ μικρά, ἐξ ἄλλου, διαλείμματα εἰρήνης, τὰ Ἑλληνόπουλα, ποὺ δὲν μποροῦσαν ν' ἀναπτύξουν τὴν δραστηριότητά τους στὰ στενὰ ὅρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἦσαν ἀναγκασμένα νὰ πάρουν τὸν δρόμο τῆς ξενητειᾶς, γιὰ νὰ γίνουν ἀργότερα οἱ εὐεργέται τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους, ἢ γιὰ νὰ χαθοῦν γιὰ πάντα στὴ χοάνη τοῦ διεθνοῦς κόσμου. Τὰ περισσότερα ὅμως Ἑλληνόπουλα, ἀπὸ τὰ 1897 καὶ πέρα πρὸ παντός, ἦσαν ἀναγκασμένα προτοῦ καλὰ καλὰ ἀποφοιτήσουν καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ Δημοτικὸ σχολεῖο νὰ βγοῦν στὴ βιοπάλη. Οἱ μεγάλοι ἀδελφοί, ὁ πατέρας, οἱ ἄλλοι συγγενεῖς προστάται εἶχαν σκοτωθῆ στὸν πόλεμο, στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν ἀδελφῶν καὶ τὰ μικρὰ Ἑλληνόπουλα, προτοῦ ἀκόμη σβήσῃ τὸ παιδικὸ χαμόγελο ἀπὸ τὰ χείλη των, βρίσκονταν νὰ εἶναι τὰ ἴδια προστάται οἰκογενειῶν. Ἔτσι, δὲν ἔμενε καιρὸς γιὰ γράμματα, κι' ἂν ὑποθέσουμε ἀκόμη ὅτι ὑπῆρχαν ἐπαρκῆ σχολεῖα.

Τὰ πράγματα ὅμως σήμερα δὲν εἶναι τὰ ἴδια. Ἡ Ἑλλάδα τῆς ἐποχῆς μας εἶναι τέσσερις φορὲς μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τοῦ 1830, ἔχει ἐδάφη πλούσια, κι' ἡ εἰρήνη ἀρκετὰ χρόνια τώρα δὲν ἔπαυσε νὰ τὴ συντροφεύῃ. Ἡ γεωργικὴ ἐξ ἄλλου καὶ γενικώτερα ἀναμορφωτικὴ προσπάθεια ποὺ καταβάλλεται μπορεῖ νὰ δώσῃ ψωμὶ σ' ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Χωρὶς τὴν παραμικρὴ διάθεσι ἀνοήτου καυχησιολογίας, δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀμφισβητήσῃ ὅτι ἡ Ἑλλὰς βρίσκεται, μ' ὅλες τὶς μπόρες καὶ τὶς συμφορές της, στὴν πρωτοπορία τῶν πολιτισμένων κρατῶν. Γι' αὐτὸ ὅμως καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νἄχῃ πολλοὺς ἢ ὀλίγους ἀγραμμάτους καὶ ἀναλφαβήτους, ἀφοῦ δὲν εἶναι καὶ στὴν ἰδιοσυγκρασία τοῦ Ἕλληνος ἡ ἀπαιδευσία. Γι' αὐτὸ καὶ ὅλοι πρέπει νὰ παρακολουθήσουμε μὲ τὴ μεγαλύτερη συμπάθεια καὶ νὰ ὑποβοηθήσουμε ἀκόμη τὴν προσπάθεια τῆς ἱδρύσεως σχολείων ἀναλφαβήτων σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ποὺ θὰ συμπληρώσῃ τὴν προσπάθεια ποὺ καταβάλλει ὁ στρατὸς στὸ ἴδιο κεφάλαιο.

Χ. Ἀγγελομμάτης

Στὸ περιθώριον

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Ἔπειτα ἀπὸ τὸν πρῶτον θεατρικὸν διαγωνισμόν, τοῦ ὁποίου τὰ ἀποτελέσματα θ' ἀναγγελθοῦν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, ὡς καὶ τὸν προσφάτως προκηρυχθέντα καλλιτεχνικὸν διαγωνισμὸν τραγουδιοῦ, ἀπαγγελίας καὶ χοροῦ, ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε. Ο. Ν. προεκήρυξε τώρα νέον πνευματικὸν διαγωνισμὸν διὰ συγγραφὴν μονοπράκτου δράματος, μονοπράκτου κωμῳδίας καὶ διηγήματος, τοῦ ὁποίου τὰς λεπτομερείας θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχές. Σήμερον ἐπιθυμοῦμεν ἁπλῶς νὰ τονίσωμεν τὴν σημασίαν τῶν διαγωνισμῶν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ἐξασφαλίζουν ἐκλεκτὴν καὶ κατάλληλον πνευματικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀπασχόλησιν εἰς τὰ παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεώς μας καὶ ἀνυψώνουν τὸ πνευματικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν ἐπίπεδον αὐτῶν, χαράσσουν συγχρόνως εἰς τοὺς Ἕλληνας λογοτέχνας τὸν δρόμον, ὁ ὁποῖος ἐκκινεῖ ἀπὸ τὰς γνησιωτέρας καὶ πλουσιωτέρας πηγὰς ἐμπνεύσεως καὶ δημιουργίας καὶ ὁδηγεῖ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ψυχὴν τῶν Νέων, δηλαδὴ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ἔθνους. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἀσφαλῶς ὁ κυριώτερος καὶ ὡραιότερος σκοπὸς τῆς Λογοτεχνίας.

ΤΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ

Εἰς τελευταίαν ἐγκύκλιον τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν. τονίζεται ἡ ἀνάγκη τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας ὅσον ἔνεστι περισσοτέρων θερινῶν «Στρατοπέδων».

Ἡ ἐγκύκλιος ἀναφερομένη εἰς τὰς τυχὸν ἐλλείψεις τῶν ὑλικῶν μέσων αἵτινες δυνατὸν νὰ παρακωλύσουν τὴν ἵδρυσιν τούτων τονίζει:

«...Ἡ πρωτοβουλία καὶ ἡ δραστηριότης, ἡ πίστις καὶ ἡ θέλησις πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινος ἐξουδετερώνει πολλάκις τὴν ἔλλειψιν τῶν μέσων...».

Καὶ πράγματι, ἔχομεν τοσαῦτα παραδείγματα δημιουργοῦ πρωτοβουλίας τῶν πλείστων Π. Διοικήσεων μας ὥστε νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ διακρίνουσα πάντοτε τοὺς σχηματισμούς μας ζηλευτὴ ἅμιλλα θὰ ὑπερβῇ νικηφόρως καὶ πάλιν ὅλους τοὺς σκοπέλους.

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ
Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶν τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

«Κύριε Πρωθυπουργέ,

»Ἡ θερμὴ συμμετοχὴ τοῦ ἀγαπητοῦ Μου Λαοῦ εἰς τὸ πένθος τοῦ Οἴκου Μου ἐπὶ τῷ σκληρῷ θανάτῳ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ προσφιλοῦς Μοι θείου Βασιλόπαιδος Χριστοφόρου ἀποτελεῖ τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν παρηγορίαν Ἐμοῦ ὡς καὶ τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας διὰ τὴν νέαν ταύτην ἀπώλειαν φιλτάτου Μέλους Αὐτῆς.

»Ἐν τῇ παρούσῃ ὥρᾳ θλίψεως εἶμαι ἐν τούτοις εὐτυχὴς βλέπων πάλιν μετὰ πόσης ὁ Λαός Μου ὁλοψύχου συμπαθείας συμμερίζεται τὴν λύπην Μου καὶ μετὰ πόσης πάντοτε ζωηρᾶς ἀγάπης περιβάλλει τὴν μετ' Αὐτοῦ δι' ἀμοιβαίας ἀφοσιώσεως συνδεομένην Δυναστείαν Του.

»Βαθύτατα συγκεκινημένος ἐκ τῶν ἐκδηλώσεων τούτων τοῦ ἀγαπητοῦ Μου Λαοῦ, παρακαλῶ ὑμᾶς, κύριε Πρωθυπουργέ, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἀνακοινώσητε εἰς Αὐτὸν τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας Μου. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'»

Ἐν τῷ Ἀνακτόρῳ Ἀθηνῶν τῇ 27ῃ Ἰανουαρίου 1940.

ΝΕΑΙ ΠΛΕΥΡΑΙ

Ἡ ἑλληνικὴ κοινὴ γνώμη ἐπιδοκιμάζει ὁμοφώνως τοὺς θερμοὺς ἐπαίνους, τοὺς ὁποίους ἀπηύθυνεν ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τοὺς νέους ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ, οἱ ὁποῖοι ἔσπευσαν προθύμως εἰς τὴν κλῆσιν τῶν ἀνωτέρων των, ν' ἀναλάβουν τὴν στρατιωτικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τμημάτων καὶ τῶν σχηματισμῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Οἱ νέοι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ ἀπόψεως ἡλικίας εὑρίσκονται τόσον κοντὰ εἰς τὰ παιδιὰ τῶν φαλάγγων τῆς Ὀργανώσεως, θὰ ἐκτελοῦν καὶ ἐδῶ τὰ ἴδια καθήκοντα, διὰ τὰ ὁποῖα τοὺς προορίζει ἡ μόρφωσις καὶ ἡ θέσις των, καὶ φυσικὰ θὰ φέρουν μαζί των καὶ θὰ μεταδώσουν εἰς τὰς τάξεις τῶν φαλαγγιτῶν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Σχολῆς ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέρχονται, πνεῦμα καὶ παράδοσιν ὑγιοῦς τάξεως καὶ αὐστηρᾶς πειθαρχίας, πνεῦμα καὶ παράδοσιν ἀγώνων καὶ αὐτοθυσίας ἑλληνικῆς.

Μὲ τὴν ἐργασίαν τῶν νέων αὐτῶν ἀξιωματικῶν δὲν πρόκειται μόνον νὰ συμπληρωθῇ, κατὰ τὸν τελειότερον δυνατὸν τρόπον, αἰσθητὸν κενὸν ρυθμοῦ, ποὺ ἦτο φυσικὸν νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν Ὀργάνωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξυπηρετηθῇ σημαντικώτατα τὸ ὅλον ἔργον τῆς στρατιωτικῆς ἀγωγῆς τοῦ Ἔθνους, τὸ ὁποῖον οὔτε τὸ σχολεῖον οὔτε κανεὶς ἄλλος θεσμὸς ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ. Ἡ Χώρα ἠμπορεῖ νὰ εἶναι βεβαία ὅτι ὅλη ἡ πολεμική της ὀργάνωσις καὶ ἡ προπαρασκευὴ τῆς ἀμύνης της ἔχει ν' ἀποκομίσῃ ἀνυπολόγιστα ὀφέλη ἀπὸ τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνουν εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. οἱ νέοι ἀξιωματικοί. Ἀπὸ τὴν ἐπίδοσιν τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιδείξουν τὰ παιδιὰ τῶν φαλάγγων τῆς Ὀργανώσεως — καὶ κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι ἡ ἐπίδοσις αὐτὴ θὰ εἶναι πλουσία εἰς ἀποτελέσματα — θὰ κριθῇ ἡ ἐπίδρασις τὴν ὁποίαν θὰ ἔχῃ ὁ θεσμὸς ὄχι μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀρτιώσεως τῆς στρατιωτικῆς ὀργανώσεως τῆς Χώρας ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως δημοσιονομικῆς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐθνικῆς οἰκονομίας. Μὲ τὸ καθιερούμενον σύστημα τῆς στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως τῶν φαλάγγων τῆς Νεολαίας διανοίγονται νέαι πλευραὶ ἐθνικῆς ἀποδόσεως, νέοι τομεῖς ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν νεαρὸν ἑλληνικὸν θεσμὸν τῆς Ε. Ο. Ν., τὸν ὁποῖον ὁ Ἀρχηγὸς διορατικώτατα δὲν ἔπαυσε νὰ διακηρύττῃ ὡς τὸν δυναμικώτερον μεταξὺ ὅλων τῶν πραγματώσεων τῆς Αὐγουστιανῆς μεταβολῆς.

Στὸ περιθώριον

ΤΑ ΕΡΓΑ

Κάτι ποὺ δὲν ἐτονίσθη ὅσο ἀξίζει μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς θεμελιώσεως τοῦ κεντρικοῦ ἀποχετευτικοῦ ἀγωγοῦ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ποὺ πρέπει ὁ λαός μας νὰ τὸ ἐκτιμήσῃ ὅσον ἀξίζει — καὶ ἀξίζει παραπολὺ — εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἔπειτα ἀπὸ βραχεῖαν ἀνακοπήν, ἡ Χώρα ἐπαναλαμβάνει, μὲ νέον θάρρος, τὴν προσπάθειαν τῆς εἰρηνικῆς της ἀνασυγκροτήσεως. Εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν μέγα μέρος τῆς γηΐνης ἐπιφανείας ἔχει καλυφθῆ ἀπὸ τὰς φλόγας τοῦ πολέμου, τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὴν εὔνοιαν τῆς Θείας Προνοίας, διὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες.

Ἡ θεμελίωσις τοῦ κεντρικοῦ ἀποχετευτικοῦ ἀγωγοῦ ὄντως ἀποτελεῖ ἔργον ἐξαιρετικῆς σημασίας διὰ τὸ μέλλον τοῦ συγκροτήματος τῶν μεγάλων καὶ τῶν μικρῶν οἰκισμῶν τῆς περιοχῆς τῶν Ἀθηνῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι μόνον πρωτεύουσα τοῦ Κράτους καὶ μητρόπολις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ καὶ βωμὸς καὶ προσκύνημα ὅλης τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητος. Μέγα ὅμως ἐπίσης καὶ ὑψίστης σπουδαιότητος ἔργον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀποπεράτωσις συνέπεσε μὲ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἀποχετευτικοῦ ἀγωγοῦ εἶναι ὁ αὐτοκινητόδρομος Θεσσαλονίκης — Ξάνθης. Μεγάλα τέλος ἔργα εἶναι τὰ ἀποξηραντικὰ καὶ ἀρδευτικά, ἄλλα τῶν ὁποίων — ἐν Μακεδονίᾳ — συνεπληρώθησαν καὶ ἄλλα ἐκτελοῦνται, εἰς τὴν Ἤπειρον, εἰς τὴν Θεσσαλίαν εἰς τὴν Στερεὰν καὶ τὰ ὁποῖα αἱ τελευταῖαι — μικρᾶς εὐτυχῶς ἐντάσεως — πλημμύραι μᾶς τὰ ἔφεραν εἰς τὴν μνήμην μας. Εἶναι χρήσιμον ὁ Λαός, ἀντιμετωπίζων τὰς ἀναποτρέπτους δυσχερείας, τὰς ὁποίας προκαλεῖ καὶ εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς ζώνης τοῦ πολέμου χώρας ἡ πολεμικὴ ἀναστάτωσις, νὰ ἐγκαρδιώνεται ἀπὸ τὰς προόδους ποὺ σημειώνει συνεχίζων ἐν εἰρήνῃ τὰ δημιουργικά του ἔργα.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Συνιστῶμεν εἰς ὅλους τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ παρακολουθήσουν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους τὸ νέον μας ἀνάγνωσμα «Στὰ χρόνια τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου». Ἡ δρᾶσίς του θὰ τοὺς συναρπάσῃ.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἕνα τοπίο τῆς Πάρνηθος μὲ τὰ τελευταῖα χιόνια.
Ἡ τελευταία: Οἱ Σκαπανεῖς τῆς Καλλιθέας Ἀθηνῶν.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Μιὰ παρατήρησι ποὺ ἔκαμε συχνὰ ὁ Ἀρχηγός, ἕνα εἶδος στοργικοῦ παραπόνου, εἶναι ὅτι τὰ παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεώς μας δὲν τραγουδοῦν στὶς συγκεντρώσεις τους, στοὺς περιπάτους, στὶς παρελάσεις. «Πρέπει νὰ μάθουν νὰ τραγουδοῦν», ἐτόνισε πολλὲς φορές. Δηλαδή, μὲ ἄλλα λόγια:

Πρέπει νὰ εἶναι χαρούμενα. Δὲν ταιριάζει, δὲν μπορεῖ τὰ φωτεινὰ αὐτὰ μάτια νὰ εἶναι σκυθρωπά, τὰ ζωντανὰ αὐτὰ πρόσωπα νὰ εἶναι σοβαρά, νὰ εἶναι κλειστὰ καὶ βουβὰ αὐτὰ τὰ γεμᾶτα ἀπὸ βοὴ χαρᾶς στόματα.

Ἀφῆστέ τα ἐλεύθερα νὰ ἐκδηλωθοῦν. Ἡ χαρὰ θὰ ξεχυθῆ αὐτόματα κι' αὐθόρμητα ἀπὸ μέσα τους, ὁρμητική, θορυβώδης καὶ ὡραία, ὅπως ὅταν ἐλευθερώνεται καὶ ξεπηδᾶ τὸ κρυμμένο κάτω ἀπὸ τὴ γῆ νερό. Νά! Αὐτὸς ὁ χαρούμενος θόρυβος τοῦ νεροῦ εἶναι τὸ τραγοῦδι στὰ στόματα τῶν παιδιῶν, μιὰ ὁλόδροση καὶ ζωογόνα πηγὴ χαρᾶς καὶ ζωῆς.

Γιατὶ τὸ τραγοῦδι δὲν εἶναι ἁπλῶς ἕνας ρυθμικὸς ἦχος ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸν λάρυγγα. Εἶναι ἡ φωνὴ τῆς ψυχῆς, μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ γνήσιες καὶ πιὸ ἀληθινὲς ἐκδηλώσεις της, ἡ πιὸ πηγαία καὶ πιὸ ὡραία ἔκφρασις τῆς ὑγείας της, τῆς ζωντάνιας της, τῆς δυνάμεώς της, μὲ μιὰ λέξι: τῆς χαρᾶς της.

Φαντασθῆτε τὸ πιὸ ὡραῖο φυσικὸ τοπίο καὶ συλλογισθῆτέ το γιὰ μιὰ στιγμὴ χωρὶς τὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν, χωρὶς τὸ κελάρυσμα τῶν νερῶν, χωρὶς τὸ μουρμούρισμα τῶν δένδρων. Θὰ τὸ αἰσθανθῆτε ἀμέσως κρύο κι' ἄχαρο, θὰ τὸ δῆτε νὰ ἔχη χάσει τὸ μεγαλείτερο καὶ πολυτιμότερο μέρος τῆς ὀμορφιᾶς του. Καὶ ξέρετε γιατί; Γιατὶ θὰ τοῦ λείπη τὸ τραγοῦδι, θὰ τοῦ λείπη δηλαδὴ ἡ ψυχή.

Ἔτσι καὶ τὰ παιδιά, χωρὶς τραγοῦδι, μοιάζουν σὰν νὰ μὴν ἔχουν μέσα τους ψυχή, σὰν νὰ μὴν ἔχουν μέσα τους αἰσιοδοξία, πίστι, θέλησι, σὰν νὰ μὴν ἔχουν νειᾶτα καὶ ζωή. Κι' εἶναι τόσο ἀφύσικο αὐτό, τόσο ἀταίριαστο πρὸς τὴν ἑλληνικὴ ψυχή, ποὺ ὑπῆρξε πάντα χαρούμενη κι' αἰσιόδοξη, τόσο ξένο πρὸς τὴν ἑλληνικὴ φύσι, ποὺ κι' αὐτὴ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἕνα ἀτέλειωτο χαρούμενο τραγοῦδι.

Αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς παρατηρήσεως καὶ τοῦ παραπόνου τοῦ Ἀρχηγοῦ. Καὶ σὰν ἀπάντησι ἀκριβῶς σ' αὐτὸ ἦρθε ἡ πρόσφατη προκήρυξι τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ὀργανώσεώς μας γιὰ διαγωνισμὸ τραγουδιοῦ, ἀπαγγελίας καὶ χοροῦ.

Ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς εἶναι ἕνα κήρυγμα χαρᾶς. Οἱ τρεῖς περιπτώσεις του — τραγοῦδι, ἀπαγγελία καὶ χορὸς — εἶναι τρεῖς ἐκδηλώσεις τῆς ἴδιας μορφῆς, τῆς μορφῆς τῆς χαρᾶς στὴν πιὸ πλατειὰ καὶ ὑψηλή της ἔννοια, τῆς χαρᾶς τοῦ καλοῦ, τοῦ ἁγνοῦ καὶ τοῦ ὡραίου. Φροντίστε νὰ τὴ νοιώσετε βαθιά, ἀγαπητοί μου φίλοι, νὰ τὴ νοιώσετε καὶ νὰ τὴ μεταδώσετε μὲ τὸ τραγοῦδι γύρω σας σὰν μήνυμα ἀνοίξεως, τῆς πιὸ ὡραίας καὶ πιὸ γόνιμης ἀνοίξεως, τῆς ἀνοίξεως τῆς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνατάσεως, τῆς ἀναδημιουργίας τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη ·

Μελῆς Νικολαΐδης

ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἔτυχε νὰ παρευρεθῶ σὲ μιὰν ἀπέριττη καὶ συγκινητικὴ τελετή, ἀπ' αὐτὲς ποὺ, ἂν καὶ ἔχουν κάθε φορὰ τοπικὴ σημασία, ἐνδιαφέρουν ὡστόσο τὸ σύνολο τοῦ τόπου μας καὶ δείχνουν πόσο θετικὴ εἶναι ἡ φροντίδα τῶν κυβερνητῶν γιὰ τὴν καλυτέρευσι τῆς φυλῆς μας. Πρόκειται γιὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ μαθητικοῦ συσσιτίου ἑνὸς νεοσύστατου ἀγροτικοῦ συνοικισμοῦ στὴν περιφέρεια τῆς Ἀττικῆς. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ λειτουργεῖ στὸ μέρος ἐκεῖνο δημοτικὸ σχολεῖο, καὶ ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ σχετικὴ ἀργοπορία ποὺ παρατηρήθηκε στὴν ἔναρξι τῆς διανομῆς φαγητοῦ μεταξὺ τῶν ἀπόρων μαθητῶν.

Ἀφοῦ ὁ ἐφημέριος τῆς περιοχῆς ἐτέλεσε τὸν σχετικὸ ἁγιασμό, ὁ πρόεδρος τῆς σχολικῆς ἐφορείας ἐξήγησε μὲ λίγα λόγια, κατανοητὰ ἀπ' ὅλο τὸ ἀκροατήριο, τὸ σκοπὸ ποὺ ἐπιδιώκουν τὰ μαθητικὰ συσσίτια καὶ τὴν ἀνάγκη νὰ ἐνισχυθῆ τὸ ἔργο τοῦτο ἀπὸ ὁλόκληρη τὴν κοινωνία. Ἔπειτα μπῆκαν στὴν ἀράδα οἱ μισοὶ μαθηταὶ τοῦ σχολείου, ὡς εἴκοσι περίπου, καὶ κρατῶντας τὸ πιάτο τους στὸ χέρι προχώρησαν πρὸς τὸ καζάνι, ὅπου ἄχνιζαν ζεστὲς φακὲς καὶ ἀπ' ὅπου καθένας ἔπῆρε τὴ μερίδα του μαζὶ μὲ δυὸ μῆλα καὶ ἕνα πορτοκάλι. Ἔπρεπε νὰ παρευρεθῆ κανεὶς σ' αὐτὴ τὴ σκηνή, γιὰ νὰ ἰδῆ μὲ τὰ μάτια του τὴ χαρὰ ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπα τῶν φτωχῶν ἐκείνων παιδιῶν, τὰ ὁποῖα εἶχαν ἐξασφαλίσει πιὰ γιὰ ὅλη τὴ σχολικὴ χρονιὰ τὸ καθημερινό τους πιάτο. Οἱ οἰκογένειές των, ποὺ μὲ δυσκολία ὡς τώρα τὰ συντηροῦσαν, ἀνακουφίστηκαν πιὰ ὁλωσδιόλου μὲ τὸ μέτρο αὐτὸ τῆς κοινωνικῆς προστασίας, τὸ ὁποῖο δὲν ἀποβλέπει στὴν ἐξυπηρέτησι λίγων ἢ πολλῶν ἀτόμων, ἀλλὰ ἔχει τὴν γενναία πρόθεσι νὰ ἐξυγιάνη σωματικὰ καὶ ψυχικὰ τὴν αὐριανὴ μας γενεά.

Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀνάγκη νὰ ἐξάρουμε μὲ φράσεις χτυπητὲς τὸ θεσμὸ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων. Δὲν ἐχρειάστηκε παρὰ μιὰ ἁπλῆ ἔκκλησι γιὰ νὰ προσφέρουν πρόθυμα τὴν ὑποστήριξί τους σ' αὐτὰ καὶ τὰ εὔπορα μέλη τῆς κοινωνίας μας καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς καθημερινῆς δουλειᾶς. Ὁ ἑλληνικὸς λαός, μὲ τὸ σίγουρο ἔνστικτο ποὺ τὸν διακρίνει, αἰσθάνθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴ σοβαρότητα τοῦ σκοποῦ καί, ἄλλος λίγο, ἄλλος πολύ, πρόσφεραν ὅλοι τὴ συνδρομή τους στὰ μαθητικὰ συσσίτια. Ἡ λαμπρὴ πρωτοβουλία τοῦ κράτους συμπληρώθηκε ἀπὸ τὴν αὐθόρμητη ἐνίσχυσι τοῦ κοινοῦ. Καὶ ἔτσι κανένα ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ φοιτοῦν σήμερα στὰ ἐκπαιδευτήρια δὲν θὰ στερῆται τὴν ταχτική, τὴν ὑγιεινή, τὴ χορταστικὴ τροφή του. Τὰ μαθήματα, ποὺ θ' ἀκοῦνε στὸ σχολεῖο, θὰ πιάνουν πιὰ τόπο καὶ τὰ κεντήματα τῆς πείνας δὲν θὰ παρακωλύουν, ὅπως ἄλλοτε, τὴν προσοχὴ τῶν ἀκροατῶν. Ὁ κάθε μαθητὴς θὰ ἔχῃ μπροστά του ἐλεύθερο τὸ πεδίο νὰ διακριθῆ καὶ νὰ ἐπιβληθῆ, χωρὶς νὰ ἐμποδίζεται σ' αὐτὸ ἀπὸ δυσχέρειες οἰκονομικές.

Εἶναι ἀνάγκη τώρα νὰ προσθέσουμε στὸ πρόσωπο τίνος πρέπει νὰ περιστρέφωνται οἱ εὐχαριστίες τῶν παιδιῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των; Ἐκεῖνος ποὺ συγκράτησε τὴν ἀκαθοδήγητη πατρίδα μας στὴν ἄκρη τοῦ γκρεμοῦ, αὐτὸς ὁ ἴδιος φρόντισε καὶ γιὰ τὴν ἐξασφάλισι τῶν ἄπορων παιδιῶν ἀπὸ ἄποψι τροφῆς. Ξέροντας πὼς ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξι δὲν μπορεῖ νὰ ἐννοηθῆ χωρὶς τὴν ὑγεία τὴ σωματική, πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν ἀνισότητα μέσ' ἀπ' τὴ σχολικὴ νεολαία καὶ νὰ τὴν βοηθήσῃ πατρικὰ στὸ δύσκολο ἀγῶνα της. Αὐτὸς μὲ τὴ συνδρομὴ τῆς ἀξιότιμης κυρίας του καὶ τῶν ἐπίλεκτων συνεργατῶν του ἐθεμελίωσε τὸ ἀτράνταχτο ἔργο τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, γιὰ τὸ ὁποῖο καὶ ἡ σημερινὴ καὶ ἡ αὐριανὴ Ἑλλάδα θὰ τὸν εὐγνωμονῆ.

Κτς

Ἡ «Νεολαία» συνεπὴς στὸ πρόγραμμά της, νὰ κάμη γνωστὴ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἀμίμητο Ἑλληνικὸ πνεῦμα στὰ Ἑλληνόπουλα, θὰ δώσῃ σὲ ὀλίγες συνέχειες περιλήψεις τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἀρχαίας λογοτεχνίας μας.

Ἡ «Νεολαία» νομίζει πὼς θὰ προσφέρῃ σημαντικὴ ὑπηρεσία, ἂν μὲ τὶς περιλήψεις αὐτές, στὶς ὁποῖες θὰ παρεμβάλλωνται καὶ πολλοὶ στίχοι ἀπὸ τὶς πιὸ ἐπιτυχεῖς καὶ ἀκριβεῖς μεταφράσεις, παρακινήσῃ τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ ἔλθουν σὲ ἀμεσώτερη ἐπαφὴ μὲ τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα ἀπ' ὅπου θ' ἀντλήσουν ὄχι μονάχα αἰσθητικὰ ἀλλὰ καὶ ἠθικὰ ἀνώτατα διδάγματα ποὺ εἶναι, χωρὶς ἀμφιβολία, τὸ πολυτιμότερο ἐφόδιο γιὰ τὴ ζωή.

Α΄.

Μπροστὰ στὸ παλάτι εἶναι μαζεμένο πολὺ πλῆθος... Γέροι, νέοι, παιδιά. Κρατοῦν ὅλοι κλαδιὰ χλωρά, καθὼς συνηθίζουν νὰ κάνουν σὰν ἔρχονται νὰ παρακαλέσουν γιὰ κάτι καὶ περιμένουν ν' ἀνοίξῃ ἡ μεγάλη πόρτα, ἡ βασιλική, ὅπως τὴν ἔλεγαν, γιὰ νὰ παρουσιαστῇ μπροστά τους ὁ βασιλιᾶς. Οἱ φρουροὶ πήγανε κιόλας νὰ τὸν εἰδοποιήσουν. Οἱ καιροὶ εἶναι δύσκολοι. Μαῦρο θανατικὸ ἔχει πέσει στὴ Θήβα. Οἱ καρποὶ σαπίζουν στὸ χῶμα, οἱ γυναῖκες πεθαίνουν στὴ γέννα τους' λίγο ἀκόμα καὶ ὁλόκληρη ἡ γενιὰ τοῦ Κάδμου ποὺ ξεμπάρκαρε μιὰ μέρα ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ στὰ ἑλληνικὰ ἀκρογιάλια καὶ προχώρησε ὡς ἐδῶ κι' ἔχτισε τὴ δοξασμένη τούτη πολιτεία... λίγο ἀκόμα καὶ θ' ἀφανιστῇ... Ὁ λαὸς βρίσκεται σ' ἀπόγνωσι. Σὲ ποιὸν νὰ καταφύγῃ; Οἱ θυσίες ποὺ κάνουν δὲ φελοῦν σὲ τίποτα. Νὰ πῶς περιγράφει ἕνας γέρος σεβάσμιος ἱερέας τὴν κατάστασι:

... Ταραγμένη ἡ πόλι, σπαρταρᾶ
καὶ νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι δὲν μπορεῖ
ἀπὸ τὸ βύθισμα τῆς μαύρης συμφορᾶς..
Πᾶνε τοῦ κάκου καὶ ἀφανίζονται οἱ καρποὶ
μέσα στὸ χῶμα, τὰ κοπάδια στὶς βοσκές...
δὲ ζοῦνε τὰ παιδιά. Σὰ μαῦρος σίφουνας
τὴν πόλι μας σαρώνει τὸ θανατικό.
Τοῦ Κάδμου σβήνεται ἡ γενιὰ κι' ἀντιλαλεῖ
ὁ κάτω κόσμος κλάμα κι' ἀναστεναγμό!

Κι' ὅμως καμμιὰ βοήθεια ἀπὸ τοὺς Θεούς. Ὠργισμένοι, θαρρεῖς, μ' ἀπὸ τί κανένας δὲν ξέρει, οὔτε βλέπουν, οὔτε θέλουν ν' ἀκούσουν τὸ παράπονό τους.

Σὲ τέτοια δύσκολη στιγμὴ οἱ Θηβαῖοι θυμήθηκαν τὸ βασιλιᾶ τους. Τοῦτος ἦταν παράδειγμα γιὰ ὅλους τοὺς βασιλιάδες τοῦ κόσμου, γιατὶ τὸν ἀγαποῦσε τὸ λαὸ του σὰν πατέρας καὶ μ' ὅλο ποὺ ἦταν ξένος εἶχε σώσει κιόλας τὴν πολιτεία, σὲ κάτι περίεργες περιστάσεις ποὺ μοιάζανε λιγάκι παραμυθένιες.

Ἔξω ἀπὸ τὴ Θήβα, λέει, κάποτε θρονιάστηκε ἕνα θεριό, ἡ Σφίγγα. Εἶχε γυναικεῖο κεφάλι, μὰ τ' ἄλλο κορμί της καὶ τὰ πόδια της ἦσαν σὰν τοῦ ἀετοῦ. Τὸ θεριὸ λοιπὸν τοῦτο ἔβαζε σ' ὅλους τοὺς περάτες ἕνα ρώτημα πολὺ δύσκολο, κι' ἐπειδὴ δὲν μπορούσανε νὰ τὸ ξεδιαλύνουν καὶ ν' ἀπαντήσουνε, τοὺς σπάραζε μὲ τὰ νύχια του. Θρῆνος κι' ὀδυρμός. Μιὰ σωτηρία μονάχα ὑπῆρχε: Νὰ βρεθῇ κάποιος νὰ δώσῃ τὴ σωστὴ ἀπόκρισι. Τότε τὸ θεριὸ εἶχε προσταγὴ ἄνωθε νὰ πέσῃ κάτω στὸ γκρεμὸ καὶ νὰ σκοτωθῇ. Ἡ σωτηρία τούτη ἦρθε μιὰ μέρα ποὺ ὁ Οἰδίπους ἀπελπισμένος — γιὰ ποιὸ λόγο θὰ δοῦμε παρακάτω — κι' ἄγνωστος ἔφτασε στὴ Θήβα. Μ' τὴν ἐξυπνάδα του ἡ δασκαλεμένος ἀπὸ τὴν πικρή του μοῖρα ἀπάντησε κατὰ πῶς ἔπρεπε καὶ γλύτωσε τὴν πολιτεία ἀπὸ τὴ συμφορά. Φαντάζεσθε πιὰ μὲ τί ἐνθουσιασμὸ κι' εὐγνωμοσύνη δέχτηκε ὁ λαὸς τὸν ἀναπάντεχο τοῦτο σωτῆρα' ἐπειδὴ μάλιστα ὁ βασιλιᾶς εἶχε πεθάνει κι' ὁ θρόνος ἦταν ὀρφανός, τὸν ἔκανε βασιλιᾶ του καὶ τοῦ ἔδωσε γιὰ γυναῖκα τὴ χήρα βασίλισσα, Ἰοκάστη. «Τοῦτος, εἶπαν, εἶναι σταλμένος ἀπὸ τὸν οὐρανό' τὸν ἀγαποῦν οἱ θεοὶ καὶ δίχως ἄλλο κι' ἐμεῖς μαζί του δὲν εἶναι δυνατὸ παρὰ νὰ προκόψωμε».

Νὰ γιατὶ γέροι καὶ νέοι τρέξανε στὸ παλάτι του τώρα γιὰ νὰ ζητήσουν βοήθεια καὶ προστασία, ὅπως τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸν πατέρα τους.

Ὁ Οἰδίπους παρουσιάζεται μπροστά τους, χωρὶς ἀκολουθία. Ἔτσι καθὼς

Ὁ τυφλὸς μάντις Τειρεσίας.

ἦταν στὸ σπίτι του μέσα. Τὸ πρόσωπό του δείχνει θλιμμένο, ταλαιπωρημένο ἀπὸ τὴν ἀγρύπνια καὶ τὸν πόνο. Σιωπηλὸς καὶ μὲ προσοχὴ ἀκούει τὴν παράκλησι τοῦ λαοῦ.

Ἀλήθεια λένε, τὸ ξέρουμε, πὼς δὲν εἶσαι θεός, ὅμως ἐπειδὴ κι' ἄλλοτε ἀπὸ παρόμοια συμφορὰ μᾶς ἔσωσες...
...ἀπαρακάλεστος, μὲ τὴ βοήθεια
μονάχα τῶν θεῶν καὶ τὴν ἀγάπη τους,
γι' αὐτὸ καὶ τώρα
προσπέφτουμέ σου καὶ παρακαλοῦμέ σε
κι' ἀπὸ τοὺς πολίτες ἄξιο σένα κρίνουμε
στὴ συμφορά μας παραστάτη στὸ θεό...

Ὁ τρόπος ποὺ ἀπαντᾷ ὁ Οἰδίποδας χαρακτηρίζει, περισσότερο ἴσως ἀπὸ κάθε ἄλλο, τὸ φιλόλαο τοῦτο βασιλιᾶ καὶ δείχνει ποιὸ εἶναι τὸ χρέος τοῦ ἄρχοντα καὶ ποιὰ πρέπει νὰ εἶναι τὰ αἰσθήματά του ἀπέναντι στοὺς ὑπηκόους του: «Τὸν πόνο σας τὸν νοιώθω» λέει,

... ὅμως κανεὶς
ὅποιος καὶ νἆναι δὲν πονεῖ καθὼς ἐγώ.
Μαραίνει τὸν καθένα σας ἡ λύπη του,
μὰ ἡ καρδιά μου κλαίει καὶ κομματιάζεται
τὴ χώρα ὅλη πονῶντας...

«Πρωΐ - πρωΐ ἤρθατε, ἀξημέρωτα καλὰ - καλὰ ἀκόμα, κι' ὅμως μὴ θαρρεῖτε πὼς κοιμῶμουν...» ἐξακολουθεῖ. «Μαῦρα δάκρυα ἔχω χύσει ὅλη τὴ νύχτα. Κι' ἀπὸ μέρες τώρα νοιάζομαι κι' ἀγρυπνῶ νὰ βρῶ μιὰ κάποια λύσι. Ἔστειλα μάλιστα τὸν γυναικάδερφό μου, τὸν Κρέοντα, στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν νὰ ρωτήσῃ τὸ θεό, κι' ἀπορῶ πῶς δὲ γύρισε ἀκόμα».

Δὲν πρόφτασε καλὰ - καλὰ νὰ τελειώσῃ καὶ φτάνει ὁ Κρέων. Εἶναι στεφανωμένος μὲ δάφνες καὶ φαίνεται χαρούμενος. Ἡ ἀπάντησι τοῦ Θεοῦ ὡς τόσο εἶναι σκοτεινή. Ἀντὶς ν' ἀνακουφίσῃ τοὺς πολίτες, τοὺς φορτώνει κι' ἄλλη βαρειὰ ἔγνοια. Πρέπει, λέει, ἢ νὰ ξορίσουν τὸ φονιᾶ τοῦ Λαΐου, ἢ νὰ τὸν σκοτώσουν.

Ὅμως ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Λάϊος καὶ πότε σκοτώθηκε καὶ ποῦ κι' ἀπὸ ποιόν; Ὅλα αὐτὰ ρωτᾷ πρόθυμα ὁ Οἰδίπους, νομίζοντας πὼς ἡ ἀπόκρισι ποὺ θὰ πάρῃ στὸ κάθε ρώτημά του κι' ὅλες μαζὶ θὰ τὸν κατατοπίσουν νὰ κάμῃ ὅσα ὁ θεὸς προστάζει.

Μαθαίνει λοιπὸν ὅτι δίχως ἄλλο ὁ χρησμὸς ἐννοεῖ τὸν προηγούμενο βασιλιᾶ ποὺ ὠνομαζότανε ἔτσι, Λάϊος. Ξεκίνησε, λέει, κάποτε νὰ πάῃ στοὺς Δελφοὺς προσκυνητὴς καὶ δὲν ξαναγύρισε. Καθὼς μαθεύτηκε ἀπὸ κάποιον ἀκόλουθό του, σκοτώθηκε ἀπὸ ληστές. Κι' ὑπῆρχε βέβαια ἡ ὑποψία πὼς οἱ ληστὲς τοῦτοι ἦσαν βαλτοί, μὰ ποῦ νοῦς τότες γιὰ νὰ ξετάσουν λεπτομερῶς τὸ κάθε τί καὶ νὰ μάθουν! Πλάκωσε σύγκαιρα βλέπεις κι' ἄλλο κακό, ἡ Σφίγγα, ποὺ ρήμαξε, καθὼς ξέρουμε, τὴν πολιτεία.

— Ἐγὼ παίρνω τὸ πρᾶμα ἀπάνω

μου, λέει ὁ Οἰδίποδας... Ἢ ὅλοι θὰ σωθοῦμε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἢ ὅλοι θὰ χαθοῦμε.

Κι' εὐτὺς κάνει προκήρυξι στὸ λαό:

«Ὅποιος σκότωσε τὸ Λάϊο ἂς τὸ πῆ, γιατὶ μόνο ἐξορία, ἄλλο κακὸ τοῦ ὑπόσχομαι, δὲν θὰ πάθη. Κι' ἂν κανεὶς ξέρη τὸ φονιᾶ, πρέπει γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ νὰ τὸν μαρτυρήση. Ὡς τόσο ὅποιος καὶ νἆναι, οὔτε νὰ τοῦ μιλᾶτε, οὔτε νὰ τὸν χαιρετᾶτε. Κι' ὅταν γιορτάζετε καὶ κάνετε θυσία στοὺς θεούς, κρατᾶτε τον μακριὰ ἀπὸ τὸ σπιτικό σας, γιατί, καθὼς εἶπε τὸ μαντεῖο, αὐτὸς εἶναι ἡ ἀφορμὴ κι' ἔπεσε τέτοια συμφορὰ στὸ κεφάλι μας»... Καὶ τελειώνει μὲ μιὰ εὐχὴ καὶ μιὰ κατάρα:

Κι' ὅσοι δὲ θὰ μ' ἀκούσουν, εὔχομαι οἱ θεοὶ
μήτε σοδειὰ νὰ δώσουν στὰ χωράφια τους,
μήτε οἱ γυναῖκες τους νὰ κάμουνε παιδιά...
Τὴν ἴδια νὰ βροῦν μοῖρα καὶ χειρότερη.
Μὰ ὅποιοι τὰ λόγια μου, πολίτες, σεβαστοῦν
τὸ δίκιο νὰ τοὺς προστατέψη κι' ὁ θεός!

Φόβος καὶ τρόμος πιάνει τοὺς πολῖτες καθὼς ἀκοῦνε τὸ βασιλιᾶ τους νὰ καταριέται ἔτσι. Εἶναι ἀγαπημένος τῶν θεῶν, μάχεται γιὰ τὸ δίκιο καὶ δίχως ἄλλο οἱ κατάρες του θ' ἀκουστοῦνε. Ἀναρωτιοῦνται ὅλοι, μὰ καμμιὰ ἀπόκρισι, οὔτε κἂν ὑποψία δὲν ἀνεβαίνει στὸ μυαλό τους. Ἕνας γέρος τότες παίρνει τὸ θάρρος καὶ λέει:

— Βασιλιᾶ μου, ἐμεῖς δὲν ξέρουμε νὰ σοῦ ποῦμε τίποτα. Ὅμως εἶναι, θαρρῶ, κάποιος ποὺ θὰ μπορέση νὰ μᾶς ξεκαθαρίση αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι. Λέω γιὰ τὸν προφήτη Τειρεσία. Δὲ στέλνεις κάποιον νὰ μᾶς τὸν φέρη ἐδῶ;

— Κι' αὐτὸ δὲν τὸ παραμέλησα, ἀπαντᾶ ἐκεῖνος. Ἔστειλα μάλιστα κιόλας κατὰ συμβουλὴ τοῦ Κρέοντα... Ὄχι μιά, δυὸ φορές... Ἀπορῶ κι' ἐξίσταμαι πῶς δὲν ἦρθε ἀκόμα.

—Ὦ! νάτος, φωνάζει τὴν ἴδια στιγμὴ κάποιος.

Τὸ θεϊκὸ προφήτη ἐδῶ μᾶς φέρνουνε,
ποὺ σὰν τὸ Φοῖβο τὴν ἀλήθεια ξέρει αὐτός.

Ὁ τυφλὸς γεροπροφήτης μπῆκε μέσα χεροκρατούμενος ἀπὸ ἕνα μικρὸ παιδί. Τὸ πρόσωπό του εἶναι κατσουφιασμένο, σκοτεινό. Γιατί ἄραγε: Κανεὶς δὲν ἤξερε καλύτερά του νὰ ἐξηγῆ τὶς φωνὲς τῶν πουλιῶν. Τὸ χάρισμα τοῦτο τὸ εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Δία. Ζοῦσε τρακόσια χρόνια τώρα καὶ τὰ μακριὰ ἄσπρα γένεια του χύνονταν ποτάμι μπροστὰ κι' ἔφταναν ὡς κάτω στὰ πόδια του. Ὄχι πιὰ σεβασμός, μὰ φόβος σφίγγει τὶς καρδιὲς τῶν Θηβαίων μόλις τὸν βλέπουν· σὰν νὰ ἔχουν μπροστά τους ἕνα θεό.

Ὁ Οἰδίποδας προχωρεῖ νὰ τὸν προαπαντήση καὶ τοῦ λέει:

Ὦ! σὺ ποὺ ξέρεις τὰ γνωστὰ καὶ τ' ἄγνωστα,
τὰ θεϊκὰ κι' ἀνθρώπινα, τὴ χώρα αὐτὴ
κι' ἂν δὲν τὴν βλέπης ποιὰ τὴ δέρνει συμφορὰ
τὸ νοιώθεις ὅμως καὶ προστάτη σὲ θαρρεῖ
μόνη καταφυγὴ καὶ σωτηρία της.

Καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοὺς βοηθήση σ' αὐτὴ τὴ δύσκολη περίστασι ὅπως μπορεῖ.

Τί παράξενο! Ὁ Τειρεσίας ξεφεύγει φανερὰ ν' ἀπαντήση. Τὰ λίγα ὅμως λόγια του εἶναι ἀνατριχιαστικὰ γιατὶ κρύβουνε κάποιο φοβερὸ νόημα.

Ἂν μ' ἀφήσης νὰ φύγω, εὐκολώτερα
καὶ γὼ καὶ σὺ τὴ μοῖρα θὰ βαστάξουμε.

Ὁ Οἰδίποδας στενοχωρεῖται· βλέπει πὼς καὶ ἡ τελευταία ἐλπίδα του πάει χαμένη.. Ἂν ὁ Τειρεσίας δὲν τοῦ μαρτυρήση τὸ φονιᾶ κανεὶς ἄλλος πιὰ δὲν εἶναι σὲ θέσι νὰ σώση τὴν πολιτεία. Θυμώνει καὶ στὸ θυμό του ἀπάνω τὸν συνεπαίρνει μιὰ ἄδικη ὑποψία. Πὼς τάχα ὁ γέρο προφήτης, δίχως ἄλλο, θἄχη κάπως ἀνακατευτὴ στὸ φόνο καὶ ἔτσι δὲν τὸν συμφέρει τώρα νὰ φανερωθοῦν οἱ κακοῦργοι.

Ὁ Τειρεσίας τὸν ἀναγελάει γιὰ τὴν ὑποψία του αὐτή, μὰ καὶ τὸν λυπᾶται, καθὼς φαίνεται. Ὡς τόσο τοῦ ἀπαντάει κι' αὐτὸς μὲ λόγια πικρὰ καὶ στὸ τέλος ξεστομίζει μιὰ φοβερὴ κατηγορία: «Μάθε, τοῦ λέει, πὼς ὁ φονιᾶς εἶσαι σύ».

Οἰδίπους.— Χαρούμενος δὲ θὰ μὲ βρίσης δυὸ φορές.

Τειρεσίας.— Μὰ θέλεις κι' ἄλλα νὰ θυμώσης πιὸ πολύ...

Οἰδίπους.— Λέγε ὅσα θές, τὰ λόγια μάταια τὰ πετᾶς.

Τειρεσίας.— Συναναστρέφεσαι μὲ συγγενεῖς σου αἰσχρὰ καὶ δὲν τὸ νοιώθεις ποιὰ σὲ ζώνει συμφορά.

Οἰδίπους.— Θαρρεῖς πὼς θὰ μιλῆς ἔτσι ἀτιμώρητος;

Τειρεσίας.— Ἂν ἔχη κάποια δύναμι ἡ ἀλήθεια.

Οἰδίπους.— Ὄχι γιὰ σένα δίχως ἄλλο, ποὺ τυφλὸς εἶσαι στ' αὐτιά, στὰ μάτια καὶ στὸ νοῦ μαζί.

Τειρεσίας.— Μὲ τέτοια ὑβριστικὰ λόγια σοῦ μέλλεται δυστυχισμένε ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ βριστῆς.

Τέτοια σκοτεινὰ λόγια καὶ κατηγόριες ρίχνει ὁ ἕνας στὸν ἄλλο. Ὁ λαὸς ὅμως ποὺ τοὺς ἀκούει θλίβεται μονάχα... Βλέπει τοὺς δύο τούτους ἀνθρώπους ποὺ εἶχε στερνὴ ἐλπίδα καὶ παρηγοριά του, ἀντὶς μονοιασμένοι νὰ σκέπτωνται γιὰ τὴ σωτηρία του, νὰ πιάνωνται ἔτσι καὶ νὰ κατηγοροῦνται συναμεταξύ τους. Ὅσο γιὰ τὶς κατηγόριες, δὲν πιστεύει βέβαια οὔτε τὸν ἕνα οὔτε τὸν ἄλλο. Λόγια τοῦ ἀέρα... Λόγια τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς κακῆς ὥρας. Καὶ τὸ χειρότερο, ἀντὶς νὰ ξεθυμάνουν σὲ τοῦτα καὶ νἄρθουν στὸν ἑαυτό τους καὶ ν' ἀναλογιστοῦν τὸν κατήφορο ποὺ πῆραν, ἀνάβουν ἀκόμη περισσότερο, ὅσο πάει καὶ περισσότερο...

(Τὸ τέλος στὸ προσεχὲς)

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΕΣ ΓΛΥΠΤΑΙ
ΚΑΙ Η ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙ

Τὸ ἔναντι τῆς παλ. Βουλῆς ἄγαλμα τοῦ Κολοκοτρώνη. Ἔργον τοῦ Λ. Σώχου.

Β'.

Στὸ προηγούμενο φύλλο εἴπαμε πῶς ἀρχίζει ἡ ἱστορία τῶν νέων Ἑλλήνων γλυπτῶν, ποὺ σύντομα, μὲ χρονολογικὴ σειρὰ καὶ χωρὶς καμμιὰ ἀξιολογικὴ κατάταξι προαναφέραμε, γιὰ νὰ ἀνακεφαλαιωθῇ ὁλόκληρη καὶ νὰ κλείσῃ εἰς τὶς μέρες μας ὁριστικὰ μὲ τὸ τραγικὸ πέρασμα τοῦ δημιουργοῦ τῆς «Κοιμωμένης».

Ὁ βασικὸς χαρακτῆρας τῆς προσπαθείας αὐτῆς εἶναι ἡ βαθειά, ἡ ἀποκλειστικὴ προσήλωσίς της πρὸς τὰ ἀρχαῖα γλυπτικὰ πρότυπα.Φυσικὴ συγγένεια, μαθητεία, ζωντανὴ παράδοσι καὶ λόγοι ἱστορικοί, ροπὲς τῆς ἐποχῆς κι' ἐπιδράσεις ἀπὸ τὰ μεγάλα βαυαρικὰ πνευματικὰ κέντρα, ποὺ βρίσκονται τότε στὴ μεγαλείτερη ποὺ ἔφθασε ποτὲ τους ἀκμή, κι' ἀπὸ λόγους πνευματικῆς ἀκτινοβολίας καὶ ἀπὸ δεσμοὺς ἐθνικούς, κατὰ τὴν χρονικὴ αὐτὴ περίοδο, καταντοῦν οἱ πνευματικὲς Μητροπόλεις μας, τοὺς κατευθύνουν πλησίστιους πρὸς τὸν «κλασσικισμό». Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀπὸ ὀκνηρία ψυχῆς ποὺ πλευρίζουνε σ' αὐτὸν κι' ἡ περίπτωσίς τους, μολονότι φαίνεται στὸ πρῶτο κύτταγμα ν' ἀκολουθῇ τὴ γενικὴ πνευματικὴ ἐκτροχίασί μας πρὸς τοὺς ἀνεδαφικοὺς καὶ ἀφῃρημένους χώρους τοῦ ἀρχαϊσμοῦ, πρέπει νὰ ἐξετασθῇ σὰν μιὰ περίπτωσι ξεχωριστή. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται κατ' ἀρχὴν ὅτι ἡ ἐπιρροὴ τοῦ ἀρχαίου πλαστικοῦ κόσμου πάνου σ' ὅλη τὴν τέχνη, μὰ ἰδιαίτατα στὴ γλυπτική, ἐστάθηκε μέχρι τὰ σήμερα σχεδὸν διαρκής· ἀκόμη ὅτι τοῦτοι δὲν ἦρθαν σὰν τυμβωρύχοι μέσα στὰ λείψανα τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Πίστις κι' εὐλάβεια θρησκευτικὴ καὶ ἀγωνία τοὺς κατέχει νὰ μᾶς μεταφέρουν κάτι ἀπὸ τὸ πνεῦμά του. Μιὰ ποὺ δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ τὸν ἀναδημιουργήσουν, προσπαθοῦν νὰ τὸν πλησιάσουν· καὶ τὸν πλησιάζουν ὅσο κανένας ἄλλος τοῦ καιροῦ τους. Μόνοι αὐτοὶ τὸν ἀντικρύζουν ὄχι σὰν μιὰ ἐνταφιασμένη ὠμορφιά, ἀλλὰ σὰν κάτι ποὺ ὑπάρχει αἰωνίως. Γιὰ ὅσους τὰ μάτια καὶ τὸ στόμα τῶν ἔργων τῆς τέχνης εἶναι σβηστά, γι' αὐτοὺς εἶναι σβηστὸς καὶ ὁ ἥλιος· κι' εἶναι μονάχα οἱ πραγματικοὶ τεχνῖτες ποὺ μποροῦν κι' ἀπὸ μιὰ καταπεσμένη κολῶνα νὰ πιάσουν τὸν παλμὸ μιᾶς περασμένης ὠμορφιᾶς. Εἶναι κλασσικισταί· μὰ εἴτε σ' αὐτὸ χρωστοῦν ἕνα μέρος τῆς ἀδικίας ποὺ τοὺς γίνεται, εἴτε ἕνα μέρος τῆς γοητείας τους, τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι τὸ πνεῦμα αὐτὸ τὸ ζοῦν μέσα τους σὰν ἀπὸ μιὰ φυσικὴ κληρονομία, σηκώνουν αὐτὸ τὸ τεράστιο βάρος δίχως νὰ καμφθοῦν. Δὲν εἶναι λοιπὸν ὀρθὸ καὶ δίκαιο νὰ τοὺς παίρνουμε γιὰ ἁπλοὺς μιμητές αὐτοὺς ποὺ προσηλώθηκαν τόσο σοβαρὰ σὲ τόσο ζωντανὲς ἀλήθειες, ποὺ στὸν καιρό τους ὑψώνουνταν ἀκόμη ἐπιβλητικώτερα, ὅταν ὁ τόπος αὐτὸς κρατοῦσε καὶ στὶς καρδιὲς καὶ στὴ φύσι του πιὸ ἀμόλυντο τὸν ἀληθινό του χαρακτῆρα. Ἂς δοῦμε μόνο τί μπόρεσαν νὰ καρπωθοῦν, τί διδάγματα ἔλαβαν καὶ τί μᾶς μεταδίδουν εἰς τὰ ἔργα τους.

* * *

Ἡ γλυπτικὴ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη πλαστικὴ τέχνη εἶναι βιασμένη νὰ πειθαρχῇ σ' ἕνα ἀρχιτεκτονικὸ νόημα· πολὺ περισσότερο ἀκόμη ὅταν εἶναι στημένη μέσα στὸ ὕπαιθρο· τότε πρέπει νὰ ὑποταγῇ μέσα εἰς τοὺς ἰδιαίτερους τοπικοὺς νόμους του, γιὰ ν' ἀνασαίνῃ φυσικὰ καὶ φυτρωμένη νὰ ποῦμε κι' αὐτὴ σὰν ἕνα λουλοῦδι ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὰ σπλάγχνα του. Μονάχα κατόπι ἀπ' αὐτὴ τὴν ὑποταγή, ἀπ' αὐτὴ τὴν πειθαρχία εἰς τὴ φύσι ἢ καλύτερα στὸ νόημά της, μπορεῖ τὸ ἀνθρώπινο ἔργο νὰ τὴν ὑποτάξῃ μὲ τὴ σειρά του καὶ νὰ τὴν κάνῃ ὁλόκληρη νὰ κινῆται μὲ τὸν ἴδιο ἀνθρώπινο ρυθμό. Τότες μονάχα δὲν ξέρεις πιὰ ἐὰν τὸ ἔργο ὑψώθηκε γιὰ νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ, ἢ ἂν αὐτὴ γίνηκε γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ ἔργο. Ἀπ' ἐκείνη αὐτὸ πῆρε τὴ φυσικότητα καὶ ἡ φύσι πῆρε κάτι ἀπὸ τὸ πνεῦμα του. Τοῦτο καὶ κεῖνη βρίσκονται θαρρεῖς σὲ μιὰ διαρκῆ ἐρωτικὴ κατάστασι, ποὺ ἀνοίγει τὴν καρδιὰ στὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἁρμονίας. Ἡ φύσι εἶναι ἀπείρως ἀγαθή, ἀρκεῖ νὰ μὴν τὴν πειράξῃς· εἶναι ἀπείρως ταπεινή, ἀρκεῖ νὰ μὴν τὴν ἐξευτελίζῃς· μὲ τὴν ταπεινοσύνη του ὁ ἄνθρωπος τὴν κάνει ταπεινότερη ἀπὸ κεῖνον καὶ μὲ τὴν ὑποταγή του τὴν ὑποτάσσει, αὐτήν, ποὺ εἶναι ἕνα χάος ἡ ἀνυποταξία της.

Μ' αὐτὴ τὴν ἀρετὴ τῆς πειθαρχίας κατώρθωσαν οἱ παλαιοὶ γλύπται νὰ συγκεντρώσουν τὸ φῶς εἰς τὰ μνημεῖα τους, γιὰ νὰ στολίσουν ὕστερα μὲ κεῖνα τὴ φύσι — νύχτα καὶ μέρα — ν' ἀφίνουν ἐλεύθερο τὸν ἀγέρα της νὰ τὰ χαϊδεύῃ, νὰ τὰ πλένῃ ἡ στάλα τῆς βροχῆς καὶ νὰ τὰ συντροφεύῃ τὸ δέντρο — ἡ ἐληὰ ἢ τὸ κυπαρίσσι — φκιάνοντας μαζί τους ποιήματα ποὺ ποτὲς δὲν μπορεῖ νὰ κατορθώσῃ μονάχη της ἡ ἀνθρώπινη μεγαλαυχία. Πειθαρχία λοιπὸν στὴ φύσι, πειθαρχία στοὺς ἐθνικοὺς ρυθμούς, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ τὸ πνεῦμα της, εἶναι ἡ σοβαρώτερη ἀρετὴ ἑνὸς τεχνίτη καὶ πιὸ πολὺ ἑνὸς γλύπτη.

Σ' αὐτὲς τὶς ἀρχιτεκτονικὲς καὶ γλυπτικὲς ἀρετὲς ἐμύησε τοὺς πρώτους νεοέλληνες γλύπτες - μαστόρους αὐτοὺς ἀπὸ ράτσα τὸ «κλασσικὸ» πνεῦμα· τοὺς ἔμαθε νὰ εἶναι κάτοχοι τῆς ὕλης τους, στατικοὶ στὸν καταμερισμὸ καὶ τὴν ἀλληλεπίθεσι τῶν μαζῶν τους, πειθαρχημένοι στὸ ἀνθρώπινο αἴσθημα. Τοὺς ἔμαθε τὴν λιτότητα καὶ τὴ συμμετρία, τὸν ρυθμικὸ παλμό, τὸ μέτρο καὶ τὴν ἁρμονία, τὴν πνευματικὴ πειθαρχία τῶν ἀξιῶν, τέλος τὴν ὑψηλὴ ἀνάτασι τῆς ζωῆς.

Τὶς ἀρετές τους αὐτὲς κινημένες προσωπικώτερα τὶς βλέπουμε στὴν ἠλυσιακὴν ἐργασία ποὺ μᾶς ἄφησαν μέσα στὸ πρῶτο νεκροταφεῖο. Γιατὶ ὅλοι τους σχεδὸν ὑπηρετῶντας τὶς ἀνάγκες καὶ τὶς ὡραῖες παραδόσεις τοῦ τόπου ὑπῆρξαν καὶ γλύπτες μνημείων· ὁ τόπος τοῦ ἔργου τους ἐδῶ εἶναι ὁ τόπος τοῦ θανάτου, σκοπός τους ἡ μορφοποίησις ἐκείνου ποὺ μένει ὕστερ' ἀπ' αὐτὸν στὴ ζωή. Ἀλήθεια τί μένει; Στὰ ζωϊκὰ αἰσθητήρια ἕνας χαμός· κάτι ἔχει χαθῆ· καὶ στὸ πνεῦμα ἕνα ἐρώτημα: Ποῦ πάει; Σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα οἱ νέοι Ἕλληνες γλύπτες ἀποκρίθηκαν ἀντάξια μὲ τὶς παραδόσεις τους· ἡ συγκίνησίς τους καταφέρνει νὰ ἀποπνευματώσῃ τὴν ὕλη, ὁ τόνος τους παίρνει μιὰ πονεμένη ἀξιοπρέπεια· τὸ βάδισμά τους γίνεται πιὸ σύμμετρο, πιὸ ἁρμονικό, ἡ φαντασία τους πιὸ εὔστροφη στὶς ἰδιαίτερες συνθῆκες. Ἐδῶ πιὰ μίλησαν σὰν γλύπτες, μ' ἕνα πνεῦμα πολὺ σοβαρὸ γιὰ τὸν καιρό τους· μ' ἕνα πνεῦμα πολὺ παληό, μὰ καὶ πολὺ νέο· μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθινῆς τέχνης.

Στρατῆς Δούκας

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα· ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ εἶπε· ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι εἰς τὸ ἔναντι Εὐαγγέλιον ἡ ἐπιμονὴ τῆς Χαναναίας γυναικὸς ὅπως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐλεήσῃ αὐτήν. Εἰς τὰς παρακλήσεις της οὗτος δὲν ἔδωσε κατ' ἀρχὰς καμμίαν ἀπάντησιν. Ἀλλὰ ὅταν οἱ μαθηταί του τὸν παρεκάλεσαν νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ κοντά του, αὐτὸς ὄχι μόνον δὲν ἔκαμε αὐτό, ἀλλὰ εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του ὅτι ἀποστολή του καὶ ἔργον του εἶναι νὰ σώσῃ κατὰ πρῶτον λόγον τὸν ἐκλεκτὸν τοῦ Θεοῦ λαόν, δηλαδὴ τοὺς Ἰσραηλίτας, καὶ ὅτι δὲν ἦτο τάχα σωστὸ νὰ εὐεργετηθῇ καὶ αὐτή, ἐπειδὴ ἦτο εἰδωλολάτρης, ὅπως οἱ Ἰσραηλῖται. Ἐκείνη ὅμως ἐξακολουθοῦσε τὰς παρακλήσεις της πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐπειδὴ εἶχε ἀπόλυτον πίστιν ὅτι ἂν ἤθελε αὐτὸς θὰ ἔσωζε τὴν ἄρρωστη κόρη της. Καὶ ὁ Ἰησοῦς βλέποντας τὴν ἐπιμονήν της τὴν ἐλυπήθηκε καὶ ἐθεράπευσε τὴν ἀσθενῆ.

Ἀπ' αὐτὸ τὸ παράδειγμα προκύπτει ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ἐπιμονὴν εἰς τὴν πίστιν μας καὶ ὄχι μὲ τὴν πρώτην ἀναποδιὰν νὰ ἀπελπιζώμεθα. Διδασκόμεθα ὅτι πρέπει νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὰς προσευχάς μας πρὸς τὸν Θεόν. Αὐτὸς πολλάκις θέλοντας νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν μας δὲν μᾶς δίδει ἀμέσως ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον τὸν παρακαλοῦμεν. Ἔχει βέβαια ὅλην τὴν θέλησιν νὰ μᾶς δώσῃ ὅ,τι τοῦ ζητοῦμεν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχωμεν ἀπόλυτον πίστιν εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν δύναμίν του. Πολλὲς φορὲς πάλιν διὰ νὰ μᾶς κάμῃ νὰ ἐκτιμήσωμεν περισσότερον τὸ ἀγαθὸν ποὺ τοῦ ζητοῦμεν ἀναβάλλει νὰ μᾶς τὸ δώσῃ. Διότι ἂν τὸ ἐλαμβάναμεν ἀμέσως καὶ χωρὶς καμμιὰ δυσκολία, δὲν θὰ ἐδίδαμε εἰς τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ τὴν ἀξία ποὺ τοῦ πρέπει.

Ὅταν ὅμως ἡ παράκλησίς μας πρὸς τὸν Θεὸν εἶναι συνεχὴς καὶ ἐπίμονος, ἐξ ἅπαντος θὰ ἐπιτύχωμεν ὅ,τι θέλομεν. Περὶ αὐτοῦ μᾶς βεβαιώνει αὐτὸς ὁ θεάνθρωπος μὲ τὰ λόγια του αὐτά: «Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε». Ἀρκεῖ μόνον ἡ προσευχὴ νὰ εἶναι γεμάτη ἀπὸ πίστιν.

Ἀφοῦ λοιπὸν ὑπάρχουν τόσοι λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὰς προσευχάς μας ὅπως φανερώνωμεν ὅσο μποροῦμε περισσότερο τὴν πίστιν μας πρὸς τὸν Θεόν, ἂς μὴ ἀποθαρρυνώμεθα ποτέ. Εἶναι ἀδύνατον εἰς τὰς παρακλήσεις μας νὰ ἀδιαφορήσῃ. Ἂς δώσωμεν εἰς αὐτὸν τὴν ὕπαρξίν μας. Ἂς καταφεύγωμεν εἰς αὐτὸν μὲ πλήρη ἐμπιστοσύνην καὶ μὲ ἀπόλυτον πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν ἀπ' αὐτὸν ὅ,τι ζητήσωμεν. Φθάνει μόνον νὰ εἶναι θεάρεστον.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Γιὰ νὰ καταλάβῃ κανένας καλὰ πόσο ἐτίμησε κι' ἐξύψωσε τὴν παιδικὴ ἡλικία ὁ Ἰησοῦς Χριστός, πρέπει νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ μάθῃ ποιὰ ἦταν ἡ θέσις τῶν παιδιῶν μέσα στὴν κοινωνία πρὶν νάρθῃ ὁ Χριστὸς στὸν κόσμο. Λοιπόν, ἡ κατάστασις στὴν ὁποία βρῆκε τὰ παιδιὰ ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἐλεεινή. Ἡ περιφρόνησις, ἡ ἀσπλαχνία, ἡ κακία ποὺ ἔδειχναν οἱ εἰδωλολατρικὲς κοινωνίες στὰ παιδιὰ εἶναι ἀφάνταστη. Τὴν βλέπει κανεὶς ὅταν διαβάζῃ τὰ βιβλία τῶν συγγραφέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀνατολικοὺς λαούς, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Φοίνικες, οἱ Ἰνδοί, καθὼς καὶ οἱ Καρχηδόνιοι, πολὺ συχνὰ ἐπρόσφεραν γιὰ θυσίες παιδιὰ στοὺς εἰδωλολατρικοὺς θεοὺς των, σφάζοντας ἢ καίοντας ζωντανὰ ἀγόρια ἢ κορίτσια. Γι' αὐτὸ ἕνας ἀπ' τοὺς συγγραφεῖς τῆς Ἁγίας Γραφῆς λέει μὲ θλῖψι: «Τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν». Κι' ἕνας ἄλλος προσθέτει: «Ἐξέχεον αἷμα ἀθῷον, αἷμα υἱῶν καὶ θυγατέρων».

Ἀκόμη χειρότερα ἐσυμπεριφέροντο στὰ παιδάκια οἱ Ρωμαῖοι στὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ. Κανένας οἶκτος γιὰ τὰ παιδιά, καμμιὰ ἀγάπη. Καθημερινῶς πολλὰ βρέφη εὑρίσκοντο πεταγμένα στοὺς ἐξοχικοὺς δρόμους τῆς Ρώμης, ὅπου ἐπέθαιναν ἀπ' τὴν πεῖνα καὶ τὸ κρύο ἢ κατέβαιναν ἀπ' τὰ βουνὰ καὶ τὰ κατασπάραζαν οἱ λύκοι. Καὶ τὴ σκληρότητα αὐτὴ τὴν εὐνοοῦσαν οἱ ρωμαϊκοὶ νόμοι, ποὺ ὥριζαν πὼς γιὰ τὰ νεογέννητα καὶ γιὰ ὅλα τὰ παιδιά, ὡς τὴν ἡλικία τῶν τριῶν ἐτῶν, ὁ πατέρας τους ἦταν ἐλεύθερος ν' ἀποφασίσῃ ἂν θάπρεπε νὰ ζήσουν ἢ νὰ σκοτωθοῦν! Ὁ Ρωμαῖος φιλόσοφος Σενέκας, ποὺ ἔζησε ἐκείνη τὴν ἐποχή, γράφει: «Τιμωροῦμε μὲ θάνατο τοὺς κακούργους, χτυποῦμε μὲ ρόπαλα τοὺς λυσσασμένους σκύλους, σκοτώνομε τοὺς ἐξαγριωμένους ταύρους, καὶ πνίγομε τὰ θηρία καὶ τὰ ἀδύνατα κι' ἀνάπηρα βρέφη». Δηλαδὴ τὰ μικρὰ καὶ ἀδύνατα μωρὰ ἔμπαιναν στὴν ἴδια θέσι μὲ τὰ θηρία καὶ τοὺς λυσσασμένους σκύλους!

Ἡ ἀσπλαχνία δυστυχῶς ἦταν γενική. Ἕνας μεγάλος χριστιανὸς συγγραφεὺς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὁ Τερτυλλιανός, κάποτε ποὺ ὑπεστήριζε μὲ θάρρος τὴ χριστιανικὴ πίστι μπροστὰ στοὺς Ρωμαίους συγκλητικούς, τοὺς ἤλεγξε μὲ αὐτὰ τὰ λόγια: «Ἀνάμεσα σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ πλῆθος ποὺ μὲ περικυκλώνει αὐτὴ τὴ στιγμὴ καὶ ζητάει τὸ αἷμα τῶν χριστιανῶν, ἀνάμεσα σὲ ὅλους αὐτοὺς τοὺς δικαστάς, ποὺ μὲ τόση αὐστηρότητα καταδικάζουν ἐμᾶς τοὺς πιστούς, ὑπάρχει κανένας ποὺ νὰ μὴν παρέδωκε σὲ θάνατο τὰ παιδιά του, ποὺ νὰ μὴν τὰ ἔπνιξε, ποὺ νὰ μὴν τὰ ἐθανάτωσε εἴτε μὲ τὴν πεῖνα, εἴτε ρίχνοντάς τα στὰ χιόνια, εἴτε ἀφήνοντάς τα στὴ δυστυχία, εἴτε πετῶντάς τα στὰ σκυλιὰ καὶ στὰ σαρκοφάγα ὄρνια;».

Τέτοια ἦταν λοιπὸν ἡ θέσις τῶν παιδιῶν ὅταν ἦρθε ὁ Χριστὸς στὸν κόσμο. Σ' αὐτὴ τὴν ἀθλία κατάστασι βρῆκε τὰ παιδιά. Καὶ μέσα σὲ κείνη τὴν εἰδωλολατρικὴ κοινωνία ὕψωσεν ὁ Ἰησοῦς τὴ φωνή του, γιὰ νὰ κηρύξῃ σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐκτιμήσεως πρὸς τὰ παιδιά. «Ἄφετε τὰ παιδία ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Ἔτσι εἶπε κάποτε. Κι' ὅταν ἄλλη φορὰ οἱ μαθηταί του ἐσυζητοῦσαν μεταξύ τους ποιὸς εἶναι ἀνώτερος ἀπ' ὅλους, καὶ ζήτησαν καὶ τὴ γνώμη τοῦ Διδασκάλου, ἐκεῖνος ἐπροσκάλεσε κοντά του ἕνα παιδάκι, τὸ ἔστησε ἀνάμεσα σὲ ὅλους καὶ εἶπε: «Ἂν δὲν γίνετε καὶ σεῖς σὰν τὰ παιδιά, ἀθῶοι καὶ ἀπονήρευτοι, ταπεινοὶ καὶ καταδεχτικοί, δὲν θὰ μπῆτε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ γίνῃ ταπεινὸς σὰν τοῦτο τὸ παιδάκι, αὐτὸς εἶν' ὁ μεγαλύτερος ἀπ' ὅλους». Καὶ συνεχίζοντας ἐπρόσθεσε: «Προσέξετε καλὰ νὰ μὴ δείξετε περιφρόνησι σ' ἕνα ἀπ' τὰ μικρὰ ταῦτα παιδιά. Νὰ ξέρετε πὼς καθένα ἀπ' αὐτὰ τὸ φυλάει ἕνας ἄγγελος τοῦ Θεοῦ. Κι' οἱ ἄγγελοί τους κάθε στιγμὴ βρίσκονται μπροστὰ στὸ θρόνο τοῦ οὐρανίου Βασιλέως».

Τέτοια τιμητικὰ λόγια εἶπε ὁ Χριστὸς γιὰ τὰ παιδιά. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ποὺ ἀκούστηκαν τὰ λόγια αὐτὰ ἡ θέσις τῶν παιδιῶν ἄλλαξε πολύ. Ὕστερα ἀπὸ τὸ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ τὰ πράγματα μετεβλήθησαν ριζικά. Σήμερα τὰ παιδάκια εἶναι ἀγαπημένα ἀπὸ ὅλους. Σύλλογοι ἱδρύονται γιὰ τὴν προστασία τους, ὀργανώσεις γίνονται γιὰ τὴ μόρφωσι καὶ τὴν διαπαιδαγώγησί τους. Μεγάλα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα χτίζονται γιὰ νὰ τὰ προστατέψουν. Βρεφοκομεῖα ἱδρύονται γιὰ τὰ βρέφη, παιδικοὶ σταθμοὶ γιὰ τὰ παιδιά, Ὀρφανοτροφεῖα γιὰ τὰ ὀρφανά, συσσίτια γιὰ τὰ φτωχά, ἔρανοι γιὰ τὸ φαγητὸ τῶν ἀπόρων, γιὰ τὰ ροῦχα, γιὰ τὰ βιβλία τῶν φτωχῶν μαθητῶν. Ὅλοι φροντίζουν γιὰ τὰ παιδιά, ἡ Πατρίδα, ἡ Ἐκκλησία, τὸ Κράτος, ἡ Κοινωνία.

Σκεφθήκατε ποτέ, ἀγαπητὰ παιδιά, τὸ ἀνυπολόγιστο αὐτὸ καλὸ ποὺ σᾶς ἔκαμεν ὁ Χριστός;

Α. Ι. ΓΚΙΑΛΑΣ

Τὸ ἄλλο πρᾶγμα, ποὺ ἔχω νὰ σᾶς συστήσω, εἶναι ὅτι πρέπει νὰ τοὺς ἀναπτύξετε τὸ θρησκευτικὸ αἴσθημα. Δὲν σᾶς ζητῶ νὰ τὰ κάνετε θεολόγους, οὔτε μὲ ἐνδιαφέρει νὰ μάθουν τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ θέλω εἶναι νὰ πιστεύουν εἰς τὴν ἀνωτέραν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτήν. Θέλω νὰ ζήσουν σὰν Ἕλληνες Χριστιανοί.

(Ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς Θεσσαλονίκης).

ΕΝΑ ΗΘΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

ΤΑ ΜΑΡΜΑΡΑ

—Ἀκοῦστε, χωριανοί! Ταχιά, ποὺ θὰ σημάνουν οἱ καμπάνες, νὰ σκωθῆτε ὅλ' σας, νὰ πᾶμε γιὰ μάρμαρα! Ὅποιος δὲ σκωθῆ καὶ δὲν πάη, νάχη τ' Ἅϊ-Νικόλα τὴν κατάρα!

Τέτοια διαλάλησε προσταγὴ τὸ σαββατόβραδο στὸ μεσοχῶρι καὶ στ' ἀνηφορικὰ σταυροδρόμια ὁ πρωτόγερος, ἀνεβαίνοντας σὲ ξάγναντους καὶ σὲ πεζούλια ἀπάνου, ἀκουμπῶντας κατὰ πίσω τὸ χοντροκαμωμένο κορμί του στὸ δεκανίκι του τὸ κρανένιο καὶ προβάλλοντας κατὰ 'μπρὸς τ' ἀνοιχτὰ στήθια του, ὡς νάθελε νὰ βγάλη μὲς ἀπὸ τὰ σωθικὰ ὅλη του τὴ βροντερὴ φωνὴ καὶ νὰ τὴν χύση σ' ὅλο τὸ χωριὸ γύρα.

Καὶ τὸ ταχύ, μόλις ἐτσάκισαν τὰ ἐφτὰ μεσάνυχτα κι' ἔσκασε μὲς τ' ἀνατολικὰ κορφοβούνια τὸ λαμπρότερο ἀστέρι, ὁ Γελαντζῆς, ξάφνου μαζὶ κι' οἱ πέντε καμπάνες τῶν ἀψηλῶν μας καμπαναριῶν ἀνατάραξαν τὸ χωριό, σκόρπισαν ἀπὸ τὰ ματόφυλλα τῶν χωριανῶν τὸν γλυκὸν αὐγερινὸ ὕπνο, σὰν ἀνεμοζάλη ὠργισμένη ποὺ σηκώνετ' ἄξαφνα καὶ σκορπάει τὴν πάχνη καὶ τὴν καταχνιὰ ποὺ πλακώνουν τὴν πλάσι.

Οἱ καμπάνες χτυπᾶνε ζωηρὰ κι' ἀδιάκοπα. Ἄλλες μὲ παιδιάτικους ἀσημένιους ἤχους, μαθημένες ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ κράζουνε στὸ σχολειὸ σημαίνοντας αὐγὴ κι' ἀπόγιομα κι' ἄλλες μὲ ἤχους θλιβεροὺς καὶ βαρυτάτους συνηθισμένες ἀπὸ τοὺς θανάτους κι' ἀπὸ τὰ ξόδια ποὺ συχνότερα διαλαλοῦσαν' καὶ μιά, ἡ μεγαλύτερη τοῦ καμπαναριοῦ τ' Ἅϊ-Νικόλα, τρυπημένη κατάκορφ' ἀπὸ τουφεκιὰ κλέφτικη, ξεχώριζε ἀπ' ὅλες μὲ τὸ βραχνὸ καὶ σχισμένο ἠχό της.

Τ' αὐγουστιάτικο τὸ φεγγάρι, κυκλωμένο κι' ὁλόλαμπρο, ἔφεγγε καταμεσῆς τ' οὐρανοῦ, ἴσκιωνε τὶς φυτιὲς καὶ τὰ λαγκάδια, τὶς σπηλιὲς καὶ τὰ ριζιμιά, τοὺς φράχτες καὶ τοὺς πλοκούς, τὰ κλαριὰ καὶ τὶς στιβανιές' κι' ἐφώταε περίγυρα τὰ βουνὰ ὅλα καὶ τοὺς γκρεμνοὺς καὶ τὸ χωριὸ μέσα. Ἦταν Θεοῦ χαρά. Μέρα ἡ νύχτα. Τὰ καλντερίμια τῶν ἀνηφορικῶν δρόμων τοῦ χωριοῦ, οἱ πέτρινες ροῦγες, τὰ μαρμαρένια πεζούλια, οἱ ἀφρόπλακες καὶ τ' ἀσπρολίθια τῶν σπιτιῶν γυάλιζαν λαμπύριζαν στὸ σεληνόφωτο. Ἄνοιγαν ἀνάρια κι' ἀραδαριὰ τὰ παραθύρια τὰ καγκελλωτά, σὰ βάρυπνα μάτια μεγάλα, κι' ἔφεγγαν μέσα στὰ σπίτια. Ὕστερ' ἄνοιγαν πόρτες καὶ παραπόρτια κι' ἐχύνονταν στοὺς δρόμους πλῆθος ἄντρες καὶ γυναικόπαιδα κι' ἔπαιρναν τὸν ἀνήφορο.

Οἱ καμπάνες ὁλοένα δὲ σταμάταγαν. Τὰ πλήθη ὅσο ψηλότερ' ἀνέβαιναν τόσο συμπυκνώνονταν, κι' ἀγάλια ἀγάλια οἱ κορφινοὶ τοῦ χωριοῦ δρόμοι ἔμοιαζαν σκοταδερὲς ρεμματιὲς καὶ λαγκάδια δασιά, τόσο μαυρολογοῦσαν. Κι' ὁ θρός, ὁπ' ἀκούγονταν στὰ χαμηλώματα, στὰ καλντερίμια καὶ στὰ χαλίκια ἀπὸ τὰ πατήματα τῶν λιγοστῶν διαβατῶν, σιγὰ-σιγὰ γένονταν τὸν ἀνήφορο σάλαγος, κι' ἀπὸ σάλαγος πιὸ ψηλὰ χλαλοή. Κι' ἀπὸ τὴ χλαλοὴν αὐτὴ τὴ μεγάλη καὶ ἀπ' τὸ πολὺ τὸ σημανταριὸ ξαφνισμένα τὰ ὀρνίθια ξύπναγαν στὴν κούρνια τους καὶ φώναζαν κι' αὐτὰ πάρωρα. Καὶ πίσω-πίσω οἱ δημογέροντες τοῦ χωριοῦ μὲ τὶς κραυγὲς καὶ μὲ τὰ βιολιά, ἀπὸ ρούγα σὲ ρούγα κι' ἀπ' αὐλόπορτα σ' αὐλόπορτ' ἀνηφορῶντας, ξύπνιζαν κι' ἔπαιρναν ὀμπροστὰ ὅσους δὲ δυνήθηκαν νὰ ξυπνήσουν οἱ καμπάνες.

* * *

Δυὸ μεγάλες βαθειὲς ποταμιές, ποὺ κατεβαίνουν ἀπὸ τὰ κορφοβούνια ψηλά, ζώνουν τὸν μαχαιροκομμένο κοκκινόβραχο ποὺ βαστάει τὸ χωριό μας ἀπάνου του. Ἀπὸ τὸ φρύδι τοῦ βράχου, ποὺ χάσκει ὀμπρὸς κάτου γκρεμὸς φοβερὸς κι' ἄβυσσος ἄπατη, ἀρχίζουν τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ ἄσπρα-ἄσπρα κι' ἀραδιασμένα τὸν ἀνήφορο τὸν' ἀπάν' ἀπὸ τἄλλο, σὰ σκαλοπάτια, ὡς τὴν κορφή. Καὶ μὲ τὸ σχῆμά του τὸ τριγωνικὸ μοιάζει τὴ νύχτα, μὲ τ' ἀναμμένα τὰ φῶτα, σὰ μέγα πολυκάντηλο τὸ χωριό μας.

Βγήκανε στὴν κορφὴ ἀπάνου. Ἐδῶ σώνεται ὁ ἀνήφορος, κι' ἀνοίγονται στρωτὰ σάδια καὶ πλαγιές. Συμπυκνωμένο ἐδῶ τὸ πλῆθος σωροὺς-σωρούς, μαύριζε τὰ σάδια καὶ τὶς πλαγιές. Ὡς ποὔρθαν κι' οἱ δημογέροντες μὲ τὰ βιολιά. Μὲ τὰ βιολιὰ τώρα, μὲ τὶς χαρὲς καὶ μὲ τὰ τραγούδια ποὺ κάμανε πέρα, σμιγμένοι καὶ χωριστὰ οἱ ἄνδρες ἀπὸ τὶς γυναῖκες, δὲν παράλλαζαν ἀπὸ συμπεθεριὸ κι' ἀπὸ ψίκι. Ἕνα μοναχά. Ὁπ' οὔτε νύφη οὔτε γαμπρὸ πήγαιναν γιὰ νὰ πάρουν. Μὲ τὶς τριχιὲς ριγμένες πισόπλατα, εἴτε κρεμάμενες ἀπὸ τὰ χέρια, πήγαιναν γιὰ μάρμαρα.

Εἶχε καῆ τὸ χειμῶνα ἡ πιὸ μεγάλη ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ μας, ὁ Ἅϊ-Νικόλας, καὶ τὸ καλοκαῖρι ἐκεῖνο τὴν ξανάχτιζαν οἱ χωριανοί. Πλέρωναν μοναχὰ τὰ μεροδούλια τῶν μαστόρων καὶ κουβαλοῦσαν αὐτοὶ ἀπὸ τὰ βουνὰ ἀπάνου κάθε βδομάδα τὴν πλάκα καὶ τὰ μάρμαρα.

Ἐκεῖ ποὺ τελειώνουν πλέον τὰ σάδια κι' ἀρχίζει πάλι ἡ μπροστέλλα τοῦ βουνοῦ, ἐκεῖ ἦταν τὰ μάρμαρα. Ἐκεῖ μὲ τοὺς κασμάδες καὶ μὲ τοὺς λοστοὺς δουλεύοντας ὅλο τὸ μεροδόμαδο τἄχαν ἀραδιάσει σωροὺς-σωροὺς χοντροκομμένα τ' ἀφράτα μάρμαρα οἱ μαρμαράδες. Σὰν ὁ γονὸς τοῦ μελισσιοῦ ποὺ ρίχνει καὶ φεύγει ἀπὸ τὸ κρινὶ καὶ σκαλώνει ἀπανωτὸ στριμωγμένο στὸ πρῶτο κλωνάρι τοῦ κλαριοῦ ποὺ τυχαίνει μπροστά του καὶ τὸ κλωνάρι μαυρίζει ὁλόβολο, ἔτσι μαύρισαν τώρα τὰ κάτασπρα ἐκεῖνα κι' ἀστραφτερὰ σὰ χιόνια μαρμαροσώρια, ἀπὸ τὰ πλήθη ποὺ κόλλησαν ἀπανουθιό τους. Ἄντρες καὶ γυναῖκες, δίπλωναν τὶς φλοκάτες τους σταυρωτὰ κατὰ πίσω, τὶς πίστρωναν ὕστερα σὰ προσκέφαλα κι' ἐφορτωνόνταν ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον τὰ θεόρατα μάρμαρα. Ὡς ποὺ φορτώθηκαν ὅλοι κι' ὡς π' ἀναλήφθηκαν ἀπὸ μπροστὰ οἱ ἄσπροι σωροί.

Ὅταν ξεκίνησαν τὸν κατήφορο κατὰ τὸ χωριό, χάραζε.

Ἄχνιζε τώρα κατὰ τὴ δύσι του τὸ φεγγάρι καὶ στ' ἀνατολικὰ κορφοβούνια, ἐκεῖ ποὺ πρῶτα ἔλαμπε ὁ Γελαντζῆς, ἔσκαε ὁ Αὐγερινὸς τώρα. Ὁ Μπάρρος, ὁ Καταρραχιᾶς, τ' Αὐτί, οἱ Νύφες κι' ἄλλες ὁλόγυρα κορφὲς ἀσπρογάλιαζαν στὸ γλυκοχάραμα. Πλῆθος αὐλάκια ἀφρόδροσα, ὁπ' ἔρχονται ἀπὸ τὰ κεφαλόβρυσ' ἀπάνου κι' ὁπ' αὐλακώνουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ ὁλοῦθε τὰ πλάγια ἐκεῖνα, ξύπναγαν στὰ πατήματα τοῦ λιθοφορτωμένου κόσμου καὶ μὲ τὰ τρυφερά τους μουρμουρητὰ ἔλεγες ὅτι τὄνα ρωτάει τἄλλο, νυστα-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 576)

ΣΩΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ἦταν ἄσχημα τὰ πολιτικὰ ἐκεῖνο τὸ καλοκαῖρι στ' Ἀνάπλι. Τὸ Μεσολόγγι εἶχε πέσει καὶ πολλοὶ ὑπερασπιστές του μαζὶ μ' ἄλλους πολεμιστὲς — ὅλοι ἄτακτοι καὶ ἀσύντακτοι — εἶχαν φθάσει στὸ Ναύπλιο μὲ ἀπειλητικὲς διαθέσεις ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως!

Κουρελιάρηδες, λιοκαμένοι, σκελετωμένοι ἀπὸ τὴν πεῖνα μαζεύονταν στὶς πλατεῖες καὶ φώναζαν:

— Τοὺς λουφέδες! Τοὺς λουφέδες! Πεινᾶμε! Τοὺς λουφέδες!

Ζητοῦσαν ἔτσι τοὺς μισθοὺς ποὺ τοὺς χρωστοῦσε ἡ Κυβέρνησις γιὰ τὴ συμμετοχή τους στὶς μάχες.

Κι' ἦσαν ὅλοι τους ἐξαγριωμένοι ἀπὸ τὶς πολεμικὲς κακουχίες καὶ τὴν πεῖνα, ἕτοιμοι νὰ τὰ κάμουν γυαλιὰ - καρφιὰ λεηλατῶντας τὰ μαγαζιὰ καὶ τὰ σπίτια καὶ σπέρνοντας παντοῦ τὴν ἀναρχία κι' ἴσως-ἴσως ἑτοιμάζοντας τὴν καταστροφὴ τῆς Ἑλλάδος, ποὺ μόλις κατάφερε νὰ ἐλευθερωθῆ...

— Πεινᾶμε, πεινᾶμε! φώναζαν ὅπου κι' ἂν βρίσκονταν! Πεινᾶμε, πεινᾶμε! Δῶσετέ μας νὰ φᾶμε...

Κι' οἱ κάτοικοι τοῦ Ναυπλίου κρύβονταν στὰ σπίτια τους καὶ διπλαμπάρωναν τὶς πόρτες τους γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴ λεηλασία.

Ἡ Κυβέρνησις τὄχε χαμένα! Μπροστά της τὸ φάσμα τῆς ἀναρχίας ὀρθώνεται ἄγριο! Πῶς θὰ προλάβη τὴν καταστροφὴ ποὺ ὅλους ἀπειλεῖ; Γιατὶ δὲν κινδυνεύει μόνο νὰ πέση ἡ Κυβέρνησις, ποὺ στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς μποροῦσε νὰ μὴν ἔχη καὶ σοβαρὴ σημασία! Μὰ ἂν ἐπικρατοῦσε ἡ ἀναρχία, σ' ἕνα πραγματικὰ ἐμφύλιο σπαραγμὸ κινδύνευε μαζὶ μὲ τὴν Κυβέρνησι νὰ καταποντισθῆ ἡ Ἑλλάδα. Θυσίες ἕξη χρόνων καὶ πλέον ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ πᾶνε χαμένες. Καὶ στὸ μεταξὺ ἡ κατάστασις δὲν ἦταν εὐχάριστη. Τὸ Μεσολόγγι εἶχε πέσει πάλι στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν κι' οἱ Ἀραπάδες τοῦ Ἰμπραὴμ βεβηλώνουν τὰ ἱερὰ χώματα τοῦ Μωρηᾶ, ποὺ τὰ πότισε τὸ τίμιο αἷμα τόσων παλληκαριῶν ποὺ σκοτώθηκαν ἢ λαβώθηκαν ἀγωνιζόμενα γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἐλευθερία. Κι' ἔτσι δὲν ἦταν καθόλου δύσκολο τὸ οἰκοδόμημα ποὺ ἀνήγειραν οἱ ἥρωες τοῦ 21 νὰ καταρρεύση...

Μπορεῖ, βέβαια, ὁ Κολοκοτρώνης μὲ τὴν μωραΐτικη θυμοσοφία του νὰ ὑποστήριζε πὼς ὁ Θεὸς ἔβαλε τὴν ὑπογραφή του γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ἐλευθερία, καὶ σὰν Θεὸς ποὺ ἦταν δὲν τὴν ἔπαιρνε πίσω, μὰ ἡ Κυβέρνησις εἶχε πανικοβληθῆ. Ἤξεραν καλὰ πὼς μιὰ στραβοτιμονιὰ μποροῦσε νὰ φέρη τὸν καταποντισμὸ τοῦ Κράτους! Φαίνεται ὅμως πὼς ἤξερε τί ἔλεγε ὁ Γέρος τοῦ Μωρηᾶ...

Γιατί;

Μὰ ἂς ξαναγυρίσωμε στοὺς ἐξαγριωμένους στρατιῶτες...

Εἶναι ἡ 8 Ἰουνίου 1827... Ἡ πλατεία τοῦ Πλάτανου εἶναι γεμάτη ἀπὸ πολεμιστές... Ὅλοι τους ἐξαθλιωμένοι στὴν ἐμφάνισι, σωστοὶ ἀνθρωπόμορφοι διάβολοι, ποὺ συνάχθηκαν ἐκεῖ γιὰ νὰ καταστρέψουν τὰ πάντα... Νόμιζε κανεὶς πὼς ἄνοιξε ἡ κόλασι καὶ τοὺς ξέρασε... Καὶ ὅλοι βλέπουν πρὸς τὸ σπίτι τοῦ Νικηταρᾶ καὶ δείχνουν πρὸς τὰ ἐκεῖ ἀπειλητικὰ τὰ τουφέκια τους. Τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως φοβισμένα παρακολουθοῦν τὶς κινήσεις τους καὶ βλέπουν μὲ φόβο τὴν ἐξέλιξι τῶν γεγονότων...

Ὅλοι τους βλέπουν πὼς τὰ ψέματα ἐτελείωσαν κι' ὅτι μ' ἀναβολὲς δὲν μποροῦσε τίποτε νὰ γίνη...

Μὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη δικαιώθηκε ὁ Κολοκοτρώνης!...

Ὁ Θεός, ποὺ ἔβαλε τὴν ὑπογραφή του γιὰ τὴν Ἑλλάδα, δὲν τὴν ἔπαιρνε πίσω!... Καὶ ἕνας ἐκπρόσωπος τῆς ἀθάνατης ἑλληνικῆς φυλῆς ἀνέβαινε σὲ μιὰ πέτρα, κάτω στὴ ρίζα τοῦ πλάτανου... Εἶναι ὡραῖος καὶ ἀγγελικὸς στὴ μορφή!. Γαλήνιος καὶ σεμνός... Ὅλοι γυρίζουν νὰ τὸν δοῦν καὶ στὴν ἐμφάνισί του ἡ ὀχλοβοὴ σταματάει... Δὲν τὸν ξέρουν, μ' ἀκοῦνε τὴ φωνή του ποὺ τοὺς ἀποκαλεῖ «παλληκάρια» καὶ στέκουν μπροστά του μὲ κατάπληξι σὰν νὰ μιλῆ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός...

— Παλληκάρια! ἀκούεται ἡ φωνή του... βροντερὴ καὶ εἰλικρινής.

Καὶ παινάει τὴν παλληκαριά τους καὶ τὰ μεγάλα τους κατορθώματα... Καὶ τοὺς κάνει καὶ πάλι φιλοπολέμους μὲ κάτι ὄμορφα λόγια καὶ τοὺς τονίζει πὼς πρέπει νὰ πολεμήσουν τὸν κατακτητὴ στῆθος μὲ στῆθος καὶ νὰ λυτρώσουν τὴν Πατρίδα ποὺ τῆς μολύνει τὸ ἅγιο χῶμα...

Καὶ μιλεῖ... τί ὡραῖα ποὺ μιλάει ὁ καλὸς ἐκεῖνος Ἕλληνας, ποὺ ἔπεσε μέσα στὴ μέση τῆς θύελλας γιὰ νὰ φέρη τὴ γαλήνη... Καὶ στὰ λόγια του τὰ ἀγριωπὰ πρόσωπα τῶν πολεμιστῶν γλυκαίνουν... Τὰ γουρλωμένα τους μάτια δακρύζουν—ἂν μποροῦν νὰ κλαῖνε πολεμιστὲς ποὺ ἔφαγαν μὲ τὴ χούφτα τὸ μπαρούτι—καὶ ἀνυψώνονται σὲ μιὰ ὑπέρτατη ἀγαθότητα...

«Δὲν μποροῦμε ν' ἀφήσουμε ἀπροστάτευτες τὶς γυναῖκες, τὰ παιδιά, τοὺς γέροντες γονιοὺς καὶ νὰ ξαναπέσουν πάλι στὴ βάρβαρη σκλαβιά... Ὄχι! Πρέπει ὅλοι μας νὰ πολεμήσουμε καὶ νὰ τιμήσουμε τ' ὄνομα τὸ ἑλληνικό...».

Καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ μιλάη...

«Καὶ τώρα παιδιὰ ἐγὼ δίνω ὅ,τι ἔχω...». Ἔβγαλε τέσσερες λίρες χρυσὲς καὶ τὶς ἔρριξε σ' ἕνα φέσι ποὺ βρέθηκε ἐκεῖ... «Καὶ θὰ διδάξω 4 χρόνια τὰ παιδιὰ στὰ σχολεῖα, γιατὶ εἶμαι δάσκαλος, χωρὶς νὰ πάρω οὔτε γρόσι...».

Τί ἦταν αὐτὸ ποὺ γίνηκε;

Τί μεταμόρφωσις στὸ πλῆθος; Ὅλοι ὅσοι τὸν ἄκουσαν γύρω στὴν πλατεῖα βγῆκαν ἀπὸ τὰ σπίτια τους καὶ πλησίασαν!... Ἔφερνε καθένας ὅ,τι εἶχε: γρόσια, ὅπλα, τροφές, ἐνδύματα... Ὁ Ἐπίσκοπος Δαμαλῶν ἀνέλαβε νὰ τὰ συγκεντρώση ὅλα στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Τὸ πρωΐ στὶς 10 μίλησε ὁ Δάσκαλος καὶ σὲ λίγο εἶχαν μαζευτῆ ἑκατὸν πενῆντα χιλιάδες γρόσια...

Οἱ πολεμιστὲς ἀναζωογονήθηκαν. Ὅλοι ἔκλαιγαν ἀπὸ χαρὰ καὶ πολῖτες καὶ ἄτακτος στρατὸς ἀδελφωμένοι φιλιῶνταν μέσα στὴν πλατεῖα καὶ στοὺς δρόμους τοῦ Ναυπλίου!...

Τὴν ἄλλη μέρα πάλι ὁ Δάσκαλος ἐπὶ σκηνῆς...

Πρέπει νὰ πολεμηθῆ ὁ νέος ἐχθρός, ὁ πιὸ ἐπικίνδυνος, ἡ Ἀραπιά... Μὰ πῶς θὰ γίνη χωρὶς ἄλογα;

Ὁ Δάσκαλος καὶ πάλι στὴν ἀγαπημένη του πέτρα...

— Τί τὰ θέλουν τ' ἄλογα στῶν καπεταναίων τοὺς σταύλους; Νὰ δοθοῦν ὅλα γιὰ τὴν Πατρίδα...

Καὶ δόθηκαν κι' αὐτά... Ἦταν ἡ πρώτη «ἐπίταξι» ποὺ γίνηκε στὴν ἀπελευθερωμένη Ἑλλάδα καὶ τὸ πρῶτο ἱππικὸ σῶμα δημιουργήθηκε...

Σὲ λίγον καιρὸ νικηφόρο θὰ ξεκαθάριζε ἀπὸ τὴν Ἀραπιὰ τὸ ἑλληνικὸ χῶμα...

Καὶ ἡ Κυβέρνησις, ποὺ τἄχε χαμένα, ἀντάμειψε τὸ Δάσκαλο... Ὠνόμασε ἐπίσημα Σωτῆρα τοῦ Ἔθνους τὸν Γεώργιο Γεννάδιο, τὸν μεγάλο τοῦ Γένους Διδάσκαλο, ποὺ στὴν ἱστορία τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἔχει πάρει τὴ θέσι ποὺ τοῦ ἀξίζει...

Καὶ πραγματικὰ σωτῆρας τῆς Ἑλλάδος ἦταν ὁ μεγάλος αὐτὸς Ἠπειρώτης, ποὺ ἡ μετὰ τὸ 1821 Διανοουμένη Ἑλλὰς θὰ τὸν ἔχη μεταξὺ τῶν πρώτων γραμμένο στὰς δέλτους τῆς ἱστορίας της...

Ἀγγ. Μεταξᾶς

Οἱ σελίδες

ΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΜΑΣ

Ἀπὸ μιὰ προσωπική μου ἐντύπωσι.

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Σήμερα δὲν θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ ὅπως κάθε βδομάδα, δὲν θὰ ἀναλύσουμε τὶς σκέψεις του γιὰ νὰ μάθουμε ἀπὸ τὴν πεῖρα καὶ τὴ γνῶσι του. Σήμερα θὰ καταπιαστῶ νὰ σᾶς δώσω μιὰ ἰδέα γιὰ τὸ πρόσωπό του, θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς ζωγραφίσω τὸν ἄνθρωπο, θὰ τολμήσω — γιατὶ ἀλήθεια εἶναι μεγάλο τόλμημα — νὰ σᾶς περιγράψω τὸν Ἀρχηγό μας, ἔτσι ὅπως τὸν εἶδα. Καὶ ἀπὸ τὴν καρδιά μου θέλω ἕνα: Νὰ σᾶς μεταδώσω τὸν μεγάλο ἐνθουσιασμό, ποὺ ἔνοιωσα ἀπὸ τὴ μεγάλη του καλωσύνη, τὴν ἀπέραντη στοργή του, τὴν ἀπερίγραπτη ἁπλότητα, καὶ γενικὰ ἀπὸ τὴ μεγάλη του προσωπικότητα. Καμμιὰ φωτογραφία του, καμμιὰ περιγραφὴ δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν πραγματικότητα. Πόσο σφαλερὴ εἰκόνα μᾶς δίνουν αὐτὰ τὰ δυὸ προκειμένου περὶ ἐξαιρετικοῦ ἀνθρώπου! Ὅ,τι εἶχα διαβάσει, ὅ,τι εἶχα ἀκούσει ἀναφορικὰ μὲ τὸ πρόσωπό του, δὲν ἦτανε οὔτε ἡ σκιὰ τῆς φωτεινῆς του ὑπάρξεως.

Μὰ ἂς ἀρχίσουμε τὴ διήγησί μας καλύτερα μὲ τὴ σειρά. Γιατὶ ὑπάρχει φόβος νὰ ἐξαντλήσω τὸ χῶρο μου μὲ τὸν πρόλογο κι' ἔτσι θὰ μείνουν τὰ πινέλλα μου βαριὰ ἀπὸ τὰ χρώματα τὰ λαμπερὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ μου καὶ ἡ ψυχή μου φορτωμένη ὀπτασίες. Κι' ἐγώ, ὅπως σᾶς εἶπα, εἶμαι ἀποφασισμένη σήμερα νὰ σᾶς πάρω μαζί μου στὴν ἐξαιρετική μου αὐτὴ ἐντύπωσι, στὴ γιορτάσιμή μου αὐτὴ χαρά!

Ἤτανε λοιπὸν τὴν περασμένη Παρασκευή, ποὺ μιὰ ἐπίσημη ἐντολὴ ἀπὸ μέρους τῆς καλῆς μας Διοικητρίας κ. Μαντζούφα μὲ ὡδήγησε στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸ πρωῒ στὶς ὀχτὼ καὶ μισή. Γιατὶ — καὶ πρέπει αὐτὸ νὰ τὸ ξέρετε — ὁ Ἀρχηγός μας βρίσκεται, σὰν ἀκούραστος στρατιώτης καὶ ὑπεύθυνος ἐργάτης, στὴ θέσι του ἀπὸ πολὺ πρωΐ. Ἂν ὅλοι μας τὸν παίρναμε καὶ στὶς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς μας ὡς παράδειγμα, θὰ γινόμαστε μιὰ ζηλευτὴ γενιά, ἕνας περίδοξος καὶ πάλιν λαός. Γιατὶ οἱ λεπτομέρειες κάνουν τὸ σύνολο. Εἶναι οἱ μικρὲς πινελλιὲς στὸ μεγάλο ταμπλώ.

Στερνὰ ἀπὸ πολλὲς καὶ διάφορες διατυπώσεις, βρέθηκα καθισμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα στὸν προθάλαμο τοῦ Ἀρχηγοῦ σφίγγοντας τὸ νέο μου βιβλίο, ποὺ ἤθελα νὰ τοῦ προσφέρω. Αὐτὸ ἦτανε φυσικὰ ἡ ἀφορμή, ἐνῶ ἡ ἀληθινὴ αἰτία τῆς προσπαθείας μου νὰ παρουσιασθῶ ἦτανε ἡ ἀπεριόριστη ἐπιθυμία νὰ τὸν δῶ ἀπὸ κοντά, νὰ τὸν ἀκούσω νὰ μιλῆ, καὶ νὰ μιλῆ ἀποκλειστικὰ σὲ μένα. Αὐτὴ τὴν εὐτυχία ἐπεδίωξα, γιατὶ ἤθελα νὰ κάνω καὶ σᾶς ὅλες ἀγαπητές μου, μικρὲς καὶ μεγάλες, κοινωνοὺς στὴ χαρὰ αὐτή, μετόχους στὴν ἐξαιρετικὴ αὐτὴ γιορτή.

Διάφορα πρόσωπα ἐπίσημα — τὄνοιωθα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικά των — μπαινόβγαιναν μέσα στὶς μεγάλες ζεστὲς καὶ καλοστολισμένες σάλες. Οἱ ὑπουργοὶ — ἦταν καὶ ἡ μέρα τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου — συζητοῦσαν καὶ μιλοῦσαν χωρὶς ἄλλο γιὰ τὴ μελλούμενη συνεδρίασι. Τὸ τηλέφωνο χτυποῦσε ἀδιάκοπα καὶ ὁ ὑπασπιστὴς ἀπαντοῦσε ὑπομονητικὰ καὶ καλόβολα. Κάπου-κάπου περνοῦσε τὴ διπλῆ καρυδένια βαρειὰ πόρτα κάποιος φορτωμένος μὲ χαρτιὰ καὶ φακέλλους, ποὺ κλείνανε ἴσως μιὰ σπουδαία πτυχὴ τῶν τυχῶν τοῦ Ἔθνους μας. Σὲ κείνη τὴ διπλῆ δρύϊνη πόρτα εἴχανε καρφωθῆ τὰ μάτια μου καὶ ἡ ψυχή μου. Ὅλα τ' ἄλλα ποὺ σᾶς ἀνέφερα φτερούγιζαν γύρω μου σὰν ἴσκιοι θαμποὶ καὶ φευγαλέοι. Τὸ μυαλό μου δούλευε ἐντατικά, φορμάροντας τὶς λέξεις καὶ τὶς φράσεις, ποὺ θἄλεγα σὰν βρισκόμουνα μπροστὰ Του. Ὅλο γύριζαν μέσα στὸ κεφάλι μου κι' ἔκαναν νὰ βουΐζουν τ' αὐτιά μου. Κανένα σχῆμα λόγου δὲν μοῦ φαίνονταν ἀντάξιο γιὰ μιὰ τέτοια περίστασι, κι' αὐτὸ μοῦ γεννοῦσε κάποια νευρικότητα.

Γιατί, ἀγαπητά μου κορίτσια, δὲν εἶναι λίγο πρᾶγμα νὰ βρεθῆς μπροστὰ στὸν Ἀρχηγὸ ἑνὸς Κράτους καὶ νὰ θελήσης νὰ τοῦ πῆς πολλὰ καὶ διάφορα, ποὺ νοιώθει ἡ ψυχή σου, μέσα σὲ μερικὰ μόνον λεπτά. Καὶ Δημοσθένης νἆσαι θὰ τὰ μπερδέψης. Ἔτσι ἔνοιωθα λοιπὸν κι' ἐγὼ τὰ ἱστορικὰ κοχλάδια, ποὺ ὁ ἀρχαῖος μας ρήτορας ἔχωνε στὸ στόμα του κατεβαίνοντας στ' ἀκρογιάλι, προσπαθῶντας νὰ νικήση τὴ βοὴ τοῦ κύματος καὶ νὰ φθάση στὴ ρητορικὴ ἐκείνη δεινότητα, ποὺ μᾶς παρέδωσε γι' αὐτὸν ἡ ἱστορία.

Ὅταν ἦλθε ἡ σειρά μου κι' ἄκουσα τὄνομά μου, ἅρπαξα τὸ βιβλίο μου σὰν σανίδι σωτηρίας καὶ πέρασα τὴ διπλῆ ἐκείνη δρύϊνη πόρτα, ποὺ τόσα καρδιοχτύπια μοῦ γεννοῦσε σὲ κάθε της ἄνοιγμα.

Μιὰ πλατειά, πελώρια αἴθουσα, παχιὰ χαλιά, βαθειὲς πολυθρόνες, ἀναπαυτικοὶ καναπέδες, σπουδαῖες εἰκόνες, λαμπεροὶ πολυέλαιοι. Ὅλα αὐτὰ ὅμως ἐξαφανίστηκαν, ὅταν στάθηκα μπροστὰ σ' Ἐκεῖνον. Καὶ δὲν ἐξαφανίστηκαν μόνο ὅλα τὰ γύρω μου, παρὰ κι' ἐκεῖνα ποὺ εἶχα σμιλέψει μέρες τώρα μέσα στὸ μυαλό μου καὶ ποὺ νύχτες μοῦ ἀφαιροῦσαν τὸν ὕπνο. Ὅλα σὰν ἀπὸ μαγεία εἴχανε χαθῆ καὶ μόνο δυὸ καλόκαρδα γεμᾶτα πραότητα γαλανὰ μάτια, σὰν ἐλβετικὲς λιμνοῦλες, μὲ ἀπασχολοῦσαν καὶ μοῦ δίνανε ὁλοένα θάρρος, ὥς ποὺ βρῆκα τέλεια τὸν ἑαυτό μου. Ξέρετε ὅμως ὅτι οἱ ἐλβετικὲς γαλάζιες λίμνες, ποὺ τόσο ἥσυχες εἶναι συνήθως, μποροῦν κάποτε καὶ νὰ φουρτουνιάσουν; Φαντάζομαι πὼς τὰ γαλανὰ μάτια τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, ποὺ φυλάγουνε τὸν ἐνθουσιασμὸ τῆς νεότητος καὶ τὴν πραότητα τῆς ὡριμότητος, θὰ μποροῦσαν καὶ ν' ἀγριέψουν, ὅταν λάχη ἀνάγκη κι' ὅταν πρόκειται γιὰ τὴν εὐτυχία τῆς Ἑλλάδος μας. Ἔτσι εἶναι ἕνας γνήσιος Ἀρχηγός. Ἔτσι ἦτανε κι' ὁ Χριστός μας μὲ τῆς πραότητος τὸ εὐαγγέλιο γιὰ τοὺς καλοὺς καὶ μὲ τῆς αὐστηρότητος τὸ φραγγέλιο γιὰ τοὺς ἱερόσυλους.

Μοῦ εἶπε ὁ Ἀρχηγὸς ἀνάμεσα στὰ ἄλλα τὰ καλὰ καὶ τὰ μεγάλα:

— Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφετε στὴ «Νεολαία».

Ἐλᾶτε μαζί μου, ἀγαπημένα μου κορίτσια, Φαλαγγίτισσες καὶ μή, νὰ γιορτάσουμε σήμερα τὴ μεγάλη αὐτὴ γιορτὴ τῆς χαρᾶς μας. Γιατὶ αὐτὸ τὸ «εὐχαριστῶ» τοῦ Ἀρχηγοῦ μας δὲν εἶναι μονάχα γιὰ μένα.

Εἶναι γιὰ ὅλες μας, ὥς τὰ πέρατα τῆς ἑλληνικῆς χώρας, στὶς πολιτεῖες καὶ στὸν κάμπο, στ' ἀκρογιάλια καὶ στὰ βουνά. Γιατὶ τὸ ξέρετε καὶ σεῖς ὅτι μόνο τὸ δικό μου χέρι εἶναι, ποὺ ζωγραφίζει μέσα στὶς σελίδες μας αὐτές, μαζὶ μὲ τὴ δική μου καὶ τὴ δική σας ψυχή.

Νοιώθω ἐγὼ τί αἰσθάνεσθε γιὰ Κεῖνον, τὸν καλὸν Πατέρα καὶ Ἀρχηγόν, κι' αὐτὸ μονάχα γράφω κι' αὐτὸ μονάχα ζωγραφίζω κάθε βδομάδα. Γι' αὐτὸ ἂς χαροῦμε ὅλες μας γιὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ δῶρο, ποὺ μᾶς κάνει, γιὰ τὸ «εὐχαριστῶ» Του.

Κι' ἕνα ἀκόμα θὰ σᾶς ἀναφέρω, ἕνα πολὺ σπουδαῖο: Δίνοντάς του τὸ βιβλίο μου τοῦ εἶπα:

«Εἴθε νὰ μ' ἀξιώση ὁ Κύριος νὰ γράψω μιὰ φορὰ καὶ τὴ δική σας τὴ ζωή...».

Τὰ γεμᾶτα καλωσύνη μάτια του γελοῦσαν ἐνῶ μ' ἀπαντοῦσε:

«Μὰ γιὰ νὰ γράψης τὴν ἱστορία μου πρέπει νὰ πεθάνω πρῶτα, παιδί μου».

Ἔτσι εἶπε ὁ Ἀρχηγός μας σ' ἐκεῖνα μου τὰ λόγια. Ὅμως ἀλλοιῶς εἶναι στὴν ἀλήθεια τὸ ζήτημα. Γιὰ κυττάξτε, ἀγαπητά μου κορίτσια. Πολλὲς φορὲς δὲν χρειάζεται ὁ θάνατος γιὰ νὰ περάση ἕνα πρόσωπο στὰ βασίλεια τῆς Ἀθανασίας. Μιὰ ἐξαιρετικὰ μεγάλη πρᾶξι εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ γεμίση τόμους καὶ τόμους καὶ νὰ δημιουρ-

Των κοριτσιών

ΤΟ ΡΥΖΙ

Καμμιά νοικοκυρά δὲν θὰ ὑπάρχη στὸν κόσμο, ἴσως καὶ κανένας ἄνθρωπος, ποὺ νὰ μὴν ξέρῃ τὸ ρύζι. Ἀπὸ τότε ποὺ γεννηθήκαμε, ἀμέσως ἄρχισε νὰ μᾶς ἐξυπηρετῇ καὶ νὰ μᾶς τρέφῃ. Σὲ μερικοὺς λαοὺς ἀντικαθιστᾷ τὸ ψωμί. Οἱ Κινέζοι καὶ ἐν μέρει οἱ Ἰάπωνες τρέφονται κυρίως μὲ βρασμένο ρύζι. Κάθε ἄλλο φαγητό τους συνοδεύεται μὲ ρύζι, ὅπως σ' ἐμᾶς μὲ ψωμὶ ἢ σὲ ἄλλους βόρειους λαοὺς μὲ πατάτα.

Δὲν θὰ εἶναι λοιπὸν ἄσχημο νὰ γνωρίσουμε πλησιέστερα τὸ προϊὸν αὐτὸ καὶ νὰ μάθουμε καὶ τὰ διάφορα εἴδη του — πρᾶγμα τὸ ὁποῖο παίζει μεγάλο ρόλο γιὰ τὴν ἐπιτυχία ἑνὸς πιλαφιοῦ ἢ μιᾶς σούπας.

Τὸ ρύζι λοιπὸν κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἄπω Ἀνατολή. Στὴν Κίνα χρονολογεῖται ἡ καλλιέργειά του πρὶν ἀπὸ 5.000 χρόνια. Ἀπὸ τὴν Κίνα καλλιεργήθηκε καὶ διαδόθηκε στὰς Ἰνδίας, στὴν Περσία, στὴ Συρία, στὴν Αἴγυπτο καὶ πρὶν ἀπὸ 200 χρόνια στὴν Ἰταλία, Ἰσπανία καὶ στὴ χώρα μας, στὴ Θεσσαλία καὶ στὴν Πελοπόννησο, εἰδικὰ στὸ νομὸ Μεσσηνίας, καὶ σὲ μερικὲς περιοχὲς τῆς Ἠπείρου καὶ Μακεδονίας.

Συνολικὰ ἡ χώρα μας παράγει 150.000 ὀκάδες. Φυσικὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν μᾶς εἶναι ἀρκετὸ καὶ ἀναγκαζόμαστε νὰ εἰσάγουμε 20 ἑκατομ. ὀκάδες, ποὺ μᾶς κοστίζουν κάπου 200 ἑκατομμ. δραχμές. Καὶ σήμερα, ποὺ ὅλα τὰ Κράτη φροντίζουν τόσο γιὰ τὴν αὐτάρκειά τους, πόσον καλὴ θὰ ἦτανε ἡ μεγαλυτέρα ἐξάπλωσις τῆς καλλιεργείας τοῦ ρυζιοῦ!

Τὸ ρύζι εἶναι μιὰ πόα ἀπὸ τὸ γένος τῶν ἀγρωστοειδῶν, ὅπως μᾶς λέγει ἡ φυτολογία, καὶ εὐδοκιμεῖ σὲ ὑγρὸ ἔδαφος. Φθάνει τὸ ὕψος τοῦ σιταριοῦ, δηλ. 110 - 130 ἑκατοστόμετρα. Κυριώτερά τους εἴδη τέσσερα:

1) Ὄρυζα ἡ πρώϊμος, ποὺ μέσα σὲ 4 μῆνες ὡριμάζει.
2) Ὄρυζα ἡ ὀρεινή.
4) Ὄρυζα ἡ γλοιώδης.
4) Ὄρυζα ἡ καρολίνειος, ποὺ εἶναι ἀνωτέρα ὅλων καὶ μᾶς δίδει τὸ καλύτερο πιλάφι, ποὺ δὲν λασπώνει, ἀλλὰ διατηρεῖται κουκκὶ - κουκκί.

Ἀπὸ τὸ ρύζι γίνεται τὸ ριζάλευρο, κατάλληλο γιὰ τροφὴ τῶν παιδιῶν, πρὸ πάντων μὲ γάλα, καὶ ἡ ριζόσκονη, ἡ λεγόμενη στὸ ἐμπόριο «πούντρ ντὲ ρίζ». Ἀκόμα κι' ἕνα εἶδος ἀμύλου, δηλ. κόλλας, μᾶς δίδει τὸ ρύζι, ὡς κι' ἕνα ρακὶ ποὺ εἶναι τόσο προσφιλὲς στοὺς Κινέζους.

Τὸ ρύζι περιέχει πολὺ ἄμυλο (85 τοῖς ἑκατόν), εἶναι ὅμως πτωχὸ σὲ ἄζωτο καὶ σὲ λιπαρὲς οὐσίες. Γι' αὐτὸ σὲ συνδυασμὸ μὲ λίπος ἀποτελεῖ θρεπτικὴ τροφή.

Οἱ λευκωματώδεις οὐσίες βρίσκονται κυρίως μετὰ τὸν φλοιό, ὅπου καὶ οἱ βιταμῖνες. Γι' αὐτὸ ἡ διαρκὴς χρῆσις ἀποφλοιωμένου ρυζιοῦ βλάπτει τὸν ὀργανισμό, προκαλῶντας τὴν γνωστὴν στὴν Ἄπω Ἀνατολὴ ἀρρώστεια μπέρι - μπέρι, ποὺ καταπολεμεῖται μὲ τὸ ἀπόβρασμα ἀποκλειστικῶς φλοιοῦ τοῦ ρυζιοῦ.

Κι' ἀφοῦ εἴπαμε τόσα πολλὰ γιὰ τὸ ρύζι καὶ τὸ γνωρίσαμε καλὰ ἀπὸ διάφορες μεριές, ἂς ἔλθουμε καὶ στὴν πρᾶξι. Ἂς κάνουμε τὰ ἐγκαίνια τῆς χρήσεως τοῦ ρυζιοῦ μὲ τὸ ἀτζὲμ πιλάφι. Ὅσο εὔκολη καὶ νὰ μᾶς φαίνεται ἡ παρασκευή του, ἔχει τὰ διάφορα μαγειρικά της τρίκ. Π. χ. θὰ εἶναι καλὸ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ βάλουμε τὸ ἀνάλογο νερὸ ἢ ἂν χρειασθῇ νὰ προσθέσουμε ἀκόμα λίγο, ποτὲ κρύο.

Ἀτζὲμ πιλάφι: Πλύνουμε τὸ κρέας καὶ τ' ἀφίνουμε νὰ στραγγίξῃ. Πάντα νὰ τὸ κάνετε αὐτό, γιατὶ τὸ

νερὸ βλάπτει στὸ καλὸ τσιγάρισμα. Τὸ κόβουμε σὲ μικρὰ σχετικῶς κομμάτια καὶ τὸ τσιγαρίζουμε μὲ βούτυρο. Κατόπιν βάζουμε τὸ ψιλοκομμένο κρεμμύδι. Ὅταν κοκκινίσουν αὐτά προσθέτουμε ἁλάτι, πιπέρι καὶ τόσο νερὸ — καλύτερα ζεστὸ — ποὺ νὰ σκεπάζῃ τὸ φαγητό. Ὅταν τὸ κρέας εἶναι σχεδὸν βρασμένο συμπληρώνουμε μὲ ζεστὸ νερὸ — ὅσο θὰ μᾶς χρειασθῇ γιὰ νὰ βράσῃ τὸ ρύζι — καὶ μὲ τὴν ἀνάλογη σάλτσα. Κατόπιν βγάζουμε μὲ προσοχὴ τὰ κόκκαλα καὶ ρίχνουμε τὸ ρύζι, ἀφοῦ τὸ βάλουμε πρωτύτερα 30 - 40 λεπτὰ σὲ χλιαρὸ νερὸ γιὰ νὰ φύγῃ ἡ ὑπερβολική του κόλλα καὶ νὰ μὴ λασπώσῃ τὸ πιλάφι.

Μετὰ τὴν πρώτη βράσι λιγοστεύουμε τὴ φωτιὰ ἀφίνοντας τὸ φαγητὸ νὰ σιγοβράσῃ ὡς που νὰ ἀπορροφηθῇ τὸ νερό. Ἂς ἀνακατεύουμε πάντα μὲ πηρούνι. Τὸ κουτάλι σπάει τὸ ρύζι.

Μποροῦμε νὰ σερβίρουμε σὲ μικρὲς φόρμες γιὰ κάθε πιάτο μιά. Ἂς μεταχειρισθοῦμε μιὰ σουπιέρα μερίδας. Τὴν βρέχουμε ἐσωτερικὰ μὲ κρύο νερό, τὴ γεμίζουμε πιλάφι καὶ τὴν ἀναποδογυρίζουμε στὸ πιάτο ἢ τὴν πιατέλα.

γήση ἱστορία. Κι' αὐτὴ τὴν πρᾶξι τὴν ἔχει ὁ Ἀρχηγὸς ὁ δικός μας ἐπιτελέσει. Ἔχει ἑνώσει τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τὸ βοριὰ ὡς τὸ νοτιά, κι' ἀπὸ Ἀνατολὴ σὲ Δύσι ἀκόμα ὡδήγησε κοντά μας καὶ τὴν ψυχὴ ἐκείνων, ποὺ βουνὰ καὶ θάλασσες τοὺς ἀπομακρύνουν ἀπὸ μᾶς. Ἐπέτυχε νὰ λαμπικάρῃ τὶς ψυχὲς τοῦ πανελληνίου μέσα στὸ χυτήριο τῆς λαϊκῆς ἀγάπης καὶ νὰ χαρίσῃ σ' αὐτὲς ἐθνικὴ συνείδησι. Δὲν εἶναι αὐτὸ κάτι πολὺ μεγάλο;

Ἂν σήμερα ὅλοι μας, μικροὶ καὶ μεγάλοι, βαδίζουμε μὲ τὸ ἴδιο βῆμα, σκεπτώμαστε μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα καὶ ζοῦμε μὲ τὸν ἴδιο ρυθμό, τὸ χρωστοῦμε μόνο στὴ δυνατὴ του χειρονομία, ποὺ μὲ τὴν μεταστροφὴ τῆς 4ης Αὐγούστου μᾶς χάρισε τὴν ἑνότητα καὶ τὴν κατανόησι τοῦ ἀδελφοῦ μας Ἕλληνα πολίτη.

Καὶ κάτι ἄλλο ὅμως θὰ τοῦ ἀντιτείνουμε στὰ λόγια του αὐτά, κι' ἂς μᾶς συγχωρήσῃ ὁ καλός μας Πατέρας.

Ἀγαπητέ μας Ἀρχηγέ, Σὺ δὲν θὰ φύγῃς ποτὲ ἀπὸ τὴν ψυχή μας. Τ' ὄνομά Σου δὲν θὰ σβήσῃ ποτὲ ἀπὸ τὴν πλάκα τῆς ὑπάρξῆς μας. Ἡ μορφή σου δὲν θὰ σκιαστῇ ποτὲ ἀπὸ τὴ λησμονιά. Οἱ γενεὲς γενεῶν θὰ σ' ἔχουν αἰώνια μέσα τους, γιατὶ τὶς ἀνάστησες μὲ τὴν πνοή Σου.

Ἐσὺ μὴ μιλᾷς γιὰ θάνατο.

Ἐσύ, Ἀρχηγέ μας, δὲν θὰ πεθάνῃς ποτέ.

Σ. Καρ.

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ: Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μερικὰ παράθυρα εἶχαν ἀνοίξει κιόλας καὶ μυρωδιὰ ἀπὸ θυμίαμα χύθηκε στοὺς ἔρημους δρόμους... Ἡ ἀνησυχία πετοῦσε πάνω ἀπὸ τὴν κοιμισμένη πολιτεία σὰν καμμιὰ τεράστια νυχτερίδα ποὺ πάει κι' ἔρχεται καὶ πιὸ πολὺ τὸ μαντεύεις παρὰ τ' ἀκοῦς τὸ βουβὸ πέταγμά της.

Ὁ θάνατος ἑνὸς Βυζαντινοῦ βασιλιᾶ δὲν ἦταν κάτι ποὺ μποροῦσε νὰ βάλη μονάχα σὲ ἔγνοια τοὺς παλατιανούς, ἂν θὰ διατηρήσουν τὰ ἀξιώματα καὶ τὴ θέση τους, ἢ τοὺς στρατηγοὺς τῶν θεμάτων καὶ τὴν ἄλλη ἱεραρχία τῶν ἀξιωματούχων, μὰ καὶ τοὺς πιὸ ἀσήμαντους λαϊκοὺς ἀνθρώπους, μιὰ καὶ ἀπὸ τὴν πολιτικὴ τοῦ νέου ποὺ θ' ἀνέβαινε στὸ θρόνο κρέμονταν ὁλότελα τὰ συμφέροντά τους καὶ ἡ γαλήνη τους. Σπουδαῖα πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ζητήματα ὕστερα ἀπὸ αἱματοχυσίες καὶ λογοκόπημα ποὺ βάστηξε κάποτε χρόνια καὶ χρόνια, βρήκανε μιὰ κάποια λύση καὶ καταστάλαξαν κάπου καὶ λούφαξαν, σὰ θεριὰ ποὺ τὰ κλείσανε τέλος πάντων στὸ κλουβί τους. Ἂν τοῦτος, τ' ἀπολυοῦσε πάλι λεύτερα καὶ ξανάρχιζαν τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια; Μὴ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ κάνη τάχα; Ὅλη τὴν ἐξουσία στὰ χέρια του τὴν κρατοῦσε. Δὲν ἦταν ἡ σκιὰ τοῦ Θεοῦ πάνω στὴ γῆ; Κλειοῦσε μιὰ ἐποχὴ κι' ἄνοιγε μιὰ καινούργια, ὄχι μόνο στὴ δημόσια, μὰ καὶ στὴν ἀτομικὴ ζωὴ τοῦ καθενός· φυσικὸ ἦταν λοιπὸν ν' ἀνησυχοῦν ὅλοι καὶ νὰ εὔχωνται ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ νὰ φωτίζη καὶ νὰ ὁδηγῆ τὴν κεφαλὴ τῆς αὐτοκρατορίας, γιὰ νὰ κυβερνάη σύμφωνα μὲ τὸ δίκιο καὶ τὴν ἀνεξιχνίαστη θεϊκὴ βουλὴ τὸ ἀπέραντο κορμί της, ποὺ ἁπλωνότανε ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ ἴσαμε τὴ δύση...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ οἱ δυὸ ἀρχόντοι κοιτάχτηκαν σιωπηλοί.

Ὕστερα πρῶτος ὁ Λέων Φωκᾶς ἔκοψε τὴ σιωπὴ καὶ γυρίζοντας στὸν ἀξιωματικὸ διάταξε:

— Τρέξε καὶ εἰδοποίησε τὸν καραβοκύρη τοῦ δρόμωνα τοῦ βασιλικοῦ νάρθη εὐθὺς στὸ Ἐπαρχεῖο. Χωρὶς ἀργοπορία. Διαταγὴ τοῦ Δομέστικου Φωκᾶ. Ἔτσι πές του. Κι' ἄκουσε... Ἂν τύχη κι' ἔχη δώσει ἄδεια σὲ ἀξιωματικοὺς ἢ ναῦτες, νὰ στείλη νὰ τοὺς καλέση ὅπου κι' ἂν βρίσκωνται...

Ὁ ἑκατόνταρχος χαιρέτησε καὶ ὕστερα χτύπησε δυνατὰ τ' ἄλογό του ποὺ ξαφνιασμένο χύθηκε κατὰ τὸ λιμάνι. Τὰ πέταλα κροτήσανε στὸν πλακοστρωμένο δρόμο καὶ τινάξανε πίσω τους χρυσογαλάζιες σπίθες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑ΄.

Πρὸς τὴ δόξα

Ὅπως τότε ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὸ μοναστήρι κι' ἀπὸ τὴν ἥσυχη καὶ μονότονη κείνη ζωὴ καὶ βρέθηκε μονομιᾶς στὴν πολύβοη πολιτεία... τὸ ἴδιο καὶ τώρα, ὁ Γρηγόρης εἶχε τὴν αἴσθηση, πὼς ἡ παντοδύναμη μοῖρα τὸν ἅρπαξε πάλι ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ τὸν ἔρριξε σὲ τοῦτο τὸ βασιλικὸ καράβι ποὺ ἔσκιζε περήφανο τὴ θάλασσα. Ὁ ἄνεμος σφύριζε στὰ σκοινιὰ καὶ φούσκωνε μὲ τέτοια δύναμη τὰ πανιὰ ποὔλεγες ἕνα ἀπὸ τὰ δυό: ἢ θὰ κομματιαστοῦν πάνω στὰ χοντρὰ κατάρτια ἢ θὰ ξεκολλήσουν ἀπὸ τὶς ἀντένες καὶ λεύτερα θὰ χαθοῦν σὰν τεράστια ἄσπρα πουλιὰ στὸ σκοτεινὸν ὁρίζοντα. Ὄνειρο τοῦ φαινόταν. Ἀσπρίζανε τὰ κύματα, βούιζε τ' ἀπέραντο πέλαγο ὁλόγυρα σὰν κάτι ζωντανό, φοβερὸ καὶ παντοδύναμο ποὺ κοίταζε ξαφνιασμένο τοὺς παράξενους τούτους ἀνθρώπους καὶ τὸ σκαφίδι τους κι' ἀποροῦσε. Δὲν φοβοῦνται; Τὸ κάνουν γιατὶ εἶναι ἀνήξεροι τάχα ἢ ἀπὸ παράβολη ἀποκοτιά; Τοὺς γουστάριζε ὡς τόσο κι' ἔπαιζε μαζί τους καὶ διασκέδαζε. Μιὰ τοὺς ἔπαιρνε μὲ τὸ δαχτυλάκι του καὶ τοὺς ἀνέβαζε ψηλὰ τόσο, ποὺ θαρρεῖς καὶ θὰ τρυποῦσαν οἱ μπρούντζινες μύτες τῶν καταρτιῶν τὰ φουσκωμένα μαῦρα σύννεφα, μιὰ τοὺς κυλοῦσε σὲ κάτι θεώρατους γκρεμοὺς ποὺ ἄνοιγε ἀναπάντεχα μπροστὰ στὸ δρόμο τους γιὰ νὰ τοὺς δώση τὴν ἐντύπωση πὼς νά, τώρα δὰ κιόλας, θὰ τοὺς καταπιῆ στὴν ἀχόρταγη κοιλιά του. Κι' ὅμως δές τους... τί περίεργο! Δὲ τοῦ δίνουν καμμιὰ σημασία τοῦτα τ' ἀνέμυαλα πλάσματα. Συζητοῦν γιὰ τὸν Ἱππόδρομο καὶ γιὰ τοὺς ἁρματοδρόμους κι' ἄλλοι εἶναι μὲ τοὺς Βένετους κι' ἄλλοι μὲ τοὺς πράσινους καὶ πεισματώνουν

Ξαναμπῆκες στὴ θάλασσα; μοῦ εἶπε ὁ γέρο - ναυτικός.

καὶ λογοφέρνουν καὶ δὲ λογαριάζουν πὼς μπορεῖ, μόνο νὰ θέλη, μ' ἕνα του χτύπημα, νὰ σβήση στὰ σκοτεινὰ κρύα νερά του κι' αὐτοὺς καὶ τὰ παρδαλὰ ὄνειρα καὶ τὶς λαχτάρες τους μαζί.

«Ὢ! δίχως ἄλλο» σκέφτηκε ὁ Γρηγόρης «τὸ πιὸ ἀξιοθάμαστο πρᾶμα στὴ φύση εἶναι ὁ ἄνθρωπος».

Θυμήθηκε ἕνα χορικὸ τοῦ Σοφοκλῆ ποὺ εἶχε ἀποστηθίσει ἄλλοτες κατὰ διαταγὴ τοῦ δασκάλου του...

Πολλὰ τὰ δεινά, κοὐδὲν ἀν-
θρώπου δεινότερον πέλει.
Τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν
πόντου χειμερίῳ νότῳ
χωρεῖ, περιβουχίοισι
περῶν ἐπ' οἴδμασι.
. . . .

Ἕνας γέρο ναυτικὸς τὸν πλησίασε.

— Πῶς πᾶς, νιούτσικε, ζαλίζεσαι;

— Ὄχι.

— Μπῆκες κι' ἄλλοτε σὲ θάλασσα;

— Πρώτη φορά.

— Παράξενο. Ἐγὼ ὅταν πρωτομπῆκα σὲ καράβι, νόμιζα πὼς θὰ πεθάνω. Μὰ συνήθισα μὲ τὸν καιρὸ καὶ τώρα μονάχα στὴ στεριὰ ζαλίζομαι.

— Στὴ στεριά; Γιατί;

Ὁ θαλασσόλυκος γέλασε χωρὶς ν' ἀπαντήση· κάποιος ἄλλος ὅμως σύντροφός του ποὺ τὸν ἄκουσε ἔδωσε τὴν ἀπόκριση...

— Ἐξ αἰτίας ποὺ ἐχτρεύεται τὸ κρασὶ καὶ βάλθηκε νὰ τ' ἀφανίση ἀπὸ τὸν κόσμο.

Γέλασαν· τὰ χοντρὰ καλόκαρδα γέλια τους σκέπασαν τὸ βουητὸ τῆς θάλασσας.

«Κοίταξε» σκέφτηκε ὁ Γρηγόρης «τί ἀφροντισιὰ ποὺ τὴν ἔχουν... Τοῦτοι βέβαια θ' ἀντίκρυσαν κι' ἄλλες φουρτοῦνες φοβερώτερες».

— Ἔτσι ζοῦμε μεῖς, μὴ σοῦ φαίνεται παράξενο παιδί μου, εἶπε ὁ γέρος, σὰ νὰ κατάλαβε τὴ σκέψη του... Παίζουμε, βλέπεις, τὴ ζωή μας μονὰ-ζυγὰ κάθε μέρα... γιατὶ τοῦτο μαθὲς τὸ θεριὸ — κι' ἔδειξε τὴν ἀφρισμένη θάλασσα — ἐκεῖ ποὺ χωρατεύει μαζί μας καὶ παιζογελᾶ, ἐκεῖ μᾶς πνίγει. Ἔτσι ἅμα φτάσουμε στὸ λιμάνι... ἔ, θέλουμε νὰ ξεσκάσουμε λιγάκι.

Ἄρχισε ὕστερα νὰ τοῦ ἱστορᾶ διάφορα περιστατικὰ τῆς ζωῆς του. Θαλασσοταραχὲς φεβερές. Εἶχαν βαλθῆ θαρρεῖς μὲ λύσσα ὁ ἀγέρας καὶ τὸ νερὸ νὰ τοὺς ἀφανίσουν. Τί μπορεῖ κι' ὁ ἄνθρωπος, σὰν ἔχη νὰ κάνη μὲ τὰ φοβερὰ τοῦτα στοιχειά; Παλεύει, παλεύει καὶ ὕστερα σταυρώνει τὰ χέρια καὶ περιμένει τὴν ἐξ ὕψους βοήθεια...

— Κι' ἔρχεται νιούτσικε, πάντα ἔρχεται, φτάνει νὰ πιστεύης... γιατὶ ἡ μεγαλύτερη δύναμη τ' ἀνθρώπου δὲν εἶναι τὸ μυαλό... Μὴν ἀκοῦς τοὺς δα-

σκάλους... Τὶς πιότερες φορὲς βλέπει κ απορεῖ και δεν καταλαβαίνει... Δὲν εἶναι ἡ καρδιὰ ποὺ μοιάζει μὲ λιγόπιστη κλαψιάρα γυναικούλα... Κάτι ἄλλο εἶναι... τὸ ξέρεις; Τὸ λοιπὸν νὰ σοῦ τὸ πῶ ἐγώ... Εἶναι ἡ πίστη! Κάνε τὸ χρέος σου, κράτα καθαρὴ τὴ συνείδησή σου καὶ μὴ φοβᾶσαι τίποτα... Ἀγωνιστὴς εἶναι μαθὲς καὶ ὁ Θεός... Δὲ μόχτησε νὰ πλάση τὸν κόσμο; Τὰ ἱερὰ βιβλία λένε πὼς ὕστερα ἡσύχασε... Ἔτσι δὲ λένε; Χμ! Κάποιος σοφὸς βάλθηκε νὰ τὰ ἐξηγήση κι' ἔκαμε λάθος. Ἄκου τί σοῦ λέω... Γιὰ νὰ νοιώσης τὰ βιβλία πρέπει νὰ ζήσης... Ἔτσι σὰν ἐμᾶς... καὶ νὰ παλαίψης. Δὲν εἶδε, μαθές, ποτὲς ὁ καλός σου θάλασσα ἀγριεμένη... Τότε θὰ τὸν ρωτοῦσα κι' ἐγώ... Ἔλα πές μου τώρα, πῶς τὰ βγάζεις πέρα χωρὶς τὴ βοήθειά Του; Ὁ Θεὸς ἀγωνίζεται πάντα κοντὰ στὸ δίκαιο σὰν συμπολεμιστής του, καὶ τὸν παρακινᾶ στὸν ἀγῶνα... γιατὶ ἀλλοιώτικα τὰ παγανὰ θὰ παίρνανε τὴν ἐξουσία στὰ χέρια τους... ἡ ἀδικία θὰ φούντωνε στὸν κόσμο... καὶ θὰ κυλούσαμε πάλι στὸ χάος καὶ στὸ σκοτάδι... Ἀπὸ κεῖ ποὺ βγήκαμε...

— Θωμᾶ, εἶσαι αἱρετικός.

Ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ πιὸ πέρα. Ὕστερα δυνατὰ γέλια.

Τὸ πρόσωπο τοῦ γέρου, ποὺ φαινότανε ἥσυχος καὶ καλοκάγαθος ἄνθρωπος, ἄλλαξε μὲ μιᾶς ἔκφραση... Κοκκίνισε, ἔσφιξε τὶς γροθιές του καὶ προχώρησε κατὰ τὸ μέρος ποὺ στέκονταν οἱ σύντροφοί του. Τοῦτοι εἴχανε σκοπὸ βέβαια νὰ τὸν πειράξουν μόνο, κι' ὡς τόσο, ὅταν ὁ γέρος μὲ φωνὲς καὶ χειρονομίες θέλησε νὰ τοὺς ἀποδείξη πὼς τὰ ὅσα ὑποστήριζε ἦταν ὁλότελα σωστὰ καὶ σύμφωνα μὲ τὴ Γραφή, τοῦ ἀπάντησαν σοβαρὰ πιὰ μὲ ἄλλα ἐπιχειρήματα, κι' ἔτσι ἄνοιξε μιὰ ἀτέλειωτη συζήτηση, ὅπου ὅλοι μιλοῦσαν, κανένας δὲν ἄκουγε καὶ πήγαιναν νὰ πιαστοῦν στὰ χέρια.

Ὁ Γρηγόρης τράβηξε κατὰ τὴν πρώρα τοῦ καραβιοῦ δρασκελώντας σκοινιὰ καὶ διάφορα ναυτικὰ σύνεργα.

Ὁ ἥλιος ἦταν ἀκόμη ψηλὰ· τρεῖς ἢ τέσσερες ὧρες θἆχαν περάσει ὕστερα ἀπὸ τὸ μεσημέρι... Τὰ βαρειὰ μαῦρα σύννεφα ἄρχιζαν νὰ ξεφτοῦν καὶ ποῦ καὶ ποῦ μιὰ γωνιὰ γαλάζιου οὐρανοῦ ξεχώριζε... Ἡ θάλασσα ὅσο πήγαινε κι' ἀγρίευε.

Ἀπὸ ἀπόσταση σὲ ἀπόσταση ἔστεκε κι' ἕνας βιγλάτορας ἀκίνητος, τυλιγμένος μέσα σὲ βαρὺ ἐπιβλατάρι, μὲ τὰ μάτια στηλωμένα κατὰ τὸ ἀφρισμένο πέλαγος. Δὲν ἤξερε καλὰ-καλὰ ὁ Γρηγόρης νὰ ξεχωρίση γιατί, μὰ τὸ θέαμα αὐτὸ τὸν συγκινοῦσε. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀγρυπνοῦσαν ἐκεῖ, πάνω στὸ χρέος τους, καὶ καμμιὰ ἄλλη ἔγνοια κι' ἀδυναμία δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς τραβήξη, τοῦ φαίνονταν ἱεροί.

Κάθησε πάνω σὲ κάτι χοντρόσκοινα κουλουριασμένα... Ἤθελε νὰ βρεθῆ μόνος, νὰ τακτοποιήση τὶς σκέψεις του, νὰ κατατοπιστῆ μέσα στὸ καινούργιο τοῦτο περιβάλλον, ποὺ βρέθηκε ἔτσι μονομιᾶς. Κι' ἀλήθεια, χτὲς τέτοια ὥρα, ἦταν ἀκόμα κοντὰ στοὺς φίλους του στὸ περιβόλι τοῦ Πρωτοσπαθάρη.

Ποῦ νὰ φανταστῆ!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΤΟΡΠΙΛΛΗ

Τί εἶναι καὶ πῶς λειτουργεῖ.

Ἡ πρώτη τορπίλλη ἔκσμε τὴν ἐμφάνισίν της πρὸ 70 περίπου ἐτῶν. Εἰς τὰ 1860 ὁ πλωτάρχης Ἰωάννης Λούπις τοῦ αὐστριακοῦ Π. Ναυτικοῦ ἐπενόησε ἕνα μικρὸν σκάφος, πλῆρες ἐκρηκτικῶν ὑλῶν κινούμενον ἀπὸ μίαν ἕλικα καὶ κυβερνώμενον ἀπὸ πηδάλιον, ἡ κατεύθυνσις τοῦ ὁποίου ἐκανονίζετο πρὸ τῆς ρίψεως τῆς τορπίλλης εἰς τὴν θάλασσαν.

Μετὰ παρέλευσιν ὅμως ὀλίγων ἐτῶν, καὶ ἀκριβῶς εἰς τὰ 1866 ὁ Ἄγγλος μηχανικὸς Ροβέρτος Οὐΐθχηντ ἐτελειοποίησε τὸ πρωτόγονον αὐτὸ μηχάνημα, τὸ ὁποῖον ἔθεσεν εἰς κίνησιν μὲ πεπιεσμένον ἀέρα καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἱκανότητα νὰ πλέῃ ὑποβρυχίως. Ἡ πρώτη αὐτὴ τορπίλλη ἦτο μήκους 3 μέτρων καὶ 53 ἑκατ., εἶχε 18 κιλὰ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ ταχύτητα δέκα περίπου χιλιομέτρων τὴν ὥραν.

Ἡ σύγχρονη τορπίλλη, ποὺ εἶναι ἀρκετὰ τελειοποιημένη, ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσαρα μέρη: τὴν κεφαλήν, ὅπου εὑρίσκεται ἡ ἐκρηκτικὴ ὕλη, τὸν θάλαμον πεπιεσμένου ἀέρος, τὰ μηχανήματα ρυθμίσεως βάθους καὶ τοὺς κινητῆρας.

Πρὸ τῆς ἐξακοντίσεως τῆς τορπίλλης ρυθμίζεται τὸ βάθος εἰς τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ πλεύσῃ (ποὺ δύναται νὰ φθάσῃ τὰ 15 μέτρα) καὶ τὰ πηδάλια κατευθύνσεως. Ὅταν εὑρεθῇ ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἡ τορπίλλη ἀρχίζει μὲ τὰ ἴδια αὐτῆς μέσα τὸν δρόμον πρὸς τὸν στόχον καὶ μὲ ταχύτητα ποὺ ὑπερβαίνει τὰ 80 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐξακοντίσεώς της ἕνας μικρὸς μοχλὸς ἐφάπτεται μιᾶς εἰδικῆς συσκευῆς, ποὺ ἐπιτρέπει τὴν αὐτόματον παροχὴν πεπιεσμένου ἀέρος εἰς τὴν κινητήριον μηχανήν, καὶ ἡ τορπίλλη συνεχίζει μόνη τὸν δρόμον της. Ὁ πεπιεσμένος αὐτὸς ἀὴρ (150 χιλιόγραμμα εἰς πίεσιν 200 ἀτμοσφαιρῶν) εἰσέρχεται αὐτομάτως εἰς ἕνα θάλαμον ὅπου ἀναμιγνύεται μὲ σταγόνας ὕδατος καὶ πετρελαίου. Αὐτὸ τὸ μῖγμα τροφοδοτεῖ τὴν μηχανὴν ποὺ θέτει εἰς κίνησιν τὴν ἕλικα.

Αἱ πρῶται τορπίλλαι ἐχρησιμοποιοῦσαν διὰ τὴν κίνησίν των καθαρὸν πεπιεσμένον ἀέρα, ἀλλὰ ἡ ἀπόδοσις δὲν ἦτο ἱκανοποιητική. Σήμερον ὅμως, μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἀνωτέρω μίγματος, ἡ ταχύτης τῆς τορπίλλης ἔχει πενταπλασιασθῆ καὶ ἡ δύναμις τῆς μηχανῆς δύναται νὰ φθάσῃ τοὺς 500 ἵππους.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ταχύτητα τῆς τορπίλλης συνήθως δὲν ὑπερβαίνει τὰ 50 ἕως 60 χιλιόμετρα τὴν ὥραν, ἠμπορεῖ ὅμως νὰ φθάσῃ καὶ ὑπερβῇ τὰ 80.

Εἶναι εὐνόητον ὅτι ἡ τορπίλλη πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμένη μὲ εἰδικὰ μηχανήματα ποὺ νὰ κρατοῦν σταθερὰν τὴν κατεύθυνσιν καὶ τὸ βάθος εἰς τὸ ὁποῖον πλέει ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὑπάρχει ἕνα γυροσκόπιον ποὺ ρυθμίζει τὸ πηδάλιον κατευθύνσεως καὶ ἕνα ὑδροστατικὸν μηχάνημα ποὺ ρυθμίζει τὸ πηδάλιον βάθους.

Ἡ σύγκρουσις τοῦ ἐπικρουστῆρος μὲ τὰ ὕφαλα μέρη τοῦ ἐχθρικοῦ σκάφους προκαλεῖ τὴν ἀνάφλεξιν τῶν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν.

Τὸ μῆκος μιᾶς συγχρόνου τορπίλλης φθάνει τὰ ἑπτὰ μέτρα, ἡ διάμετρός της τὰ πενῆντα ἑκατοστὰ καὶ τὸ βάρος της ἀπὸ ἕνα ἕως δύο τόννους. Τέλος, ἡ δαπάνη διὰ τὴν κατασκευήν της ὑπερβαίνει τὸ ἥμισυ ἑκατομμύριον δραχμῶν.

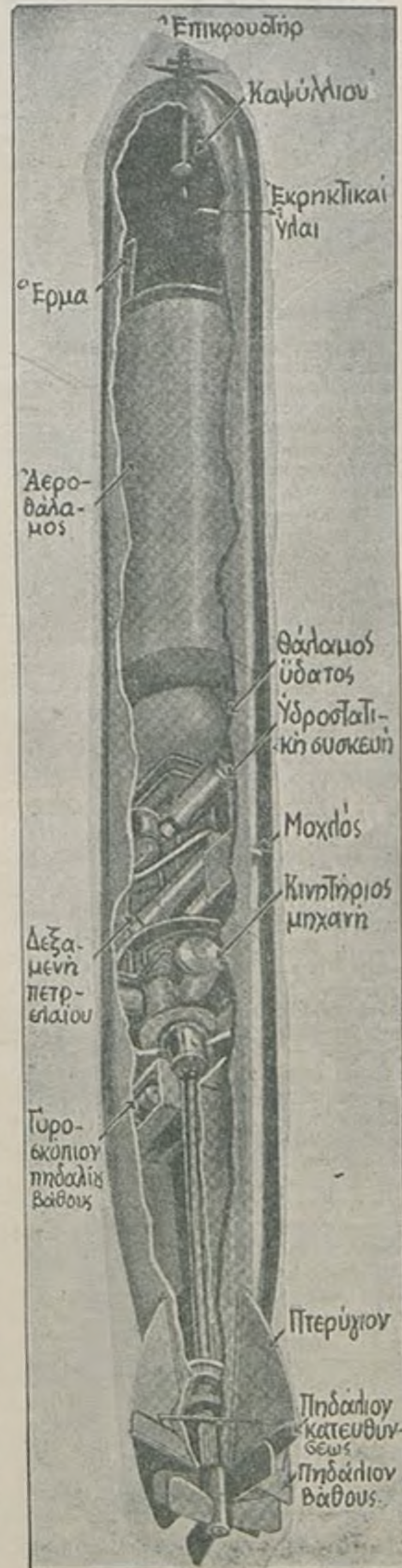
Ἕνα ἀπὸ τὰ μειονεκτήματα τῆς τορπίλλης εἶναι τὸ αὐλάκι, τὸ ὁποῖον ἀφήνει κατὰ τὴν διάβασίν της. Αὐτὸ τὸ αὐλάκι βλέπει ὁ ἐχθρὸς ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἔχει ἐξακοντισθῆ ἡ τορπίλλη καὶ λαμβάνει τὰ μέτρα του πρὸς ἀποφυγήν της.

Αἱ πρῶται τορπίλλαι ἐτοποθετοῦντο εἰς τὴν θάλασσαν διὰ τῶν χειρῶν καὶ ἔπειτα ἐτίθεντο εἰς κίνησιν τὰ μηχανήματά των. Ἔπειτα ἐφευρέθησαν οἱ τορπιλλοβλητικοὶ σωλῆνες, ποὺ εἶναι διαφορετικοί, ἀναλόγως τοῦ σκάφους ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὑρίσκονται. Διὰ τὴν ἐξακόντισιν τῆς τορπίλλης ἀρκεῖ ἡ ἀνάφλεξις μικρᾶς ποσότητος πυρίτιδος ποὺ εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ σωλῆνος.

Αἱ τορπιλλάκατοι καὶ μερικὰ ὑδροπλάνα ἔχουν τορπίλλας, ἀλλὰ τὰς ἐξακοντίζουν κατ' ἄλλον τρόπον: Τὰς ἀφίνουν εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ εἰδικὰς ἁρπάγας μὲ τὰς ὁποίας τὰς κρατοῦν ἕως τότε, καὶ ἡ τορπίλλη συνεχίζει μόνη τὸν δρόμον της. Ἡ τορπιλλάκατος μεταφέρει δύο ἕως τρεῖς τορπίλλας, τὸ δὲ ὑδροπλάνον μίαν ἕως δύο.

Ἐναντίον τῶν τορπιλλῶν, τὰ μεγάλα σκάφη δὲν ἔχουν παρὰ τὰ ταχυβόλα των διὰ ν' ἀμυνθοῦν, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντοτε ἀποτελεσματικά.

Πρὸ τριάντα ἐτῶν, ὁ Ρῶσσος ναύαρχος Μακάρωφ ἐφεῦρε τὰ τορπιλλαλιευτικὰ δίκτυα, ἀλλὰ τὰ κατήργησαν ἀργότερα λόγῳ τῶν ἐμποδίων ποὺ παρουσίαζαν, ἰδίως εἰς τὰς ἕλικας. Τώρα ὑπάρχουν τὰ τορπιλλολιευτικὰ πλοῖα, διὰ τὰ ὁποῖα ὅμως θὰ σᾶς ὁμιλήσωμεν εἰς ἄλλο σημείωμα.

ΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ

Πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια, ὅπως λέγει ὁ Αἴσωπος, ἕνας καρβουνιάρης ἐζήτησε νὰ συνεργασθῇ μὲ ἕνα καθαριστὴν καὶ βαφέα ὑφασμάτων.

— Δὲν ἀνοίγομε μαζὶ ἕνα μαγαζί;

— Καλὸς ὁ λόγος σου, ἀπήντησεν ὁ βαφέας, μὰ τὰ ροῦχα ποὺ θὰ καθαρίζω ἐγὼ ἐσὺ θὰ μοῦ τὰ μαυρίζῃς.

Ὁ μῦθος αὐτὸς τοῦ Αἰσώπου, ποὺ ἔχει τίτλον «Ἀνθρακεὺς καὶ γναφεύς», πιστοποιεῖ ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ καρβουνιάρη εἶναι ἀρχαιότατον καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἤξευραν νὰ κατασκευάζουν κάρβουνα. Εἶναι δὲ ἡ τέχνη αὐτὴ ὄχι εὔκολη καὶ ἐχρειάσθη πολλὴ πεῖρα καὶ σοφία ὥσπου νὰ φθάσῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν κατασκευὴν καρβούνων ἀπὸ τὰ ξύλα. Χωρὶς νὰ τὸ ξεύρῃ ἐμιμήθη τὴν φύσιν καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἴδιον σύστημα.

Μέσα σὲ δεκάδας ἢ ἑκατοντάδας χιλιάδων χρόνων, ἡ φύσις ἀπὸ τὰ τεράστια δάση ποὺ κατεπλακώθησαν ἀπὸ τὰ χιόνια καὶ ἀπὸ τοὺς πάγους καὶ ἀπὸ τὰ χώματα, κατεσκεύασε τοὺς λεγομένους λιθάνθρακας ἢ πετροκάρβουνα. Τὰ κάρβουνα αὐτὰ ἔγιναν βραδύτατα. Τὰ καταπλακωθέντα δάση ὑφίσταντο ἕνα εἶδος καύσεως καὶ σιγὰ-σιγὰ ἐμαύρισαν καὶ ἔγιναν κάρβουνα. Ἐπειδὴ δὲ μοιάζουν εἰς τὸ βάρος καὶ τὴν σκληρότητα μὲ πέτρες, τὰ ὠνόμασαν λιθάνθρακας.

Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει μὲν λιθάνθρακας, ἀλλὰ ἔχει δάση ἀπὸ δρῦς, ἀπὸ πρινάρια, ἀπὸ κουμαριές, ἀπὸ ἀρηούς, ἀπὸ φηλίκια καὶ ἔχει ἀφθονίαν ἀπὸ σχοίνους καὶ ἀπὸ ἐλαιόδενδρα διὰ τὴν κατασκευὴν ξυλανθράκων. Κατασκευάζονται δὲ καὶ πολλοὶ ἁμαξιτοὶ δρόμοι μέσα εἰς τὰ δάση μας, ὥστε νὰ εἶναι εὐκολωτέρα ἡ μεταφορὰ τῶν ξυλανθράκων.

Εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ Τελωνεῖον, εἶναι ἡ λεγομένη Καρβουνόσκαλα. Κουβαλοῦν ἐκεῖ τὰ καΐκια ξυλάνθρακας ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Τοὺς φέρνουν ἀπὸ τὴν Χαλκιδικὴ μὲ τὰ ἀπέραντα δάση της, ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρούπολι, ἀπὸ τὴν Σαμοθράκη, ἀπὸ τὸ Λιτόχωρο, ἀπὸ τὴν νότιον παραλιακὴν Μακεδονίαν, ἀπὸ τὴν Ἤπειρο, ἀπὸ τὴν Αἰτωλοακαρνανία, ἀπὸ τὴν Μυτιλήνη καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη.

Οἱ σιδηρόδρομοι κουβαλοῦν κάρβουνα ἀπὸ τὴ Θεσσαλία καὶ τὴν Μακεδονία. Πολὺ κάρβουνο βγάζουν τὰ δάση τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῶν Πιερίων παρὰ τὴν Κατερίνη.

Οἱ σπουδαιότεροι ὅμως τεχνῖται ἀνθρακεῖς εἶναι οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Ἰκαρίας. Ταξιδεύουν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ὑπάρχουν δάση κατάλληλα, τὰ ἐνοικιάζουν καὶ φτιάνουν καμίνια.

Καὶ οἱ μεγαλείτεροι ἔμποροι ξυλανθράκων εἶναι οἱ κάτοικοι τῆς Ἰκαρίας. Τὸ λιανικὸν ὅμως ἐμπόριον τὸ ἔχουν εἰς τὰ χέρια των ἰδίως οἱ Κυνουριεῖς. Ἡ Κυνουρία εἶναι ὀρεινὴ ἐπαρχία τῆς Ἀρκαδίας. Λέγεται καὶ Τσακωνιά. Οἱ Κυνουριεῖς ἢ Τσάκωνες εἶναι εὐφυέστατοι, ἐπιχειρηματικώτατοι καὶ ταξιδεύται. Εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ οἱ ἐκ τοῦ Ἁγίου Πέτρου τῆς Κυνουρίας ἔχουν ἀνοίξει πολλὲς μάνδρες. Πωλοῦν κάρβουνα, ξύλα, κρασί. Τὰ κάρβουνα πηγαίνουν ὡς ἐπιχείρησις μαζὶ μὲ τὸ κρασί. Εἰς τὶς μάνδρες αὐτὲς μαγειρεύουν. Γι' αὐτὸ βλέπετε τακτικὰ αὐτὲς τὶς ἐπιγραφές:

«Ἀνθρακοπωλεῖον καὶ οἰνοπωλεῖον».

«Ἀνθρακοπωλεῖον καὶ οἰνομαγειρεῖον».

«Πωλοῦνται οἶνος καὶ ἄνθρακες».

Εἰς ἕνα τέτοιο ἀνθρακοπωλεῖο εἴχαμε διαβάσει κάποτε αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή:

«ΑΝΘΡΑΚΟΠΩΥΛΙΟΝ 190025».

Ἡ δίφθογγος ου εἶχε γραφῆ μὲ ὠμέγα ὔψιλον. Ἀλλὰ τί ἐσήμαινε τὸ 190025;

Ὁ ἀνθρακοπώλης μοῦ εἶπε:

— Εἶναι τὸ ἔτος ἱδρύσεως, 1925.

— Καὶ πῶς τὸ ἔγραψες ἔτσι;

— Ἐπίτηδες τὸ ἔκανα. Τὸ ου μὲ ὠμέγα ὔψιλον καὶ τὸ 1925, 190025. Παραξενεύονται πολλοί. Μὲ ρωτοῦν καὶ μαζεύονται πελάτες.

Δάση πολλὰ διὰ τὴν ἀνθρακοποιΐαν εἶναι ἐκτὸς τῶν Πιερίων καὶ τοῦ Ὀλύμπου εἰς τὴν Κατερίνην, τὰ δάση τῆς Χαλκιδικῆς, τὰ δάση τῆς Καλαμπάκας—Γρεβενῶν, τὰ δάση τῶν Ἀγράφων εἰς τὴν Θεσσαλία. Καὶ ἡ Θράκη ἔχει πολλὰ δάση γιὰ κάρβουνα καὶ ἡ Ἀνατολικὴ Μακεδονία.

Ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρακέων εἶναι σκληρά. Ἄλλοι κόβουν τὰ ξύλα, ἄλλοι κάνουν τὰ καμίνια καὶ ἄλλοι κουβαλοῦν τὰ κάρβουνα.

Αὐτοὶ ποὺ τὰ κουβαλοῦν εἶναι ἀγωγιάται. Ἔχουν κάθε ἕνας τέσσερα, πέντε, δέκα ἄλογα ἢ μουλάρια. Τὰ καμίνια εἶναι εἰς τὸ δάσος. Φέρνουν τὸ κάρβουνο μὲ τὰ μουλάρια εἰς τὸν πλησιέστερο σιδηροδρομικὸ σταθμὸ ἢ εἰς τὸν αὐτοκινητιστικὸ δρόμο ἢ εἰς τὸ λιμάνι. Εἶναι οἱ περισσότεροι λιτοδίαιτοι ἄνθρωποι. Εἰς τὴν Θεσσαλία καὶ εἰς τὴν Μακεδονία βλέπετε πολλὰ καραβάνια ἀπὸ καρβουνιάρικα ζῶα. Γίνεται μιὰ συνοδεία ἀπὸ εἴκοσι, τριάντα, σαράντα. Τὰ ζῶα πηγαίνουν σύμφωνα μὲ τὸν ρυθμὸ τοῦ πρώτου ἀλόγου, ποὺ ἔχει ἕνα μεγάλο μπρούντζινο κουδοῦνι.

— Ντούγκ, ντούγκ, ντούγκ.

Καὶ σὲ κάθε 5 - 6 ζῶα εἶναι καὶ ἕνα μὲ κουδοῦνι. Ἄλλα κουδούνια εἶναι μονὰ καὶ ἄλλα ἔχουν μέσα καὶ ἄλλο κουδουνάκι. Ὁ ἦχος εἶναι διπλὸς καὶ γλυκύτατος. Οἱ ἀγωγιάται αὐτοὶ τῶν καρβούνων ἔχουν εἰς τὸν τορβᾶ ψωμὶ καὶ ἕνα μπουκάλι μὲ ξύδι. Στὸ ξύδι εἶναι κοπανισμένα σκόρδα. Τὸ κυριώτερο φαγητό των εἶναι ψωμὶ μὲ σκορδόξυδο. Τὸ βρίσκουν θρεπτικὸ καὶ ὑγιεινό. Πράγματι δὲ εἶναι ὑγιέστατοι ἄνθρωποι.

Ἡ κατασκευὴ τῶν καμινιῶν τῶν ξυλανθράκων δὲν εἶναι εὔκολος. Σχηματίζουν μὲ τὰ κομμάτια τὰ ξύλα ἕνα κωνικὸν σωρό. Τοποθετοῦν τὰ ξύλα ὄρθια. Τὴν βάσι τοῦ σωροῦ τὴν χτίζουν καὶ ἀφίνουν μερικὲς τρῦπες μεγάλες. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ σωροῦ βάζουν κλαδιά, δαδί, εὔφλεκτους ὕλας. Σκεπάζουν τὸν κωνικὸ σωρὸ τῶν ξύλων, ποὺ μοιάζει μὲ καλύβαν ἀγρίων, μὲ φύλλα τοῦ δάσους. Ἀπὸ ἐπάνω ἀπὸ τὰ φύλλα ρίχνουν χῶμα. Σχηματίζεται ἔτσι τὸ καμίνι. Ἀνάβουν φωτιὰ εἰς τὰ εὔφλεκτα κλαδιὰ ποὺ εἶναι εἰς τὸ μέσον τοῦ σωροῦ. Ἡ φωτιὰ μεταδίδεται εἰς τὸν κῶνον τῶν ξύλων καὶ αὐτὰ ἀνάβουν ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ κώνου. Ἡ φωτιὰ προχωρεῖ σιγὰ-σιγὰ πρὸς τὰ κάτω.

Ἐπειδὴ τὰ ξύλα εἶναι σκεπασμένα μὲ χῶμα δὲν γίνεται λάμψις. Ἀναπνέουν σιγά, πολὺ σιγὰ ἀπὸ τὶς τρῦπες τῆς βάσεως. Ἡ καῦσις εἶναι βραδυτάτη καὶ διαρκεῖ ἀρκετὰς ἡμέρας. Οἱ ἀνθρακεῖς παρακολουθοῦν νὰ μὴ σκάσῃ ὁ κωνικὸς σωρὸς καὶ κανονίζουν τὰ ἀνοίγματα ἢ τὶς τρῦπες τῆς βάσεως. Ἔτσι τὰ ξύλα δὲν καίονται. Ψήνονται τρόπον τινὰ καὶ βαθμηδὸν μαυρίζουν καὶ ἀνθρακοποιοῦνται. Γίνεται ἡ ἰδία καῦσις ποὺ ἔγινεν ἀπὸ τὴν φύσιν εἰς τὰ σκεπασθέντα ἀπὸ τὰ χώματα καὶ ἀπὸ τοὺς πάγους καὶ ἀπὸ τὰ νερὰ καὶ τὶς λάσπες δάση, ποὺ μέσα εἰς τὰς χιλιετηρίδας μετεβλήθησαν εἰς λιθάνθρακας.

Εἶναι καὶ κάρβουνα ποὺ λέγονται «γύφτικα» ἢ σιδηρουργικά. Τὰ χρησιμοποιοῦν οἱ σιδηρουργοὶ τῶν χωριῶν γιὰ τὴ δουλειά των. Αὐτὰ δὲν ἔχουν καμμιὰ τέχνη νὰ κατασκευασθοῦν.

Εἶναι κάτι κλαδιὰ μὲ ὡραῖα μικρὰ μὼβ ἀνθάκια. Λέγονται ρύκια ἢ ἐρύκαι. Ὄχι μεγάλος πολὺ ὁ θάμνος των. Ἀλλὰ ἡ ρίζα των τεραστία, ὀγκώδης καὶ πλατυτάτη, σὰν κορμὸς δένδρου. Ἀπὸ τὰς ρίζας τῆς ἐρύκης κατασκευάζουν τσιμπούκια, ταμπακιέρες καὶ διάφορα ἄλλα ξυλοτεχνήματα. Οἱ σιδηρουργοὶ ὅμως κάνουν ἀπὸ αὐτὰ τὰ κάρβουνά των.

Ἀνοίγουν κάτι λάκκους στὴ γῆ καὶ τοὺς γεμίζουν ἀπὸ ρίζες ἐρύκης. Ἀνάβουν φωτιὰ καὶ αἱ ρίζαι καίονται ἔτσι εἰς τὸ ὕπαιθρον. Δὲν εἶναι σκεπασμένοι οἱ λάκκοι μὲ χῶμα, ὅπως σκεπάζονται οἱ κῶνοι τῶν ξυλανθράκων. Ὅταν ἀνάψουν καλὰ αἱ ρίζαι καὶ ἀρχίζουν νὰ σχηματίζουν στάχτη, τὶς σβήνουν μὲ νερό. Τὰ γύφτικα ξυλοκάρβουνα διακρίνονται ἀπὸ τὰ ἄλλα. Εἶναι ἐλαφρότερα καὶ δὲν γυαλίζουν. Βγάζουν πολλὴν λάμψιν, ἀλλὰ καίονται εὔκολα.

Τώρα ἐπειδὴ εἶναι χειμώνας καὶ καταφεύγουμε στὰ κάρβουνα, καλὸν εἶναι νὰ ξεύρωμε καὶ κάτι ἀπὸ τὴν ἱστορίαν των.

Κ. Φαλτάϊτς

'Από τὴν ἐκφορὰν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκηπος Χριστοφόρου.

'Η Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ αἱ Α.Α.Β.Β.Υ.Υ. οἱ πρίγκηπες παρακολουθοῦντες πεζῇ τὴν ἐκφορὰν τοῦ ἀειμνήστου πρίγκηπος Χριστοφόρου.

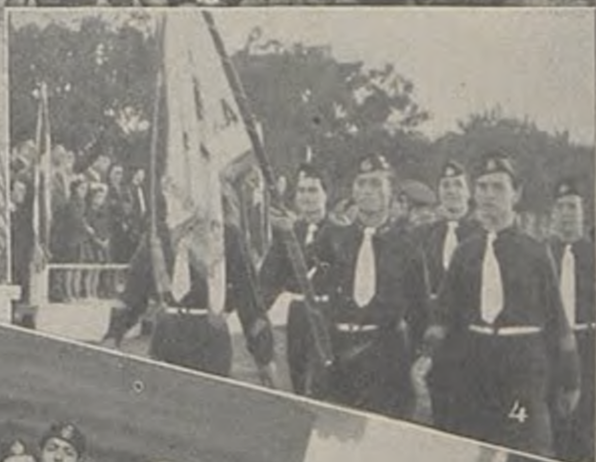

1)'Ο
ομιλῶν
κα τῆς
'Η Ε.Ο
κατὰ τ
ἀναδασ
λαγγῖτ
4) Παρ
Λαρίση
γῖται ὁ
Γυμνασ
κης. 6)
Μουρά
7) Ποδ
Ε.Ο.Ν.
μέως Γ
('Υμηττ

Ἀρχηγὸς συν-
μὲ ἀστυφύλα-
Τροχαίας. 2)
.Ν. Ζακύνθου
ὴν ἡμέραν τῆς
ώσεως. 3) Φα-
ι Καρδίτσης.
έλασις Ε.Ο.Ν.
. 5) Φαλαγ-
μάδος Σουηδ.
ικῆς Θεσ)νί-
) Φαλαγγῖται
ων Κοζάνης.
οσφαιρ. ὁμὰς
24ου Ὑποτο-
Πρωτευού σ η ς
ςῦ).

7

Σχηματισμοί τῆς Ε. Ο. Ν. Πρωτευούσης παρελαύνοντες πρό του Αρχηγου ἔμπροσθεν τῆς Μητροπολεως.

Ἀθλητική ὁμάς Ε. Ο. Ν. Λιχαδιώτη (Ἱστιαίας).

Τὸ Σημείωμα τῶν νέων

ΣΤΗΝ ΠΑΛΗΑ ΣΠΑΡΤΗ

— Γλυκοχαράζει... Ἡ αὐγή, ἄφθαστη σ' ὀμορφιά, προβάλλει στολισμένη μὲ τὴν αἰθέρια ἀνοιξιάτικη στολή της, ζηλευτὴ βασίλισσα μέσα στὸ λουλουδένιο της ἅρμα.

Ὁ ἥλιος, σωστὸς βασιληᾶς, θαμπώνει μὲ τ' ὁλόχρυσο στέμμα του τὴν πλάσι.

— Τί ὡραῖος ἀλήθεια ἥλιος, ἀλλὰ τί φρικτὸ θέαμα ἀντίκρυσε στὰ πρῶτα βήματα τοῦ σημερινοῦ του ταξιδιοῦ!

Τὸ πτῶμα μιᾶς μάχης, ποὺ λίγες ὧρες πιὸ μπροστὰ εἶχε ξεψυχήσει καὶ εἶχε ἀφήσει τόσο ζωντανὰ τὰ πρόσφατα ἴχνη της. Κοντάρια, σπαθιά, συντρίμμια, πτώματα, λεβέντικα κορμιὰ αἱματοκυλισμένα, αἱματοστάλακτα ἀκόμη· θλιβερὰ ἀπομεινάρια μιᾶς ἄλλης σφαγῆς.

Ἀπέραντο νεκροταφεῖο μοιάζει ὁ τόπος αὐτὸς τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς καταστροφῆς· νεκρικὴ σιγαλιὰ ἔχει θρονιάσει στὸ ἐρημικὸ κοιμητῆρι· δὲν ἀκούονται παρὰ λίγα κελαδήματα πουλιῶν, ποὔχουν ἕνα τόνο τόσο θλιμμένο!! Λὲς κι' εἶναι ἐπικήδεια τραγούδια στοὺς λεβέντες ποὺ θέρισε τὸ ἀδυσώπητο δρεπάνι τῆς σφαγῆς.

Τὰ νεκρά τους ὅμως πρόσωπα, ποὺ, παρ' ὅλη τὴ νεκρική τους χλωμάδα, θαρρεῖς πὼς εἶναι ζωντανά, καὶ θὰ μιλήσουν, τί μᾶς λένε; Κανένα παράπονο, καμμιὰ ζήλεια γιὰ τὴν ὄμορφη ζωὴ ποὺ ἄφησαν, καμμιὰ ἀγανάκτησις γιὰ τὸν θάνατο ποὺ τοὺς ἔκοψε τὴν ἀνάσα, δὲν εἶναι ζωγραφισμένη πάνω τους.

Εἶναι Σπαρτιᾶτες!

Ὁ θάνατος στὴ μάχη, ὁ θάνατος γιὰ τὴν πατρίδα, γιὸ τὴ Σπάρτη, εἶναι γλυκύς, εἶναι δοξασμένος καὶ ζηλευτός.

Μάχεται, μάχεται ὁ Σπαρτιάτης· μπροστά του βλέπει τὸν ἐχθρό, τὸν ἀβάσταχτο τύραννο, τὸ βάναυσο κατακτητή, ποὺ εἶναι ἕτοιμος, σὰν λυσσασμένο καὶ πεινασμένο λιοντάρι, νὰ χυθῇ καὶ νὰ ξεσχίσῃ τὰ σπλάγχνα τῆς μητέρας Πατρίδας.

Καὶ λυσσᾷ, βγάζει ἀφροὺς ἀπὸ τὸ στόμα, μόνο στὴν ἰδέα πὼς ἡ ἀγαπημένη του πατρίδα, τὸ ἱερώτερό του πρᾶγμα, μπορεῖ νὰ καταπατηθῇ ἀπὸ τοὺς ἄλλους· καὶ φρικιᾷ στὴ σκέψι πὼς ἡ μητέρα του, ἡ οἰκογένειά του, ἡ περιουσία του καὶ ὅλα τὰ ἀγαπητά του πράγματα, θὰ ὑποφέρουν τὴ δουλεία καὶ θὰ χάσουν τὴν πατρίδα ποὺ ἀκούραστη παρέχει ἀγαθὰ-ἀγαθά.

Γίνεται ὁρμητικὸς χείμαρρος, θέλει νὰ πνίξῃ τὸν ἀπαίσιο ἐχθρό. Ὁρμᾷ, ἐπιτίθεται καταβάλλοντας ὑπεράνθρωπες δυνάμεις, κτυπᾷ, σκοτώνει , βγάζει ἐπιφωνήματα ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλὰ δυστυχία, κτυπιέται... προσπαθεῖ γιὰ τελευταία φορὰ νὰ κτυπήσῃ· δὲν ἔχει δύναμι, λυγίζει ξαφνικά...

Τὸ αἷμα ζεστὸ τρέχει ἀπὸ τὴν πληγή του καὶ αὐτὸς κυλισμένος χάμω, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τοὺς φρικτούς του πόνους καὶ τὰ μαρτύριά του, κυττάζει μὲ ἀπάθεια τὸ κόκκινο αἷμα, ποὺ χύνεται ἀδιάκοπα ἀφαιρῶντάς του τὴ ζωή.

* * *

Τὰ μέλη του εἶναι κομμένα, παράλυτα, δὲν μπορεῖ νὰ σηκωθῇ. Ψυχορραγεῖ, πεθαίνει.

Ἡ μέρα προχωρεῖ σιγὰ-σιγά. Ὁ ἥλιος ἀνεβαίνει στὸ στερέωμα ἀργὰ-μεγαλόπρεπα.

Ὁ δοῦλος Σπαρτιάτης χτυπᾷ δειλὰ-δειλὰ καὶ τρέμοντας τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ ἀφέντη του καὶ μὲ πνιγμένη φωνή, μὲ μισόλογα, ἀναγγέλλει στὴ Σπαρτιάτισσα μητέρα τὸν θάνατο τοῦ γυιοῦ της, τοῦ μονάκριβου παιδιοῦ της.

Ἡ μητέρα ἀνοίγει τὸ στόμα της· ἴσως γιὰ νὰ φωνάξῃ, νὰ κλάψῃ· τὸ μητρικὸ αἴσθημα, ἡ μητρικὴ στοργὴ ξυπνᾷ γιὰ μιὰ στιγμὴ μέσα της σὰν μιὰ ἀστραπιαία σπίθα, ἀλλ' ἀμέσως σβήνει. Τὸ στόμα εἶναι ἀνοικτό, μὰ δὲν βγάζει θρήνους. Νικᾷ τὸ αἴσθημα τῆς πατρίδας μέσα της καὶ μετανοιώνοντας ἴσως γιὰ τὴν πρώτη της αὐθόρμητη λύπη, γίνεται ἔξαφνα σκληρή, σκέπτεται ὑπερήφανα καὶ τὰ χείλη της προφέρουν τὰ παγερὰ γιὰ κάθε μητέρα λόγια, στὸν ξαφνιασμένο δοῦλο.

«Ἄθλιε, δὲν θέλω νὰ μάθω ἂν σκοτώθηκε τὸ παιδί μου, ρωτῶ νὰ μάθω ἂν ἡ πατρίδα ἐνίκησε»!!!

ΕΛΛΗ Α. ΠΕΡΑΚΗ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΠΑΡΕΛΑΥΝΕΙ

Πάμ, παραράμ, πάμ, παραράμ.

Οἱ Φαλαγγῖτες προχωροῦν μὲ βῆμα ζωηρὸ ἐπάνω στὸν ἀσφαλτοστρωμένο δρόμο.

Δυὸ σειρὲς ἀπὸ ἐθνικὰ χρώματα κουνιοῦνται ρυθμικά, μὲ τὸν ρυθμό, ποὺ δίδει ὁ μονότονος ἦχος τῶν τυμπάνων.

Ὅλοι μὲ κορμιὰ τεντωμένα, μὲ τὸ κεφάλι ψηλά, μὲ βλέμμα ὀνειροπόλο, βλέπουν στὸ βάθος τοῦ γαλάζιου οὐρανοῦ νὰ φεγγοβολᾷ ὁ διπλοῦς πέλεκυς τὸ σύμβολο τῆς Ε.Ο.Ν., καὶ οἱ τρεῖς λέξεις «Ἐμπρὸς πάντα ἐμπρός», ποὺ εἶναι τὸ σύνθημα, ὁ παλμὸς σ' ὅλες τὶς καρδιὲς τῶν Ἑλληνοπαίδων.

Μπροστὰ ἡ γαλάζια σημαία κυματίζει ὁδηγῶντας τὴν Ἑλληνικὴ Νεολαία.

Στὶς τάξεις τῆς φάλαγγος μιὰ χαρὰ βασιλεύει, μιὰ εὐχαρίστησι πλημμυρίζει τὶς ψυχὲς ὅλων.

Οἱ Φαλαγγῖτες ἐξακολουθοῦν νὰ προχωροῦν μὲ τὸ ἀγέροχο ὕφος. Τώρα πλησιάζουν τὴν ἐξέδρα τῶν ἐπισήμων.

Μὲ ζωηρή, ἀπότομη στροφὴ τῆς κεφαλῆς τους χαιρετοῦν.

Χαιρετοῦν αὐτοὺς ποὺ θὰ μᾶς δείξουν πῶς νὰ κάνουμε μιὰν Ἑλλάδα νέα, ἕναν τρίτο Ἑλληνικὸ πολιτισμό.

Τὸ πλῆθος ποὺ συγκεντρώθηκε χειροκροτεῖ τὴν ἀκμάζουσα νεολαία.

Οἱ Φαλαγγῖτες μὲ περισσότερη ἀκόμη ὑπερηφάνεια, μὲ τὰ στήθη φουσκωμένα ἀπὸ ἀγαλλίασι αἰσθάνονται ἕνα χαμόγελο νὰ ροδίζῃ στὰ χείλη τους

— Ζήτω λεβέντες! φωνάζει μιὰ γρηούλα. Μπράβο παιδιά μου.

Ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου σιγὰ σιγὰ σβήνει ὅσο ἀπομακρυνόμαστε ἀπ' τὴν ἐξέδρα.

Τώρα μόνον ὁ μονότονος ἦχος τοῦ τυμπάνου ἀντηχεῖ.

Πάμ, παραράμ, πάμ, παραράμ.

Χ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Κοιμήσου ἀγγελοῦδι μου
καὶ τ' ἄλλα τ' ἀγγελούδια,
πὄχουν φτεράκια καὶ πετοῦν,
θαρθοῦν νὰ σὲ ξυπνήσουν,
πάνω ἀπὸ τὴν κούνια σου.

Καὶ θὰ σοῦ ποῦν τραγούδια
πλάϊ στ' αὐτάκι μυστικά,
γιὰ νὰ σὲ νανουρίσουν.

Κοιμήσου κι' ἡ μανοῦλα σου
γιὰ ἰδὲς πῶς σὲ κοιτάει,
σὲ κάθε σου χαμόγελο
πετάει ἀπὸ χαρά.

Καὶ μὲ γλυκειὰ συγκίνησι
τὴν κούνια σου κουνάει,
ὥσπου νὰ σ' ἀγκαλιάσουνε
τ' ὀνείρου τὰ φτερά.

ΝΤΟΡΑ ΑΡΤΕΛΑΡΗ

Ἡ Μαγειρικὴ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

Εἰς τὰς προετοιμασίας μιᾶς ἐκδρομῆς πρέπει νὰ προσθέτωμεν καὶ μερικὰ σκεύη διὰ τὸ μαγείρευμα. Δηλαδὴ κατσαρόλα ἢ ταψί, τηγάνι κλπ. Εἰς τὰς περιπτώσεις ὅμως ποὺ δὲν ἔχομεν τέτοια, τότε τὸ μαγείρευμα μπορεῖ νὰ γίνῃ προχείρως, μὲ ὅ,τι δήποτε σκεῦος εὑρεθῇ. Ὡς λ.χ. ὁ κουβᾶς ποὺ ἀναφέραμε στὸ προηγούμενο, ἢ ἕνας γκαζοτενεκὲς κλπ. Καὶ ἂν πρόκειται περὶ κρέατος ἢ ψαριοῦ, τότε αὐτὰ ψήνονται ἁπλῶς ἀπάνω σὲ θρακιά, ἢ σουβλιστὸ τὸ κρέας κομμένο μικρὰ κομματάκια, μὲ μικρὲς σοῦβλες.

ΜΕΡΙΚΑ ΜΙΚΡΟΕΡΓΑΛΕΙΑ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα σκεύη, χρειάζονται καὶ μερικὰ μικροεργαλεῖα, ὅπως λ.χ. κουτάλα βαθειὰ καὶ τρυπητή, ἕνα καλὸ μαχαῖρι κουζίνας καὶ ἕνας μπαλτᾶς ποὺ χρησιμεύει, ὄχι μόνον γιὰ τὸ τεμάχισμα τῶν κρεάτων, ἀλλὰ καὶ γιὰ κοπὴν ἢ σχίσιμο ξύλων κλπ.

Μέσα δὲ στὸν ἐκδρομικό μας σάκκο πρέπει νὰ βρίσκωνται πάντοτε, κουτάλι καὶ πηρούνι, ἕνας σουγιάς, μιὰ σακκοράφα, ἕνα σουβλί, λίγος σπάγγος, βελόνη καὶ κλωστὴ καὶ μερικὰ καρφάκια. Εἶναι ἄπειρες οἱ περιπτώσεις ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς χρειασθοῦν τὰ μικροπραγματάκια αὐτά.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΚΟΜΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Νὰ μὴ λείπουν ἐπίσης ἀπὸ τὸν σάκκο μας ἕνα κουτάκι ἀπὸ τενεκὲ ἢ ἔστω ἀπὸ τσιγάρα, μὲ λίγο ἁλατοπίπερο, ἕνα κουτάκι ντομάτα μπελτὲ καὶ λίγη σκόνη μουστάρδας. Ἐπίσης καὶ λίγο λάδι καὶ βούτυρο, τὰ ὁποῖα μεταφέρονται εὔκολα μέσα σὲ παγούρια γυμνὰ ἀπὸ ἐξωτερικὴ ἐπένδυσι γιὰ νὰ μὴ λιγδιάζουν. Τὸ βούτυρο γιὰ νὰ τὸ βάλωμε στὸ παγοῦρι, τὸ λυώνομε λίγο καὶ κατόπιν πάλι γιὰ νὰ τὸ βγάλουμε, ζεσταίνομεν λίγο τὸ παγοῦρι. Καὶ διὰ νὰ πλυθοῦν κατόπι τὰ παγούρια ἀπὸ τὰ λάδια καὶ τὸ βούτυρο πλένονται εὔκολα μὲ βραστὴ ἀλυσίβα ποὺ γίνεται μὲ μιὰ χούφτα στάχτη καὶ λίγο νερό, ἐν ἐλλείψει σαπουνιοῦ ἢ ποτάσσας.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΕΙΣ ΜΕΡΙΔΑΣ

Διὰ νὰ μαγειρεύσωμεν ὁτιδήποτε φαγητὸ διὰ μικρᾶς ἢ μεγάλας ὁμάδας, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν πόσα δράμια τροφίμων χρειάζονται δι' ἑκάστην μερίδα φαγητοῦ.

Ἂς ὑποθέσωμεν λοιπὸν ὅτι θὰ μαγειρευθῇ φαγητὸν κρέας ἀρνὶ ψητὸ μὲ πατάτες. Κανονικὴ μερὶς κρέατος ὠμοῦ ἀπὸ ἀρνί, λογαριάζεται 75 δράμια ὅταν δίδωνται μαζὶ πατάτες ἢ κάποια σαλάτα. Ἂν ὅμως εἶναι σκέτο τὸ κρέας, τότε ἡ μερὶς ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἕως 100 δράμια, ἐὰν μάλιστα πρόκειται γιὰ νέους ποὺ ἡ ὄρεξίς τους αὐξάνει στὴν ἐξοχὴ καὶ στὸ παιχνίδι.

Πατάτες λογαριάζονται γιὰ κάθε μερίδα, ὅταν ὑπάρχῃ καὶ κρέας ἕως 100 δράμια, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ καθαρισθοῦν προσεκτικὰ ὥστε νὰ μὴ πελεκηθοῦν ἢ περισσότερες μὲ τὰ φλούδια τους.

Ἡ δὲ ποσότης τοῦ βουτύρου ἢ μαγειρικοῦ λίπους εἶναι ἀνάλογη μὲ τὸ πάχος ποὺ ἔχει τὸ ἀρνί. Ἐὰν δηλ. τὸ κρέας εἶναι παχύ, τότε δυόμισυ μὲ τρία δράμια κατ' ἄτομον ἀρκοῦν. Ἂν ὅμως εἶναι ἄπαχο, τότε χρειάζονται τριάμισυ ἕως τέσσαρα δράμια κατὰ μερίδα.

Ἁλάτι ὑπολογίζεται γιὰ κάθε ὀκᾶ κρέατος ἕως μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας ψιλό. Ὅταν δὲν ὑπάρχῃ δὲ ψιλὸ ἁλάτι, τρίβεται εὔκολα ἐπάνω σὲ μιὰ πλάκα μὲ μιὰ πέτρα πλακωτή.

Ἡ προσθήκη ντομάτας στὰ ψητὰ δὲν πρέπει νὰ γίνεται, ἀλλὰ ἐπειδὴ πολὺς κόσμος τὴν συνηθίζει καὶ τοῦ ἀρέσει, διὰ τοῦτο ἀφίνεται εἰς τὴν θέλησιν ἐκείνων ποὺ θὰ φάγουν. Ὁ ὑπολογισμὸς κατὰ μερίδα εἶναι 40-50 δράμια διὰ φρέσκες καὶ 2 δράμια μόνον μπελτὲ ἢ πολτὸν ἀναλυμένον μὲ λίγο νερό.

ΠΩΣ ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΨΗΤΟ ΦΟΥΡΝΟΥ

Ἐὰν τὸ κρέας χρειάζεται πλύσιμο, τὸ πλένουν μὲ κρύο νερὸ καὶ ἀφοῦ τὸ ἁλατίσουν γύρω-γύρω τὸ βάζουν στὸ ταψί. Καὶ ἂν προστεθοῦν καὶ πατάτες τὶς καθαρίζουν καὶ τὶς ρίχνουν σὲ κρύο νερὸ νὰ μὴ μαυρίσουν ἕως ὅτου καθαρισθοῦν ὅλες. Τότε τὶς κόβουν ὅσο ἕνα μεγάλο κάστανο, τὶς ἁλατίζουν καὶ τὶς βάζουν γύρω στὸ κρέας. Διαλύουν τὴ ντομάτα μπελτὲ καὶ τὴν περιχύνουν ἢ κόβουν φέτες τὶς φρέσκες καὶ τὶς στρώνουν ἀπ' ἐπάνω. Τότε περιλούζουν τὸ ὅλον μὲ βούτυρο λυωμένο καὶ ψήνεται εἰς τὸν φοῦρνον ἐπὶ μιάμιση τοὐλάχιστον ὥραν.

Ν. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρὶς οἰκογένεια

(Συνέχεια
ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Πιάσε μας ποντίκια νὰ τὰ φᾶμε, μοῦ φώναξε ὁ Καρρορῆς.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ πιάσω ποντίκια ἔπρεπε νὰ εἶμαι πολὺ πιὸ εὐκίνητος.

Ὡστόσο ἡ ἐλπίδα μὲ εἶχε ἀναζωογονήσει καὶ τὸ κενὸ ἐκεῖνο στὴ στοὰ μοῦ γέννησε μιὰ ἰδέα, ποὺ μὲ βασάνιζε σὰν πειρασμός. Ξανανέβηκα στὸ σκαλί τους καὶ εἶπα:

— Δάσκαλε ἔχω μιὰ ἰδέα. Ἀφοῦ τὰ ποντίκια τρέχουν στὴ στοὰ θὰ πῆ πὼς μποροῦν νὰ περνοῦν.

Θὰ πάω κολυμπῶντας ὡς τὶς σκάλες. Ἀπὸ κεῖ θὰ μπορέσω ἴσως νὰ φωνάξω, ν' ἀκουσθῶ καὶ νὰ βοηθήσω ἔτσι νὰ σωθοῦμε. Θὰ ἔλθουν νὰ μᾶς πάρουν γρηγορώτερα παρὰ ἀπ' τὸ κατέβασμα ποὺ σκάβουν.

— Σοῦ τὸ ἀπαγορεύω.

— Μὰ Δάσκαλε, ἐγὼ κολυμπῶ ὅπως σεῖς περπατᾶτε. Σὰν τὸ χέλι!

— Κι' ὁ κακὸς ἀέρας;

— Ἀφοῦ τὰ ποντίκια περνοῦν ὁ ἀέρας δὲν θὰ εἶναι πιὸ κακὸς γιὰ μένα παρὰ γι' αὐτά.

— Πήγαινε Ρεμῆ, φώναξε ὁ Παγῆς, θὰ σοῦ χαρίσω τὸ ρολόϊ μου.

— Γάσπαρε, τί λὲς ἐσύ; ρώτησε ὁ Δάσκαλος.

— Τίποτα, ἂν νομίζῃ πὼς μπορεῖ νὰ πάῃ κολυμπῶντας στὶς σκάλες, ἂς πάῃ. Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἐμποδίσω.

— Κι' ἂν πνιγῇ;

— Κι' ἂν σωθῇ, ἀντὶ νὰ πεθάνῃ περιμένοντας ἐδῶ;

Ὁ Δάσκαλος σκέφθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ πιάνοντας τὸ χέρι μου μοῦ εἶπε:

— Τὸ λέει ἡ καρδιά σου, μικρέ; Κάμε ὅ,τι θέλεις. Μοῦ φαίνεται πὼς ἐπιχειρεῖς τὰ ἀδύνατα, μὰ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τὸ ἀδύνατο κατορθώνεται. Φίλησέ μας!

Τὸν ἐφίλησα καθὼς καὶ τὸ θεῖο Γάσπαρο, ἔπειτα γδύθηκα καὶ κατέβηκα στὸ νερό.

— Νὰ μοῦ φωνάζετε πάντα τοὺς εἶπα πρὶν ἀρχίσω νὰ κολυμπῶ. Ἡ φωνή σας θὰ μὲ ὁδηγῇ. Πόσο ἦταν τὸ κενὸ διάστημα κάτω ἀπ' τὸ ταβάνι τῆς στοᾶς; Θὰ μποροῦσα νὰ κινοῦμαι ἐλεύθερα; Αὐτὸ ἦταν τὸ ζήτημα. Ἀφοῦ προχώρησε λίγες ὀργυιὲς εἶδα πὼς μποροῦσα νὰ κολυμπῶ σιγὰ σιγὰ μὲ προσοχὴ μὴν κτυπήσω τὸ κεφάλι πάνω στὴ στοά. Ἦταν κατορθωτὸ λοιπὸν ἐκεῖνο ποὺ ἐπιχειροῦσα. Στὸ τέλος ὅμως τί μὲ περίμενε; Σωτηρία ἢ θάνατος;

Γύρισα πίσω μου καὶ εἶδα τὸ φῶς τῆς λυχνίας νὰ καθρεφτίζεται στὰ μαῦρα νερά. Εἶχα ἔτσι ἕνα φάρο.

— Καλὰ πᾶς; μοῦ φώναξε ὁ Δάσκαλος.

— Ναί...

Καὶ προχωροῦσα μὲ προσοχή. Ὅλη ἡ δυσκολία γιὰ νὰ φθάσω στὶς σκάλες ἦταν νὰ βρῶ τὸν δρόμο. Γιατὶ ἤξερα σ' ἕνα μέρος ποὺ δὲν ἦταν πολὺ μακριὰ οἱ στοὲς διασταυρώνονταν. Ἂν ἔκανα κανένα λάθος στὸ σκοτάδι ἤμουν χαμένος. Γιὰ νὰ ὁδηγηθῶ καλά, δὲν ἔφταναν τὸ ταβάνι καὶ οἱ τοῖχοι τῆς στοᾶς· εἶχα ὅμως κάτω στὸ πάτωμα ἕνα ὁδηγὸ ἀσφαλέστερο: Τὶς σιδηροδρομικὲς γραμμές. Ἂν τὶς ἀκολουθοῦσα ἤμουν βέβαιος πὼς θὰ εὕρισκα τὶς σκάλες. Κάθε τόσο λοιπὸν κατέβαζα τὰ πόδια μου καὶ ἅμα ἄγγιζα τὶς σιδηροδρομικὲς γραμμὲς ἀνέβαινα πάλι σιγὰ σιγά. Μὲ τὶς γραμμὲς κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου, μὲ τὶς φωνὲς πίσω τῶν συντρόφων μου, δὲν θὰ χανόμουν.

Οἱ φωνὲς ἐξασθένιζαν ὁλοένα. Ὁ κρότος τῶν βαγονιῶν δυνάμωνε. Ἀπ' αὐτὰ καταλάβαινα πὼς προχωροῦσα. Θὰ ξανάβλεπα λοιπὸν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ ἀπὸ μένα θὰ σώζονταν οἱ σύντροφοί μου! Ἡ ἰδέα αὐτὴ μοῦδινε δύναμι. Καθὼς κολυμποῦσα στὴ μέση τῆς στοᾶς, δὲν εἶχα παρὰ νὰ κάνω δεξιὰ γιὰ νὰ συναντήσω τὶς γραμμές. Καὶ συνήθως περιοριζόμουν νὰ τὶς ἀγγίζω μὲ τὸ πόδι. Κάποτε ὅμως ἐπειδὴ δὲν τὶς εὕρισκα μὲ τὸ πόδι, βυθίστηκα γιὰ νὰ τὶς πιάσω μὲ τὰ χέρια.

Ἀλλὰ τοῦ κάκου. Πήγαινα ἀπ' τὸν ἕναν τοῖχο τῆς στοᾶς ὡς τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ βρίσκω τίποτα.

Εἶχα χάσει τὸ δρόμο!

Στάθηκα ἀκίνητος γιὰ νὰ ἰδῶ ποῦ βρισκόμουν καὶ νὰ σκεφθῶ. Οἱ φωνὲς τῶν συντρόφων δὲν ἔφταναν τώρα παρὰ σὰν ἕνας ψίθυρος, μόλις ἀκουστός. Πῆρα μιὰ βαθειὰ εἰσπνοὴ καὶ βυθίστηκα πάλι, μὰ χωρὶς νὰ ἐπιτύχω περισσότερα ἀπὸ τὴν πρώτη φορά. Γραμμὲς τίποτα. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, εἶχα μπῆ στὴν ἄλλη στοά, ἔπρεπε νὰ γυρίσω πίσω.

Ἀλλὰ πῶς; Οἱ σύντροφοί μου δὲν ἐφώναζαν πιὰ ἢ δὲν τοὺς ἄκουγα.

Ἔμεινα μιὰ στιγμὴ παραλυμένος ἀπὸ μιὰ ἀγωνία, μὴ ξέροντας κατὰ ποῦ νὰ διευθυνθῶ.

Ἤμουν λοιπὸν χαμένος μέσα στὸ κατάμαυρο ἐκεῖνο σκοτάδι, στὸν βαρὺ ἐκεῖνο θόλο, μέσα στὸ παγωμένο ἐκεῖνο νερό. Ἄξαφνα ὅμως ἄκουσα τὶς φωνὲς τῶν συντρόφων μου καὶ κατάλαβα ἀπὸ ποῦ ἔπρεπε νὰ γυρίσω.

Ἀφοῦ ἔκαμα καμμιὰ δεκαριὰ ὀργυιὲς πίσω, ξαναβυθίστηκα καὶ βρῆκα τὶς γραμμές. Ἐκεῖ λοιπὸν ἦταν τὸ σταυροδρόμι. Ζήτησα τὴν πλάκα ποὺ ἦταν στὴ διακλάδωσι, δὲν τὴν βρῆκα ὅμως. Ζήτησα καὶ τ' ἀνοίγματα ποὺ ἦταν στὴ στοά, ἀλλὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ δὲν ἀπάντησα παρὰ τοῖχο. Ποῦ ἦταν οἱ γραμμές; Τὶς ἀκολούθησα ὡς τὴν ἄκρη. Κόβονταν ἀπότομα.

Τότε κατάλαβα πὼς ὁ σιδηρόδρομος εἶχε καταστραφῆ ἀπὸ τὴν πλημμύρα. Ἔτσι δὲν εἶχα πιὰ ὁδηγό. Μὲ αὐτοὺς τοὺς ὅρους τὸ σχέδιό μου γίνονταν ἀκατόρθωτο. Δὲν εἶχα πιὰ παρὰ νὰ γυρίσω στὸ ἄσυλό μας. Τὸ δρόμο τὸν εἶχα κάμει. Ἤξερα πὼς ἦταν ἀκίνδυνος καὶ κολυμποῦσα γρήγορα γιὰ νὰ φθάσω στὸ ἀνέβασμα. Οἱ φωνὲς τῶν συντρόφων μου μὲ ὡδηγοῦσαν. Ὅσο ἐπλησίαζα οἱ φωνὲς αὐτὲς μοῦ φαίνονταν σταθερώτερες. Θάλεγες πὼς οἱ σύντροφοί μου εἶχαν πάρει καινούργια δύναμι. Ἔφθασα στὴν εἴσοδο τοῦ ἀνεβάσματος, καὶ τότε φώναξα κι' ἐγώ.

— Ἔλα γρήγορα μοῦ εἶπε ὁ Δάσκαλος.

— Δὲ βρῆκα τὸ δρόμο.

— Δὲν πειράζει. Τὸ κατέβασμα προχωρεῖ. Ἀκοῦνε τὶς φωνές μας, ἀκοῦμε τὶς δικές τους· σὲ λίγο θὰ μιλοῦμε.

Ἀνέβηκα γρήγορα τὸ σκαλί μας καὶ ἀκροάσθηκα. Ἀλήθεια, τὰ κτυπήματα ἦταν τώρα πολὺ δυνατώτερα, καὶ οἱ φωνὲς τῶν ἐργατῶν ἔφθαναν ἀδύνατες ἀκόμα, μὰ ἔφθαναν στ' αὐτιά μας.

Ὕστερα ἀπ' τὴν πρώτη χαρά, κατάλαβα πὼς ἤμουν παγωμένος. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχαν στεγνὰ ροῦχα νὰ μοῦ δώσουν μ' ἔχωσαν ὡς τὸ λαιμὸ σὲ τριμμένο κάρβουνο ποὺ διατηρεῖ πάντα κάποια θερμότητα. Ὁ Δάσκαλος μὲ τὸ θεῖο Γάσπαρο κάθησαν πολὺ κοντά μου γιὰ νὰ μὲ ζεσταίνουν.

Ἐφίλησα τὸ Δάσκαλο καθὼς καὶ τὸ θεῖο Γάσπαρο.

Τότε τοὺς διηγήθηκα τὴν ἐξερεύνησί μου καὶ πὼς εἶχα χάσει τὶς γραμμές.

— Τόλμησες νὰ βυθισθῇς;...

— Γιατὶ ὄχι; Δυστυχῶς δὲν βρῆκα τίποτα

Μὰ καθὼς εἶπε κι' ὁ Δάσκαλος αὐτὸ δὲν μὲ πείραζε τώρα. Γιατὶ ἂν δὲν σωθήκαμε ἀπ' τὴ στοά, θὰ σωνόμασταν σὲ λίγο ἀπ' τὸ κατέβασμα. Οἱ φωνὲς ἔγιναν ἀρκετὰ καθαρές, ὥστε νὰ ἐλπίζουμε πὼς σὲ λίγο θ' ἀκούγαμε καὶ λόγια. Πραγματικῶς σὲ λίγο ἀκούσαμε τὰ τρία αὐτὰ λόγια ποὺ προφέρθηκαν ἀργά:

— Πόσοι εἶστε ἐκεῖ;

Ὁ θεῖος Γάσπαρος εἶχε τὴν πιὸ δυνατὴ καὶ καθαρὴ φωνὴ ἀπ' ὅλους μας. Τὸν βάλαμε ν' ἀπαντήσῃ.

— Ἕξη!

Ἀκολούθησε μιὰ στιγμὴ σιωπῆς. Χωρὶς ἄλλο ἀπ' ἔξω θὰ περίμεναν μεγαλύτερο ἀριθμό.

— Κάμετε γρήγορα, φώναξε ὁ θεῖος Γάσπαρος, δὲν βαστοῦμε πιά.

— Τὰ ὀνόματά σας!

— Μπεργκουνοῦ, Παγῆς, ὁ Δάσκαλος, Καρρορῆς, Ρεμῆς, Γάσπαρος.

Γιὰ κείνους ποὺ ἦταν ἔξω αὐτὴ ἦταν ἡ τραγικώτερη στιγμή. Ὅταν διαδόθηκε πὼς σὲ λίγο θὰ μπορούσαμε ν' ἀκουγώμαστε, ὅλοι οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι τῶν χαμένων ἐργατῶν ἔτρεξαν νὰ μάθουν· καὶ μὲ μεγάλο κόπο οἱ στρατιῶτες τοὺς κρατοῦσαν στὴν εἴσοδο τῆς στοᾶς.

Ὅταν ὁ μηχανικὸς τοὺς εἶπε πὼς εἴμαστε μόνο ἕξη, μιὰ ὀδυνηρὴ ἀπογοήτευσι τοὺς κυρίεψε, ἀλλὰ καθένας διατήρησε καὶ κάποια ἐλπίδα, πὼς ἀνάμεσα στοὺς ἕξη μποροῦσε νὰ ἦταν καὶ ὁ δικός του.

Τοὺς εἶπε ὕστερα καὶ τὰ ὀνόματά μας.

Ἀλλοίμονο. Ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσι μητέρες ἢ γυναῖκες μόνον τέσσερις εἶδαν τὴν ἐλπίδα τους νὰ πραγματοποιηθῇ. Πόση λύπη, πόσα δάκρυα!

Μὰ καὶ μεῖς σκεφθήκαμε τοὺς χαμένους συντρόφους μας.

— Πόσοι σωθήκανε; Ρώτησε ὁ θεῖος Γάσπαρος.

Δὲν μᾶς ἀποκρίθηκαν.

— Ρώτησε τί γίνεται ὁ Πέτρος, εἶπε ὁ Παγῆς.

Ἡ ἐρώτησις ἔγινε, μὰ κι' αὐτὴ ἔμεινε χωρὶς ἀπάντησι.

— Δὲν θἄκουσαν.

— Πὲς καλύτερα πὼς δὲν θέλουν ν' ἀπαντήσουν.

— Ρωτῆστε, εἶπα τότε ἐγώ, πόσον καιρὸ εἴμαστε κλεισμένοι ἐδῶ μέσα.

— Δεκατέσσερις ἡμέρες, μᾶς φώναξαν.

— Δεκατέσσερις ἡμέρες; Κανένας ἀπὸ ἐμᾶς δὲν ἐπίστευε πὼς εἴμαστε περισσότερες ἀπὸ πέντε ἕξη.

— Δὲν θὰ μείνετε ὅμως ἀκόμα μήτε μιά. Κάμετε κουράγιο. Ἂς μὴ μιλοῦμε, γιατὶ χασομερᾶμε. Λίγες ὧρες ἀκόμα καὶ γλυτώνετε!

Μὰ κάθε τόσο ἡ ὁμιλία ξανάρχιζε.

— Πεινᾶτε;

— Πάρα πολύ!

— Μπορεῖτε νὰ περιμένετε; Ἂν εἴσαστε ἐξαντλημένοι θὰ σκάψουμε μιὰ στενὴ τρύπα καὶ θὰ σᾶς στείλουμε ζουμί. Μ' αὐτὸ ὅμως θ' ἀργήσῃ ἡ ἐλευθέρωσί σας. Ἂν βαστᾶτε θὰ βγῆτε πιὸ γρήγορα.

— Βαστοῦμε, κάμετε γρήγορα.

Ἡ λειτουργία τῶν βαγονιῶν δὲν εἶχε πάψει οὔτε στιγμὴ καὶ γιὰ τοῦτο τὸ νερὸ χαμήλωνε κανονικά.

— Πές τους πὼς τὸ νερὸ χαμηλώνει, εἶπε ὁ Δάσκαλος.

— Τὸ ξέρουμε, μᾶς εἶπαν. Εἴτε ἀπὸ τὸ κατέβασμα, εἴτε ἀπὸ τὴ στοὰ θὰ σᾶς ἔλθουμε.. σὲ λίγο.

Τὰ κτυπήματα τῶν σφυριῶν ἔγιναν πιὸ ἀδύνατα καὶ πιὸ προσεκτικά.

Γιατὶ οἱ ἐργάτες περίμεναν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ν' ἀνοίξῃ τρύπα καὶ ἐπειδὴ τοὺς εἴχαμε ἐξηγήσει τὴν θέσι μας, φοβῶνταν μήπως γινόταν καμμιὰ κατάρρευσις, ποὺ πέφτοντας ξαφνικὰ στὰ κεφάλια μας μποροῦσε νὰ μᾶς πληγώσῃ, νὰ μᾶς σκοτώσῃ ἢ νὰ μᾶς πετάξῃ στὸ νερό, ἀνάκατα μὲ τὰ χώματα.

Ὁ Δάσκαλος μᾶς ἐξήγησε πὼς ἦταν κι' ἄλλος φόβος: Ἀπὸ τὸν ἀέρα. Μόλις ἄνοιγε δηλαδὴ ἡ τρύπα, ὁ ἀέρας μποροῦσε νὰ

θισορμήση σὰ σφαῖρα κανονιοῦ καὶ ν' ἀναποδογυρίση τὰ πάντα.

Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ προσέχουμε καλά, καθὼς ἐπρόσεχαν κι' ἐκεῖνοι ποὺ ἔσκαβαν.

Τὸ τράνταγμα ποὺ προξενοῦσαν στὸν ὄγκο τοῦ ὀρυκτοῦ τὰ κτυπήματα, ξεκολλοῦσε τώρα ἀπὸ τὸ ἀπάνω μέρος τοῦ ἀνεβάσματος κομμάτια κάρβουνο ποὺ κατρακυλοῦσαν στὴν κατηφοριά, κι' ἔπεφταν στὸ νερό.

Περίεργο πρᾶγμα! Ὅσο πλησίαζε ἡ στιγμὴ τῆς σωτηρίας μας, τόσο πιὸ ἀδύνατοι γινόμαστε. Ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν μποροῦσα νὰ σταθῶ στὰ πόδια μου κι' ὅλο ξαπλωμένος στὴν καρβουνόσκονη ἔτρεμα χωρὶς νὰ κρυώνω.

Τὸ χέρι μου νὰ κουνήσω μοῦ ἦταν ἀδύνατο. Τέλος ξεκόλλησαν καὶ μερικὰ μεγάλα κομμάτια κι' ἔπεσαν ἀνάμεσά μας... Ἡ τρύπα εἶχε ἀνοίξει στὸ θόλο τοῦ ἀνεβάσματος κι' ἡ λάμψι τῶν λυχνιῶν μᾶς ἐτύφλωσε.

Στὴ στιγμὴ ὅμως ξαναπέσαμε στὸ σκοτάδι. Ἕνα ρεῦμα ἀέρος, ἕνα φοβερὸ ρεῦμα, ἕνας σίφουνας, ποὺ πῆρε σβάρνα κομμάτια κάρβουνο καὶ συντρίμμια κάθε λογῆς τὶς ἔσβησε ὅλες.

— Εἶναι ἀέρας, μὴ φοβᾶστε, θὰ τὶς ξανανάψουμε. Περιμένετε.

Περιμένετε! Ἀκόμα νὰ περιμένουμε;....

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνας μεγάλος θόρυβος ἀκούστηκε στὸ νερὸ τῆς στοᾶς καὶ γυρίζοντας εἶδα μιὰ ζωηρὴ λάμψι ποὺ προχωροῦσε κατὰ μᾶς.

— Θάρρος, θάρρος,... μᾶς ἐφώναξαν.

Κι' ἐνῷ, ἀπὸ τὸ κατέβασμα ἔδιναν τώρα τὸ χέρι σὲ κείνους ποὺ κάθονταν στ' ἀπάνω σκαλί, ἔφθασαν συγχρόνως καὶ σὲ μᾶς ἀπὸ τὴ στοά.

Ἐπὶ κεφαλῆς ἦταν ὁ μηχανικός.

Αὐτὸς σκαρφάλωσε πρῶτος στὸ ἀνέβασμα καὶ βρέθηκα στὴν ἀγκαλιά του πρὶν προφτάσω νὰ εἰπῶ λέξι.

Ἦταν καιρός. Δὲν θὰ μποροῦσα πιὰ νὰ βαστάξω οὔτε στιγμή.

Εἶχα κλείσει τὰ μάτια, σὰ λιγοθυμημένος.

Καταλάβαινα ὅμως πὼς μ' ἐσήκωναν, μ' ἐκουβαλοῦσαν καὶ ἅμα βγήκαμε ἀπ' τὴ μεγάλη στοὰ πὼς μ' ἐτύλιξαν μὲ ζεστὰ ροῦχα.

Σὲ λίγο αἰσθάνθηκα σὰν ἕνα θάμπωμα ποὺ μὲ ἀνάγκασε ν' ἀνοίξω τὰ μάτια.

Ἦταν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

Ἤμαστε ἔξω.

Ἕνα ἄσπρο πρᾶγμα ρίχτηκε ἀπάνω μου. Ἦταν ὁ Κάπης ποὺ μόλις μὲ εἶδε ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ μηχανικοῦ μ' ἕνα πήδημα καὶ μοῦ ἔγλυφε τὸ πρόσωπο. Συγχρόνως αἰσθάνθηκα κάποιον νὰ πιάνη τὸ δεξί μου χέρι καὶ νὰ τὸ φιλῆ. Ἦταν ὁ Ματτίας ποὺ μὲ ἀδύνατη φωνὴ ἔλεγε:

— Ρεμῆ.

Κοίταξα γύρω μου. Εἶδα τότες ἕνα πλῆθος ἀμέτρητο παραταγμένο σὲ δυὸ σειρὲς ποὺ ἄφηναν μεταξύ τους ἕνα μικρὸ πέρασμα γιὰ μᾶς. Καὶ τὸ πλῆθος αὐτὸ στέκονταν σιωπηλὸ γιατὶ τοῦ εἶχαν παραγγείλει νὰ μὴ μᾶς ταράξη μὲ φωνές. Ἡ στάσις του ὅμως καὶ τὸ βλέμμα του μᾶς μιλοῦσαν ἀντὶ γιὰ τὰ χείλη του.

Στὴν πρώτη γραμμὴ τὸ μάτι μου ἀντελήφθη κάτι χρυσᾶ ποὺ ἔλαμπαν στὸν ἥλιο. Ἦταν οἱ παπᾶδες τῆς Βάρσης ποὺ εἶχαν ἔλθει στὴν εἴσοδο τοῦ ἀνθρακωρυχείου γιὰ νὰ δεηθοῦν γιὰ τὴ σωτηρία μας.

Μόλις φανήκαμε, γονάτισαν στὴ σκόνη — γιατὶ στὸ διάστημα τῶν δεκατεσσάρων ἡμερῶν ἡ γῆ ποὺ εἶχε βραχῆ ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸ ἐπρόφθασε νὰ στεγνώση.

Εἴκοσι χέρια ἁπλώθηκαν νὰ μὲ πάρουν. Ἀλλὰ ὁ μηχανικὸς δὲν μ' ἔδωσε σὲ κανέναν. Καὶ περήφανος γιὰ τὸ θρίαμβό του, εὐτυχισμένος καὶ θαυμάσιος μ' ἔφερε μόνος του ὡς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας, ὅπου εἶχαν ἑτοιμάσει κρεββάτια γιὰ νὰ μᾶς δεχθοῦν. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες περιπατοῦσα στὴ Βάρση, μὲ τὸν Ἀλέξη, τὸν Ματτία, καὶ τὸν Κάπη, κι' ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σταματοῦσαν στὸ πέρασμά μου γιὰ νὰ μὲ βλέπουν. Πολλοὶ μ' ἐπλησίαζαν καὶ μοῦ ἔσφιγγαν τὸ χέρι μὲ δακρυσμένα μάτια.

Ἄλλοι ὅμως ἔστρεφαν τὸ κεφάλι ἀλλοῦ. Αὐτοὶ πενθοῦσαν κάποιον δικό τους· κι' ἀπὸ μέσα τους ἴσως παραπονιώτανε πικρά, γιατὶ νὰ σωθῆ ἕνα πεντάρφανο παιδὶ σὰν καὶ μένα, καὶ νὰ χαθῆ ὁ οἰκογενειάρχης, ὁ υἱός, ὁ ἀδελφός.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κείνους ποὺ μ' ἐπλησίαζαν, μερικοὶ ἦταν πολὺ ἐνοχλητικοί.

Μὲ προσκαλοῦσαν νὰ μοῦ κάνουν τὸ τραπέζι ἢ νὰ μὲ τρατάρουν κάτι στὸ καφενεῖο.

— Νὰ μᾶς διηγηθῆς ὅσα πέρασες, μοῦ ἔλεγαν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Ἀπὸ τὶς πέντε αἰσθήσεις μας, ἡ ὅρασις εἶναι ἐκείνη ποὺ συντελεῖ περισσότερο γιὰ ν' ἀντιληφθοῦμε τὰ τριγύρω μας καὶ σ' αὐτὴν βασιζόμαστε κυρίως. Τόση εἶναι ἡ πεποίθησίς μας στὴν ὅρασί μας, ὥστε λέμε συνήθως: «Πρέπει νὰ ἰδῶ γιὰ νὰ πιστέψω». Κι' ὅμως πόσες φορὲς μᾶς γελοῦν τὰ μάτια μας, στὰ χρώματα, στὶς διαστάσεις, στὶς θέσεις τῶν ἀντικειμένων.

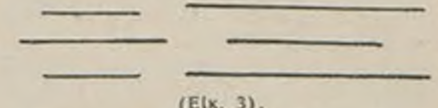
Μία ἀπὸ τὶς πιὸ περίεργες ὀφθαλμαπάτες εἶναι ἡ ἐντύπωσίς μας στὶς ἀναλογίες τῶν γραμμῶν. Ἂν τοποθετήσουμε μιὰ κάθετο γραμμὴ σὲ ὀρθὴ γωνία μὲ μιὰ ἄλλη γραμμὴ τοῦ αὐτοῦ μήκους, ἡ κάθετος θὰ φαίνεται πάντοτε ὡς μακρότερη. Ἔτσι ἡ γραμμὴ Α Β (εἰκ. 1) φαίνεται πολὺ μακρότερη ἀπὸ τὴν ὁριζόντιο Γ Δ., μολονότι ἔχουν τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς μῆκος.

(Εἰκ. 1).

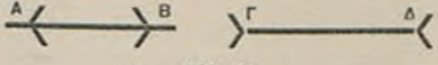
Ἕνα τετράγωνο χωρισμένο μὲ ὁριζόντιες γραμμὲς φαίνεται ψηλότερο ἀπὸ ἄλλο ὅμοιο χωρισμένο μὲ παράλληλες γραμμὲς (εἰκ. 2). Ἑπομένως ἕνας ἄνθρωπος κοντοῦ ἀναστήματος, ποὺ θέλει νὰ φανῆ πιὸ ψηλός, θὰ ἔπρεπε νὰ φορῆ ὑφάσματα μὲ γραμμὲς ὁριζόντιες.

(Εἰκ. 2).

Ἐπίσης περίεργον εἶναι ὅτι, ἂν μιὰ γραμμὴ βρίσκεται ἀνάμεσα σὲ δυὸ γραμμὲς πιὸ κοντές, θὰ φαίνεται πιὸ κοντή, παρὰ ἂν πλαισιώνεται ἀπὸ δύο γραμμὲς μακρύτερες (εἰκ. 3).

(Εἰκ. 3).

Ἡ εἰκόνα (4) δείχνει τὸ ἴδιο καὶ μάλιστα πιὸ ἔντονα. Ἡ γραμμὴ Α Β εἶναι ὅμοια μὲ τὴ γραμμὴ Γ Δ, κι' ὅμως φαίνεται πιὸ κοντή.

(Εἰκ. 4).

Τὰ πιὸ σημαντικά, ἀλλὰ καὶ τὰ πιὸ συχνὰ ὀπτικὰ σφάλματα, ὀφείλονται στὴν λανθασμένη ἐκτίμησι τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν ἀντικειμένων. Οἱ ζωγράφοι ἄξαφνα σχεδιάζουν τὸ φεγγάρι πολὺ μεγαλείτερο ἀπὸ τὴν κανονική του ἀναλογία, γιατὶ ἂν πάρετε τὴν φωτογραφία ἑνὸς τοπίου μιὰ βραδιὰ ποὺ ἔχει φεγγάρι, θὰ ἰδῆτε πόσο μικρὸ φαίνεται. Κι' ὅμως εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι ἡ εἰκόνισίς του αὐτὴ εἶναι ἡ ἀκριβής.

Ἡ διαύγεια τῆς ἀτμόσφαιρας συντελεῖ ὥστε τὰ ἀντικείμενα νὰ φαίνωνται πλησιέστερα. Γι' αὐτό, ὅταν ἕνα βουνὸ εἶναι κρυμμένο ἀπὸ ὁμίχλη ἢ ἀπὸ σύννεφα καὶ μονάχα ἡ κορυφή του καὶ ἡ βάσις του διακρίνωνται καθαρά, θὰ μᾶς φανῆ πολὺ πιὸ ψηλὸ παρὰ ἂν ἦταν ἐλεύθερο ἀπὸ τὰ σύννεφα. Ἐξ ἄλλου, ἐπειδὴ τὰ βουνὰ φαίνονται πλησιέστερα, ὅταν δὲν τὰ σκεπάζη τὸ χιόνι, γι' αὐτὸ μὲ τὴν κακοκαιρία φαίνονται χαμηλότερα ἀπὸ τὸ πραγματικὸ ὕψος τους.

Ἂν κόψετε τὴν εἰκόνα (5), περάσετε μιὰ μεγάλη καρφίτσα στὸ κέντρο καὶ δώσετε στὸν κύκλο μιὰ περιστροφικὴ κίνησι, θὰ ἰδῆτε ν' ἀλλάζη ἐντελῶς τὸ σχέδιο καὶ τὸ μαῦρο τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου νὰ φαίνεται γκρίζο.

(Εἰκ. 5).

Ἄλλη ὀπτικὴ ἀπάτη εἶναι ἡ ἀκόλουθη: Μὲ ἕνα φύλλο χαρτιοῦ σχηματίσετε ἕνα κύλινδρο μιᾶς σπιθαμῆς μήκους καὶ μὲ διάμετρο 5 ἑκ., μὲ αὐτὸ παρατηρήσετε μιὰ φωτογραφία ἢ ἕνα ζωγραφικὸ πίνακα, κλείνοντας τὸ ἕνα μάτι σας. Θὰ ἰδῆτε τότε, ἂν ἡ εἰκόνα εἶναι καλὰ ζωγραφισμένη καὶ παρουσιάζη ἀντικείμενα σὲ διάφορες μεταξύ των ἀποστάσεις, ὅτι τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ θὰ ἐξέχουν σὰν νὰ τὰ βλέπουμε μὲ στερεοσκόπιο. Ἂν κυττάξετε ὅμως μὲ τὰ δύο μάτια, τότε ἡ ὀπτικὴ ἀπάτη χάνεται.

Ἂν χαράξετε κάθετες γραμμὲς ἀπάνω σ' ἕνα χαρτὶ καὶ τὸ χαρτὶ τὸ κρατήσετε σὲ παράλληλο γραμμὴ μὲ τὴν ὀπτικὴ γραμμή, ἔτσι ὥστε τὸ μάτι νὰ βρίσκεται σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ χαρτιοῦ, θὰ ἰδῆτε ὅτι οἱ γραμμὲς φαίνονται πολὺ πιὸ κοντές. Ὅπως εἶναι ἑπόμενον, ἕνα τέτοιο εἶδος γραψίματος, ποὺ θὰ ἦταν ἀλλοιῶς τελείως δυσανάγνωστο, μπορεῖ νὰ διαβασθῆ πολὺ εὔκολα (εἰκ. 6).

(Εἰκ. 6).

Φ. Γερ.

Ὁ ὑπέροχος πίνακας τοῦ μεγάλου ζωγράφου Δαυῒδ ποὺ βρίσκεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου. Στὸ μέσον ὁ Λεωνίδας κάθεται πάνω σ' ἕνα βράχο κοντὰ στὸ βωμὸ τοῦ Ἡρακλέους κρατῶντας τὰ ὅπλα του. Δίπλα του ὁ μάντις Μεγιστίας καταθέτει στὸ βωμὸ τὸ λουλουδένιο στεφάνι ποὺ φοροῦσε τὴν ὥρα τῆς θυσίας καὶ ὁ τυφλὸς Εὔρυτος κραδαίνει τὸ δόρυ του. Οἱ Σαλπιγκταὶ δίδουν τὸ σύνθημα τῆς μάχης, ἐνῷ κάποιος ὁπλίτης χαράζει στὸ βράχο μὲ τὸ ξίφος του τὸ μεγάλο μήνυμα. «Ὦ ξεῖν' ἀγγέλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε κείμεθα τοῖς κείνων ρήμασι πειθόμενοι».

Ο ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΙΣ ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ

«Πολὺ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ἄνδρες δ' ὀλίγοι».

Ποτὲ ὡς τότε τὸ ἄψυχο μαρμάρινο ἄγαλμα τοῦ Ἡρακλέους, ποὺ στόλιζε τὸ βωμὸ του Ἥρωος στὸ ἐρημικὸ ἐκεῖνο στενὸ τῶν Θερμοπυλῶν, δὲν εἶχε ἀντικρύσει τόσους ἀνθρώπους κι' ἔτσι παράξενα ντυμένους, ὅσο τοῦτο τὸν Ἰούνιο τοῦ 480 π. Χ. Δὲν φοροῦσαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ οὔτε πολυτελεῖς χλαμύδες, οὔτε κρατοῦσαν πολύτιμα δῶρα προσφορᾶς καὶ θυσίας. Ἀκόμα δὲν εἶχαν φτάσει ἐκεῖ γιὰ νὰ ξεπλύνουν τὸ σῶμά τους στὶς ἱερὲς ἰαματικὲς πηγὲς ποὺ προστάτευε ὁ θρυλικὸς ἡμίθεος.

Στὰ χέρια τους, ἀντὶ κλωνάρια δάφνης, κρατοῦσαν τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὰ κεφάλια τους ἦσαν στολισμένα ἀπὸ πολεμικὰ κράνη. Δὲν πῆγαν ἐκεῖ γιὰ πανηγύρια καὶ τελετές. Πῆγαν γιὰ νὰ προστατεύσουν τὴν τιμὴ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς χώρας τους.

Ὁ Ξέρξης, ὁ μεγάλος Βασιλιᾶς τῶν Περσῶν, κύριος τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς, εἶχεν ἀποφασίσει νὰ γίνῃ κύριος τῆς μικρᾶς ἐκείνης λωρίδος τῆς γῆς, ποὺ οἱ κάτοικοί της ἀντιστέκονταν πάντα στὰ κατακτητικά του σχέδια.

Ὁ Ἀσιατικὸς δεσποτισμὸς εἶχε φθάσει στὸ κατακόρυφό του τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Οἱ Ἀσσύριοι καὶ οἱ Χεταῖοι, οἱ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ Σουμέριοι, διατελοῦσαν πιὰ κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῶν Περσῶν.

Μόνο ἡ μικρὰ Ἑλλὰς ἔμενεν ἐλεύθερη.

Τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια ὁ Ξέρξης προετοίμαζε τὴν ἐκστρατεία κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἤθελε νὰ εἶναι βέβαιος γιὰ τὴν ἐπιτυχία του. Ἂν κατακτοῦσε τὴν Ἑλλάδα θὰ ὡλοκλήρωνε τὰ κυριαρχικά του ὄνειρα.

Ὅταν νόμισε πιὰ πὼς ἦταν ἕτοιμος κι' ἀφοῦ ἀπέτυχε στὶς προσπάθειές του νὰ συνθηκολογήσῃ μὲ τὴ Σπάρτη καὶ νὰ ἐξασθενήσῃ ἔτσι τὴν ἑλληνικὴν ἀντίστασι, ξεκίνησε μὲ ἕνα πολυάριθμο στράτευμα κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κίνδυνος τῆς βαρβαρικῆς εἰσβολῆς ἦταν μεγάλος. Μπροστὰ σ' αὐτόν, οἱ δυὸ μεγάλες ἑλληνικὲς πόλεις, αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Σπάρτη, καὶ μαζί μ' αὐτὲς οἱ μικρότερες, παραμερίζουν τὶς διαφορὲς καὶ τὰ μίση ποὺ τὶς χωρίζουν καὶ συμφωνοῦν ν' ἀντιμετωπίσουν ἀπὸ κοινοῦ τὸν ξένο καταχτητή.

Οἱ Ἕλληνες στὶς Θερμοπύλες ἀποφασίζουν νὰ παρεμποδίσουν τὸν Ξέρξη νὰ προχωρήσῃ.

Ἡ στενὴ δίοδος τῶν Θερμοπυλῶν εἶχε μῆκος τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὡς ἕνα χιλιόμετρο. Δυτικά της ὑψώνεται τὸ Καλλίδρομον, τὸ δύσβατο αὐτὸ βουνὸ παρακλάδι τῆς Οἴτης. Ἀνατολικά της ἁπλώνεται ὁ Μαλιακὸς κόλπος, ποὺ χωρίζεται ἀπ' αὐτὴν μὲ ἄβατα τενάγη.

Ἡ ἀρχηγία τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἀνετέθη στὸ Λεωνίδα, βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης.

Ὁ Λεωνίδας στὶς Θερμοπύλες συνωδευόταν ἀπὸ 300 διαλεχτοὺς Σπαρτιᾶτες. Στήνει τὸ στρατηγεῖο του κοντὰ στὸ βωμὸ τοῦ Ἡρακλέα.

Ὁ Ξέρξης ὄχι μονάχα εἶναι βέβαιος γιὰ τὴ νίκη του, ἀλλὰ πιστεύει πὼς οἱ Ἕλληνες, μπροστὰ στὴν καταπληκτικὴ ἀριθμητικὴ ὑπεροχὴ τοῦ στρατοῦ του, θὰ ὑποχωρήσουν χωρὶς νὰ δώσουν μάχη. Προτείνει λοιπὸν μὲ γράμμα του στὸ Λεωνίδα νὰ παραδώσῃ τὰ ὅπλα καὶ ν' ἀναχωρήσῃ ἐλεύθερος.

Ὁ Λεωνίδας ὅμως τοῦ ἀπαντᾷ: «Μολὼν λαβέ».

Μ' ἀποφασιστικότητα ἀμύνονται οἱ Ἕλληνες καὶ συντρίβουν τοὺς ἐπιτιθεμένους.

Ἔπειτα ἀπὸ τὴν πρώτη ἀποτυχία, ἔξω φρενῶν ὁ Ξέρξης, διατάσσει τοὺς Ἀθανάτους, τὸ διαλεχτὸ ἄνθος τοῦ περσικοῦ στρατοῦ, μὲ τὸν στρατηγὸ Ὑδάρνην νὰ ἐκπορθήσουν τὰ στενά. Ἀναπηδᾷ ὅμως σὲ λίγο τρεῖς φορὲς μαθαίνοντας τὴν πανωλεθρία καὶ τῶν Ἀθανάτων.

Ποιοὶ εἶναι λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, οἱ τόσο γενναῖοι, ποὺ μποροῦν νὰ συγκρατοῦν τὸν περσικὸ χείμαρρο; ἀναρωτιέται ὁ Ξέρξης περίλυπος καὶ σκέπτεται πὼς ἴσως τὸν περιμένει καινούργιος Μαραθώνας.

Ὁ Ἐφιάλτης τέλος δέχεται νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς Πέρσας ἀπὸ μιὰ μυστικὴ κι' ἀφρούρητη στενωπό. Τώρα πιὰ ἡ καταστροφὴ τῶν Ἑλλήνων εἶναι βεβαία. Ὁ Λεωνίδας, βλέποντας στὰ νῶτά του τοὺς ἐχθρούς, ξέρει τί τὸν περιμένει. Τότε, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, διώχνει τοὺς ἄλλους Ἕλληνες καὶ μένει αὐτὸς μὲ τοὺς 300 Σπαρτιᾶτες. Ὡς τόσο μένουν μαζί του καὶ 700 Θεσπιεῖς μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Δημόφιλον, ὁ γενναῖος μάντις Μεγιστίας καὶ 400 Θηβαῖοι.

Ἡ μάχη ἄρχισε πολὺ πρωΐ. Στὶς 10 ἡ ὥρα οἱ Ἕλληνες, περικυκλωμένοι ἀπὸ παντοῦ, ὁρμοῦν κατὰ τοῦ κέντρου τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ πάλη εἶναι ἄνιση, μὰ οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ πέσουν. Ὁ τυφλὸς Εὔρυτος, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὸν δοῦλο του, πέφτει μαχόμενος κι' ὁ μάντις Μεγιστίας πέφτει κάτω ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βέλη. Ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἀφάνταστος. Ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν ἐχθρῶν εἶναι πολὺ μεγάλος καὶ ἡ ἀνδρεία θραύεται στὰ χτυπήματα τῶν βελῶν. Νεκροὶ πιὰ ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ἀφίνουν ἐλεύθερη τὴ δίοδο στοὺς ἐχθρούς. Ὁ Λεωνίδας ἀποκεφαλίζεται καὶ τὸ σῶμά του σταυρώνεται.

Οἱ Πέρσαι πέρασαν τὰ στενὰ πληρώνοντες ἀκριβὰ διόδια.

Ἡ θυσία τοῦ Λεωνίδα στὶς Θερμοπύλες δὲν πῆγε χαμένη. Συνεκλόνισε ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα καὶ προετοίμασε τὶς Πλαταιὲς καὶ τὴ Σαλαμῖνα.

Οἱ Θερμοπύλες ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἔγιναν σύμβολο τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν.

Ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ γενναῖοι του δὲν θὰ λησμονηθοῦν ποτέ.

Οἱ Ἕλληνες ἔπεσαν στὶς Θερμοπύλες, μὰ δὲν νικήθηκαν. Δίδαξαν στοὺς βαρβάρους πὼς «ἄνθρωποι μὲν πολλοὶ εἶεν, ἄνδρες δ' ὀλίγοι» καὶ στὶς κατοπινὲς γενεὲς πὼς οἱ λαοὶ ποὺ ξέρουν νὰ δημιουργοῦν Θερμοπύλες γνωρίζουν νὰ δημιουργοῦν καὶ Πλαταιάς.

Ι. Ν. Βιστ.

Ἀπὸ τὰ περίεργα τοῦ Οὐρανοῦ

ΟΙ ΚΑΙΝΟΦΑΝΕΙΣ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας αἰφνιδία ἀνάλαμψις «νέου» ἀστέρος ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Μονοκέρωτος ἔδωσεν ἀφορμὴν νὰ γραφοῦν πολλὰ εἰς τὰς καθημερινὰς ἐφημερίδας περὶ τῶν ἐκρήξεων καὶ τῶν καταστροφῶν, ποὺ γίνονται κατὰ διαστήματα μέσα εἰς τὰ δισεκατομμύρια τῶν ἀστέρων-ἡλίων ποὺ ἀποτελοῦν τὸν Γαλαξίαν μας, ὅπως ἐπίσης συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἑκατομμύρια τῶν Γαλαξιῶν ποὺ εἶναι ἐγκατεσπαρμένα μέσα εἰς τὸ σύμπαν.

Ὁ ἀστὴρ οὗτος, ὅπως γίνεται εἰς παρομοίας περιπτώσεις, ἦτο μέχρις ἐσχάτων ἀόρατος διὰ τοῦ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ μόνον μὲ τὰ μεγάλα τηλεσκόπια τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἦτο παρατηρήσιμος, ὡς ἀντικείμενον 16ου μεγέθους περίπου. Αἴφνης, τὴν 17ην Δεκεμβρίου παρελθ. ἔτους ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ τοῦ Ἀμβούργου παρετηρήθη ὅτι ὁ ἀστὴρ οὗτος ηὔξησε κατὰ ὀκτὼ ὅλα μεγέθη καὶ τώρα εἶναι ἀστὴρ 8ου μεγέθους. Εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ τοιαύτη αὔξησις τῆς λαμπρότητός του ἀντιστοιχεῖ εἰς αὔξησιν αὐτοῦ κατὰ 10.000 ἕως 100.000! Ἐὰν π. χ. ὁ Σείριος ποὺ λάμπει τώρα πρὸς ἀνατολὰς τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ὑφίστατο τοιαύτην ἔκρηξιν καὶ ἡ ἀκτινοβολία του ηὔξηνε κατὰ 10.000 φοράς, θὰ ἠμποροῦσε κάλλιστα νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ φῶς τῆς Πανσελήνου! Ἀλλὰ κατὰ κανόνα αἱ ἐκρήξεις γίνονται πολὺ μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς, διότι οἱ περισσότεροι ἀπλανεῖς εὑρίσκονται εἰς μακρινὰς ἀποστάσεις.

Ἄμεσος συνέπεια τῆς ἐκρήξεως τῶν τοιούτων ἀστέρων, οἱ ὁποῖοι καλοῦνται «Νόβα» ἢ «Καινοφανεῖς» ἢ «Νέοι», εἶναι ὅτι, ἐνῷ αὐξάνουν κατὰ τὴν λάμψιν, συγχρόνως σχηματίζεται γύρω ἀπὸ αὐτοὺς ἕνα νεφελῶδες περίβλημα, τὸ ὁποῖον κινεῖται ἀπομακρυνόμενον τοῦ κεντρικοῦ ἀστέρος μὲ ταχύτητα 100 χιλιομέτρων κατὰ δευτερόλεπτον!

Ἡ τοιαύτη ὅμως ἰσχυρὰ λαμπρότης αὐτῶν δὲν διατηρεῖται παρὰ ὀλίγους μῆνας ἢ καὶ ἔτος. Μετὰ τὴν φάσιν ταύτην τῆς ἐξελίξεώς του ἀρχίζει πάλιν νὰ γίνεται ἀσθενέστερος κατὰ τὴν λαμπρότητα καὶ τέλος φθάνει εἰς ἕνα μέγεθος τοιοῦτον, ὥστε νὰ φαίνεται μόνον μὲ τὰ ἰσχυρὰ ἀστρονομικὰ ὄργανα ἢ καὶ κάποτε νὰ μένῃ ἐντελῶς ἀόρατος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς μεγίστης αὐτῶν λάμψεως συμβαίνει ὥστε νὰ εἶναι ὁρατοὶ μὲ τὸ γυμνὸ μάτι, ὅπως ἦτο τῷ 1934 ὁ καινοφανὴς ἀστὴρ τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῷ 1936 ὁ καινοφανὴς τῆς Σαύρας. Ἕνας τοιοῦτος ἀστήρ, ποὺ ἐνεφανίσθη τῷ 1572, ἦτο ὁρατὸς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν.

Συμβαίνει πολλάκις ὥστε τὸ ἐξωτερικὸν νεφελῶδες περίβλημα αὐτῶν, διαστελλόμενον συνεχῶς, ἤτοι κινούμενον διαρκῶς μακρὰν τοῦ κεντρικοῦ ἀστέρος, μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν νὰ ἀποσπᾶται αὐτοῦ καὶ νὰ ἀποτελῇ ἴδιον σύστημα. Εἰς τὸν μεγάλον καινοφανῆ ἀστέρα τοῦ Περσέως φαίνεται τὸ περίβλημα ποὺ περιβάλλει τὸν κεντρικὸν ἀστέρα (βλ. σχῆμα).

Ἕνας ἄλλος ἀξιοσημείωτος νεφελοειδὴς εἶναι ὁ νεφελοειδὴς τοῦ Καρκίνου, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὰς κρατούσας σήμερον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τῆς Ἀστρονομίας θεωρίας, ὑπέστη πρὸ 900 περίπου ἐτῶν ἔκρηξιν, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας εἶναι ἡ μορφή, τὴν ὁποίαν ἔχει σήμερον, περιβαλλόμενος ὑπὸ ἐκτεταμένης νεφέλης, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νὰ διαστέλλεται. Οἱ ἀστρονόμοι, ὑπολογίσαντες ὅτι ὁ νεφελοειδὴς οὗτος τοῦ Καρκίνου ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἐκραγῇ (ἂν ἡ θεωρία τῶν ἐκρήξεων εἶναι ἀληθής) πρὸ 900 ἐτῶν περίπου, ἠρεύνησαν τὰ διάφορα χρονικὰ καὶ ὅλως ἀνελπίστως εὗρον ὅτι τὰ Κινεζικὰ βιβλία γράφουν τὸ ἑξῆς: Τὸ ἔτος 1054 εἰς τὴν θέσιν ποὺ εὑρίσκεται σήμερον ὁ νεφελοειδὴς οὗτος ἀνεφάνη αἰφνιδίως ἕνας «Νέος» ἀστήρ, ἐνῷ προηγουμένως ἐκεῖ δὲν παρετηρεῖτο τίποτε! Ἀσφαλῶς αὐτὸ δὲν εἶναι σύμπτωσις. Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ θεωρία τῶν ἐκρήξεων εἶναι ἀληθής.

Πρὸ ἐτῶν οἱ ἀστρονόμοι, θέλοντες νὰ ἐξηγήσουν τὰ φαινόμενα ποὺ παρουσιάζουν οἱ «Καινοφανεῖς» ἀστέρες, ὑπέθεσαν ὅτι ἡ ἀνάλαμψις αὐτῶν ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι οὗτοι κινούμενοι εἰς τὸ διάστημα συναντοῦν διάφορα νέφη κοσμικῆς ὕλης, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἰσερχόμενοι ἀναλάμπουν καὶ παρουσιάζουν τὸ φαινόμενον ποὺ βλέπομεν ἡμεῖς.

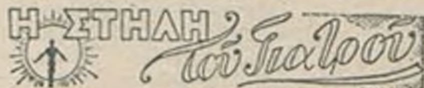
Ἀλλὰ συστηματικώτεραι μελέται τῶν τοιούτων ἀστέρων ὑποστηρίζουν περισσότερον τὴν θεωρίαν τῶν ἐκρήξεων. Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες, οἱ ὁποῖοι περικλείουν εἰς τὸ κέντρον των τεράστια ποσὰ θερμότητος (ὑπολογίζουν ὅτι οὗτοι εἰς τὸ κέντρον ἔχουν θερμοκρασίαν 50 ἑκατομμυρίων βαθμῶν!) μὲ τὴν πάροδον τῶν χρόνων ἐκρήγνυνται, λόγῳ τῆς ἐσωτερικῆς πιέσεως καὶ ἀφοῦ σπάσῃ τὸ ἐξωτερικὸν περίβλημα, τὸ ὁποῖον εἶναι ψυχρότερον, ἡ ἐσωτερικὴ θερμότης διαχύνεται εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀστέρος καὶ γίνεται οὗτος ὁρατὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους κόσμους ὡς «Καινοφανὴς» ἀστήρ.

Ὥστε οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες, κατὰ κανόνα, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὀφείλουν νὰ διέλθουν διὰ τοῦ σταδίου αὐτοῦ τῆς ἐξελίξεώς των. Ὀφείλουν δηλαδὴ νὰ ἐκραγοῦν ἢ ὅπως ἄλλως λέγομεν νὰ αὐτοκαταστραφοῦν, διὰ νὰ γεννηθοῦν θερμότεροι.

Δ. ΚΩΣΤΑΚΗΣ

Σημ. Αἱ εἰκόνες παριστοῦν τὴν ἔκτασιν τῆς φωτεινῆς νεφέλης πέριξ τοῦ Καινοφανοῦς τοῦ Περσέως. Αἱ φωτογραφίαι ἐλήφθησαν μὲ τὸ μέγα τηλεσκόπιον τοῦ Ἀστεροσκοπείου τοῦ Σικάγου εἰς διάστημα δύο μηνῶν ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην.

Περὶ πλευρίτιδος

Ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη σὲ πολὺν κόσμο ὅτι ἡ πλευρῖτις — ἐννοῶ τὴν ὑγρὰ φυματιώδη πλευρίτιδα — γίνεται ἀργότερα φυματίωσις στὸν πνεύμονα. Ἐπίσης ὅτι, ἐὰν εἶναι ξηρά, εἶναι λέει χειρότερη ἀπὸ τὴν ὑγρά. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ τὸ θέμα μοῦ ἀρέσει, διότι ἀσχολοῦμαι ἀπὸ μακροῦ μὲ τὰ νοσήματα αὐτὰ τῶν παιδιῶν καὶ ἐπειδὴ ἄλλωστε εἶναι μεγίστου ἐνδιαφέροντος, ἰδίως γιὰ τὸ παιδί, ποὺ σχεδὸν μόνον αὐτὸ προσβάλλεται ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια αὐτή, θὰ προσπαθήσωμε ὥστε νὰ γίνῃ κτῆμα ὅλων καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα. Πλευρίτιδες ἔχομε δύο εἰδῶν, πρῶτον τὴν ὀξεῖαν, τὴν πυώδη, ποὺ γίνεται ἀπὸ τὴ γρίππη, ὕστερα ἀπὸ μιὰ γριππώδη πνευμονία ἢ ἀπὸ ἄλλα τοξικὰ μικρόβια, ὅπως στρεπτόκοκκος, σταφυλόκοκκος κτλ., καὶ ἡ ὁποία γιατρεύεται μὲ ἐγχείρησι, πλευροτομία, ἢ μὲ εἰδικὲς ἐνέσεις. Δεύτερον ἔχομε τὴν φυματιώδη πλευρίτιδα, δηλ. τὴν ὑγρὰ ἢ ξηρά, μὲ τὴν ὁποίαν θὰ ἀσχοληθοῦμε σήμερα. Εἴπαμε καὶ σὲ ἄλλο ἄρθρο μας ὅτι τὸ μικρόβιο τῆς φυματιώσεως μετὰ τὴν εἰσπνοὴν πηγαίνει στὸν πνεύμονα, κάνει ἐκεῖ μιὰ μικρὰ ἑστία μεγέθους φακῆς, ποὺ λέγεται στὴν ἰατρικὴ ἕλκος τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ καὶ τὸ ὁποῖον ἀργότερα, ὅταν γιατρευτῇ, φαίνεται στὶς ἀκτῖνες ἀποτιτανωμένο. Κατόπιν ἀπὸ τὸν πνεύμονα τὸ μικρόβιο καὶ ἡ τοξῖνες του πηγαίνουν στοὺς ἀδένες καὶ κάνουν τὴν περίφημη ἀδενοπάθεια, γιὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε ἄλλοτε ἐκτενῶς. Τώρα, ἂν τὸ παιδὶ ζῇ καλά, τρώγῃ ἀρκετά, δὲν κουράζεται μὲ ἄσκοπα διαβάσματα, σπὸρ καὶ ἰδίως ποδόσφαιρο, ἐὰν δὲν ἀρρωστήσῃ ἀπὸ καμμιὰ μακρὰ ἢ σοβαρὰ ἀρρώστεια, ὅπως τύφο, ἱλαρά, πνευμονία, τότε οἱ ἀδένες γιατρεύονται τελείως. δηλ. ἀποτιτανοῦνται καὶ ἔτσι τὸ μικρόβιο περιορίζεται καὶ ἀργότερα μὲ χρόνια καταστρέφεται καὶ ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὸν ὀργανισμό. Ἐὰν ὅμως συμβοῦν τὰ ἀντίθετα καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἡ κακὴ προδιάθεσις τοῦ ὀργανισμοῦ, ποὺ κληρονομεῖται δυστυχῶς ἀπὸ τοὺς γονεῖς, τότε τὸ μικρόβιο φεύγει ἀπὸ τοὺς ἀδένας καὶ διὰ τοῦ αἵματος πηγαίνει ὅπου νὰ φαντασθῆτε καὶ ἐκεῖ κάνει μιὰ ἑστία φυματιώδη, ὅπως φυματίωσι τοῦ πνεύμονος, τῶν νεφρῶν, τοῦ περιτοναίου (περιτονῖτις), τῶν ὀστῶν, τῶν μηνίγγων (μηνιγγῖτις), ἢ τοῦ ὑπεζωκότος, δηλ. πλευρίτιδα. Ἐπειδὴ ἀνωτέρω μιλήσαμε γιὰ προδιάθεσι, νομίζω ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐξηγηθῇ, πρὸς ἀποφυγὴν μεγαλυτέρας ἀκόμη συγχύσεως μὲ τὸ ζήτημα τῆς προδιαθέσεως καὶ κληρονομικότητος τῆς φυματιώσεως. Ἡ φυματίωσις δὲν εἶναι κληρονομική, ἀλλὰ μόνον μεταδίδεται ἀπὸ ἀνθρώπου σὲ ἄνθρωπον διὰ τῆς εἰσπνοῆς τῶν μικροβίων καὶ οὐχὶ διὰ καταπόσεως, ὅπως ἐνόμιζον ἄλλοτε. Ἑπομένως τὰ παιδιὰ ποὺ γεννιῶνται ἀπὸ φυματικὲς μητέρες, ἔστω καὶ ἂν βρίσκωνται στὸ τελευταῖο στάδιο, εἶναι ἐντελῶς ὑγιᾶ. Μπορεῖ νὰ παρουσιάζουν μιὰ ἀδυναμία, ἀφοῦ βγαίνουν ἀπὸ ἄρρωστη μάνα, ἀλλὰ εἶναι ἐντελῶς γερὰ ἀπὸ τὴ φυματίωσι καὶ ἂν φύγουν μακριὰ ἀπὸ τὸ φυματικὸ περιβάλλον δὲν προσβάλλονται ποτὲ ἀπὸ φυματίωσι ἢ θὰ προσβληθοῦν ὅπως καὶ ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος. Ἐὰν ὅμως δὲν κληρονομοῦν τὴν ἀρρώστεια, κληρονομοῦν τὴν προδιάθεσι νὰ γίνουν ἀργότερα φυματικοί, ὅπως ἔγιναν ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα των καὶ μάλιστα ὅπως βλέπουμε συχνὰ στὴ πρᾶξι, ἀκολουθοῦν καὶ τὴν τύχην τῶν γονέων ὡς πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τῆς νόσου καὶ τοῦτο βέβαια ἐὰν δὲν θεραπευθοῦν ἐγκαίρως, ὥστε νὰ μπορέσωμε νὰ περιορίσωμε ἢ νὰ ἐξαφανίσωμε τὴν προδιάθεσι. Ἴσως ἐρωτηθῶ, πῶς, ἀφοῦ κληρονομεῖται ἡ προδιάθεσις, δὲν κληρονομεῖται καὶ ἡ φυματίωσις; Ἁπλούστατα, ἡ προδιάθεσις κληρονομεῖται ἀπὸ τοὺς γονεῖς στὰ τέκνα ὅπως κληρονομοῦνται οἱ χαρακτῆρες καὶ τὰ προτερήματα ἢ τὰ ἐλαττώματα τῶν γονέων, ἐνῷ ἡ φυματίωσις εἶναι μικρόβιο ποὺ δύσκολα περνάει ἀπὸ τὴ μητέρα στὸ ἔμβρυον.

Τώρα ἐὰν ἀναφέρουν ἐπιστήμονες ὅτι εἶδαν παιδιὰ νὰ γεννιῶνται φυματικὰ ἀπὸ φυματικὴ μητέρα, αὐτὸ εἶναι σπάνιον, ἔτυχε δὲ νὰ τὸ ἰδοῦμε καὶ μεῖς ὅταν σπουδάζαμε στὸ Παρίσι, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ παιδιὰ ἢ γεννιῶνται πεθαμένα ἢ πεθαίνουν μετὰ τὸν τοκετόν.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ ἐφευρέτης τοῦ περισκοπίου

ΤΟ περισκόπιον, δι' ὅσους δὲν τὸ ξεύρουν, ἐφευρέθη ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Χαιβέλκε, κάτοικον τοῦ Δάντσιγκ, ὁ ὁποῖος ἀκολουθῶν τὴν μόδαν τῆς ἐποχῆς του (1637) μετέτρεψε τὸ ὄνομά του ἐπὶ τὸ λατινικώτερον εἰς Ἑβέλινους. Ἡ ἐφεύρεσίς του συνίστατο εἰς μίαν ἀτελῆ βεβαίως συσκευήν, ποὺ εἶχεν ὡς σκοπὸν τὴν παρακολούθησιν τῶν κινήσεων τοῦ ἐχθροῦ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν ἑνὸς χαρακώματος, καὶ ποὺ ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν ἴδιον «πολεμοσκόπιον». Ἡ σπουδαιότης του εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην θὰ ἦτο κατάδηλος καὶ κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα. Ὅπως ὅμως συνέβη καὶ μὲ ἄλλας ἐφευρέσεις, οὕτω καὶ αὐτὴ ἐξετιμήθη πολὺ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐφευρέτου.

Τὸ «πολεμοσκόπιον» εἶναι ὁ πρόγονος τοῦ σημερινοῦ καθρέπτου χαρακωμάτων, ἀλλὰ καὶ τοῦ περισκοπίου τῶν ὑποβρυχίων, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι πράγματι παρὰ ἕνα πολεμοσκόπιον, τελειοποιημένον μὲ τὴν προσθήκην ἑνὸς ὁλοκλήρου συστήματος φακῶν.

Τὸ μουρουνέλαιον ὡς ἐπουλωτικὸν

ΕΩΣ τώρα ἐγνωρίζαμεν ὅτι τὸ μουρουνέλαιον εἶναι πρώτης τάξεως τονωτικόν, πρὸ παντὸς διὰ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔχουν ἀνάγκην βιταμινῶν. Τελευταίως ὅμως, ἕνας Ἄγγλος χειροῦργος, ὁ δόκτωρ Φ. Ράιχς,ἀπέδειξεν ὅτι τὸ μουρουνέλαιον εἶναι καὶ ἄριστον ἐπουλωτικὸν διὰ τὰς πληγάς.

Ἐπίσης τὸ μουρουνέλαιον, λαμβανόμενον ὡς βάσις διὰ τὴν κατασκευὴν ὡρισμένης ἀλοιφῆς, εἶναι μοναδικὸν διὰ τὴν θεραπείαν πάσης φύσεως ἐγκαυμάτων, συνιστᾶται δὲ ὡς ἀποτελεσματικώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα φάρμακα ποὺ ἐχρησιμοποιοῦντο ἕως τώρα διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Τὰ μεγάλα ὕψη

ΟΙ ἀεροπόροι ποὺ ἀνέρχονται εἰς μεγάλα ὕψη, γνωρίζουν πολὺ καλὰ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ εὑρεθοῦν πτηνὰ εἰς ὕψος μεγαλείτερον τῶν 4.000 μέτρων. Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος, μὲ τὴν βοήθειαν ἀεροπλάνου ἢ ἀεροστάτου, ἠμπορεῖ νὰ ἀναβῇ πολὺ ὑψηλότερα, ἀλλὰ μόνον προσωρινῶς, διότι τὸ βασίλειόν του εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Εἰς τὸν ἀέρα μόνον τὰ πτηνὰ ἠμποροῦν νὰ ζήσουν, τὰ ὁποῖα ἡ φύσις ἐπροίκισε μὲ πτερά. Ἀλλὰ τὰ πτερωτὰ αὐτὰ ζῷα εὑρίσκονται μόνον μέχρι ὡρισμένου ὕψους. Πέραν αὐτοῦ ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι τόσον ἀραιά, ὥστε δὲν ἠμπορεῖ νὰ συγκρατήσῃ τὸ βάρος των. Ἀπόδειξις εἶναι ὅτι ἐὰν πάρωμεν ἕνα κοινὸν πτηνὸν καὶ τὸ ῥίψωμεν ἀπὸ ὕψος 6.000 μέτρων, θὰ κατρακυλίσῃ μέχρις ὅτου εὕρῃ πυκνὴν ἀτμόσφαιραν, δυναμένην νὰ τὸ συγκρατήσῃ καὶ ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ ἠμπορῇ νὰ πετᾷ.

Τὰ φυτὰ καὶ τὸ κρύο

ΣΗΜΕΡΑ θὰ σᾶς δώσουμε καὶ μίαν ἄλλην ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὰ φυτᾶ ζοῦν, αἰσθάνονται, ὑποφέρουν καὶ πεθαίνουν ὅπως ὅλοι οἱ ὀργανισμοὶ ποὺ βρίσκονται στὴ φύσι. Αὐτὸ εἶναι εὔκολο νὰ τὸ καταλάβουμε ἀπὸ τὴν ἀντοχὴ ποὺ ἔχουν στὸ ὑπερβολικὸ κρύο καὶ τὴν θερμότητα.

Ὑπάρχουν ἄπειρα φυτὰ ποὺ ζοῦν περίφημα στοὺς 50 βαθμοὺς ἄνω τοῦ μηδενὸς οἱ δὲ μύκητες ποὺ μεγαλώνουν στὰ σκουπίδια ἀναπτύσσονται καὶ πολλαπλασιάζονται μόνον σὲ θερμοκρασία 60 - 70 βαθμῶν. Οἱ κατώτεροι ὀργανισμοὶ δείχνουν ἀκόμη μεγαλείτερην ἀντοχὴ στὴ ζέστη, ὥστε ζοῦν ἀκόμη καὶ ὅταν βρεθοῦν σὲ θερμοκρασία 160 ἕως 170 βαθμῶν, τέτοια δηλαδὴ στὴν ὁποίαν θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ ζήσῃ ὁποιαδήποτε ὕπαρξις.

Στὸ κρύο τὰ φυτὰ δὲν δείχνουν μικρότερην ἀντοχή. Ὑπάρχουν βέβαια τροπικὰ φυτὰ ποὺ πεθαίνουν ὅταν βρεθοῦν σὲ περιβάλλον 4 ἕως 8 βαθμῶν κάτω τοῦ μηδενός, ὅπως οἱ πορτοκαλιὲς ποὺ δὲν ἀντέχουν στὸ κρύο ὅταν εἶναι κάτω τῶν 4 βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδέν, ἀλλὰ ἀντιθέτως τὰ κλήματα ἀντέχουν εἰς τοὺς 21 βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενός, οἱ κερασιὲς καὶ οἱ δαμασκηνιὲς ἕως τοὺς 30, δέντρα δὲ ποὺ μεγαλώνουν σὲ ψηλὰ βουνὰ ἀντέχουν σὲ περισσότερο κρύο. Τέλος, στὴ Σιβηρία, ὅπου τὸ κρύο φθάνει στοὺς 65 βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενός, μεγαλώνουν δέντρα καὶ παντὸς εἴδους φυτά, ποὺ δὲν ὑποφέρουν καθόλου ἀπὸ τὴν χαμηλὴν αὐτὴ θερμοκρασία.

Τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν

ΟΛΟΣ ὁ κόσμος φαντάζεται ὅτι κάθε ἄνθος καὶ κάθε φυτὸ ἔχει δικό του ἄρωμα ἢ μυρουδιά. Καὶ ὅμως πάρα πολλὰ λουλούδια καὶ φυτά, τὰ πλέον διαφορετικὰ ποὺ μπορεῖ νὰ φαντασθῇ κανείς, ἔχουν τὴν ἴδια ὀσμή. Τὸ ἄρωμα τοῦ γαρυφάλου, λόγου χάριν, τὸ συναντοῦμε σὲ δέκα τοὐλάχιστον ἄλλα λουλούδια καὶ φυτά, καὶ πρὸ παντὸς στὴν ὀροβάγχη, στὶς ἀγαλίες καὶ σὲ μερικὰ εἴδη ναρκίσων.

Τὸ ἄρωμα τοῦ ὑακίνθου, ποὺ εἶναι τόσο λεπτὸ καὶ εὐχάριστο, τὸ βρίσκουμε σὲ μερικὲς ποικιλίες πελαργονίων μὲ βαθύχρωμα λουλούδια. Καὶ τὸ ἄρωμα τῆς βανίλιας εἶναι πολὺ διαδεδομένο στὴ φύσι, ἐνῷ ἀντιθέτως εἶναι σπανιώτερο τὸ ἄρωμα τῆς ἀνθεμίδος καὶ τῆς πασχαλιᾶς.

Σπανίως τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν ἀνταποκρίνεται μὲ τὴν μυρωδιὰ ἄλλων μερῶν τοῦ φυτοῦ. Ὅπως ὑπάρχουν φυτὰ ποὺ δὲν ἔχουν καμμίαν ἀπολύτως μυρωδιά, ἔτσι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ποὺ δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστα στὴν ὄσφρησι, ἐνῷ ἀντιθέτως τὰ λουλούδια τους μυρίζουν περίφημα. Ἕνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι τὸ σκόρδο, γιατὶ ἐνῷ τὰ φύλλα του μυρίζουν τὸ ἴδιο σὰν τὸ κεφάλι, τὸ ἄνθος ἔχει μίαν πολὺ εὐχάριστη μυρωδιὰ ἀπὸ θυμαρίσιο μέλι. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξάγεται τὸ κώνειον.

Ὁ ἀπήγανος, ἡ λεβάντα, τὸ δενδρολίβανον, ἡ φασκομηλιὰ καὶ ἄλλα παρόμοια ἔχουν τὴν ἴδια μυρωδιὰ στὰ φύλλα καὶ στὰ λουλούδια. Καὶ σ' αὐτὴν τὴν περίπτωσι ἐπιτυγχάνεται διπλὸς σκοπός: κλείνονται τὰ μελίσσια καὶ τὰ ἄλλα ἔντομα ποὺ θέλουν νὰ ρουφήξουν τὸ νέκταρ τῶν λουλουδιῶν καὶ κρατιῶνται σὲ ἀπόστασι ἄλλα ζῷα ποὺ θὰ ἤθελαν νὰ φᾶνε τὰ φύλλα,ἀλλὰ δὲν πλησιάζουν γιατὶ δὲν τὰ εὐχαριστεῖ ἡ μυρωδιά τους.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

— Τὸ ὑποβρύχιο εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ φθηνότερα μεταφορικὰ μέσα ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν σιδηρόδρομον. Ἕνα ταξίδι Ἀθηνῶν - Θεσσαλονίκης θὰ ἐστοίχιζε πολὺ λιγώτερο ἀπ' δ,τι στοιχίζει μὲ τὸ τραῖνο καὶ εἰς τὴν τρίτην θέσιν. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι μὲ τὰ ὑποβρύχια δὲν μποροῦν νὰ μεταφερθοῦν πολλοὶ ἐπιβάται καὶ ἐμπορεύματα.

★

— Ἡ νῆσος Τιαοὺῒ ποὺ βρίσκεται εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων χιλιομέτρων ἀπὸ τὶς ἀκτὲς τῆς Σομαλίας, κάθε ἕξη μῆνες καὶ μόνο γιὰ μιὰ ἡμέρα μεταβάλλεται σὲ χερσόνησο. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ ὀφείλεται στὴν ἀμπώτιδα, ποὺ τραβάει τὰ νερὰ καὶ ἀφίνει ἀκάλυπτη μιὰ λουρίδα γῆς, ποὺ συνδέει τὸ νησὶ μὲ τὴν στεριά.

★

— Σὲ ὅλον τὸν κόσμο ὑπάρχουν περισσότερες γυναῖκες παρὰ ἄνδρες. Γενικῶς, γιὰ κάθε χίλιες γυναῖκες ὑπάρχουν 930 ἕως 980 ἄνδρες. Αὐτὸ ὀφείλεται στὸ γεγονὸς ὅτι οἱ γυναίκες ἔχουν μεγαλείτερην ἀντοχὴ στὶς ἀρρώστειες ἀπ' τοὺς ἄνδρες.

★

— Ἡ πιὸ πυκνοκατοικημένη χώρα τοῦ κόσμου εἶναι τὸ Πριγκηπᾶτο τοῦ Μονακό, ὅπου σὲ κάθε τετραγωνικὸ χιλιόμετρο κατοικοῦν 16.618 ἄνθρωποι. Ἀμέσως κατόπιν ἔρχεται ἡ Πόλις τοῦ Βατικανοῦ, μὲ 2.330 κατοίκους στὸ τετραγωνικὸ χιλιόμετρο.

★

— Τὸ κρύο στὴν Μαντζουρία εἶναι τόσο ἔντονο τὸν χειμῶνα, ὥστε οἱ γαλατάδες πουλοῦν τὸ γάλα σὲ κομμάτια σὰν τὸν πηλό, τὰ ὁποῖα τεμαχίζουν μὲ μπαλτάδες, γιὰ νὰ τὸ πουλήσουν λιανικῶς.

★

— Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου εἰσχωρεῖ μέσα στὴ θάλασσα μόνον εἰς βάθος 300 μέτρων. Ἀπ' ἐκεῖ καὶ κάτω ἀρχίζει τὸ σκοτάδι.

★

— Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰαπωνίας αὐξάνει κατὰ ἕνα περίπου ἑκατομμύριο τὸ χρόνο.

★

— Ἡ ὕψωσις τῶν θαλασσίων ὑδάτων ἀπὸ τὴν πλημμυρίδα δὲν εἶναι παντοῦ σταθερή. Ἐνῷ στὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν περιορίζεται σὲ ἑνάμισυ μέτρο, στὸν ὅρμο τοῦ Φαουντυ φθάνει τὰ 21 μέτρα.

'Από τὸ ἡμερολόγιον ἑνὸς Φαλαγγίτου

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΙΑ

Δευτέρα, 15 Ἰανουαρίου

Σήμερα τὸ πρωΐ μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσω καλὰ μερικοὺς ἀπὸ τοὺς συμμαθητάς μου.

Ὅταν ἐμπῆκα στὴν τάξι, ὁ δάσκαλος δὲν εἶχεν ἔρθει ἀκόμη, καὶ εἶδα τρία - τέσσερα παιδιὰ ποὺ ἐβασάνιζαν τὸν καϋμένο τὸν Κρόση, ἕνα φτωχὸ παιδὶ μὲ κόκκινα μαλλιά, ποὺ ἔχει τὸ ἕνα χέρι παράλυτο. Ἡ μητέρα του πουλοῦσε χορταρικά.

Τὸν χτυποῦσαν μὲ τοὺς χάρακες, τοῦ πετοῦσαν στὸ πρόσωπο φλοῦδες ἀπὸ κάστανα καὶ πορτοκάλια, τὸν ἔλεγαν κουλὸν καὶ τὸν κορόϊδευαν γι' αὐτό του τὸ ἀτύχημα. Καὶ αὐτός, συμμαζεμένος στὸ βάθος τοῦ θρανίου του, τοὺς ἄκουγε κατάχλωμος ἀπὸ τὴν στενοχώρια, κυττῶντας πότε τὸν ἕνα καὶ πότε τὸν ἄλλον, μὲ βλέμμα παρακλητικὸ γιὰ νὰ τὸν ἀφήσουν ἥσυχον. Ἐκεῖνοι ὅμως τὸν πείραζαν περισσότερο, καὶ ὁ καϋμένος ἄρχισε νὰ τρέμῃ κι' ἔγινε κατακόκκινος ἀπ' τὸν θυμό.

Ἔξαφνα, ὁ Στραχῆς, τὸ χειρότερο παιδὶ τῆς τάξεως, ἕνας κακὸς καὶ μοχθηρὸς ποὺ ἔχει ἀποβληθῆ πολλὲς φορές, ἄρχισε νὰ μιμῆται τὴν μητέρα τοῦ Κρόση, ὅταν ἐρχόταν κι' ἐπερίμενε τὸ παιδί της ἔξω ἀπ' τὸ σχολεῖο, κρατῶντας τὰ καλάθια μὲ τὰ χορταρικά της. Τώρα εἶναι ἄρρωστη, ἡ καϋμένη, κι' ἔχει δυὸ μέρες νάρθῃ.

Μερικοὶ ἄρχισαν νὰ γελοῦνε δυνατὰ μ' αὐτὴ τὴν κωμωδία. Ὁ Κρόσης ἐκοκκίνισε ἀκόμα πιὸ πολύ, μετὰ ἔγινε κατάχλωμος, ἔχασε τὴν ὑπομονή του, ἅρπαξε ἕνα καλαμάρι καὶ τοῦ τὸ πέταξε μὲ ὅλη του τὴ δύναμι. Ἀλλὰ ὁ Στραχῆς ἐπροφυλάχτηκε, καὶ τὸ καλαμάρι βρῆκε κατάστηθα τὸν δάσκαλο ποὺ ἔμπαινε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὴν τάξι.

Ὁ δάσκαλος ὠχρὸς ἀπ' τὸν θυμό, ἀνέβηκε στὴν ἕδρα κι' ἐρώτησε ἀπ' ἐκεῖ μὲ φωνὴ ταραγμένη:

— Ποιὸς τὄκανε αὐτό;

Κανεὶς δὲν ἀπάντησε.

Ὁ δάσκαλος ἐφώναξε πάλι, πιὸ δυνατὰ τώρα:

— Ποιὸς ἦταν λοιπόν; Θὰ μιλήσετε;

Τότε ἕνας ἀπὸ μᾶς, ὁ Καρώνης, ἐκεῖνος ἀκριβῶς ποὺ δὲν εἶχε λάβει καθόλου μέρος στὸ πείραγμα τοῦ Κρόση, τὸν λυπήθηκε τὸν δυστυχῆ, σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέσι του, καὶ εἶπε ἀποφασιστικά:

—Ἐγώ!

Ὁ δάσκαλος τὸν ἐκύτταξε, μετὰ ἐκύτταξε τοὺς ἄλλους μαθητὰς ποὺ εἶχαν μείνει κατάπληκτοι, καὶ εἶπε μὲ ἤρεμη φωνή:

— Αὐτὸς ποὺ πέταξε τὸ καλαμάρι δὲν θὰ τιμωρηθῆ. Ἂς σηκωθῆ.

Τότε ὁ Κρόσης σηκώθηκε καὶ ἄρχισε νὰ λέῃ, κλαίγοντας:

— Μὲ χτυποῦσαν καὶ μὲ πείραζαν... ἐγὼ ἐθύμωσα...

— Κάθησε, τοῦ εἶπε ὁ δάσκαλος. Νὰ σηκωθοῦν αὐτοὶ ποὺ τὸν ἐπείραζαν.

Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς σηκώθηκαν φοβισμένοι.

—Ἐσεῖς, τοὺς εἶπε ὁ δάσκαλος, ἐπειράξατε ἕνα συμμαθητή σας χωρὶς νὰ σᾶς κάνῃ τίποτε, ἐκοροϊδέψατε ἕναν δυστυχισμένον, ἐχτυπήσατε ἕναν ἀδύνατον καὶ ἀπροστάτευτον. Ἐκάματε μιὰ πρᾶξι ἀπὸ τὶς πιὸ ταπεινὲς καὶ πιὸ πρόστυχες ἀπ' ὅσες μποροῦν νὰ στιγματίσουν ἕναν ἄνθρωπον. Δὲν εἶσαστε ἄξιοι νὰ λέγεσθε μαθηταί!

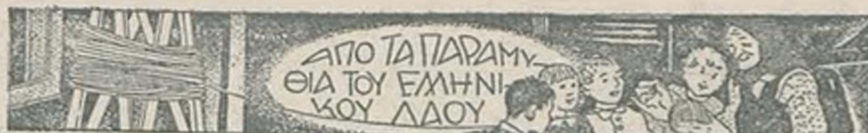
Λέγοντας αὐτὰ ἐκατέβηκε ἀπὸ τὴν ἕδρα, ἐπροχώρησε στὰ θρανία, ἐπλησίασε τὸν Καρώνη, ποὺ καθόταν μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό, τὸν ἔπιασε ἀπ' τὸ πηγοῦνι, τοῦ σήκωσε τὸ πρόσωπο, τὸν κύτταξε στὰ μάτια καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἐσὺ ἔχεις εὐγενικιὰ ψυχή!

Τότε ὁ Καρώνης βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ ψιθυρίσῃ κάτι στὸ αὐτὶ τοῦ δασκάλου. Κι' αὐτός, γυρίζοντας πρὸς τοὺς ἐνόχους, τοὺς εἶπε γλυκά:

— Σᾶς συγχωρῶ.

ΦΡΙΞΟΣ ΦΙΛΗΣ

Ὁ φτωχὸς κι' ὁ πλούσιος

Ἦταν ἕνας φτωχὸς μὲ πολλὰ παιδιά κι' ἐδούλευαν ὅλοι μὲ τὴ γυναῖκα του ὅλη μέρα· κάθε βράδυ ποὺ ἤτανε

κουρασμένοι, θέλανε νὰ φᾶνε τὸ ψωμάκι τους ἥσυχα κι' ἀναπαυμένα· ὕστερα νὰ πιάσ' ὁ πατέρας νὰ παίζῃ τὸ λυράκι του, νὰ χορεύουνε τὰ παιδιά του, καὶ νὰ περνοῦνε μιὰ ζωὴ ἀγγελική. Δίπλα ἐκάθονταν ἕνας πλούσιος, καὶ σὰν ἄκουε κάθε βράδυ τὰ γέλια καὶ τὶς χαρὲς τοῦ φτωχοῦ, ἐπαραξενεύονταν.

«Πῶς ἐγὼ νὰ μὴν εἶμαι τόσο εὐχαριστημένος κι' ἀναπαυμένος σὰν κι' αὐτόν; Ὅλη μέρ' ἀξίνη καὶ τὸ βράδυ γλέντι; Νὰ τοῦ δώσω χρήματα νὰ δῶ τί θὰ τὰ κάνῃ». Πάει βρίσκει τὸ φτωχὸ καὶ τοῦ λέει:

«Ἐπειδὴ σὲ ξέρω τίμιο ἄνθρωπο, θὰ σοῦ δώσω χίλια γρόσια, ν' ἀνοίξῃς μ' αὐτὰ ὅτι θές, κι' ἂν καζαντίσῃς, μοῦ τὰ δίνεις, εἰδεμὴ σοῦ τὰ χαρίζω».

Ὅλη μέρα πιά, σὰν τὰ πῆρε ὁ φτωχός, συλλογιζότανε τί νὰ τὰ κάνῃ τόσα γρόσια· τἄφερε ἀπ' ἐδῶ, τἄφερε ἀπ' ἐκεῖ.

«Ν' ἀνοίξω πραματευτάδικο, λέει, νὰ τὰ βάλω στὸν τόκο, νὰ πάρω ἀμπελοχώραφα;»

Ἔρχεται τὸ βράδυ, ποῦ νὰ πιάσῃ λυράκι πιά· μιλιά· τσὶχ νὰ κάνανε τὰ παιδιά του, νὰ γελάσουνε, τὰ μάλωνε. Ὅλη νύχτα δὲν ἔκλεινε μάτι ἀπὸ τὴ συλλογή. Τὴν ἄλλη μέρα μήτε στὸ μεροκάματο νὰ πάῃ, μήτε πουθενά. Τὸν ρωτοῦσε ἡ γυναῖκα του τί ἔχει, προσπαθοῦσε νὰ τὸν κάνῃ νὰ γελάσῃ. Αὐτὸς τὴν ἐμάλωνε καὶ τῆς ἔλεγε νὰ τὸν ἀφήσῃ ἥσυχο.

Ἀφουγκράζεται ὁ πλούσιος· περνάει μιὰ βραδιά, περνάει ἄλλη, περνοῦνε τρεῖς, μήτε λυράκι πιὰ ν' ἀκούσῃ, μήτε γέλια, μήτε χορὸ τῶν παιδιῶν. Μιὰν αὐγινὴ βλέπει τὸ φτωχὸ κι' ἔρχεται.

— Νά, χριστιανέ, τὰ γρόσια σου, τοῦ λέει, καὶ μήτ' αὐτὰ θέλω, μήτε τὴ σκοτούρα τους.

Κι' ἀπὸ τότε, πάλι, ἐπήγαινε χαρούμενος στὸ σπίτι του ὁ φτωχός, ἔπαιζε

τὸ λυράκι, χορεύανε τὰ παιδιά του, σὰν καὶ πρῶτα, καὶ πρωΐ-πρωΐ στὴ δουλειά του.

✻ Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ✻

Ἡ ἐπιστήμη δὲν κατώρθωσε ἀκόμη νὰ ἐξακριβώσῃ ποιο εἶναι τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Γιατί, ἐνῷ ὁρίζει λόγου χάριν τὰ ἑκατὸ χρόνια, παρουσιάζεται ἀμέσως κάποιος ποὺ τὴν διαψεύδει, ἀφοῦ ἔχει περάσει πρὸ πολλοῦ τὸν αἰῶνα. Εἶναι ἄπειρα τέτοια παραδείγματα, καὶ γιὰ περιέργεια θὰ ἀναφέρουμε μερικά.

Καὶ γιὰ ν' ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, στὸ Κατσικάρι τῆς Θράκης ἔζοῦσε τὸ περασμένο καλοκαίρι καὶ ἴσως νὰ ζῆ ἀκόμη κάποιος Ρήγας Δρόσος ποὺ εἶχε γεννηθῆ στὴν Κρήτη στὰ 1819, ἄρα εἶναι 120 χρονῶν. Ἐπίσης, τὸν περασμένον Ἀπρίλιον ἀπέθανε στὴν Χαλκίδα κάποια Εὐαγγεληνοῦ, σὲ ἡλικία 110 ἐτῶν.

Κάποια Φικάρι, στὴν Καλαβρία τῆς Ἰταλίας ἔζησε 112 χρόνια. Ἕνας ἀμερικανὸς ρακοσυλλέκτης ἀπέθανε στὰ 114. Μιὰ γυναῖκα στὸ Βουκουρέστι στὰ 115, ὅλοι τὸν περασμένο χρόνο. Καὶ στὴν Αὐλῶνα, στὰ 1925 ἀπέθανε κάποιος ποὺ εἶχε παντρευτῆ ὅταν ἦταν 120 χρονῶν. Αὐτὰ ὅλα εἶναι πολὺ γνωστά, γιατὶ τὰ ἔγραψαν καὶ οἱ ἐφημερίδες. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ περιπτώσεις αἰωνοβίων μὲ τὶς ὁποῖες δὲν ἔχει ἀκόμη ἀσχοληθῆ ὁ τύπος. Ἂς ἀναφέρουμε μερικές.

Τὸν περασμένο Ἰανουάριον σ' ἕνα χωριὸ τῆς Μ. Ἀσίας κάποιος Ἰσμαὴλ ποὺ γεννήθηκε στὰ 1803 ἐγιόρτασε τὴν ἑκατονταετηρίδα τοῦ γάμου του μὲ τὴν Ἀϊνᾶ, τὴν ὁποίαν ἐνυμφεύθηκε τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1839. Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1938 ἡ Μάρθα Λοϊὺ ἐγιόρτασε στὴν Ἀμερικὴ τὴν ἑκατοστὴν δωδεκάτην ἐπέτειον τῶν γενεθλίων της. Στὰ 1937 μαθεύτηκε ὅτι στὸ Νταγκεστὰν ἀνεκαλύφθη κάποιος Γκουρίεφ, ἡλικίας 133 ἐτῶν. Ἡ Ἀδελαῒς Ντὲ Τσέζαρε, στὴ Νεάπολι τῆς Ἰταλίας ἔτρωγε, ἔπινε καὶ ἔρραβε χωρὶς ματογυάλια σὲ ἡλικία 105 ἐτῶν, πιθανὸν δὲ νὰ ζῆ ἀκόμη καὶ σήμερα.

Κάποια Σαντὶ Κορνέτ, στὸ Νταλὰς τοῦ Τεξάς, σὲ ἡλικία 110 ἐτῶν ἐκέρδισε σ' ἕνα διαγωνισμὸ μεταξὺ καπνιστῶν πίπας! Στὰς 10 Ἀπριλίου 1937 ἡ Εὐτυχία χήρα τοῦ γαριβαλδινοῦ λοχαγοῦ Ἀντωνίου Περήφανου, ποὺ πέθανε στὴ Νεάπολι στὰ 1867, σὲ ἡλικία 125 χρονῶν ἔκαμε ἕνα ταξίδι στὴν Λοῦκα ἐντελῶς μόνη. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1937 στὸ Τένοβον τῆς Γιουγκοσλαυΐας ἀπέθανε σὲ ἡλικία 131 ἐτῶν κάποιος Γιάννης Στάνκοβιτς, ποὺ ἕως τὰ 60 ἦταν παλαιστής.

Ὁ Ἰωσὴφ Πέισμαν, στὴν Οὐγγαρία, ἀρρώστησε γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἡλικία 110 ἐτῶν καὶ τὸν περιποιῶταν ἡ ἐπίσης αἰωνόβιος σύζυγός του. Ὁ Φρειδερῖκος Σουντόβσκι ἀπέθανε στὴν Γερμανία τὸ 1936 σὲ ἡλικία 111 ἐτῶν. Εἰς τὸ 1937 ἔζοῦσε στὴν Ροδεσία τῆς Ἀφρικῆς ἕνας νέγρος βασιλιᾶς, ὁ Γιέτα, ποὺ εἶχε γεννηθῆ στὰ 1737. Ἦταν δηλαδὴ διακοσίων ἐτῶν, καὶ ὅμως ἐδέχτηκε τὴν πρόσκλησι τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως γιὰ νὰ παραστῆ στὴν στέψι τοῦ Γεωργίου ΣΤ'.

ὁ κῆπος

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΜΑΣ

Στὸ σπίτι μας ἔχομε ἕνα μικρὸ κῆπο. Ὁ κῆπος αὐτὸς ἦταν πάντα φυτεμένος μὲ λουλούδια, ἄλλοτε χειμωνιάτικα, ναρκίσσους, χρυσάνθεμα, ἀνεμῶνες κλπ., καὶ ἄλλοτε ἀνοιξιάτικα, μὲ γαρύφαλλα, τριαντάφυλλα, κρίνους καὶ ἄλλα. Ἤτανε βέβαια κάθε ἐποχὴ σὰν ἕνα ὡραῖο μπουκέτο μὲ τὰ ὡραῖα χρώματα καὶ τὶς εὐχάριστες μυρωδιές του καὶ ὅλοι στὸ σπίτι τὸν περιποιούμαστε μὲ πολλὴ φροντίδα.

Τώρα, ἂν ἔρθετε στὸν κῆπο μας, δὲν θὰ δῆτε πιὰ παρὰ πολὺ λίγα λουλούδια στὶς ἄκρες, καὶ ὅλος εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ ἄλλα φυτά. Ἐδῶ μαρούλια, ἐκεῖ σπανάκια, παραπέρα ραδίκια, ραπάνια, κουκκιά, σινάπια, κρεμμύδια.

Πρέπει νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὅσο ἔβλεπα τὰ φυτὰ αὐτὰ νὰ μεγαλώνουν, δίχως λουλούδια, ἔλεγα στὸν ἑαυτό μου: «Δὲν ἦταν καθόλου καλὴ δουλειὰ αὐτή, νὰ φυτέψουμε φυτὰ ποὺ δὲν μᾶς δίδουν τὴ χαρὰ ποὺ εἴχαμε μὲ τὰ ἄνθη». Καὶ τὰ ἔβλεπα μὲ ἀδιαφορία. Τώρα ὅμως πιὰ ἐμεγάλωσαν, καὶ κάθε μέρα ἡ μητέρα κρατᾶ ἕνα πανέρι λαχανικὰ κομμένα ἀπὸ τὸν κῆπο καὶ ὁ πατέρας δὲν ἐξοδεύει πιὰ χρήματα γι' αὐτὰ καὶ εἶναι τόσο νόστιμα καθὼς μαγειρεύονται φρέσκα! Ὅλοι μιλοῦνε στὸ τραπέζι γιὰ τὴν οἰκονομία ποὺ μᾶς ἔφερε ὁ κῆπος φυτεμένος μὲ λαχανικά.

Ὕστερα δὲν ἐστερηθήκαμε ὁλότελα καὶ ἀπὸ τὴ χαρὰ τῶν λουλουδιῶν, γιατὶ ἔχουμε καὶ ἀπ' αὐτὰ σὲ ὅλες τὶς ἄκρες.

Ἐσκέφθηκα τότε πόσο δίκηο εἶχε ὁ Ἀρχηγὸς ποὺ ἐφώναξε σὲ ὅλους: «Νὰ μὴ μείνῃ οὔτε σπιθαμὴ γῆς ἀκαλλιέργητη».

Γιατὶ εἶχε βέβαια στὸ νοῦ του πόσο μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ στὶς δύσκολες αὐτὲς ἐποχὲς τὴν οἰκονομία τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὸ πιὸ μικρὸ κομμάτι τῆς γῆς, ὅταν καλλιεργῆται μὲ χρήσιμες γιὰ τὴ ζωή μας καλλιέργειες.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὸ παραμυθάκι μας

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΠΑΓΑΛΟΥ

Ἕνας φτωχὸς ἄνθρωπος εἶχε ἕναν παπαγάλο. Ὅπως οἱ περισσότεροι παπαγάλοι, μιλοῦσε κι' αὐτός. Μὰ δὲν ἔλεγε σπουδαῖα πράματα. Τὸ ἀφεντικό του τὸν ἔμαθε νὰ λέῃ μονάχα: «Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία...». Κι' αὐτὸ κοπανοῦσε ἀπὸ τὸ πρωῒ ποὺ ξυπνοῦσε, ὡς τὸ βράδυ ποὺ ἔμπαινε στὸ κλουβί

του νὰ κοιμηθῇ.

— Παπαγάλε, εἶσαι καλά;...

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία! ἀπαντοῦσε ὁ παπαγάλος.

— Παπαγάλε, δὲ φαίνεσαι στὰ καλά σου, τοῦ ἔλεγε ἄλλο παιδί.

Κι' ὁ παπαγάλος ἀποκρινόταν πάλι μὲ τὰ ἴδια λόγια:

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία!

Μιὰ μέρα ὁ φτωχὸς ἄνθρωπος ἀποφάσισε νὰ πουλήσῃ τὸν παπαγάλο του. Τὸν πῆγε λοιπὸν στὴν ἀγορὰ κι' ἄρχισε νὰ διαλαλῇ:

— Πουλῶ τὸν σπουδαῖο αὐτὸ παπαγάλο!... Γιὰ πούλημα ὁ παπαγάλος!...

Ἕνας κύριος, ποὺ ἤθελε ἀπὸ καιρὸ ν' ἀγοράσῃ ἕνα παπαγάλο, πλησιάζει καὶ ρωτᾷ.

— Πόσο θὲς νὰ μοῦ τὸν δώσῃς;

— Χίλιες δραχμές, ἀπάντησε τὸ ἀφεντικὸ τοῦ παπαγάλου.

— Χί - λι - ες δραχμές!

— Γιατί, κύριος;... Πολλὰ σοῦ φαίνονται;'Ο παπαγάλος αὐτὸς ἀξίζει περισσότερα, μὰ ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ λεπτά... Ρώτα καὶ τὸν ἴδιο...

— Ἀλήθεια, τὶς ἀξίζεις τὶς χίλιες δραχμές; ρώτησε ὁ κύριος τὸν παπαγάλο.

Κι' αὐτός, κατὰ τὴ συνήθειά του, ἀποκρίθηκε:

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία!

Σὰν ἄκουσε ὁ κύριος τὴν ἔξυπνη ἀπάντησι τοῦ παπαγάλου, ἔβγαλε τὸ πορτοφόλι του καὶ μέτρησε ἀμέσως τὶς χίλιες δραχμὲς καὶ τὸν ἐπῆρε. Μὰ δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ κατάλαβε τὴν κουταμάρα ποὺ εἶχε κάμει. Γιατὶ ὁ παπαγάλος τὰ ἴδια πάντα λόγια ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὅλη τὴν ἡμέρα.

Ὥσπου ἕνα πρωῒ θυμωμένος ὁ κύριος πῆγε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸ κλουβὶ καὶ εἶπε:

— Κρῖμα στὸ χιλιάρικό μου... Δὲν ἀξίζεις οὔτε δέκα δραχμές... Μόνο ἕνας βλάκας θὰ σ' ἀγόραζε...

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία! ἀπάντησε ὅπως πάντα ὁ παπαγάλος.

Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν εἶχε ἄδικο.

Τὸ μαγικὸ ταξίδι...

Μυθιστορηματάκι παραμυθάκι...

(Συνέχεια)

Κανένας ἀπ' τοὺς ἄγριους δὲν τολμοῦσε νὰ πλησιάσῃ κοντά... στὸ παράξενο γι' αὐτοὺς θηρίο!

Ὁ Λεμονῆς ὅμως προχώρησε μὲ θάρρος καὶ σὲ λίγο χάθηκε πάνω στὸ ναυαγισμένο πλοῖο...

. . . .

Μισὴ ὥρα ἀργότερα ὁ Λεμονῆς ξαναπαρουσιάστηκε μπροστὰ στοὺς κατάπληκτους ἄγριους φορτωμένος μ' ἕνα σακκὶ ἀπὸ διάφορα παράξενα πράγματα...

Δέκα φορὲς ὁ Λεμονῆς μπῆκε καὶ βγῆκε φορτωμένος ἀπὸ πράγματα τοῦ καραβιοῦ. Τὸ σχέδιό του ἦταν ἁπλό:

Σκέφθηκε νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸ καράβι ὅ,τι πράγμα θὰ τοῦ χρειαζόταν γιὰ νὰ τρομάξῃ τοὺς ἄγριους καὶ νὰ γίνῃ ὁ ἀρχηγός τους...

«Ἄ, ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του, θὰ γίνω ἀρχηγὸς στὴ ζούγκλα, θὰ βρῶ χρυσάφι καὶ διαμάντια καὶ τότε θὰ δῆτε».

Πῆρε λοιπὸν ἀπ' τὸ καράβι ὅ,τι νόμισε πὼς τοῦ χρειαζόταν.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὸν γιόμισε χαρὰ ἦταν τὰ τρία πιστόλια ποὺ βρῆκε καὶ ἕνα κυνηγετικὸ τουφέκι μαζὶ μὲ πολλὲς σφαῖρες καὶ χαρτοῦτσες καθὼς καὶ πολλὰ τρόφιμα. Πῆρε ἀκόμη ἕνα μεγάλο ρολόϊ, διάφορα ἐργαλεῖα ξυλουργικῆς καὶ τὸ ραδιόφωνο τοῦ βαποριοῦ μὲ τὶς τέσσερες μπαταρίες του.

Ἔτσι λοιπὸν ἐφωδιασμένος ὁ Λεμονῆς βγῆκε καὶ προχώρησε πρὸς τὸν ἀρχηγὸ τῶν ἀγρίων...

Στὰ χέρια του κρατοῦσε τὸ κυνηγετικὸ τουφέκι...

Ἔδειξε στὸν ἀρχηγὸ ἕναν γλάρο ποὺ πετοῦσε πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τους, σημάδεψε καὶ πυροβόλησε...

Μὲ τὸ μπὰμ τῆς τουφεκιᾶς οἱ ἄγριοι τόσο τρόμαξαν, ὥστε παρ' ὀλίγο νὰ πέσουν κάτω.

Ὅταν δὲ εἶδαν καὶ τὸ γλάρο νὰ πέφτῃ στὰ πόδια τους σκοτωμένος, τότε πιὰ ἔτρεξαν γιομᾶτοι φόβο καὶ ὑποταγὴ καὶ τοῦ φίλησαν τὰ πόδια...

Αὐτὸ ἦταν! Ἀπὸ ἐδῶ καὶ μπρὸς οἱ ἄγριοι ἦσαν ὑποτακτικοί του....

. . . .

Μέσα σὲ λίγες μέρες ὁ Λεμονῆς μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀγρίων ὑπηκόων του καὶ μὲ σανίδια καὶ λαμαρίνες

τῶν σκαπανέων μας

Η ΜΟΛΟΧΑ ΚΑΙ ΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Εἶπε ἡ ταπεινὴ μολόχα
στὸ τριαντάφυλλο μιὰ μέρα:
«Δὲ μοῦ τὸ χωράει ὁ νοῦς,
τί γυρεύεις σὺ δῶ πέρα

μέσ' σὲ μᾶς τοὺς καρπερούς;»
Καὶ τὸ ρόδο εὐτὺς γυρίζει
καὶ τῆς λέει μὲ καμάρι:
«Ἄκουσέ με νὰ σοῦ πῶ'
γίνηκα, εὐωδιὰ καὶ χάρι
στὴ ζωὴ γιὰ νὰ σκορπῶ».

«Καὶ τ' ἀγκάθια αὐτὰ τί θέλουν;»
«Γιὰ νὰ ζῶ πιὸ ἀσφαλισμένα».
«Πόσο σοῦ χαλοῦν τὴν ὄψι!»
«Ἔχεις δίκιο, γιατὶ ἐσένα
ποιὸς θὲ νἄρθη νὰ σὲ κόψη;»

'Απ' τὴ συλλογὴ «Μῦθοι» τοῦ Δ. Φωτιάδη.

ἔξυπνα κουτά

— Μαμά! Ὁ Κωστάκης ἔγινε Κινηματογράφος!
— Τί;!
— Ναί! Ὁ γιατρὸς εἶπε πὼς ἔχει μέσα του ταινία!

— Ἡ μαμά.— Ὡραῖα, Τάκη! Ἐπὶ τέλους τὄσπασες! Ποτὲ δὲν κάθεσαι ἥσυχος! Τὸ βράδυ, ἅμα ἔλθη ὁ πατέρας σου, θὰ τοῦ τὸ πῶ.
Ὁ Τάκης.—Χμ! Καλὰ λένε πὼς ἐσεῖς οἱ γυναῖκες δὲν μπορεῖτε νὰ κρατήσετε ἕνα μυστικό!

Ἀπορία τοῦ Φοίβου:
— Περίεργο πρᾶγμα, πῶς μὲ κλειστὰ μάτια βλέπουμε ὄνειρο!

Ὁ Κώστας διηγεῖται:
— Μιὰ φορὰ ἔπεσε τόσο χιόνι, ὥστε ἐσκέπασε ἕνα σπίτι...
Ὁ Νίκος διακόπτων:
— Καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἦσαν μέσα, δὲν ἔσκασαν;
Ὁ Κώστας εἰρωνικῶς:
— Πῶς νὰ σκάσουν, ἀφοῦ ἔκανε τέτοιο κρύο;

Ἡ Σκαπάνισσα Βασιλικὴ Π. Γυφτοπούλου. Τῆς Υ. Θ. Α.

τοῦ βαποριοῦ ἔχτισε καὶ τό... παλάτι του!

Οἱ ἄγριοι τὸν νόμιζαν θεὸ ἀφοῦ μποροῦσε νὰ σκοτώνη ἀπὸ μακριὰ τὰ πουλιὰ καὶ τὰ θηρία κι' ἀφοῦ ἔβαζε νὰ τραγουδᾷ αὐτὸ τὸ «μαγικὸ» κουτί, τὸ ραδιόφωνο.

«Μπάμ» καὶ κάτω.

Σιγὰ-σιγὰ ὅλο τὸ χωριό... ἐκπολιτίστηκε, κι' αὐτὸς ἦταν ἕνας πραγματικὸς βασιλῆας...

Ἔμαθε μὲ τὸν καιρὸ νὰ συνεννοῆται μὲ τοὺς ἀγρίους καὶ τὸ μεγάλο του ὄνειρο τώρα ἦταν νὰ βρῇ πολὺ χρυσάφι καὶ διαμάντια κι' ἔπειτα νὰ φτιάξῃ ἕνα μεγάλο καραβάκι, μιὰ μεγάλη βάρκα καὶ νὰ γυρίσῃ πίσω πλούσιος στοὺς γονεῖς του...

Μιὰ μέρα πιὰ κατάφερε νὰ δώσῃ στὸν ἀρχηγὸ νὰ καταλάβῃ τί γύρευε...

Ὁ ἀρχηγὸς τότε τὸν ὡδήγησε μέσα στὴ ζούγκλα, ἀνάμεσα ἀπὸ θηρία, φαρμακερὰ φίδια, γκρεμνοὺς καὶ ποτάμια, σὲ μιὰ μυστηριώδη σπηλιά...

Δυὸ μεγάλα φίδια φύλαγαν τὴν πόρτα τῆς σπηλιᾶς. Ἀλλὰ μὲ μερικὲς τουφεκιὲς ὁ Λεμονῆς κατάφερε νὰ τὰ σκοτώσῃ...

Τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἀντίκρυσαν τότε τὰ μάτια του;

Τί διαμάντια, τὶ μαργαριτάρια μεγάλα σὰν καρύδια, τί ρουμπίνια, χρυσάφια, θησαυροὶ ποὺ οὔτε στὸ ὄνειρό του δὲν τὰ εἶχε ἰδῆ οὔτε ὁ μαχαραγιᾶς τῆς Καπουρτάλας!!!

Ὁ Λεμονῆς τρελλάθηκε. Ἐπὶ τέλους νά τὸ ὄνειρό του, βρῆκε τὸν θησαυρό... Γιόμισε λοιπὸν τὶς τσέπες του μὲ ὅ,τι διάλεξε καὶ ἔφυγε μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ φτιάξῃ πρῶτα τὴ μεγάλη του βάρκα κι' ἔπειτα νὰ 'ρθῇ νὰ πάρῃ τὸν θησαυρό του καὶ νὰ φύγῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 3ον
ΜΙΑ ΦΟΒΕΡΗ ΠΥΡΚΑΪΑ...

Ὁ Λεμονῆς ἦταν εὐτυχής! Ἄ, ὅλα κι' ὅλα, εἶχε καταφέρει νὰ βρῇ ἐπὶ τέλους τὸν θησαυρὸ ποὺ θὰ τὸν ἔκανε τὸν πιὸ πλούσιο ἄνθρωπο τοῦ κόσμου...

Ρίχθηκε λοιπὸν μὲ κέφι στὴ δουλειὰ γιὰ νὰ κάνῃ μιὰ μεγάλη βάρκα σὰν μαοῦνα, γιὰ νὰ γυρίσῃ μὲ τὰ πλούτη του στὸ σπίτι του...

Σὲ λίγον καιρὸ ἡ βάρκα ἦταν σχεδὸν ἕτοιμη, ἀλλά...

Ἡ μοῖρα καμμιὰ φορὰ ζηλεύει τὴν εὐτυχία, παιδιά μου...

Ἕνα ἀπόγευμα τὴν ὥρα ποὺ ὁ βασιλῆας ὁ Λεμονῆς ἦταν στὸ κυνῆγι μέσα στὴ ζούγκλα, ἔπιασε στὸ χωριό του μιὰ φοβερὴ πυρκαϊά...

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχὲς)

Ἔπεσαν καὶ τὸν προσκύνησαν.

Γιά νά μαθαίνετε

Αἴνιγμα

Τρεῖς τὴν πιάνουν καὶ γεννᾶ
μὰ ὅμως πρῶτα πίνει.
Μαῦρα τὰ κάνει τὰ παιδιὰ
καὶ πίσω της τ' ἀφίνει.
Τί εἶναι;

Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀκροστιχὶς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Ἕλληνα ποιητήν.

1) Ὄρος τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται συχνὰ ἀπὸ τὴν ποιητὴν εἰς τὰ ἔργα του. 2) Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας καὶ σχέδιον. 3) Προφήτης. 4) Νῆσος τοῦ ΝΑ. Αἰγαίου. 5) Κατοικίδιον πτηνόν. 6) Πόλις τῆς Β. Ἑλλάδος.

Μ. ΘΩΜΑΣ

Κρυπτογραφικὸν

123456789	= Υἱὸς ἥρωος.
563469	= Ἀκρωτήριον.
914556	= Βασιλικόν...
15256	= Μέρος τοῦ ὅλου.
38789	= Στρατιωτικὴ μονάς.
5236	= Φροῦτο.
5672	= Ἡ ἐν Ἰσσῷ...
2789	= Δὲν ἀκούεται ἀπὸ τοὺς κουφούς...

Κ. Β. ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 17ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1 Παρίσιοι—γά, 2 ἐν—σί—Ἴων, 3 Λαμία—νά, 4 Ἐσκιμῶοι, 5 Πῶλ—Σάν, 6 Ἰανός, 7 δάσος—δράμα, 8 Σ Σ—ἴσα—ΙΡ, 9 Σιάμ—ἄχ, 10 ἦν—ρίς, 11 πάσάν—σῶος. Καθέτως 1 Πελοπίδας, 2 ἀνά—ἶνα, 3 μέλισσα, 4 Ἶρις—δομῆς, 5 ἀκρίς—νά, 6 ἴς—ἴα, 7 οἱ—μηνός, 8 Σῶ—δράσις, 9 Ὄσσα—Σῶ, 10 γωνία—μία, 11 ἀνά—Νέαρχος.

ΤΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Εἰς τὰς στήλας τῶν αἰνιγματικῶν ἀσκήσεων θὰ δημοσιεύωμεν τακτικὰ λαϊκὰ αἰνίγματα. Οἱ ἀναγνῶσται μας μποροῦν νὰ μᾶς στέλλουν συλλογὰς μὲ ἀσκήσεις αὐτοῦ τοῦ εἴδους, σὲ ξεχωριστὸ ἀπὸ τὴν ἄλλη συνεργασία τους χαρτί. Θὰ γίνεται ὅμως αὐστηρὰ ἐπιλογὴ καὶ θὰ δημοσιεύωνται τὰ πραγματικὰ λαϊκὰ αἰνίγματα, καὶ ὄχι αἰνίγματα ποὺ ἐγράφησαν ἀπὸ διάφορους στὴν καθαρεύουσα καὶ ἐδημοσιεύθησαν κατὰ καιροὺς σὲ περιοδικά.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως: 1 Τὸ περιοδικό μας — ὁ Πατέρας μας. 2 Ναυτικὸν παράγγελμα — ταῖς ὁποίαις — Στρατηγὸς τοῦ Ναπολέοντος — ἐκτός. 3 Ἥμερον ζῶον (καθ.) — ἀρχικὰ ὀρειβατικοῦ Συλλόγου. 4 Ζῶον (ἀρχ.) — μία τῶν Κυκλάδων — καὶ (ἀρχ.). 5 Πόλις τῆς Δ. Γερμανίας — τροφὴ — ὁ σώζων. 6 Ἀνώνυμος ἑταιρεία — ΠΠ. 7 Ποταμὸς τῆς Γερμανίας — δὲν ξυρίζεται ποτὲ (κλητ.). 8 Δημητριακὸν (δημ.) — χειμωνιάτικο ροῦχο. 9 Νότα — ἀπαγορευτικὸν — ἀντωνυμία — ἄνθη. 10 Θόρυβος, ταραχὴ (δημ.). 11 Μὴν προχωρεῖς — ὀπτασίαι.

Καθέτως: 1 Κάτι νέον. 2 Αὐτοῦ ἔνδοξότης. 3 Ἤπειρος. 4 Νότα—ἀντωνυμία—ἀρχαία θεά. 5 Ἥρως τοῦ Ὁμήρου—νανούρισμα...—δικά σου. 6 Αἰγυπτιακὴ θεότης—ΕΟ—ὅρος τοῦ σκακιοῦ. 7 Ξύνω—φόρμα. 8 Τρέξιμο ὑγροῦ. 9 Ἀρχικὰ ὀργανώσεως—ὀρθόν. 10 Στάσιμα ὕδατα—ΠΠ—ἐποχή. 11 Ἄρθρον—σιδηροδρομικὴ Ἑταιρεία—δικά σου. 12 Ὑποθετικὸν—ἄρθρον—βεβαιωτικόν. 13 Φωτιστικὸν μέσον. 14 Προτρεπτικόν. 15 Ἐκστρατεία πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ἁγίων τόπων.

Χρωματίσατε

Χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου βλέπετε:

1 μὲ μαῦρο,
2 μὲ πράσινο,
3 μὲ κίτρινο,
4 μὲ κόκκινο ἀνοικτό,
5 μὲ κόκκινο,
6 μὲ μπλέ,
7 μὲ γκρίζο.

Τὰ μέρη ποὺ ἔχουν 0 θὰ μείνουν λευκά.

Ἀπορίες

— Ποιὰ νῆσος γράφει;
— Πότε βάλλω τὴν πρόθεσιν «πρός»;
— Ποιὰ νῆσος κυνηγᾶ;
— Ποιὸ ἀκρωτήριον θερίζει;
— Ποιὰ πόλι βάζομε στὸ φαγητό;

Λάθη

Ἀνάμεσα στὶς φράσεις ποὺ θὰ διαβάσετε παρακάτω, ὑπάρχουν μερικὲς λέξεις λανθασμένες. Μπορεῖτε νὰ τὶς βρῆτε καὶ νὰ τὶς διορθώσετε, ὥστε νὰ γίνουν οἱ φράσεις σωστές;

1. Ἐπῆρε τὸ κόκκινο γιὰ νὰ κοκκινήσῃ...
2. Ἔπεσε κι' ἔσπασε τὴν κοίτη του...
3. Ἐπειδὴ ἔτρεχε μὲ μεγάλην ὀσμὴν ἔπεσε κι' ἐτρύπησε ἄσχημα...
4. Μητέρα, στὸ φαγητό μου ἔπεσε μιὰ γίδα...

Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

Μαγικαὶ λέξεις

Σταῦρο, Διαμαντῆ, Γιάννη, Μαρία ἐλᾶτε νὰ φᾶμε.
— Τί θὰ φᾶμε;
— Μὰ σᾶς εἶπα.

Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

Ὀλίγη εὐθυμία

ΗΤΑΝ ΕΝ ΤΑΞΕΙ!

— Τάκη, τὸ μῆλο ποὺ σοῦ ἔδωσα, τὸ καθάρισες;
— Τὸ καθάρισα μητέρα.
— Καὶ τὶς φλοῦδες τί τὶς ἔκαμες; Δὲν τὶς βλέπω πουθενά.
— Τὶς ἔφαγα ὕστερα!

ΣΩΣΤΟΤΑΤΑ

— Τί μέρα πέφτει ἡ γιορτή σου, Μίμη;
— Τοῦ ἁγίου Δημητρίου!

ΜΕΓΑΛΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ὁ Νίκος εἶχε πάει γιὰ πρώτη φορὰ στὸν κινηματογράφο. Καὶ ὅταν εἶδε, στὸ πανὶ τὴν προβολὴ ἑνὸς δάσους ποὺ εἶχε πιάσει φωτιά, ἔβαλε τὶς φωνές:

— Σβῆστε τὴ φωτιά! Θ' ἀρπάξῃ φωτιὰ τὸ πανί.

ΠΕΡΙΕΡΓΟ ΠΡΑΓΜΑ

— Τί τρέχει, Πέτρο; Γιατί φωνάζει ὁ ἀδελφός σου ὁ Τάκης;
— Καλὲ μητέρα, τὸ Εὐαγγέλιο δὲ λέει νὰ δίνουμε τὸ μισὸ ἀπ' ὅ,τι ἔχουμε στὸν ἀδελφό μας; Θέλησα λοιπὸν κι' ἐγὼ νὰ δώσω τὸ μισό μου μουρουνόλαδο στὸν Τάκη κι' ἐχάλασε τὸν κόσμο. Δὲν τὸ θέλει!

ΟΥ ΠΑΝΤΟΣ ΠΛΕΙΝ...

Ὁ Μπάρμπα-Μαθιὸς θέλησε νὰ μιμηθῇ τοὺς φιλάθλους ποὺ κάνουν μπάνιο καὶ τὸν χειμῶνα. Μιὰ μέρα δοκίμασε καί...

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

Δυὸ παπάδες, ἕνας χριστιανὸς κι' ἕνας ἑβραῖος, μάλωναν ποιοὶ ἔχουν περισσότερες γιορτές, οἱ χριστιανοὶ ἢ οἱ ἑβραῖοι. Στὸ τέλος ἀπεφάσισαν, γιὰ νὰ μὴ μαλώνουν ἄδικα, νὰ λέῃ ἕνας-ἕνας μιὰ γιορτὴ καὶ νὰ τραβάῃ μιὰ τρίχα ἀπ' τὰ γένεια τοῦ ἄλλου... Ἀφοῦ λοιπὸν εἶπε καθένας μερικὲς γιορτές, λέει ὁ χριστιανός:

— Ἐμεῖς ἔχουμε καὶ τῶν ἁγίων Πάντων!

Καὶ τραβάει ὅλα τὰ γένεια τοῦ ἑβραίου!

Διασκεδάζοντας

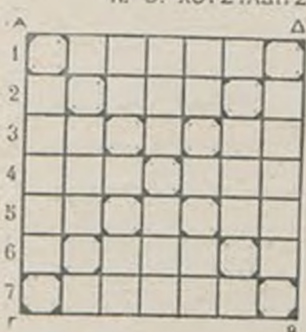
Δικτυωτὸν

Ὁ ρ ι ζ ο ν τ ί ω ς : 1 Ἀρχαῖον, μεταχειρισμένο.
2 Τὸ ρολόγι τῶν χωρικῶν.
3 Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ ποδοσφαιρικὸς Σύλλογος τῶν Ἀθηνῶν.
4 Ἱερὸν σύμβολον τοῦ Χριστιανισμοῦ.
5 Τὸ ἀρχαιότερον γνωστὸν ἐκ τῆς Π. Διαθήκης ὑπερωκεάνειον...
6 Κάτοικος τῆς Ἑλλάδος.
7 Ὁ πιστὸς σύντροφος τοῦ μελετηροῦ ἀνθρώπου.

Δ ι α γ ω ν ί ω ς : Α—Β Θεὸς τοῦ Ἅδου. Γ—Δ Ἀρχαία πόλις τῆς Ἀσίας, περίφημος γιὰ τοὺς κρεμαστούς της κήπους.

Καὶ αἱ ἐννέα ζητούμεναι λέξεις ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἑπτὰ γράμματα (ἕνα σὲ κάθε τετραγωνίδιο).

Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Ἡ μητέρα κύτταξε μ έ σ α σ τ ὴ σόμπα καὶ εἶπε ἀνήσυχη:

— Μίμη, ἡ σόμπα μας κοντεύει νὰ σβήση καὶ δὲν ἔχουμε ἄλλο ἀνθρακίτη.

— Μὴ στενοχωριέσαι μητέρα. Αὐτὴ ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἔρχεται ὁ....

Θέλετε νὰ βρῆτε ποιὸν εἶδε ὁ μικρὸς καὶ ἔσπευσε νὰ καθησυχάση τὴ μητέρα του; Εἶναι πολὺ εὔκολο.

Ἑνῶστε μὲ τὸ μολύβι σας, προσεκτικά, τὶς κουκίδες τοῦ σχεδίου. Θὰ ἀρχίσετε ἀπὸ τὸ 1, θὰ τραβήξετε γραμμὴ στὸ 2, ἔπειτα στὸ 3, στὸ 4, στὸ 5 καὶ συνέχεια στὶς κουκίδες τῶν ἄλλων ἀριθμῶν, μὲ τὴ σειρά τους.

Ὅταν τελειώσετε, στὸ 96, θὰ δῆτε τὸ πρόσωπο ποὺ ζητεῖτε, σὲ μιὰ στάσι ποὺ θὰ σᾶς διαφωτίση γιὰ τὸ ἐπάγγελμά του...

Ἐπειδὴ σὲ ὡρισμένα σημεῖα οἱ κουκίδες εἶναι πολὺ κοντὰ ἡ μία στὴν ἄλλη, οἱ γραμμὲς πρέπει νὰ τραβηχθοῦν μὲ ψιλὸ μολύβι, γιὰ νὰ μὴ μπερδεφτοῦν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου.

Στὸ τέλος, χρωματίσατε τὴν εἰκόνα μὲ τὰ κραγιόνια σας, σύμφωνα μὲ τὸ γοῦστο σας.

Ἀναγραμματισμὸς

Ἀκοῦς ποίησι ὑψηλὴ
θαυμάσια μουσικὴ
κι' εὐθὺς ἔπειτα κοιμᾶσαι.
Πῶς συνέβη τέτοιο πρᾶμα
ἐνῷ ἄλλαξ' ἕνα γράμμα;
Ἂν δὲν τὤβρης κουτὸς θἆ-
[σαι...

Χ. ΠΑΓΚΑΛΟΥ

Μεταμορφώσεις

Ἡ Δῆλος διὰ τριῶν μεταμορφώσεων νὰ γίνη Πόρος.

Ὁ Πόρος διὰ τριῶν μεταμορφώσεων νὰ γίνη Τῆνος.

Π. Ε. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑΣ

Δευτεροστιχὶς

Τὰ δεύτερα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀγαπητὸν καὶ σεβαστόν μας πρόσωπον.

1) Ἦτο ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς. 2) Ἥρως τῶν Ἑβραίων. 3) Λιμὴν τῆς Ἀλβανίας. 4) Ἀποτελεῖται ἀπὸ ὅλους μας. 5) Λόφος τῆς Καινῆς Διαθήκης. 6) Μία τῶν ἠπείρων.

Ι. Π. ΠΟΛΑΚΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 17ου ΦΥΛΛΟΥ

Λ ά μ α : Ὁριζοντίως 1 Αἴολος, 2 νά, 3 γά—τό, 4 ἄρ—Α. Σ.Ο., 5 ΙΓ, 6 οἱ, 7 Ναρσῆς. Καθέτως 1 Αἰγαῖον, 2 ἀργία, 3 ὄν, 4 τά—ἴς, 5 ὄνος, 6 σά—ὄφις.

Λ ε ξ ί γ ρ ι φ ο ς : Κρασί (κρά—σί).

Α ἴ ν ι γ μ α : Τὸ σταφύλι.

Ἐ ρ ω τ ή σ ε ι ς : Ὁ Ἀδάμ, ἡ Εὔα, τὸ ἦτα.

Π ο ι κ . ἀ κ ρ ο σ τ ι χ ί ς : Ἀγγλία (Ασπίς, ἌΓκυρα, λαΓός, ΦινΛανδΊα, καρδΙα, ΕὐρώτΑς).

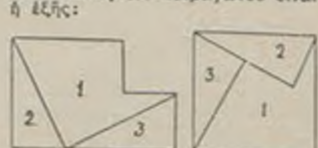
Σ τ ο ι χ ε ι ό γ ρ α φ ο ς : ἀμνός—θάμνος.

Κ ρ υ π τ ο γ ρ α φ ι κ ό ν : Νεάπολις, Ἱσπανία, Νεῖλος, Ἠλιάς, Ὄσσα, Ἀσία, λεία.

Ἀ κ ρ ο σ τ ι χ ί ς : Ἄνδρος (Ἀθῆναι, Νέστος, Δίρφυς, Ρόδος, Ὄσσα, Σέρραι).

Ν α ὶ ἢ ὄ χ ι : 1, 2 ὄχι, 3, 4 ναί.

Ἡ λύσις τοῦ τετραγώνου εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ὀλίγη εὐθυμία

ΠΩΣ ΠΗΓΑΙΝΕ...

Ὁ θεῖος ρωτᾶ τὸν μικρό του ἀνεψιό:

—Ἔ, πῶς πᾶς στὸ σχολειό σου, Κωστάκη;

— Μὲ τὸ τράμ!

ΣΟΒΑΡΟΣ ΛΟΓΟΣ...

— Γιατί, Ἑλενίτσα, δὲν πῆγες σήμερα σχολεῖο;

— Εἶχε δουλειὰ ἡ μαμά μου.

—Ἔ, καὶ τί σχέσι ἔχει αὐτό;

— Μὰ ἔκανε γλυκίσματα!

ΑΦΕΛΕΙΑ

Ὁ Μιχαλάκης ποὺ εἶχε παρακολουθήσει μιὰ κηδεία, ρωτᾶ:

— Μητέρα, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ καλά τους φορέματα πεθαίνουν;

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

Δυὸ μικροὶ φίλοι παρακολουθοῦσαν κάποια μέρα ἕνα καράβι ποὺ ἔμπαινε στὸ λιμάνι τοῦ Πειραιῶς. Ξεχώριζε ἀπ' τ' ἄλλα καράβια γιατί ἦταν βαμμένο κόκκινο, πρᾶγμα ποὺ ἐξέπληξε τοὺς φίλους.

— Πρώτη φορὰ βλέπω κόκκινο πλοῖο εἶπε ὁ ἕνας. Γιατί τὸ ἔβαψαν ἔτσι;

—Ἄ, μπᾶ! Δὲν τὸ ἔβαψαν... Θὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα!

ΤΟ ΛΕΕΙ Η ΛΕΞΙΣ

Ὁ κ α θ η γ η τ ή ς : Τί ἔκαμναν παιδί μου, αὐτοὶ οἱ ρ α ψ ω δ ο ί ;

Ὁ μ α θ η τ ή ς (μετὰ σκέψιν): Ἔρραβαν καὶ τραγουδοῦσαν!

ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΤΙΛΗΨΙΣ!

Ἦταν ἡ ὥρα τῶν Ἑλληνικῶν. Ὁ καθηγητὴς παρέδιδε ἀπὸ τὰ «Ἀπομνημονεύματα Ξενοφῶντος». Κι' ἀφοῦ διηγήθηκε τὴ βιογραφία τοῦ Σωκράτους εἶπε.

—Ἅμα διαβάσετε τὸ βιβλίο αὐτό, ποὺ τὸ ἔγραψε ὁ Ξενοφῶν ἀπ' ὅσα ἐνθυμεῖτο γιὰ τὸν διδάσκαλό του, θὰ σχηματίσετε τὴν εἰκόνα τοῦ Σωκράτους.

— Κύριε! ἐφώναξε τότε ἕνας μαθητής, τὴν εἰκόνα τὴν ἔχει στὸ πρῶτο φύλλο!

Ὁ «Ταῦρος»

Ὁ ρ ι ζ ο ν τ ί ω ς :

1 Παρὰ τὸν ἀσύρματον τηλέγραφον, χρησιμοποιεῖται ἀκόμη, ἰδίως εἰς τοὺς στρατούς, γιὰ τὴν μετάδοσι εἰδήσεων. 2 Μέσα, πρὸς τὰ μέσα—ΥΙ. 3 Μέτρον ἐπιφανείας — ἀντωνυμία β' πρόσωπον. 4 Νότα βυζαντινῆς μουσικῆς — οἰνοπνευματώδες ποτόν. 5 Προστατεύει τοὺς φιλησύχους πολίτας καὶ καταδιώκει τοὺς ταραξίας.

Κ α θ έ τ ω ς :

1 Πόλις τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης. 2 Τίτλος Ἀθηναιοῦ φυλάρχου. 3 Νότα εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς. 4 Κλωστή (ἀρχ.)— Καλῶς (ἀρχ.). 5 Ἰρλανδὸς συγγραφεύς. 6 Σύμφωνον, ὅπως προφέρεται. 7 Προσωποποίησις τοῦ Ἀμερικανοῦ. 8 Μικρὸ ποταμάκι... 9 Εὐνοϊκὰ (ἀρχ.).

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΔΙΑ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ Ε. Ο. Ν. ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ἡ Διοίκησις Ἀττικοβοιωτίας συνεχίζουσα τὸ ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα ἐτέλεσεν ἐν Ναυστάθμῳ ἀγῶνα μεταξὺ Μικτῶν Ὑποδιοικήσεων Μεσογείων καὶ Σαλαμῖνος, ἀναδειχθείσης νικητρίας Ὁμάδος τῆς τελευταίας.

Κατ' αὐτὸν παρέστησαν ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως, ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Σαλαμῖνος, ὁ Ἐπιτελὴς Διευθυντὴς τοῦ ΙΙ Γραφείου.

Πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ ἀγῶνος ἐγένετο ἐπιθεώρησις καὶ παρέλασις ἐνώπιον τῶν ἀνωτέρω ὁλοκλήρου τῆς Δυνάμεως Ναυστάθμου μετὰ τῆς Μουσικῆς, μεθ' ἣν ἐγένετο ἡ ἔπαρσις τῆς Σημαίας, ἡ ἀπαγγελία τοῦ ὅρκου, παιανιζούσης τῆς Μουσικῆς τοὺς Ὕμνους τῆς Νεολαίας καὶ τὸν Ἐθνικόν. Ἐθαυμάσθη ἡ ἄψογος ἐκτέλεσις τῶν κινήσεων, ἡ ζωηρότης τῆς ὅλης ἐμφανίσεως καὶ ἡ μετ' ἀπολύτου πειθαρχίας καὶ τάξεως ἐκτέλεσις τοῦ ὅλου προγράμματος.

ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΑ

Συνηντήθησαν εἰς φιλικὸν ἀγῶνα πετοσφαίρας διάφοροι ὁμάδες τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν μὲ τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα:

Κατὰ τὴν συνάντησιν τῆς ὁμάδος τῆς Νομικῆς Σχολῆς μετὰ τῆς ὁμάδος τοῦ Χημείου νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη διὰ 14—16, 15—11, 15—10. Ἐπίσης κατὰ τὴν συνάντησιν τῶν ὁμάδων τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς καὶ Νομικῆς νικήτρια ἀνεδείχθη καὶ πάλιν ἡ τῆς Νομικῆς Σχολῆς μὲ τὰ ἀποτελέσματα 15—3, 15—9.

Ἀθλήτριαι Φαλαγγίτισσαι Σερρῶν παίζουσαι πετόσφαιραν.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ἐξακολουθοῦν νὰ καταφθάνουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων ἀνωμάλου δρόμου διαφόρων Περιφερειακῶν Διοικήσεων, εἰς τὰς ὁποίας λόγῳ τῆς ἐπικρατούσης κακοκαιρίας ἡ ἐκτέλεσίς των εἶχεν ἀναβληθῆ δι' ὀλίγας ἡμέρας. Τὰ ληφθέντα μέχρι τῆς στιγμῆς ἀποτελέσματα κατὰ Περιφερειακὰς Διοικήσεις εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

ΠΥΡΓΟΣ. — Ὁ προκηρυχθεὶς ἀγὼν τοῦ ἀνωμάλου δρόμου 5000 μ. μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πύργου ἐγένετο μετὰ πάσης ἐπιτυχίας.

Ἀφετηρία τοῦ ἀγῶνος εἶχε ὁρισθῆ τὸ κτῆμα Μονοκρούσου, τέρμα δὲ τὸ γήπεδον «Ἡρακλέους». Κατὰ μῆκος τῆς διαδρομῆς Φαλαγγῖται τοποθετηθέντες ἐνωρίτερον ὑπεδείκνυον εἰς τοὺς δρομεῖς τὴν κατεύθυνσιν.

Φαλαγγῖται δρομεῖς τῆς Περ. Δ. Ἠλείας εἰς τὸν ἀγῶνα ἀνωμάλου δρόμου.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν κριτῶν μετὰ τοῦ ἐφόρου ἐπέβαινον αὐτοκινήτου καὶ προηγοῦντο τῶν δρομέων. Καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν οἱ δρομεῖς ἐπευφημοῦντο ὑπὸ τοῦ συγκεντρωθέντος πλήθους τὸ ὁποῖον τοὺς ἐνίσχυε ποικιλοτρόπως.

Εἰς τὸν ἀγῶνα ἔλαβον μέρος 13 δρομεῖς διαφόρων Σχηματισμῶν, τούτους δὲ ἀνέμενον εἰς τὸ τέρμα οἱ ἐπίσημοι καὶ πολλοὶ φίλαθλοι οἱ ὁποῖοι τοὺς ὑπεδέχθησαν μετὰ χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν.

Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:
1) Μπαντούνας Ἰωάννης, Πύργου. 2) Σπερδόπουλος Γεώργιος, Πύργου. 3) Δάρας Βασ., Ἀμαλιάδος. 4) Μαρκόπουλος Νικόλ., Ἀμαλιάδος. 5) Γεωργόπουλος Γεώργ., Πύργου. 6) Τσόπελας Δημ., Πύργου. 7) Κατσάλης Γεώργ., Πύργου. 8) Γεωργᾶτος Δημ., Ἀμαλιάδος.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀγώνων ἐκλήθησαν ὀνομαστικῶς οἱ δρομεῖς καὶ ἐδέχθησαν τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐπιτροπῆς.

ΕΔΕΣΣΑ.— Κατὰ τὸν ὁμαδικὸν ἀγῶνα ἀνωμάλου δρόμου ἀποστάσεως 4.000 μέτρων, τὸν διεξαχθέντα μεταξὺ τῶν ὁμάδων τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἐδέσσης καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Γιαννιτσῶν, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ βαθμοὺς 20 ἔναντι 8 τῆς δευτέρας.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ. — Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐτελέσθησαν εἰς τὸ Ναύπλιον ποδηλατικοὶ ἀγῶνες α' κατηγορίας ἐπὶ ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων μὲ τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

1) Κουτρουμπῆς Ἀπόστολος Ὑπ)σεως Ἄργους 61' 2''. 2) Παλαιολόγος Δ. Ὑπ)σεως Ναυπλίας 62' 2''. 3) Τσάκωνας Λουκᾶς Ὑπ)σεως Ἄργους 64'. 4) Ἠλιόπουλος Γ. Ὑπ)σεως Ναυπλίας 70'. 5) Ἰωαννίδης Ὑπ)σεως Ἄργους 74'.

Τοὺς ἀγῶνας καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν παρηκολούθησε πλῆθος κόσμου.

— Ἐτελέσθησαν ἐπίσης οἱ λόγῳ τῆς κακοκαιρίας ἀναβληθέντες ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου α' κατηγορίας ἐπὶ ἀποστάσεως 5.000 μ. Εἰς τοὺς ἀγῶνας ἔλαβον μέρος Φαλαγγῖται τῶν Ὑπ)σεων Κορινθίας, Ἄργους καὶ Ναυπλίας. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διεξαχθέντος ἀγῶνος ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

1) Κολιάκος Ἰωάν. Ὑπ)σεως Κορινθίας, 2) Παντελάκης Ἰωάν. Ὑπ)σεως Ναυπλίας, 3) Ζαχαρόπουλος Νικόλαος Ὑπ)σεως Ἄργους, 4) Δέδες Ὄθων Ὑπ)σεως Ναυπλίας, 5) Παπαφίλης Κων)τῖνος Ὑπ)σεως Κορινθίας καὶ 6) Ἑλένης Ἰωάννης Ὑπ)σεως Κορινθίας.

ΧΑΛΚΙΣ. — Τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐτελέσθησαν οἱ ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου ἀποστάσεως 4.000 μέτρων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Εὐβοίας μὲ τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

1ος) Φροίξος Κοντογιάννης 14' 40'' τῆς 45ης Φάλαγγος Βάκη, 2ος) Παρασκευᾶς Μπαλᾶνος 15' 55'' τῆς 353 Φάλαγγος Μιαούλη, 3ος) Ἀθαν. Καραμῆτσος 15' 30'' τῆς 353 Φάλαγγος Μιαούλη.

Ἐξ ἄλλου, τὰ ἀποτελέσματα ἀνωμάλου δρόμου β' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν (ἀπόστασις 2.500 μ.) ἔχουν ὡς ἑξῆς:

1ος) Ἀναστ. Παλαιολόγος 10' 15'' τῆς 45ης Φάλαγγος Βάκη, 2ος) Δημ. Καρογιάννης 10' 30'' τῆς 45ης Φάλαγγος Βάκη, 3ος) Λάμπρος Θάνου 11' 45'' τῆς 353ης Φάλαγ. Μιαούλη.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ. — Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐγένοντο ἐν τῇ Πλατείᾳ Ἑνώσεως (Μαΐτλανδ) οἱ προαναγγελθέντες ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες τῶν ἀθλητικῶν ὁμάδων τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀργοστολίου - Ληξουρίου. Νικήτρια τῶν ἀγώνων ἀνεδείχθη ἡ 209η Φάλαγξ Ληξουρίου διὰ τερμάτων τριῶν ἔναντι δύο τῆς 208ης Φάλαγγος Ἀργοστολίου.

Ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας ποδοσφαίρου Κεφαλληνίας.

Ἐπίσης ἐγένετο καὶ ὁ ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου 5 χιλιομέτρων, ἀποτελέσματα τοῦ ὁποίου ἔχουν ὡς κάτωθι:

1) Μαρ Δεστούνης (Φάλαγγος Ληξουρίου) 2) Διον. Ποταμιᾶνος (Ἀργοστολίου), 3) Παν. Μαζαράκης (Ἀργοστολίου) 4) Ν. Δρακᾶτος (Ἀργοστολίου) καὶ 5) Δημ. Μουρελᾶτος (Ληξουρίου).

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οι Σχηματισμοί Πρωτευούσης

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος κ. Ἀλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος προσέφερε πέντε χιλιάδας (5.000) δραχμὰς ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας εἰς μνήμην τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Βασιλόπαιδος Χριστοφόρου.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ

Διὰ διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ ὠνομάσθη συνεργάτης χρυσοῦ σήματος τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. ὁ ἐν Ἀθήναις καθηγητὴς κ. Ἰωάν. Φραγκιδάκης.

[illegible]

Ἐνώπιον πυκνοῦ ἀκροατηρίου ἐπισήμων καὶ σπουδαστῶν, τὴν 23ην παρελθόντος μηνὸς εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τῆς Α.Σ.Ο.Ε.Ε. ἔκαμε τὸ ἐναρκτήριόν του μάθημα ὁ Καθηγητὴς κ. Ἀνδρεάδης μὲ θέμα «Τὸ Νέον Κράτος καὶ ἡ διοικητικὴ δικαιοσύνη». Τὸ μάθημα ἐτίμησαν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας κ. Μανιαδάκη, ὁ Ὑφυπουργὸς παρὰ τῷ Πολιτικῷ Γραφείῳ κ. Μπούρμπουλης, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Σιδηροδρόμων κ. Νικολαΐδης, ὁ Ὑφυπουργὸς Ἀγορανομίας κ. Ζαφειρόπουλος, ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ Πρύτανις καὶ ἡ σύγκλητος τῆς Σχολῆς, καθὼς καὶ ἅπαντες οἱ Καθηγηταὶ αὐτῆς.

Εἰς τοὺς ἐπισήμους ἀπέδωσαν τιμὰς παρατεταγμένοι πρὸ τῶν προπυλαίων τῆς Σχολῆς καὶ ἐντὸς τῆς αἰθούσης δύο λόγοι τῆς Ὑποδιοικήσεως ΑΣΟΕΕ. τῆς ΔΑΣ. Τὴν ἑβδόμην ὥραν προσῆλθεν ὁ Ἀρχηγὸς γενόμενος δεκτὸς διὰ θερμοτάτων ἐκδηλώσεων ἐνθουσιασμοῦ ἐκ μέρους τῶν ἀσφυκτικῶς πληρούντων τὸ ἀμφιθέατρον σπουδαστῶν - Φαλαγγιτῶν. Ὁ κ. Καθηγητὴς ἀφοῦ ὡμίλησε διὰ μακρῶν, ἀνεφέρθη εἰς τὴν σημασίαν τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, ὑπεγράμμισε τὰς προόδους ποὺ δι' αὐτῆς ἐπετελέσθησαν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Διοικήσεως καὶ δὴ εἰς τὴν Ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν, καὶ ἐξῆρε τὴν ἀποστολὴν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὸν ρόλον ποὺ ἔπαιξε καὶ παίζει αὐτὴ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ Ἐθνικοῦ φρονήματος.

— Εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν προκηρυχθέντα διαγωνισμὸν ἀθρόα ὑπῆρξεν ἡ συμμετοχὴ τῶν σπουδαστῶν - Φαλαγγιτῶν της.

Πολλαὶ ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐργασιῶν ὑπῆρξαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τέλειαι. Ἤδη ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας της καὶ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος θὰ δημοσιευθῶσι τὰ ἀποτελέσματα.

— Κατὰ τὴν τακτικὴν ἑβδομαδιαίαν συγκέντρωσιν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀνωτέρων Σχολῶν τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ ΙΙΙ Γραφείου αὐτῆς μὲ θέμα «Ἡ 4η Αὐγούστου καὶ αἱ σχέσεις τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς αὐτήν».

Ὁ ὁμιλητὴς ἐχαρακτήρισε τὴν μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου ὡς Δευτέραν Ἐθνικὴν ἐπανάστασιν, ἡ ὁποία ἐπῆλθε κατόπιν ἱστορικῶν αἰτίων εἰς στιγμὰς ζωτικῆς ἀνάγκης, τὴν δὲ Ε.Ο.Ν. ὡς φορέα τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚ. ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Εἰς τὴν Π.Δ.Θ.Π. ἡ ἐργασία προχωρεῖ κανονικά. Καθ' ἑβδομάδα γίνονται τὰ ὡρισμένα συμβούλια, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων δίδονται εἰς τὰς Ὑποδιοικητρίας, Τομεάρχας, τοὺς Διευθυντὰς Γραφείων καὶ τοὺς Ἐκπαιδευτάς, αἱ κατευθύνσεις τὰς ὁποίας πρέπει νὰ τηροῦν εἰς τὸ ἔργον των.

Ἡ ἐκπαίδευσις στελεχῶν καὶ πυρήνων ἐξακολουθεῖ ἐπιτυχῶς καὶ τὰ μέλη μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν παρακολουθοῦν τὰ διάφορα μαθήματα, τὰ ὁποῖα τοὺς εἶναι τόσον χρήσιμα καὶ τοὺς παρουσιάζουν νέους ὁρίζοντας.

Ὡς καὶ ἄλλοτε εἴχαμεν γράψει, τὸ ΙΙΙον Γραφεῖον προεκήρυξε διαγωνισμὸν διὰ τὴν συγγραφὴν διηγήματος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους. Ἡ συμμετοχὴ τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν ἦτο ἀρκετὰ ἱκανοποιητική. Μεγαλυτέρα τοιαύτη παρετηρήθη εἰς τὴν Υ.Θ.Ν., ἡ ὁποία ἀπέστειλεν ὡραῖα ἔργα καὶ κατέλαβε διὰ δευτέραν φορὰν τὰς α', β' καὶ γ' θέσεις. Τὰ ἀπονεμηθέντα βραβεῖα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Α' Βραβεῖον. Βασιλικὴ Βογιατζῆ Υ.Θ.Ν.

Β'. Ἁγνὴ Παύλου Υ.Θ.Ν.

Γ'. Εὐθαλία Φωτιάδου Υ.Θ.Ν. καὶ Βαρβάρα Βρέττα Υ.Θ.Ν.

Εἰς τὰς βραβευθείσας ἀπενεμήθησαν ὡς ἔπαθλα ὡραιότατα βιβλία καὶ εὐαρέσκειαι τῆς Διοικητρίας Π.Δ.Θ.Π.

Λόγῳ τοῦ μὴ ἐπικαίρου τοῦ προγράμματος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ περιοδικόν μας κατὰ τὸ τρέχον ἔτος. Ἐπιφυλασσόμεθα ὅμως διὰ τὸ ἑπόμενον. Τὸ βραβευθὲν διὰ τοῦ α' βραβείου διήγημα «Ἡ μικρὴ Σκαπάνισσα» μετεδόθη καὶ διὰ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ε.Ο.Ν.

Αἱ κριθεῖσαι ὡς καλύτεραι, μετὰ τῶν βραβευθεισῶν, ἐργασίαι θὰ ἀποτελέσουν εἰδικὸν λεύκωμα τοῦ ΙΙΙου Γραφείου τῆς Π.Δ.Θ.Π.

Ἡ Διοίκησις ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησίν της, διότι αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι κατενόησαν τὸ πνεῦμα τῶν διαγωνισμῶν της, καὶ μὲ μεγάλην προθυμίαν καὶ ἐνθουσιασμὸν προσφέρουν ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ συναισθηματικοῦ των κόσμου διὰ τὴν δημιουργίαν κάτι ἀληθινὰ ὡραίου.

Κατὰ τὸν Μάϊον θὰ βραβευθῇ ἡ Ὑποδιοίκησις ἐκείνη, ἥτις παρουσίασε τὰς περισσοτέρας συμμετοχὰς καὶ ἐβραβεύθη κατ' ἐπανάληψιν.

Εἰς τὴν Υ.Θ.Α. ἡ κίνησις εἰς ὅλους τοὺς ὑποτομεῖς ἦτο ζωηροτάτη. Ἡ ἐκπαίδευσις τῆς Τετάρτης διεξήχθη κανονικῶς, ἡ δὲ Ὑποδιοικήτρια μετὰ τῆς Ὑπασπιστοῦ της ἐπεθεώρησε τὸν 2ον, 4ον καὶ 18ον Ὑποτομέα, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο πρῶτοι ἦσαν ἄριστοι. Ἐπίσης ἡ Διευθύντης τοῦ ΙΙου Γραφείου μετέβη εἰς τὸν 3ον Ὑποτομέα, ὅπου ἡ ἐργασία διεξήγετο κανονικωτάτη καὶ μὲ ζῆλον ἐκ μέρους Φαλαγγιτισσῶν καὶ Βαθμοφόρων.

Τὰ μαθήματα Ρυθμικῆς εἰς τὰ ἐργοστάσια ἐξακολουθοῦν. Τὴν 17-1-40 ὁ 2ος Ὑποτομεὺς μετέβη εἰς τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν. Αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ 16ου Ὑποτομέως παρηκολούθησαν τὴν περιφορὰν τῆς εἰκόνος τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Τὴν 21ην παρελθόντος ὁ 9ος Ὑποτομεὺς ἐψυχαγωγήθη εἰς τὸν Βοτανικὸν κῆπον. Αἱ Σκαπάνισσαι τοῦ 5Β' Ὑποτομέως ἔκαμον μικρὸν περίπατον εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως καὶ αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐκπαιδευτικὸν περίπατον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ὅπου ἐπεσκέφθησαν τὸ Μουσεῖον.

Ὁ 10ος Ὑποτομεὺς μετέβη εἰς τὸν Ἅγ. Ἰωάννην Καισαριανῆς.

Εἰς τὴν Υ.Θ.Ν. εἰς τὸν 2ον Ὑποτομέα τὴν Τετάρτην ἡ συγκέντρωσις ἔγινε μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ μὲ ἀπόλυτη πειθαρχία Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν.

Τὴν Κυριακὴν τὸ πρόγραμμα διήρκεσε μέχρι τῆς 1 μ.μ. καὶ περιελάμβανε χορούς, τραγούδια κλπ.

Εἰς τὸν 4ον Ὑποτομέα τὴν προπαρελθοῦσαν Τρίτην ἔγινεν ἡ συγκέντρωσις τοῦ ἐργοστασίου Ἰωάννου, ὅπου αἱ ἐργάτριαι ἐψυχαγωγήθησαν καὶ ἐξετέλεσαν τὸ καθορισθὲν πρόγραμμα ὑπὸ τῆς Ὑποτομεάρχου. Τὴν ἐπομένην ἔγινεν ἡ κανονικὴ ἐκπαίδευσις τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν.

Τὴν Πέμπτην συνεκεντρώθησαν τὰ ἐργοστάσια Δημητριάδου, Λοὺξ καὶ Βιομηχανίας Μετάλλων, τὴν Παρασκευὴν τὸ ἐργοστάσιον Ἑλληνικὰ Ὑφαντήρια.

Εἰς τὸν 5ον Ὑποτομέα ὡμίλησε βαθμοφόρος μὲ θέμα «Ἡ φιλανθρωπία». Αἱ Σκαπάνισσαι τοῦ ἰδίου Ὑποτομέως κατόπιν ὁμαδικῆς συμφωνίας ἀπεφάσισαν νὰ προσφέρουν ἕνα πουλόβερ εἰς πτωχὸν ἐργάτην.

Εἰς τὸν 7ον Ὑποτομέα ἐξαιρετικὴ κίνησις παρετηρήθη κατὰ τὴν περιποίησιν καὶ φύτευσιν τοῦ κήπου τοῦ Ὑποτομέως ἐκ μέρους τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν. Ἐπίσης οἱ πυρῆνες του ἀπησχόλησαν μὲ ἐπιτυχίαν τὰς ἄλλας Φαλαγγιτίσσας, εἰς τὰς ὁποίας ἐδίδαξαν χοροὺς καὶ παιχνίδια.

Εἰς τὸν 8ον Ὑποτομέα ἔγινε συγκέντρωσις τῶν ἐργοστασίων Α.Κ.Ε.Σ. Καρύδη, Ἐλβιέλα καὶ Γλάρος. Κατ' αὐτὴν ὡμίλησεν ἡ Ὑποδιοικητὴς Νότου καὶ αἱ ἐργαζόμεναι Φαλαγγίτισσαι ἐπέρασαν εὐχάριστα, ἀδελφωμένες. Ἄλλαι Φαλαγγίτισσαι ἔκαμαν πορείαν ἕως τὸ Φάληρον καὶ Σκαπάνισσαι εἰς Ν. Σμύρνην. Παρηκολούθησαν ὁμιλίαν εἰς τὴν Λέσχην Κωνσταντινουπολιτῶν.

Εἰς τὸν 9ον Ὑποτομέα τὴν Κυριακὴν εἶχεν ὀργανωθῆ μικρὰ ἐκδρομὴ μὲ ποδήλατα εἰς τὸ Ν. Φάληρον μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Τετράρχην.

Ἑξῆντα Φαλαγγίτισσαι ἐπεσκέφθησαν τὸ Μουσεῖον τοῦ βασιλέως Γεωργίου Α'. Αἱ ὑπόλοιποι Φαλαγγίτισσαι μὲ τὴν Ὑπ)άρχην ἔκαμαν πορείαν ἕως τὸ Μνημεῖον τοῦ Φιλοπάππου.

Εἰς τὸν 10ον Ὑποτομέα τὸ Σάββατο ἡ Φαλαγγίτισσα Δ. Μπαρδοπούλου συνεκέντρωσεν εἰς τὸν Ὑποτομέα περὶ τὰ 45 Σκαπανάκια, θέλουσα νὰ τοὺς μάθῃ τραγούδια καὶ νὰ διοργανώσῃ μίαν ἑορτήν. Ἐγένετο συγκέντρωσις ἐργαζομένων, εἰς τὰς ὁποίας ὡμίλησεν ἡ Ὑποτομεάρχης καὶ τὰς διεσκέδασε μὲ ὡραῖα παιχνίδια.

Εἰς τὴν Υ.Θ.Β. αἱ συγκεντρώσεις ἔγιναν τὴν ὁρισθεῖσαν ὥραν καὶ ἐφηρμόσθη τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως. Αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ 5ου Ὑποτομέως μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος ἠσχολήθησαν μὲ ἐθελοντικὴν ἐργασίαν εἰς τὰ μαθητικὰ συσσίτια τῆς Ν. Ἐρυθραίας.

Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν. ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΜΠΗΣ

Πρὸ ἡμερῶν ἐγένετο συγκεκροτημένη ἐξόρμησις τῶν Φαλάγγων τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς πρὸς ἀποτελεσματικὴν καταπολέμησιν τῆς κάμπης εἰς τοὺς πρασίνους χώρους τῆς πόλεως.

Εἰς τὴν ὡραίαν ὑπὲρ τοῦ πρασίνου προσπάθειαν τῆς ὑποδιοικήσεως Ἀρρένων Πειραιῶς τῆς Ε.Ο.Ν. ἦλθεν ἐπίκουρος ὁ Δῆμος Πειραιῶς, ὁ ὁποῖος ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Φαλαγγιτῶν ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἄμεσον καὶ ἀποτελεσματικὴν καταπολέμησιν τῆς κάμπης, ἡ ὁποία ὅταν ἐμφανισθῇ εἰς χώρους τοῦ πρασίνου προκαλεῖ τὸν μαρασμὸν τῶν δένδρων.

Οἱ Φαλαγγῖται ἀπήρτισαν τρία ἐξορμητικὰ τμήματα, τὰ ὁποῖα κατεπολέμησαν τὴν κάμπην δι' ὅλης τῆς ἡμέρας εἰς τὸν λόφον τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ εἰς τὸ Πέραμα.

ΔΩΡΕΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

Εἰς τὴν πατριωτικὴν ἔκκλησιν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος, διὰ τὸ δῶρον τοῦ φρουροῦ τῶν συνόρων μας, ἀπήντησαν οἱ κάτωθι πολῖται καὶ ὀργανισμοί, προσφέραντες, προθύμως, διάφορα εἴδη, χρήσιμα εἰς τοὺς Ἀκρίτας, τὰ ὁποῖα τοὺς ἐχάρησαν τὴν χαρὰν τῶν καλῶν ἡμερῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ τὴν βεβαίωσιν ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι μνήμονες τοῦ μεγάλου ἔργου, τὸ ὁποῖον ἀγρύπνως οὗτοι ἐπιτελοῦν.

Ἐμμ. Γεωργιάδης, Αἰόλου 25, τριάκοντα ἕξ (36) μανδήλια.

Γεώργιος Κεράνης, Καπνοβιομήχανος, ἑκατὸν (100) κυτία σιγάρα.

Παῦλος Μαυρόπουλος, Ἰφικράτους 4, 84 ζεύγη κάλτσες.

Ἀνδρέας Καμπᾶς, Ἀππελοῦ 2, 24 φιάλας κονιάκ.

Παπαστράτος, καπνοβιομήχανος, 400 κυτία σιγάρα.

Ἀγγελικὴ Δούκα, Τσακάλωφ 25, διάφορα βιβλία καὶ περιοδικά.

Α. Στρογγυλός, Σταδίου 25, 8 ζεύγη κάλτσες, ἕνα πουλόβερ, δύο ἐσώβρακα, δύο ὑποκάμισα.

Κ. Κοράκης, 18 ζεύγη κάλτσες, 12 μανδήλια, ἓν ζεῦγος χειρόκτια.

Θεοχάρης Παππᾶς, δύο κυτία σιγάρα.

Α. Καρφόπουλος, πέντε κυτία σιγάρα.

Κίμων Γιαννακόπουλος, δώδεκα ζεύγη κάλτσες. Νικολάου, 18 ζεύγη κάλτσες. Ἀγγελόπουλος, 18 ζεύγη κάλτσες. Νικόλαος Ζαβορίτης, Πεντέλης 1, ἕξ κυτία τσιγάρα. Ζαχαράτος, πλατεῖα Συντάγματος, τρία κιβώτια κουραμπιέδες. Γεώργιος Βασιλόπουλος, 12 φιάλας οἴνου. Ἀριάδνη Καγιαμπῆ καὶ Β. Ζώγας 15ον Δ. Σχολεῖον, πεντήκοντα (50) δραχμάς. Ἰωάννης Περικετές, 4 μικρὰ κυτία σιγάρα. Ἰφιγένεια Λεονάρδου, ἕνα κυτίον λουκούμια Προκοπίου, εἴκοσι διάφορα βιβλία. Μαυρομάτης, πέντε δίσκους γραμμοφώνου. Ὄλγα Νικολαΐδη, δώδεκα πλάκες σοκολάτες. Φῶκος Ποντίκας, Κηφισιά, 16 κυτία σιγάρα. Ἀδελφοὶ Γερακάκη, Πανεπιστημίου 43, ἕνα κιβώτιον κουραμπιέδες.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινησις Περιφερειακών Διοικησεων

Π. Δ. Θ. 'Αττικοβοιωτίας

'Ολοι οἱ Σχηματισμοί Ε.Ο.Ν. Θηλέων 'Αττικοβοιωτίας μετά σεμνότητος καί μεγαλοπρεπείας ἑώρτασαν τήν ἑορτήν τῆς Πρωτοχρονιάς, ὡς καί τήν ὀνομαστικήν ἑορτήν τοῦ 'Εθνικοῦ μας Κυβερνήτου.

ΛΑΥΡΕΙΟΝ.— Τήν 1ην 'Ιανουαρίου ἡ Ε.Ο.Ν. Θηλέων μετά τόν ἐκκλησιασμόν ἔκαμε τά ἐγκαίνια τοῦ Νέου Κέντρου της, ὅπου παρέστησαν ἅπασαι αἱ τοπικαί ἀρχαί καί πλῆθος κόσμου. Μετά τό πέρας τοῦ ἁγιασμοῦ ἐκόπη ἡ Βασιλόπηττα ὑπό τοῦ κ. Δημάρχου καί ἀπηγγέλθησαν ὑπό Σκαπανίσσης ὑποδυομένης τόν 'Αγιον Βασίλειον διάφορα δίστιχα. 'Η ἑορτή ἔληξε μέ τούς ὕμνους τῆς 4ης Αὐγούστου, Νεολαίας καί ζητωκραυγάς ὑπέρ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καί 'Εθνικοῦ μας Κυβερνήτου. 'Επίσης καί κατά τήν ἑορτήν τοῦ 'Αρχηγοῦ παρέστησαν ἐν σώματι τά μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τήν δοξολογίαν καί κατόπιν εἰς τήν δεξίωσιν τοῦ Δημάρχου, ὅπου ὑπέβαλον εὐχάς ὑπέρ τοῦ ἑορτάζοντος Κυβερνήτου.

ΜΕΓΑΡΑ. — Μέ παραδειγματικήν πειθαρχίαν καί ἀπερίγραπτον ἐνθουσιασμόν ἑωρτάσθησαν ἡ 1η τοῦ 'Ετους καί ἡ ἐπέτειος τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ 'Αρχηγοῦ κατά τήν ἡμέραν τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου, ὑπό τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

Κατά ταύτην παρισταμένων τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καί ὁλοκλήρου τῆς Κοινωνίας καί χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεγαρίδος ἐτελέσθη ἡ Δοξολογία καί κατόπιν ἐγένετο δεξίωσις εἰς τήν αἴθουσαν τελετῶν τοῦ Γυμνασίου ὑπό τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ὅπου καί ἐκόπη ἡ Πῆττα ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Μεγαρίδος, ἐν μέσῳ ἐπευφημιῶν ὑπέρ τοῦ 'Εθνικοῦ Κυβερνήτου καί τῆς 4ης Αὐγούστου.

Μέ ἄδολον ἐπίσης ἐνθουσιασμόν εἰς τούς Σχηματισμούς Μαρκοπούλου, Φυλῆς, Νέας Περάμου, Κουβαρᾶ, ἐγένοντο αἱ ἑορταί τῆς Πρωτοχρονιᾶς καί 'Αγίου 'Ιωάννου, ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ 'Εθνικοῦ Κυβερνήτου, ὄχι μόνον ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἀλλά καί ὁλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κωμοπόλεων τούτων, εἰς τάς ὁποίας ἐγένοντο καί δοξολογίαι.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΑΤΡΑΙ. — Εἰς Νέον 'Ερινεόν 'Αχαΐας ὁ ὁμαδάρχης τῆς Ε.Ο.Ν. Νικ. 'Ιωάννου διέσωσε μέ κίνδυνον τῆς ζωῆς του ἐκ τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ Φοίνικος τόν μικρόν 'Αθαν. Μανωλόπουλον. 'Ο Μανωλόπουλος παρεσύρθη ἀπό τά ὕδατα τοῦ ῥέοντος μέ καταπληκτικήν ὁρμήν, λόγῳ τῶν βροχῶν, ποταμοῦ, ἐκβάλλων γοεράς κραυγάς. Εἰς βοήθειάν του ἔσπευσεν ὁ εὑρισκόμενος πλησίον ἀδελφός του Γ. Μανωλόπουλος, ὅστις, ἰδών τόν ἀδελφόν του καλυπτόμενον ὑπό τῶν ὑδάτων, ἤρχισε νά κραυγάζη ἀλλόφρων, ἕτοιμος νά πέση ἐντός τοῦ ποταμοῦ πρός βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ του, ὁπότε ἀσφαλῶς καί οἱ δύο παῖδες δέν θά διέφευγον τόν τραγικόν θάνατον.

'Ο διερχόμενος ἐκεῖθεν τήν στιγμήν ἐκείνην ὁμαδάρχης τῆς Ε.Ο.Ν. Νικόλαος 'Ιωάννου, ἀκούσας τάς κραυγάς τοῦ Γ. Μανωλοπούλου, ἔσπευσε πλησίον καί ἀφοῦ ἐμπόδισε τοῦτον ἀπό τοῦ νά ῥιφθῇ εἰς τά μαινόμενα ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, περιετύλιξε τήν μέσην του μέ σχοινίον, προσέδεσε τό ἄλλον ἄκρον τούτου εἰς τόν κορμόν δένδρου, εἰσῆλθεν ἐντός τῶν ὑδάτων καί παλαίων ἐπί ἀρκετήν ὥραν ἐναντίον τοῦ ὁρμητικοῦ ῥεύματος, κατώρθωσε νά διασώση τόν ἐξηντλημένον μικρόν 'Αθ. Μανωλόπουλον.

ΣΠΑΡΤΗ. — Μέ πρωτοφανῆ ἐνθουσιασμόν καί ἐπισημότητα ἑωρτάσθη ἐφέτος ἡ ἑορτή τῆς Βασιλόπηττας. Ταύτην ἐτίμησαν ὁ Γενικός 'Επόπτης Ε.Ο.Ν. Λακωνίας, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, ὁ Δήμαρχος, ὁ Εἰσαγγελεύς καί ἅπασαι αἱ 'Αρχαί τῆς πόλεως. Κατά τήν ἑορτήν ὡμίλησεν ὁ παρεπιδημῶν ἐν τῇ πόλει κ. Δημ. 'Αλιμπράντης, Διευθυντής Τύπου τῆς Κεντρ. Διοικήσεως. Τήν ἑορτήν ἐλάμπρυνε χορῳδία, ἥτις ἔψαλε διάφορα πατριωτικά ᾄσματα. 'Εκτός τοῦ κ. 'Αλιμπράντη ὡμίλησαν εἰς τήν ἑορτήν ταύτην ὁ κ. Νομάρχης καί ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης τῆς Σπάρτης.

— Εἰς ἅπαντας τούς Σχηματισμούς τῆς Διοικήσεως ἡ κίνησις ὑπῆρξε λίαν ἱκανοποιητική ἀπό πάσης ἀπόψεως.

Οὕτω οἱ Φαλαγγῖται τοῦ Σχηματισμοῦ Παπαδιανίκων προέβησαν ἐπί δύο συνεχεῖς ἡμέρας εἰς τήν περίφραξιν τοῦ καλλιεργηθέντος ὑπ' αὐτῶν ἀγροῦ, τόν ὁποῖον Φαλαγγίτης παρεχώρησε πρός καλλιέργειαν. Μετά τό πέρας τῆς ἐργασίας αὐτῆς ἐγένετο ὁμιλία μέ θέμα «Σεβασμός, 'Αλληλεγγύη καί Φιλοξενία».

Πρό τινων ἡμερῶν Φαλαγγῖται τοῦ Σχηματισμοῦ εἰργάσθησαν ὁλόκληρον ἡμέραν καθαρίσαντες Κοινοτικήν ὁδόν, ἥτις λόγῳ τῶν τελευταίων κατακλυσμιαίων βροχῶν εἶχε καταστῆ ἀδιάβατος. Οὗτοι ἔτυχον τῶν συγχαρητηρίων ἐκ μέρους τῆς Κοινοτικῆς 'Αρχῆς ἀφ' ἑνός καί τῶν κατοίκων ἀφ' ἑτέρου.

— Τήν παρελθοῦσαν Τετάρτην, ἡμέραν τῆς Ε.Ο.Ν., Φαλαγγῖται Γυθείου προέβησαν εἰς τήν φύτευσιν 600 δενδρυλλίων πεύκης, κυπαρίσσου, λεύκης καί εὐκαλύπτων. 'Η βιβλιοθήκη τῆς 'Υποδιοικήσεως Γυθείου καθημερινῶς δέχεται εἰσφοράς Φαλαγγιτῶν. 'Εκτός τῶν μέχρι τοῦδε δωρηθέντων βιβλίων ἔχουν προσφερθῆ καί ἑξακόσιαι (600) δραχμαί.

— Φαλαγγῖται καί Φαλαγγίτισσαι τῶν Μολάων εἰργάσθησαν ἐπί δύο ἑβδομάδας καλλιεργήσαντες καί τάς ὑπολειπομένας ἐκτάσεις. 'Ητοι συνολικῶς ἐκαλλιεργήθησαν 17 στρέμματα.

— Κατά τήν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα Φαλαγγῖται τοῦ Σχηματισμοῦ Πανίτσης προέβησαν εἰς τήν φύτευσιν πολλῶν δενδρυλλίων εἰς τάς δύο πλατείας τοῦ χωρίου των. 'Επίσης εἰς γενικήν συγκέντρωσιν τοῦ ἰδίου Σχηματισμοῦ ἐγένετο ὁμιλία μέ θέμα «Πίστις καί Πατρίς».

— Φαλαγγῖται καί Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανεῖς καί Σκαπάνισσαι τοῦ Σχηματισμοῦ Σελλασίας τάς παραμονάς τῶν Χριστουγέννων καί Πρωτοχρονιᾶς ἔψαλαν τά κάλαντα, τό δέ συλλεχθέν ποσόν τῶν 1750 δραχμῶν διέθεσαν ὑπέρ τῆς στολῆς τῶν ἀπόρων μελῶν τοῦ Σχηματισμοῦ των.

— Μέλη τοῦ Σχηματισμοῦ Καστορίου κατά τάς παραμονάς τῶν Χριστουγέννων καί Πρωτοχρονιᾶς ἔψαλαν τά κάλαντα, ἐκ δέ τῶν εἰσπραχθέντων χρημάτων ἠγόρασαν πεντήκοντα τέσσαρας ὀκάδας κρέατος, ὅπερ διένειμαν εἰς τάς ἀπορωτέρας οἰκογενείας τοῦ χωρίου των. Διά τήν πρᾶξίν των ταύτην ἐδέχθησαν τά συγχαρητήρια πάντων τῶν κατοίκων καί τῆς Διοικήσεως.

ΚΑΛΑΜΑΙ.—'Η ὀνομαστική ἑορτή τοῦ ἀρχηγοῦ, ἥτις εἶχεν ὁρισθῆ ὑπό τῆς Ε.Σ.Σ.Ε. κατά τήν περυσινήν γενικήν συνέλευσιν ὡς «'Εθνική παναγροτική ἑορτή» ἑωρτάσθη ἐνθουσιωδῶς εἰς Γαργαλιάνους ὑπό τῶν ἀγροτῶν, μέ ἐνεργόν σύμπραξιν τῆς Ε.Ο.Ν.

Εἰς Γαργαλιάνους, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς 'Ενώσεως Συν)σμῶν Τριφυλίας καί Πυλίας, ἡ ὀνομαστική ἑορτή τοῦ 'Αρχηγοῦ ἔδωσεν εὐκαιρία στό συνεταιρισμένο ἀγροτικό κόσμο νά διαδηλώση τήν ἀγάπην, τήν πίστιν καί τήν ἀφοσίωσίν του στήν κατάστασιν πού ἐδημιούργησε ἡ ἐθνοσωτήριος χειρονομία του.

'Από τῆς προηγουμένης ἡμέρας ἡ πόλις ἔπλεε στό πέλαγος τῶν κυανολεύκων καί στάς παντός εἴδους διακοσμήσεις. 'Ηλεκτρικές γιρλάντες πολύχρωμοι ἔδιναν φαντασμαγορικόν τόνον στήν ὅλην διακόσμησιν.

Τήν πρωΐαν σαλπιγκταί τῆς 95ης φάλαγγος ἐσήμαναν τό ἑωθινόν, ὅλοι δέ οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἐσήμαιναν χαρμοσύνως.

Τήν 9.30 πρωϊνήν ἤρχισαν νά προσέρχωνται αἱ διάφοροι ὀργανώσεις, αἵτινες κατελάμβανον τάς ὑπό τοῦ τελετάρχου ὡρισμένας θέσεις. Τήν 9.45 ἤρχισαν προσερχόμενοι οἱ ἐπίσημοι, οἱ κ.κ. 'Επιτρόποι τῆς Ε.Σ.Σ.Ε. καί αἱ πολιτικαί καί στρατιωτικαί ἀρχαί. Τήν 10ην ἔφθασεν ὁ Μητροπολίτης Τριφυλίας καί 'Ολυμπίας κ. 'Ανθιμος καί ἀμέσως ἤρχισεν ἡ Δοξολογία.

Κατά τό πέρας ταύτης ὡμίλησαν ἀντιπρόσωποι τῶν Συν)σμῶν, καί ὁ Φαλαγγάρχης ἐν ὀνόματι τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξάραντες τήν ἀγροτικήν πολιτικήν τοῦ 'Αρχηγοῦ. Μετά τό τέλος τῆς Δοξολογίας οἱ ἐπίσημοι διηυθύνθησαν εἰς τό κοινοτικόν κατάστημα, πρό τοῦ ὁποίου διήρχοντο παρελαύνοντα τά τάγματα τῆς Ε.Ο.Ν., εὐθυτενῆ, γεμάτα ζωή, πίστι καί ἐλπίδα.

'Επηκολούθησε δεξίωσις τῶν ἐπισήμων εἰς τά γραφεῖα τῆς 'Ενώσεως.

ΠΥΡΓΟΣ.— Αἱ Σκαπάνισσαι καί αἱ Φαλαγγίτισσαι τῆς Φ. Θ. 100 ἔψαλ[illegible] τά τάς ἑορτάς τά κάλαντα, αἱ εἰσπράξ[illegible] δέ διετέθησαν ὑπέρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων.

'Ομάς Σκαπανισσῶν καί Σκαπανέων τοῦ Λόχου 'Ανδραβίδας ἔψαλε τά κάλαντα τήν παραμονήν τῶν Χριστουγέννων συλλέξασα τό ποσόν τῶν Δρχ. 2.575, τό ὁποῖον διέθεσεν ὑπέρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων. Τήν ἰδίαν ἡμέραν ὁμάς Σκαπανισσῶν τοῦ Λόχου Καβασίλων ἔψαλε τά κάλαντα, αἱ δέ εἰσπράξεις διετέθησαν δι' ἀγοράν ἀθλητικῶν εἰδῶν.

'Εδόθη παράστασις ὑπό τῶν Φαλαγγιτισσῶν τοῦ Λόχου Καβασίλων μέ τό ἔργον «'Αντιγόνη».

Αἱ Φαλαγγίτισσαι καί Σκαπάνισσαι τῆς Φ. Θ. 100 κατά τάς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων συνεκεντρώθησαν καί ἐξετέλεσαν διαφόρους παιδιάς ἐντός τῶν αἰθουσῶν, ἐπειδή ὁ καιρός δέν ἐπέτρεπε τήν ἔξοδον.

Αἱ Φαλαγγίτισσαι τῆς Φ. Θ. 101 καθ' ὅλην τήν διαρρεύσασαν ἑβδομάδα ἠσχολήθησαν εἰς τήν ἐκμάθησιν χορῶν, ᾀσμάτων, δράματος καί κωμῳδίας.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Αἱ ἑορταί τῶν Χριστουγέννων καί τῆς 1ης τοῦ 'Ετους ἑωρτάσθησαν εἰς ἅπαντας τούς Σχηματισμούς τῆς Περιφερείας μας μετ' ἐνθουσιασμοῦ καί ἐπιβλητικότητος ἐκ μέρους τῶν Φαλαγγιτῶν καί Σκαπανέων.

Εἰς ὅλους τούς Σχηματισμούς ἐγένοντο πανηγυρικαί συγκεντρώσεις, ἐψάλησαν τά κάλαντα, ἐμοιράσθησαν δέ δῶρα καί ἀναμνηστικά ἡμερολόγια εἰς τούς Φαλαγγίτας καί Σκαπανεῖς.

'Εν Μυτιλήνῃ ἡ ἑορτή τῆς Πρωτοχρονιᾶς ἑωρτάσθη ὑπό τῆς 185ης Φάλαγγος εἰς τήν αἴθουσαν «ΦΕΜΙΝΑ». 'Η ἑορτή αὕτη, ἥν παρηκολούθησαν ὁ Γενικός 'Επόπτης Νομάρχης Λέσβου κ. 'Αγησ. Κοζύρης, ἡ Περιφερειακή Διοικήτρια Θηλέων, ὁ Περιφερειακός Διοικητής 'Αρρένων Λέσβου, αἱ Θρησκευτικαί καί Στρατιωτικαί ἀρχαί καί ἐκλεκτή μερίς τῆς Λεσβιακῆς Κοινωνίας προσέλαβε πανηγυρικήν μορφήν χάρις εἰς τήν συμμετοχήν τοῦ Μουσικοῦ καί Καλλιτεχνικοῦ τμήματος Ε.Ο.Ν. 'Αρρένων Λέσβου, ὅπερ ἐξετέλεσε καταχειροκροτηθέν ἐκλεκτόν μουσικόν πρόγραμμα.

Πανηγυρικώτατα ἐπίσης ἑώρτασε τήν πρωτοχρονιά τό I καί II τάγμα τῆς 187ης Φάλαγγος παρουσίᾳ τοῦ κ. Γενικοῦ 'Επόπτου, τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, τῶν Στρατιωτικῶν 'Αρχῶν καί ἐκλεκτῶν μελῶν τῆς Κοινωνίας μας.

Εἰς τούς Σκαπανεῖς διενεμήθησαν ἀνά μία μικρά βασιλόπηττα καί ἀναμνηστικά δῶρα.

ΣΠΕΤΣΑΙ. — 'Η ἑορτή τῆς Καταδύσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἑωρτάσθη εἰς τάς Σπέτσας μέ πᾶσαν λαμπρότητα. 'Η παρατηρηθεῖσα τάξις, ὑποδειγματική καθ' ὅλα, χάρις εἰς τά ὑπό τοῦ Λιμεναρχείου ληφθέντα μέτρα, ἔδωσε μίαν εἰκόνα τῆς ἐπιβολῆς τοῦ Νέου Κράτους.

Τά τμήματα τῆς Νεολαίας μας ἀπολύτως πειθαρχημένα ἐνεφανίσθησαν, ὅπως πάντοτε, ἀντάξια τῶν προσδοκιῶν τοῦ 'Αρχηγοῦ.

'Αγημα Ναυτῶν - Φαλαγγιτῶν ἔνοπλον καί τμῆμα τοῦ Λόχου 'Εφεδρείας Φαλαγγιτῶν συνώδευε τιμητικῶς τάς εἰκόνας καί τόν τίμιον Σταυρόν, ἐνῷ ἕτερα τμήματα τῶν Σχηματισμῶν μας ἀπέδιδον τιμάς καί ἐτήρουν τήν τάξιν. 'Η σημαία τῆς Φάλαγγος συνωδεύετο ὑπό 4 λόχων ἐκ τῶν Σχηματισμῶν 'Αρρένων καί Θηλέων.

'Ο Σταυρός ἀνασυρθείς ἐκ τῆς θαλάσσης ὑπό

'Από τό Χριστουγεννιάτικο δένδρο τῶν Σκαπανισσῶν Μυτιλήνης.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

τῶν ὁμαδάρχου Δ. Παπαδημητρίου καὶ Ἐνωμ) χου Ν. Βελιώτη περιεφέρθη κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἔθιμον ἀνὰ τὴν νῆσον.

Τὴν ἐπομένην, ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ὀνομαστικῆς ἐπετείου τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἡ πόλις παρουσίασε πανηγυρικὴν ὄψιν μὲ τὸν πλούσιον σημαιοστολισμόν της καὶ τὴν ὁμαδικὴν χαρμόσυνον κωδωνοκρουσίαν ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν.

Μετὰ τὴν τελεσθεῖσαν Δοξολογίαν, εἰς ἣν παρέστη ὁλόκληρος ἡ δύναμις τῆς Ε.Ο.Ν. Σπετσῶν, αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ καὶ ὁλόκληρος ὁ πληθυσμός, ἐπηκολούθησε, παρὰ τὴν ραγδαίως πίπτουσαν βροχήν, παρέλασις τῶν Σχηματισμῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων ὑπὸ τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τοῦ πλήθους.

Τὸ ἑσπέρας παρετέθη γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὁ κ. Νομάρχης, ὁ κ. Δήμαρχος, αἱ Λιμενικαὶ καὶ Στρατιωτικαὶ ἀρχαί, οἱ βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν. κ. ἄ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ἠγέρθησαν διάφοροι προπόσεις ὑπὲρ τοῦ ἑορτάζοντος Ἀρχηγοῦ καὶ ἡ ἀλησμόνητος ἐκείνη ἑσπέρα ἔκλεισε μὲ τὴν ἀνάκρουσιν τῶν Ὕμνων ὑπὸ τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τῶν παρισταμένων.

— Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον τῆς Κοινότητος Χαλασμένης - Αἰγίνης ἐψήφισε δαπάνην ὀκτὼ χιλιάδων δραχ. (8000) διὰ τὴν στολὴν τοῦ Φαλαγγίτου.

Οἱ Σχηματισμοὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων ἐξέδραμον εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Κοινότητος, πρὸς ἀναζήτησιν μερῶν ποὺ λιμνάζουν τὰ ὕδατα, διὰ τὴν ἀποξήρανσίν των.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.—Ἡ ἀντικαθιστῶσα τὴν Περ. Διοικήτριαν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἰωαννίνων κ. Καλλιόπη Χρήστου ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλον εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν διὰ τὴν ἀποστολὴν εἰς Ἰωάννινα ἀντιπροσώπων τοῦ Κέντρου διὰ τὴν διανομὴν δώρων εἰς τοὺς Ἀκρίτας τῆς Ἠπείρου. Ἡ δ. Χρήστου καταλήγουσα λέγει:

«Σᾶς παρακαλοῦμε θερμὰ νὰ γνωρίσετε στοὺς ἐπισκέπτας μας, μ' ὅποιο τρόπο νομίζετε τὸν ἐνθουσιασμό μας ἀπ' τὴ συνεργασία των καὶ κάντε τους νὰ πιστέψουν πὼς ἡ ἀνάμνησι τῆς ἀδελφικῆς συντροφιᾶς των θὰ μείνῃ χαραγμένη βαθιὰ στὴν ψυχή μας».

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ.— Μετὰ πάσης ἐπισημότητος καὶ ἐπιβλητικότητος ἑωρτάσθη ἡ ἑορτὴ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Δελβινακίου ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἁπάντων τῶν κατοίκων τῆς κωμοπόλεώς μας. Μετὰ τὴν Δοξολογίαν, εἰς ἣν ἀπέδωσαν τιμὰς πάντα τὰ τμήματα Ἀρρένων καὶ Θηλέων ἐν στολῇ, ἐπηκολούθησεν εἰς τὸ σπίτι τοῦ Φαλαγγίτου τὸ κόψιμο τῆς βασιλόπηττας, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶχον τεθῆ δύο δεκάδραχμα κέρματα κατὰ τὰ εἰωθότα.

Κατ' εὐτυχῆ σύμπτωσιν τὸ τεμάχιον τὸ προορισθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ἐπάρχου Πωγωνίου διὰ τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως περιεῖχε τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο κερμάτων, τοῦ ἑτέρου κέρματος τυχόντος καὶ πάλιν κατ' εὐτυχῆ σύμπτωσιν εἰς τὸν ἐκπρόσωπον τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ Ἀξιωματικὸν τοῦ συμμετασχόντος εἰς τὴν ἑορτὴν τμήματος Λόχου προκαλύψεως. Μετὰ τὸ κόψιμο τῆς βασιλόπηττας ἐπηκολούθησαν Ἐθνικοὶ καὶ τοπικοὶ χοροὶ μὲ ἀδιάπτωτον κέφι. Κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἀντιπροσωπεῖαι τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τοῦ κ. Ἐπάρχου καὶ Ὑποδιοικητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν., τοῦ Σωματείου τῶν Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων, τῆς Κοινότητος καὶ τῶν Ὑπαλλήλων τῶν ἐνταῦθα Δημοσίων Ἀρχῶν, μετέβησαν εἰς τὸ φυλάκιον Κακαβιᾶς, ὅπου διένειμαν δῶρα εἰς τοὺς Ἀκρίτας.

Ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. Πωγωνίου ἀπέστειλε τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΚΟΖΑΝΗ.—Ἡ ἐπέτειος τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ ἑωρτάσθη ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ εἰς τὴν κοινότητα Σιδηρ. Σταθμοῦ Μουριῶν.

Ἀπὸ πρωΐας οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἀνήγγειλαν τὸ χαρμόσυνον τῆς ἡμέρας. Σύμπας ὁ ἀγροτικὸς κόσμος τῆς περιφερείας μας κατηυθύνθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τὴν γενομένην Δοξολογίαν.

Εἰς τὴν Δοξολογίαν παρέστησαν ἡ κοινοτικὴ

Φαλαγγῖται τῆς 164ης Φάλαγγος Φλωρίνης ἀσχολούμενοι μὲ τὴν καλλιέργειαν.

ἀρχή, οἱ Φαλαγγῖται τοῦ 2ου λόχου Ε.Ο.Ν., οἱ Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι τῶν δημοτικῶν σχολείων Ἄνω Σουρμένων καὶ Μικροβρύσης μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς διδ)λους των καὶ λοχίτας τῆς Ε.Ο.Ν. Καπασακάλην καὶ Κ. Τσακίρην.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας ὁ συναγωνιστὴς Ὑποδιοικητὴς τῆς Περιφ. Διοικήσεως Κιλκὶς κ. Ἰωάννης Γωνιάδης, ἐξάρας τὴν προσωπικότητα τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τὸ ἐπιτελεσθὲν Ἐθνικὸν ἔργον του.

Ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν οἱ ἐπίσημοι κατηυθύνθησαν εἰς τὸ Κοινοτικὸν Κατάστημα, ὅπου τοὺς προσεφέρθησαν ποτὰ εἰς δὲ τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς γλυκά.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δεξιώσεως οἱ ἐπίσημοι ἔπινον ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τοῦ Κυβερνήτου ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φιλτάτης Πατρίδος.

Ἅπαντες οἱ κάτοικοι μὲ ἑορταστικὸν συναγερμὸν καὶ μὲ καταφανῆ αἰσθήματα χαρᾶς καὶ ἀφοσιώσεως ἐσυνέχισαν τὸ γλέντι των μέχρι ἑσπέρας, ψάλλοντες διάφορα πατριωτικὰ ᾄσματα καὶ ζητωκραυγάζοντες ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ.

— Εἰς τὴν Τετραρχίαν Καταφυγίου, ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Φοιτητοῦ τῆς Φιλολογίας κ. Κρίτου Διάλεξις, μὲ θέμα: «Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἀπὸ τὴν σύστασι αὐτοῦ ὡς τὴ σημερινὴ ἐποχή».

Τὴν Διάλεξιν παρηκολούθησαν ἅπαντες οἱ Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι καὶ πλῆθος ἀκροατῶν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ. — Ἡ Ε. Ο. Ν. Ἀγρινίου ἀποβλέπουσα εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος τῶν μελῶν της καὶ τὴν ψυχαγωγίαν αὐτῶν ἀφ' ἑνός, ὡς καὶ τὴν δημιουργίαν καλλιτεχνικῆς κινήσεως ἐν τῇ πόλει ἀφ' ἑτέρου, συνέστησε χορῳδίαν ἀποτελουμένην ἐξ ἑξήκοντα Φαλαγγιτῶν ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ ἐμπνευσμένου Λοχίτου Μουσικοῦ κ. Σπυρ. Τσαντήλα. Ἡ ἐν λόγῳ χορῳδία τὸ Σάββατον 13ης λήξαντ. ἔδωσε Συναυλίαν εἰς τὸ Κινηματοθέατρον «Τιτάνια» πρὸς χάριν τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ πλούσιον καὶ ἐκλεκτὸν πρόγραμμα, περιλαμβάνον ᾄσματα πατριωτικά, λαϊκὰ ὡς καὶ τῆς κλασσικῆς μουσικῆς τοιαῦτα. Τὸ εἰσιτήριον, ἵνα καταστῇ δυνατὸν νὰ παρακολουθήσωσι περισσότερα μέλη, ὡρίσθη εἰς προσιτὴν τιμήν, τὰ δὲ ἄπορα μέλη ἐγένοντο δεκτὰ δωρεάν.

Ἡ συναυλία αὕτη ἐπανελήφθη πρὸς χάριν τοῦ κοινοῦ τοῦ Ἀγρινίου τὴν Πέμπτην 18ην λήξ., προσέλαβε δὲ μορφὴν πανηγυρικῆς τελετῆς, διακοσμηθέντος καταλλήλως τοῦ Θεάτρου μὲ τὰ Ἐθνικὰ χρώματα καὶ τὰς εἰκόνας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, Α. Β. Υ. Διαδόχου καὶ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ τὰ σύμβολα τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὰς τιμὰς ἀπέδωσε τμῆμα Σκαπανέων ὑπὸ τὴν Διοίκησιν τοῦ Λοχίτου Χειμάρρα Κων. Παρέστησαν ὁ Νομαρχῶν Γενικὸς Γραμματεὺς κ. Περικλῆς Δρίβας μετὰ τοῦ Ὑπασπιστοῦ Ὑποδιοικητοῦ κ. Ἀσημακοπούλου, ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Θηλέων κ. Δαβιώτου, ὁ Δήμαρχος κ. Βότσης, ὁ Διοικητὴς τῆς ἐκεῖ Ὑποδιοικήσεως κ. Ἐμ. Θεοδωρόπουλος μετὰ τοῦ ἐπιτελείου καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματούχων τῆς Ε.Ο.Ν., ἡ Ὑποδιοικήτρια Θηλέων Ἀγρινίου δὶς Γουβέλη καὶ αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ καὶ ἄλλα ἀξιότιμα μέλη τῆς κοινωνίας. Οἱ προσελθόντες παρηκολούθησαν μετ' ἀδιαπτώτου ἐνδιαφέροντος καὶ ἐνθουσιασμοῦ τὴν συναυλίαν καὶ κατεχειροκρότησαν ἐπανειλημμένως καὶ ζωηρότατα τοὺς ἐκτελεστάς.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.—Ὀγδοήκοντα Φαλαγγίτισσαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Λαρίσης παρηκολούθησαν μαθήματα ἀνατομίας καὶ ὑγιεινῆς ὤτων, ρινὸς καὶ λάρυγγος διδαχθέντα ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ὠτολαρυγγολόγου κ. Παλιούρα. Ἐπίσης συνεργάτης Καθηγητὴς ἐδίδαξεν εἰς τὴν χορῳδίαν τῶν Φαλαγγιτισσῶν, ἥτις διοργανοῦται ὑπ' αὐτοῦ. Τὴν 13ην λήξαντος βαθμοφόροι τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ Πειραιῶς κατέλυσαν εἰς Λάρισαν, διότι ἡ μετάβασίς των εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἐματαιώθη λόγῳ τῆς κακοκαιρίας. Αἱ συναγωνίστριαι τῆς Διοικήσεως Λαρίσης ὑπεδέχθησαν αὐτὰς μετὰ χαρᾶς καὶ μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως τὰς ἐφιλοξένησαν. Τὴν ἑπομένην μετέβησαν εἰς τὴν Ἀβερώφειον Γεωργικὴν Σχολὴν καὶ ἐπεσκέφθησαν τὰς ἐκεῖ ἐγκαταστάσεις.

Αἱ ἐκδραμοῦσαι βαθμοφόροι ἔμειναν ἐπὶ διήμερον εἰς Λάρισαν. Τὴν προτεραίαν τῆς ἀναχωρήσεώς των ἐδεξιώθη αὐτὰς ἡ Διοίκησις εἰς τὴν Πολιτικὴν Λέσχην, ὅπου καὶ διεσκέδασαν μετὰ τῶν συναγωνιστριῶν Λαρίσης.

Τὴν 17ην τ. μ. ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια μετὰ τῶν ἐπιτελῶν της μετέβη εἰς Βελεστῖνον πρὸς ἐπιθεώρησιν τῆς ἐκεῖ Ὑποδιοικήσεως. Ἡ δύναμις τῶν Σκαπανισσῶν Βελεστίνου παρετάχθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ ἡρῷον τοῦ Ρήγα, ὅπου ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια κατέθεσε στέφανον. Ἐπηκολούθησεν ὁμιλία ἰδεολογικῆς διαφωτίσεως ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας πρὸς τὴν συγκεντρωμένην δύναμιν. Μετὰ ταῦτα μετέβησαν εἰς τὰ συσσίτια, ὅπου ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια συνέφαγε μετὰ τῶν συσσιτούντων μαθητῶν.

Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν αὐτὴν συνεζητήθησαν μετὰ τῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου καὶ τῶν διοικούντων τὴν Ε.Ο.Ν. Θηλέων καὶ Ἀρρένων διάφορα ζητήματα ἀφορῶντα τὴν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Βελεστίνου.

~~~

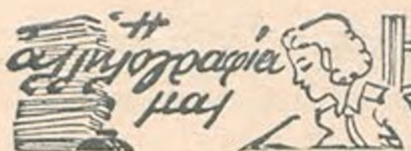
ΚΑΪΡΟΝ.—Ἡ Ὑποδιοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν. ἑώρτασε σεμνοπρεπῶς τὴν ὀνομαστικὴν ἐπέτειον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, ὀργανώσασα πανηγυρικὴν δεξίωσιν ἐν τῷ Κέντρῳ αὐτῆς, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου κ. Σακελλαριάδου καὶ τῆς κυρίας του, τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὸν κύριον Πρεσβευτὴν κ. Λάμπρου, τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, τῶν βιομηχάνων, τῶν ἐπιστημόνων, τῶν οἰκογενειῶν τῶν Φαλαγγιτῶν κλπ.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βαβυλῶνος, ἐκπρόσωπος τῆς Α. Μ. τοῦ Πατριάρχου, ἐτέλεσεν Ἁγιασμόν, μεθ' ὃ ἐξεφώνησε θαυμάσιον λόγον, συναρπάσας τὸ ἀκροατήριον καὶ μεταρσιώσας αὐτὸ πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη. Μετ' αὐτὸν ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Καμπουρόπουλος ὡμίλησε καταλλήλως καὶ ἐξάρας τὸ ἔργον τοῦ Ἀρχηγοῦ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ.— Ἡ ἑορτὴ τοῦ Δένδρου τῶν Χριστουγέννων, ἑωρτάσθη μετὰ πάσης ἐπισημότητος τὸ προϊὸν δὲ τῶν πωληθέντων εἰσιτηρίων διετέθη διὰ τὸ σιγάρον τοῦ Ἕλληνος Στρατιώτου.

Τὴν ἑορτήν μας ἔθεσεν ὑπὸ τὴν προστασίαν της ἡ κ. Μαρία Καφάλη, σύζυγος τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Πρεσβευτοῦ μας. Κατὰ τὴν ἑορτὴν παρέστησαν οἱ κ.κ. Ὑποπρόξενοι τῆς Ἑλλάδος καὶ πολλοὶ φίλοι τῆς Ε. Ο. Ν. Κατ' αὐτὴν ἐδιδάχθη ὑπὸ Φαλαγγιτισσῶν τὸ ἔργον τοῦ Καθ. Κρίνο Δὲ Κάστρο «Αἱ προσκυνήτριαι» ἐπὶ τούτῳ συγγραφὲν ὑπ' αὐτοῦ.

— Εἰς τοὺς Τομεῖς Πὸρτ - Σάϊτ καὶ Σουὲζ διωργανώθησαν Δένδρα τῶν Χριστουγέννων μετὰ συγκεντρώσεων τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, κατὰ τὰς ὁποίας ἐγένοντο κατάλληλοι τῇ περιστάσει ὁμιλίαι.
~~~

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Π. Φ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Σοῦ ἀπαντήσαμε. — ΑΛΕΚΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΝ. Εὖγε γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου. Ἴσως «Τὸ ἄρρωστο κοράκι».— ΑΘΑΝ. ΚΟΥΡΗΝ. Ὄχι ψευδώνυμα. Στεῖλε κάτι ἄλλο καλύτερο. — Ν. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ.— Δυστυχῶς πολὺ μακρύν. Τὸ περιγραφικὸ μέρος ἀρκετὰ καλό.— ΕΜΜ. ΓΛΕΖΟΝ. Ἐδιαβάσαμε τὸ μακροσκελὲς γράμμα σου. Θερμὰ συγχαρητήρια. Τὸ πρὸς τὸν κ. Νικολαΐδην ἐδόθη. Περιμένομε ἄλλο πρωτότυπο.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΧΑΛΚΟΝ. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπή.— Γ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΝ. Δυσανάλογο γιὰ τὴ σελίδα «Τὸ βῆμα τῶν νέων».— ΤΩΝΗΝ ΜΠΟΥΚΟΝ. Ἰδοὺ τὸ 3ο 4στιχο:

Ἄς στείλουν καὶ σὲ μένα τώρα
ἕνα καλὸ σὰν σᾶς παιδί
νὰ μοῦ χαρίση λίγα δῶρα,
νὰ μοῦ γλυκάνη τὴν ψυχή.

Πρόσεξε ἐκεῖνο τὸ «σὰν σᾶς». Πῶς σοῦ κτυπᾶ στ' αὐτί; Ἀσφαλῶς πολὺ ἄσχημα. Καὶ τὸ «Οἱ δόκιμοι» θέλει ἀκόμη νὰ τὸ ἐπεξεργασθῇς. — Δ. ΜΗΝΤΟΠΟΥΛΟΝ. Μᾶς θυμίζει ἕνα παλαιὸ ποίημα. Θέλεις νὰ μᾶς βγάλης ἀπὸ τὴν ἀμφιβολία; Γράψε μας σχετικῶς.— ΑΛΕΚΟΝ ΠΑΓΩΝΗΝ. Τὸ ποίημα «Στὴ γιορτή σου» ἐλήφθη ἀργά.—ΕΥΑΓΓΕΛΟΝ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΝ. Ἐκτὸς ποὺ εἶναι πολὺ γνωστό, εἶναι καὶ ἀκατάλληλο γιὰ τὴ «Νεολαία». Ἀπὸ τὸ τραγοῦδι σου:

Σὰν Ἑλληνόπουλο κι' ἐγὼ
μαζί μὲ σένα θέλω
νὰ πολεμήσω, νὰ θαφτῶ,
τὸν κόσμο τί τὸν θέλω;

Ὁ τελευταῖος στίχος φανερώνει ἀπαισιόδοξη διάθεσι, ἀνάρμοστη σὲ Φαλαγγίτη.— ΝΙΚ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπή.— ΒΑΣ. ΚΟΥΛΗΝ. Τὸ δημοσιεύομε ἐδῶ:

ΜΕΤΑΝΟΙΩΜΕΝΟΙ

Καταραμένη ἡ ὥρα ποὺ ξεκίνησα
νὰ βρῶ καλλίτερη ζωὴ σὲ ξένη χώρα.
Χωριό μου ἀγαπημένο σὲ πεθύμησα.
Τὸ λάθος ποὔκαμα, τὸ νοιώθω τώρα.

Καταραμένοι αὐτοὶ ποὺ μὲ πλανέψανε.
Ποτὲ μου δὲν τοὺς λησμονῶ.
Μὲ λόγια, ποὺ θαμπώνουν μὲ μαγέψανε
καὶ τώρα κλαίω καὶ πονῶ.

Ἄφησα φίλους, σπίτι, φαμελιὰ
κι' ἔφυγα γιὰ τὴν πολιτεία τὴ μεγάλη.
Σὲ ξένα χέρια γύρεψα δουλειὰ
καὶ τώρα θέλω νὰ ξαναγυρίσω πάλι.

ΙΩΑΝΝΗΝ ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΝ. Ἔχεις ποιητικὴ σατιρικὴ διάθεσι, μὰ οἱ στίχοι σου δὲν εἶναι καλοί:

Ἥλιε, ἥλιε ἀλαζόνα,
δὲν ὁρᾶς βρὲ τὸ χειμῶνα;
Δὲ σοῦ λέει ἡ καρδιά σου
νὰ ζεστάνης τὰ παιδιά σου;

Διόρθωσε τὰ «Ἡ βρυσοῦλα» καὶ τὸ «Ὁ ἥλιος μᾶς περιφρονεῖ» καὶ ξαναστεῖλέ τα. Τὸ «Ἡ ἀποταμίευσις» θέλει γράψιμο ἀπ' ἀρχῆς. Οἱ στίχοι πολὺ κακοί. Τὸ νόημα χαλαρό.

Λάμπει δὲ τόσο πολύ,
ὄχι γιὰ κανὲν κλειδί,
ἀλλὰ γιὰ τὸ πουγγὶ
νὰ γιομίση σὰν ἀσκί.

ΑΡΙΣΤ. ΚΟΥΡΤΗΝ. «Τὸ Χριστουγεννιάτικο» καθυστερημένο.— Π. Μ. Καὶ ἄλλη φορὰ τὸ ἐγράψαμε: ὄχι ἀρχικά, ἀλλ' ὁλόκληρο τὸ ὄνομα καὶ τὴ διεύθυνσι.— ΛΟΥΛΗΝ ΑΡΓΥΡΙΟΥ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς εὐχές σου. Τὸ «Δελφοί» λυρικώτατο, μὲ ὡραῖο νόημα, ἀλλὰ δυστυχῶς πολὺ βαρὺ γιὰ τοὺς ἀναγνώστας τῆς σελίδος τὸ «Βῆμα τῶν νέων». Περιμένομε νὰ μᾶς στείλης κάτι ἄλλο ἁπλούστερα γραμμένο. Ἀκόμη, ἂν προτιμᾶς, στεῖλε τὸ ἴδιο ἁπλοποιῶντάς το πολύ. Κάνεις κατάχρησι κυρίων ὀνομάτων, δηλ. ὀνομάτων ἡρώων, μυθικῶν προσώπων, τοπωνυμιῶν, ποὺ τὸν συμβολισμό τους δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συλλάβη ὁ ἀναγνώστης σου χωρὶς νὰ ἀνατρέξη στὴ μυθολογία, στὴν ἱστορία καὶ ἀκόμη στὴ γεωγραφία. Πρόσεξε μὲ πόση ἁπλότητα καὶ σαφήνεια εἶναι γραμμένο τὸ κάθε τι ποὺ δημοσιεύεται στὴ «Νεολαία».— ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΤΣΟΥΜΙΤΑΝ. Ὁ στίχος ὄχι πολὺ καλός. Ἰδού:

Ἐσὺ ποὺ ἐξερρίζωσες π' ἀλλήλων μας τὰ [μίση.

Σοῦ ἀρέσει τὸ «π' ἀλλήλων»; Ἔπειτα τὴ μιὰ φορὰ χρησιμοποιεῖς ἑνικὸ ἀριθμό: «ἐσὺ ποὺ μεγαλούργησες — σ' ἐσὲ γλυκὲ πατέρα» καὶ τὴν ἄλλη πληθυντικὸ ἀριθμό: «γιὰ νὰ σᾶς δίδει ὑγεία — πῶς θὰ τὴ μεγωλώσητε τὴ δόλεια μας πατρίδα». Διόρθωσέ το.— ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΙΑΤΡΟΠΟΥΛΟΥ. Τὸ ποίημα «Ἑλληνικὰ Κάλανδα» καθυστέρησε.— ΑΝΩΝΥΜΟΝ. Δύο κακά: ἀνυπόγραφο καὶ γραμμένο στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ.— ΑΝΤ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΝ. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπή.—Π. Ι. ΣΑΒΒΑΤΙΑΝΟΝ. Τὸ ποίημα, ποὺ μᾶς ἔστειλες, δὲν εἶναι δικό σου. Τὸ ἐστείλαμε στὸν κ. Γυμνασιάρχην σου μαζὶ μὲ σχετικὸ ἔγγραφο. Σὲ ἀποκλείομε ἀπὸ συνεργάτη μας γιὰ ἕνα ἑξάμηνο.— ΘΕΟΔ. Ι. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΝ. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐπιστολή σας τῆς 24)12)39.— ΠΑΥΛΟΝ ΛΥΡΑΚΗΝ. Τὸ «Ἀγροτόπαιδα» καλὸ ὡς ἔκθεσις. Ἀπὸ τὰ ποιήματά σου δημοσιεύομε ἐδῶ τὸ «Ὁ Σκαπανέας»:

Εἶμ' ἐγὼ ὁ Σκαπανέας.
Κοίταξέ με καλά.
Ἀπὸ μένα ἡ Πατρίδα
περιμένει πολλά.

Μὰ καὶ σὰ μεγαλώσω
Φαλαγγίτης καλὸς
καὶ μετὰ στρατιώτης
τῆς Ἑλλάδος φρουρός.

ΔΗΜ. ΓΑΛΛΙΡΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ ποίημά σου «Ἡ νέα ἐξόρμησι» θέλει δούλεμα. Πρόσεξε τὸ στίχο:

τρέχουν τὰ Ἑλληνικὰ παιδιά

Ξαναστεῖλέ το διωρθωμένο. Σημείωσε Σ 234 γιὰ νὰ τὸ παραβάλωμε.— ΕΙΡΗΝΗΝ ΜΑΡΤΖΟΥΚΟΥ. Τὸ συνεστήσαμε καὶ ἄλλοτε: Ὄχι ποιήματα καὶ γράμμα στὸ ἴδιο χαρτί. Δυστυχῶς δὲν ἐδιαβάσθηκε.— ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΝ. Δημοσιεύομε ἐδῶ μέρος τῆς ἐκθέσεώς σου. «Ἐμεῖς δὲ ἐπιστρέφοντες κομισταὶ τῶν χαιρετισμῶν τῶν ἀκριτῶν μας διαβεβαιώνομε τὸν Ἀρχηγόν μας ὅτι ἐγυρίσαμε μὲ μεγαλύτερον ἐνθουσιασμόν, μὲ βαθυτέραν χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν, διότι ἐγεννήθημεν Ἕλληνες καὶ ὡς πραγματικοὶ Ἕλληνες θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον ὁ Ἀρχηγός μᾶς ἐχάραξε διὰ τὸ καλόν μας καὶ διὰ τὸ καλὸν τῆς ἀγαπητῆς μας πατρίδος».— ΗΛ. ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΝ. Σωστὴ ἡ ἀπάντησις.— ΝΙΚ. ΜΠΑΚΟΛΑΝ. Τὰ περιμένομε.— ΣΤΕΛΛΑΝ ΑΘ. ΙΩΑΝΝΟΥ. Τὸ «Στὴ γιορτή Σου» ὡραιότατα γραμμένο. Θὰ διαβασθῇ στὴν Ἐπιτροπή, ἀλλ' ὄχι γιὰ νὰ δημοσιευθῇ, ἐπειδὴ ἔπαυσε νὰ εἶναι ἐπίκαιρο. Τὸ «Γιὰ τὴν πατρίδα» καλὸ ὡς ἔκθεσις.— ΜΑΝΟΝ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΝ. Πολὺ μακρύ. Στείλατε ἄλλο.— ΘΑΝΟΝ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ὑπεβλήθη. Γράφε καθαρώτερα.— ΣΩΤ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ «Πρὸς τὸν Ἀρχηγὸ» ὄχι καλό. Ἰδοὺ τὸ 2ο τετράστιχο:

Ὢ! ὑπερήφανη Ἑλλάδα, πατρίς μου ἱστορική,
γιὰ σὲ ὁλόγλυκη πατρίς μου δῶρο τὸ αἷμα θὰ [χυθῇ.
Κλαῖμε ἀπὸ τὴ χαρά μας στὴν ἀγκαλιά σου τὴ [ἱστοργική,
ποὺ σὲ ξανάνθισε ὁ Ἀρχηγός μας, ποὺ εἶχες [μαραθῆ.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΝ ΚΥΝΗΓΟΝ. Τὸ πεζογράφημα «Τὰ παλαιὰ καράβια» εἶναι γραμμένο πρόχειρα. Πρόσεξε τὴν ἀνομοιομορφία στὴ γλῶσσα. Τὸ ποίημα «Χαμένο ὄνειρο - χαμένη ζωὴ» καλλογραμμένο — ἐκτὸς μερικῶν στίχων — ἀλλ' ἀκατάλληλο γιὰ τὴ «Νεολαία». Κλείνει πολλὴ ἀπαισιοδοξία, τροφὴ βλαβερὴ γιὰ τοὺς νέους τοῦ Μεταυγουστιανοῦ Κράτους. Στεῖλέ μας, ἂν ἔχης, κάτι ἄλλο.— ΝΙΚ. ΒΡΑΔΗΝ. Ἀπὸ τὸ «Ψυχομιλήματα»: «... Ἦτο δειλινόν!... Ὁ Βασιλεὺς τῆς ἡμέρας ἤρχισεν ἤδη νὰ ὁδηγῇ τὸ πύρινον ἅρμα του πρὸς τὰ ὁλόχρυσα παλάτια ἐπιστρέφων ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν ὑφήλιον μακρᾶς περιοδείας του, στέλλων τὰ περιπαθέστερα τῶν βλεμμάτων πρὸς τὴν Ἀμφιτρίτην καὶ λαμποκοπῶν ἀπὸ δόξαν καὶ χαράν, ἡ ὁποία ἐξεπροσωπεῖτο διὰ τῶν τελευταίων χρυσακτίνων του, αἱ ὁποῖαι ἐπορφύριζον τὰς κορυφὰς τῶν γειτονικῶν ὀρέων... κλπ.... κλπ....» Γιατὶ χρησιμοποιεῖς αὐτὴ τὴ γλῶσσα; Καὶ γιὰ τὰ ποιήματα σοῦ κάνουμε τὴν ἴδια παρατήρησι. Στεῖλέ μας τίποτε ἄλλο γραμμένο σὲ γλῶσσα ἁπλῆ. Σὲ συγχαίρομε γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς σου. — ΑΡ. ΛΖΙΔΗΝ. Πολὺ καλό. Βεβαίωσέ μας μὲ ξεχωριστὸ γράμμα τὴ γνησιότητά του, γιὰ νὰ τὸ ὑποβάλωμε στὴν Ἐπιτροπή. Οἱ τελευταῖοι στίχοι του εἶναι κάπως γνωστοί μας:

Μὰ ἡ μαμά του δὲ βαστᾶ
τοῦ φωνάζει, τοῦ μιλᾶ:
— Κάτσε διάβασε, Θωμάκη!
Κι' ὁ Θωμᾶς τῆς ἀπαντᾶ:
—Ἔ! καὶ σύ, καλὲ μαμά
νὰ μὴ παίξω καὶ λιγάκι;

Πρόκειται περὶ συμπτώσεως; Θὰ ἐξετάσωμε κι' ἐμεῖς. Σημείωσε Σ 219.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΓΑΪΤΑΝΑΚΗΝ. Τὰ ἐλάβαμε. Θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε σὲ προσεχὲς τεῦχος.— ΣΤΥΛ. ΜΑΡΚΑΚΗΝ. Περιμένομε ἰδιόχειρο γράμμα σου. Τὸ ἐγράψα-

ΤΑ ΜΑΡΜΑΡΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 554)

γμένο τὸ μαῦρο ἀκόμα, γιὰ τὸ ξαφνικὸ ἐκεῖνο καὶ παράωρο ποδοβολητὸ τοῦ λαοῦ. Ξύπναγε ἡ πετροπέρδικα στὰ τουφωτὰ κοντοπρίναρα ποὺ κοιμῶταν, ἔλουε τὸν ὥμορφο λαιμὸ καὶ τὰ καμαρωτὰ στήθια της στὰ κρυσταλλόνερα μέσα κι' ἀνέβαινε στὴν κορφὴ τοῦ γκρεμοῦ κι' ἄρχιζε τὸν ὁλόγλυκο κελαϊδισμό της. Ἡ πέρδικα ξύπναγε τὸ βοσκόπουλο στὴ μάντρα του καὶ τὸ βοσκόπουλο τὸ καλὸ μὲ τὴ γλυκειά του φλογέρα ξύπναγεν ὅλη τὴν πλάσι.

* * *

Οἱ χωριανοὶ ροβόλαγαν τὸν κατήφορο φορτωμένοι μὲ τὰ θεόρατα μάρμαρα. Κατέβαιναν, κι' ἔτρεχαν κιόλας ποιὸς νὰ πρωτοπεράση τὸν ἄλλονε, ποιὰ νὰ παραδιαβῇ τὴν ἄλλη. Κι' ἔσκαγαν ἐκεῖ γέλια καὶ χαρούμενες φωνές. Μπροστὰ τὰ βιολιὰ πάντα κι' οἱ δημογέροντες κι' οἱ παπάδες, φορτωμένοι κι' αὐτοί, καὶ πίσω τὸ πλῆθος. Καὶ πάρα πίσω ἀκόμα, τὰ ξακουστότερα τοῦ χωριοῦ παλληκάρια, ὁποῦ σὺν τρία καὶ σὺν τέσσερα μαζὶ κατέβαζαν στοὺς στοιχειωμένους ὤμους τους ἀπάνου ὁλόβολα γάλαρα, ἀκέριους βαριοκομμένους βράχους. Ἐδῶ θυμῶνταν κανένας τοὺς παλιοὺς ἀντρειωμένους τῶν τραγουδιῶν, τοὺς σαραντάπηχους τῶν παραμυθιῶν.

Κἄπου - κἄπου σταμάταγαν γιὰ νὰ ξανασάνουν καὶ νὰ συγκεντρωθοῦν.

Ὅταν χτύπησε ὁ ἥλιος στὰ βουνά, οἱ φορτωμένοι πληθυσμοὶ ἔφτασαν στὴν κορφὴ τοῦ χωριοῦ. Κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγην ὥρα, ποὺ ξεφορτώνονταν αὐτοὶ στὸ περιαῦλι τῆς ἐκκλησίας,οἱ χρυσές του ἀχτίδες στεφάνωναν τὰ ἱδρωμένα καὶ περήφανα μέτωπά τους. Τὰ λιθοσώρια ὁπ' ἄσπριζαν ὁλονυχτῆς στὸ βουνὸ ἀπάνου, λαμποκοποῦσαν τώρα στὸ περιαῦλι τῆς ἐκκλησιᾶς· καὶ γύρα τους ὁλόρθος ὁ κόσμος τοῦ χωριοῦ, ξεφορτωμένος καὶ κατακόκκινος καὶ χαριτωμένος κι' ὥμορφος καὶ λαμπρός, ἐδέχονταν μὲ χαρὲς καὶ μὲ παινετικὰ λόγια τοὺς ἀντρειωμένους, ὁποῦ στερνοὶ-στερνοὶ κατέβαζαν στοὺς στοιχειωμένους των ὤμους ἀπάνου ὁλόβολα γάλαρα, ἀκέριους βαριοκομμένους βράχους.

Εἶχαν οἱ μαστόροι τώρα γιὰ μιὰ βδομάδα μάρμαρα νὰ δουλέψουν. Ὥς τὸ σαββατόβραδο τἄλλο, ποὺ ὁ πρωτόγερος θὰ φώναζε πάλι στὸ μεσοχῶρι καὶ στ' ἀνηφορικὰ σταυροδρόμια τὸ συνηθισμένο διαλάλημά του.

— Ἀκοῦστε, χωριανοί! Ταχιά, ποὺ θὰ σημάνουν οἱ καμπάνες, νὰ σκωθῆτε ὅλ' σας, γιὰ νὰ πᾶμε γιὰ μάρμαρα! Ὅποιος δὲ σκωθῇ καὶ δὲν πάη νἄχη τ' Ἅι-Νικόλα τὴν κατάρα!

† Κ. Κρυστάλλης

(Συνέχεια τῆς ἀλληλογραφίας)

με καὶ ἄλλοτε: Οἱ Σκαπανεῖς νὰ μᾶς γράφουν μόνοι των, ὅ,τι σκέπτονται καὶ ὅπως μποροῦν. Τὰ συγχαρητήριά μας γιὰ τὴ δρᾶσι σου.— ΕΛΕΝΗΝ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ. Στὴ «Νεολαία» δὲν δημοσιεύονται ποιήματα ἐπὶ πληρωμῇ.— Ι. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Ἀκατάλληλο γιὰ τὴ «Νεολαία». Ἐλάβαμε συνεργασία ἀπὸ τοὺς κ. κ. Νικ. Τσουμῖταν, Ἀ. Δράνιαν, Ἀθανάσιον Ἀναστασόπουλον, Μιχ. Δεσποτίδην, Ἐπαμ. Παπαδόπουλον, Ἀθ. Παπαγιάννην, Ἰωάννην Ἀνδριτσάκην, Γ. Μουρελᾶτον, Βασίλ. Δουμᾶζον, Ἴβυκον (περιμένομε τὸ πραγματικὸ ὄνομά του), Ε. Γαϊτάνον, Βασ. Εὐσταθίου, Ἡλίαν Κουκούλιαν, Π. Παπαδόπουλον, τὴν δ. Ἀναστασίαν Παπαπέτρου, ἀπὸ τὸν ὑπογραφόμενον Η. Χ. (περιμένομε ὁλόκληρο τὸ ὀνοματεπώνυμό του), ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῆς Ε΄ καὶ ΣΤ΄ τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Σερρῶν, τοὺς κ. κ. Γ. Σαρρῆν, Γ. Παπακυριακόπουλον, Φοῖβον Δέλφην, Α. Παπαθυρᾶν, Κυρ. Δουραμάνην, Ἀ. Ἠλιακόπουλον, Γ. Μάμαλην, τὴν δ. Ἰσμήνην Καραμάνου, τοὺς κ. κ. Σταῦρον Βοσνιώτην, Γ. Παπακυριακόπουλον, Κυριᾶκον Κανάκην, Νικ. Βρεττᾶκον, Ἰωάννην Γιαννούλην, Ἀναστ. Μιχαλάκην, τὴν δ. Μαίρην Γκοῦντερ, τοὺς κ. κ. Μ. Θεοδωράκην, Δημ. Ἀγγελῆν, Γ. Λ. Καπᾶκον, τὴν δ. Σοφίαν Κάταρη, τὸν κ. Ἀγγ. Ἀθανασόπουλον, τὴν δ. Μαρίαν Λαμπάτου, τοὺς κ. κ. Παν. Εὐθυμιάδην, Χρ. Παπαλόπουλον, Κ. Νικολαΐδην, Π. Νικολόπουλον, τὰς δ)δας Βέραν Λεγομενίδου, Σταυροῦλαν Λεονταρίτου, Χρυσ. Ροϊνιώτου, τοὺς κ. κ. Παναγιώτην Λιγομενίδην, Σπ. Καρποῦζην καὶ ἄλλους ποὺ οἱ φάκελλοί τους δὲν ἀνοίχθηκαν καὶ εἰς τοὺς ὁποίους θ' ἀπαντήσωμε εἰς τὰ προσεχῆ τεύχη, κατὰ σειρὰν προτεραιότητος.— ΥΠΟΔ)ΣΙΝ ΤΥΡΝΑΒΟΥ. Λόγῳ ἐλλείψεως χώρου ὁ ἐκφωνηθεὶς λόγος δὲν δύναται νὰ δημοσιευθῇ.— Π. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΝ, Καλάβρυτα. Ὄχι μόνον δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσιν ἔχετε νὰ στείλετε. Δυστυχῶς ὅμως τὰ ἐν τῇ ἐπιστολῇ σας ἀναφερόμενα δὲν ἐλήφθησαν.— ΓΕΩΡΓ. Χ'' ΚΥΡΙΑΚΟΝ, Ἀμμόχωστον (Κύπρου). Διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων ἀποταθῆτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.— ΝΙΚΟΝ ΜΑΝΤΖΑΡΗΝ. Τὰ χειρόγραφά σας εἶναι στὴν διάθεσί σας. Περάσετε πάλιν εἰς πρωϊνὰς ὥρας ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς Ἐποπτείας τῆς Συντάξεως.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ν. Κ. ΚΡΕΜΥΔΑΝ, Πάτρας. Ἐγκρίνονται. — Κ. ΣΑΚΕΛΛΙΟΥ. Καλὸ τὸ αἴνιγμα. — Κ. Α. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΝ. Ἀλεξανδρούπολιν. Καλά, ἀλλὰ ὄχι κατάλληλα γιὰ δημοσίευσι, λόγῳ τοῦ περιεχομένου των.— Α. ΚΟΡΩΝΙΔΗΝ, Θεσσαλονίκην. Νὰ γράφετε ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. — ΧΡ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ, Θεσσαλονίκην, Ἐγκρίνονται οἱ ἀσκήσεις, ἐκτὸς τῶν σχηματικῶν ποὺ θέλουν σινικὴ μελάνη. Τὰ ἄλλα ἐδόθησαν εἰς τοὺς ἁρμοδίους συντάκτας. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια. — Σ. ΤΣΕΚΟΥΡΑΝ. Καλὸ τὸ σταυρόλεξό σας, ἀλλὰ ἔχει πολλὰ σχετικῶς μαῦρα καὶ δύσκολες λέξεις γιὰ τοὺς ἀναγνώστας μας (ἀπη - κόρδο). —Μ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Βαθύ. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ θερμά σας λόγια. Τὸ σταυρόλεξο δὲν μποροῦμε νὰ τὸ κρίνωμε, γιατὶ ἐλάβαμε μόνο τὴν σημασία τῶν λέξεων, χωρὶς σχῆμα καὶ λύσι. Φαίνεται ὅτι λησμονήσατε νὰ μᾶς τὸ στείλετε. Τὸ περιμένομε, μὲ ὑπόμνησι τῶν ἀνωτέρω.— Φ. Ν. ΔΟΝΤΑΝ. Ἐγκρίνονται μερικά. Προσέξτε στὸν μηχανισμὸ τῶν κρυπτογραφικῶν, γιατὶ δὲν τὸν ἔχετε ἀντιληφθῆ. — Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΝ, Ὀρεστιάδα. Ἐγκρίνονται. — Γ. Κ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΛΟΝ, Βάλταν. Καλὸ τὸ κρυπτογραφικόν. — Κ. ΜΙΤΣΙΑΔΗΝ. Δυστυχῶς, κανένα δὲν εἶναι ἀπολύτως καλό. Ὅλα ἔχουν τρωτὰ σημεῖα. — Ν. ΜΠΑΚΟΛΑΝ. Κακοσχεδιασμένο καὶ τὸ κυριώτερο, χωρὶς σινικὴ μελάνη. — Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΟΝ. Θὰ δημοσιευθῇ μία ἀπὸ τὰς συνθέσεις σας.— Γ. Τ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Ι. Β. ΠΡΙΦΤΗΝ, Σ. ΣΤΟΥΡΓΙΩΤΗΝ. Ἀπορρίπτονται. — Π. ΜΑΚΡΗΝ, Ἄργος. Ἀπορρίπτονται.— Π. Ν. ΜΠΑΡΟΥΝΗΝ, Ἀνδρίτσαιναν. Δὲν ἔχετε καταλάβει τὸν μηχανισμὸ τοῦ κρυπτογραφικοῦ. — Ε. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνεται τὸ κρυπτογραφικό. — Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΝ. Μέτριο τὸ σταυρόλεξό σας.— Γ. Λ. ΚΑΠΑΚΟΝ, Σπάρτην. Κατέπλευσεν αἰσίως καὶ τὸ πέμπτον τετράδιον τῶν πνευματικῶν σας κατορθωμάτων. Ἀρκοῦν ὅμως! Ὄχι ἄλλα. . .— Α. Δ. ΦΑΤΟΥΡΟΝ, Λευκάδα. Ἔπρεπε νὰ σχεδιασθῇ κανονικὰ καὶ μὲ σινικὴ μελάνη.— Η. Δ. ΦΟΥΤΑΛΗΝ, Λαμίαν. Ἐγκρίνονται. — Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ, Νεστάνην. Ἀπορρίπτεται τὸ σταυρόλεξό σας, ἐπειδὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ 4 μικρότερα καὶ δὲν ἐπικοινωνοῦν. . . — Χ. Φ. ΣΤΑΜΠΟΥΛΙΔΗΝ. Εὔκολες στὴ λύσι τους οἱ μαγικές σας εἰκόνες. Μὲ σινικὴ μελάνη ἄλλη φορά. Καὶ τὰ ἄλλα ἀνεπιτυχῆ ἢ ἀκατάλληλα.— ΕΛ Σ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ — ΜΑΡ. Ν. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, Ἐνταῦθα. Συγχαρητήρια γιὰ τὶς σωστὲς λύσεις τῶν ἀσκήσεων. Ἐγκρίνονται οἱ παροιμίες. — Γ. Π. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΝ, Μεσολόγγι. Ἀποφεύγετε τὶς σχηματικὲς ἀσκήσεις (τρίγωνα, ἀστερίσκους κλπ.).— Μ. ΠΑΛΑΜΗΔΑΝ. Ἐγκρίνονται. — Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΝ, Ν. Ὀρεστιάδα. Ἐγκρίνονται, ἀλλὰ γιατὶ ἰσχυρίζεσθε ὅτι τὰ σχήματά σας εἶναι σχεδιασμένα μὲ σινική, ἀφοῦ πρόκειται περὶ κοινῆς μπλὲ μελάνης;— Β. Ε. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ, Ἐνταῦθα. Ἀπορρίπτεται (πολλὰ μαῦρα τετραγωνίδια). Οἱ λύσεις σωστές.— Μ. ΤΣΑΚΙΡΑΚΗ, Νιγρίτα. Στεῖλτε κάτι καλύτερο.— Ε. Δ. ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΝ. Ἀπορρίπτονται — Γ. ΠΕΤΡΟΥΣΚΑΝ. Δυστυχῶς μέτριες οἱ ἀσκήσεις σας.— ΑΠ. ΑΛΕΚΟΥΜΠΙΔΗΝ, Θεσσαλονίκην. Ἐγκρίνεται. — ΟΡ. Γ. ΧΑΤΖΑΚΗΝ, Κρήτην. Ἀπορρίπτονται.— Θ. Χ. ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΝ, Θεσσαλονίκην. Μέτριο τὸ σταυρόλεξό σας. — Φ. Π. ΠΕΤΡΙΔΗΝ. Δυστυχῶς καὶ τὰ δύο ὑστεροῦν (Νῆαρ, τραβηκτική, Στάρ, κνότο, ἀπαρτισμός, ἀπαράκλητα, ΣΑΤΥΡΟΠΟΙΑ κλπ.).

ΜΙΑ ΔΗΛΩΣΙΣ

Σχετικῶς μὲ τὸ διήγημα «Ὁ Γκουτζούκης», τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 17 τεῦχος τῆς «Νεολαίας», σημειώνομεν, διὰ τὴν τάξιν, ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὸν κ. Εὐστρ. Ζήσην, ἡ δὲ διασκευή του εἰς διήγημα, ὡς ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικόν, ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Πολύδ. Παπαχριστοδούλου.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α.Ε.

